

pentru cine stie sa scrie in ei! A citit mult si a mtiut
mult din viata, din lumea aceasta! A mtiut patru
la scoala de eguipari bisericesti din Husi, dupa care a
fost canonic al bisericii mai multi ani. Canta foarte
bine nu numai cantari bisericesti, ci si cantece de lume
are un glas sonor, puternic si limpede - ca si tata!

"Fiu eu dintr-o familie de muzicanti, de cantece frum
lui, realist, cu un... ca tata, si mama nu e de trant,

GUGEȘTI (JUD. VASLUI).

"E e... Mănușii bătărești"
frumoză și în conformitate cu viața reală. Și place,
la sărbător mari, când trage câte o șarică mătăsoasă
și să amintescă de tinerete și să nu se prindă de tot vo
"În prezent este perceptor fiscal, funcție ce ocupă de p
anul 1974, și acum i s-a dat de altă slujbă și lu
rca sa însă la pensie. - Nu are o scrisoare frumoasă
și cîteodă, cum și o concepție clară, concisă și hotărâtă
nu corect
concepție
terialism

**DEMOGRAFIE ȘI ONOMASTICĂ
REFORME AGRARE ȘI ADMINISTRAȚIE**

"În...
"Cătr...
"Cătr...
mănușii b...
prezent
"Când s...
luoau, f...
cătore sluj...
elile f...
"Cătr...
și eu, a...
foarte b...
este cam...
fie sa...
"Besi...
dănsul
este m...

ou m...
ca v...
e care dor...
și este în...
lural. T...
exclus acc...
precizat c...
obrupt s...
m f...
se ocu...
nte, m...
rădăbul și...
ligut, m...
caun...
merit p...
nu mai...
lui e mai...

GUGEȘTI (JUD. VASLUI)
DEMOGRAFIE ȘI ONOMASTICĂ.
REFORME AGRARE ȘI ADMINISTRAȚIE

În seria consacrată satului Gugești, jud. Vaslui, au apărut:

Alexandru Th. Obreja, Petru Șt. Pogânceanu, Petru V. Matei, Iulian Pruteanu-Isăcescu, Mircea Ciubotaru, *Gugești (jud. Vaslui). Preliminariile unei istorii*. Cu un *Cuvânt înainte* de Prof. univ. dr. Constantin Toma, membru corespondent al Academiei Române. *Întâmpinare* de Prof. univ. dr. Mircea Ciubotaru, Iulian Pruteanu-Isăcescu, Editura Cronica, Iași, 2009, 324 p.

Petru V. Matei, *Școala din Gugești (jud. Vaslui). 1872-2010. Cartea amintirilor și împlinirilor*. Cu un *Cuvânt înainte* de Prof. univ. dr. Mircea Ciubotaru, Editura Cronica, Iași, 2010, 486 p.

Petru V. Matei, *Gugești (jud. Vaslui). Slujitori și lăcașuri de credință (1609-2011)*. Cu un cuvânt înainte de Prof. univ. dr. Mircea Ciubotaru, Editura Cronica, Iași, 2011, 184 p.

Petru V. Matei, *Nasc și la Gugești oameni. Portrete*. Prefață de Mircea Ciubotaru, Iași, Editura Cronica, 2012, 122 p.

**GUGEȘTI (JUD. VASLUI)
DEMOGRAFIE ȘI ONOMASTICĂ.
REFORME AGRARE ȘI ADMINISTRAȚIE**

**Cronica
Iași – 2013**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CIUBOTARU, MIRCEA

Gugești (jud. Vaslui): demografie și onomastică: reforme agrare și administrație / Ciubotaru Mircea, Petru V. Matei. – Iași: Cronica, 2013
ISBN 978-973-743-145-5

I. Matei, Petru V.

314(498 Gugești)
81'373.2:913(498 Gugești)

Culegere computerizată și tehnoredactare: Petru V. Matei

Coperta I: Eugen Mircea – *Liniștea iernii*

Coperta I și IV: Manuscris Gheorghe I. Pogângeanu (1935)

<i>O încheiere provizorie</i>	(Mircea CIUBOTARU) / 7
<i>La capăt de gând</i>	(Petru V. MATEI) / 9
<i>Demografie, genealogie și antroponimie</i>	(Mircea CIUBOTARU) / 13
<i>Reforma agrară din anul 1864</i>	(Petru V. MATEI) / 31
<i>Reforma agrară din anul 1921</i>	(Petru V. MATEI) / 47
<i>Reforma agrară din anul 1945</i>	(Petru V. MATEI) / 83
<i>Evoluția administrației comunale</i>	(Petru V. MATEI) / 103
<i>Memoria numelor de locuri</i>	(Mircea CIUBOTARU) / 151
<i>Anexe</i>	/ 171

O ÎNCHEIERE PROVIZORIE

O posibilitate de cercetare și un proiect rămas deschis au fost anticipate la sfârșitul unui capitol din primul volum al acestei serii monografice, unde schița istorică a evoluției satului Gugești era încheiată la anul de răscruce 1832, cu îndemnul continuării investigației pentru întregirea tabloului vieții sociale și materiale de la Gugești, fiindcă, știam deja atunci, „sursele ce stau la dispoziție în arhive, pentru reconstrucția istoriei ultimelor două secole, sunt foarte generoase”. Volumele următoare, datorate stăruinței admirabile a d-lui Petru V. Matei, au reluat două capitole, amplu dezvoltate, cu o informație bogată, aproape de limitele posibilităților documentare. Domenii mari și importante ale vieții comunitare organizate de două instituții centrale, anume școala și biserica, au fost cercetate detaliat, rezultatele instrucției și educației generate de acestea fiind concentrate și valorificate exemplar în destinele unor vlăstare ale acestei lumi, devenite personalitățile ce onorează nu numai satul lor de baștină, dar și întregi ramuri profesionale, așa cum rezultă din cel de-al patrulea volum recent apărut.

A sosit momentul deschiderii unei noi ferestre spre trecutul Gugeștilor, cel demografic și social din ultimele două veacuri, prilej de a zăbovi asupra unor noi aspecte și înfăptuiri ce stau la temelia vieții de astăzi, așa cum o pot percepe direct și viu generațiile actuale: întemeierea onomastică a familiilor și neamurilor, constituirea proprietăților, precum și plămădirea comportamentului și atitudinilor civice prin administrația modernă. Îndeosebi, interesul cititorilor pentru cunoașterea înaintașilor poate fi stimulat în mod decisiv de acest nou volum, catagrafiile din prima jumătate a secolului al XIX-lea fiind cele mai vechi izvoare la care poate accede cercetarea, având șanse reale de a identifica nominal pe cei mai vechi antecesorii ai locuitorilor de astăzi din Gugești, trăitori în preajma anului 1800, descoperire ce poate nutri sentimentul reînnoșării unei obscure legături pierdute cu strămoșii uitați.

Acest al cincilea volum al seriei monografice dedicate Gugeștilor încheie provizoriu cercetarea, fiindcă orice abordare a realității umane în desfășurarea ei istorică nu poate fi decât o etapă în înțelegerea și interpretarea faptelor și fenomenelor sociale. Noi informații și, mai ales, noi perspective pot oricând stimula reluarea, adâncirea și dezvoltarea temelor și problemelor, în aspirația oamenilor către cunoașterea deplină a vieții și sensurilor ei. Autorii acestor cărți și-au făcut datoria de conștiință pe măsura posibilităților și condițiilor timpului lor.

Mircea CIUBOTARU

LA CAPĂT DE GÂND

Când, cu mulți ani în urmă, consăteanul Constantin Palade, ofițer superior și jurist, mi-a vorbit despre Ioan C. Enache, originar din Boțești, că strânge informații cu intenția de a realiza o monografie a comunei natale, mi-am exprimat oarecare neîncredere în reușita sa. Am încercat chiar să argumentez că o astfel de încercare va fi greu de dus la capăt, mai ales în condițiile anilor '70-'80. În repetate rânduri, Constantin Palade mi-a cerut să încerc să scriu ceva despre Gugești. Să las de o parte „lenea” și să mă apuc de treabă, că doar, vorba lui, „ai potențial, numai că trebuie să vrei”. De fiecare dată îi explicam că pentru a scrie istoria unui sat, precum și cel al nostru, nu-i o treabă la îndemâna oricui. Că nu-i suficient să cunoști sau să afli evenimente, fapte, documente, dintr-o anumită perioadă. Mai trebuie ceva, foarte important: să ai „har”, să te ducă mintea să faci o astfel de treabă. Și, ce era mai important, din punctul meu de vedere, să ai timpul necesar pentru cercetarea prin arhive, să poți căuta prin biblioteci, să discuți cu oamenii din sat, or eu, la vremea respectivă, nu dispuneam nici de har și nici de timp. Mai știam că o astfel de preocupare a avut, mai în tinerețea sa, profesorul Alexandru Th. Obreja, iar mai recent începuse să adune materiale Petru Șt. Pogângeanu. Cu nici unul dintre cei doi nu puteam îndrăzni a mă compara în acest domeniu. Au trecut anii și cei doi au plecat spre alt tărâm, lăsând în urmă porțițe pe drumul deschis de ei, drum jalonat de multe materiale publicate sau nepublicate care, răbdătoare, așteptau să se uite cineva la ele. A venit și această vreme. Era anul 2008, când cineva s-a gândit că sosisese timpul ca moștenirea lăsată de cei doi să fie valorificată. Chemat din nou, de această dată de către sora profesorului Alexandru Th. Obreja, doamna Elena Stroe, învățătoare pensionară, și de către doamna dr. Emilia Pogângeanu, văduva universitarului Petru Șt. Pogângeanu, fiecare invocând argumente care nu puteau fi respinse, am acceptat, condiționând participarea mea numai pentru acele capitole asupra cărora cei doi nu se aplecaseră (a se vedea *Preliminariile*¹). Odată intrat în acest „joc”, am început să învăț pașii și, curând, mi-am dat seama că, fără a o face cu o anume intenție, de-a lungul timpului adunasem o sumă de informații, unele pe hârtie dar cele mai multe în memorie, despre viața consătenilor mei, despre instituțiile și viața satului Gugești. Încercând să fac o anumită ordine și să încropesc o schiță a ceea ce ar fi trebuit să fie contribuția mea la valorificarea materialelor celor amintiți, se pare că am înțeles că

¹ Alexandru Th. Obreja, Petru Șt. Pogângeanu, Petru V. Matei, Iulian Pruteanu-Isăcescu, Mircea Ciubotaru, *Gugești (jud. Vaslui). Preliminariile unei istorii*. Cu un Cuvânt înainte de Prof. univ. dr. Constantin Toma, membru corespondent al Academiei Române. *Întâmpinare* de Prof. univ. dr. Mircea Ciubotaru, Iulian Pruteanu-Isăcescu, Editura Cronica, Iași, 2009.

istoria oricărui fapt, dar mai ales a unei comunități, nu este numai cea din actele de mare rezonanță, aflate în arhive sau biblioteci, că există o altă istorie, poate mai reală, mai adevărată, istoria faptelor mici din colectivități mici, care trăiesc, la nivelul lor, cu intensitate diferită, zi de zi, deoarece aici pulsează viața, aici se petrec miile de fapte mărunte sau mari din care se poate recompune istoria unui sat.

Odată stârmit din culcușul cald al indifferenței, a apărut mai întâi curiozitatea, apoi, mai târziu, și interesul, care m-au împins spre căutare. Așa, puțin câte puțin, am aflat ce au scris sau au spus unii sau alții despre sat. Cu un cuvânt, am pornit să învăț, uitând să mă uit în actul meu de identitate care mi-ar fi arătat că nu-i departe cifra optzeci. Și, tot scociorând, am aflat că „... *dacă omul nu se întreabă de unde vine și încotro merge, el nu va trăi, ci doar va viețui într-un prezent continuu. În mod firesc, ar trebui să ne cunoaștem mai întâi proprii noștri strămoși, trecutul familiei și neamului nostru, și apoi pe acela al colectivității mai mici sau mai mari din care facem parte. Paradoxal, însă, imensa majoritate a românilor știu mai multe fapte despre Decebal decât despre bunici și străbunici trăitori în doar o jumătate sau trei sferturi de veac în urmă. Zăbovind excesiv în universul culturii orale și nedeprinși cu gândul că doar scrisul fixează pentru viitorime ceva din substanța momentului prezent, oamenii lasă să zboare clipa, ziua și anul și, câteodată cu ele, timpul, istoria, memoria*”².

Așa am înțeles că, pentru a scrie ceva despre satul meu, despre școala de acolo, despre biserică sau despre oameni, trebuie să caut cu răbdare și perseverență, să deschid ușile arhivelor, să cercetez dosare, dar și să caut oameni cu care să stau de vorbă. Numai că într-un astfel de drum te întâlnești cu multe și nedorite piedici, cea mai mare fiind lipsa documentelor scrise. Ce poți face atunci când, despre un sat sau o comună, nu găsești în arhiva primăriei locale niciun document până la jumătatea secolului al XX-lea? Atunci ești obligat să te mulțumești cu informații izolate găsite prin dosarele altor instituții, din care, de cele mai multe ori, trebuie să deduci, prin comparații sau analogii, ce s-ar fi întâmplat într-o anumită perioadă, în zona de care ești interesat. Și, din păcate, nu de puține ori, aceste informații pot fi fără valoare, dacă nu chiar false.

Așa se face că despre evoluția satului Gugești, ca sat component al unei comune, dar mai ales ca reședință de comună, nu am găsit niciun dosar care să fi fost arhivat de primăria respectivă înaintea anului 1945, trebuind să mă mulțumesc cu informațiile culese din fondurile altor instituții de la nivelul plășilor, județului sau ale diferitor ministere, cum ar fi: Ministerul Agriculturii, Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice, Ministerului de Interne etc. Și tot așa, de la un fond documentar o informație, de la altul, alta și, puse cap la cap, s-a putut încheia o

² Mircea Ciubotaru, *Comuna Ipatele. I. Studiu istoric. Toponimie*, Iași, 2000, p. 7.

clipă sau o zi din istoria satului Gugești. După ce am dat peste atâtea și atâtea piedici, am înțeles câtă dreptate aveau spusele unui mare istoric: *„Istoria unui timp se clădește întotdeauna cu materialul adunat până atunci. Dacă ar fi să așteptăm ca tot materialul istoric al unui popor să fie descoperit, n-am mai ajunge niciodată să expunem cursul vieții sale; căci descoperirile se fac neîncetat, cunoștințele se întind și se adâncesc, mărinind fără încetare orizontul istoriei”*³.

În anul 2008 mi-a fost dat să înțeleg, mai ales după publicarea *Preliminariilor*, că sosise vremea plătirii datoriilor pe care le contractasem cu satul meu, cu consătenii mei, cu mine însumi, de-a lungul celor peste șaptezeci de ani și, cu ajutorul neprețuit, greu de cuantificat, a mai multor binevoitori, dezinteresați, dispuși deseori să renunțe sau să amâne unele preocupări personale, unii dintre ei abia cunoscuți, am aflat și modul cum mi-aș putea plăti aceste datorii. Am înțeles că tot ce ar trebui să fac pentru satul meu ar fi să încerc să-i spun povestea într-o carte sau mai multe, după puterea și înțelegerea mea. Și, cum spuneam și mai înainte, am pornit la treabă. Mai întâi m-am oprit la povestea (istoria) școlii, față de care, mi-am zis eu, aveam principala datorie; apoi, a venit rândul bisericii și, iată, acum, în final, încercarea cu care se încheie povestea începută cu cinci ani în urmă, modestă, e drept, dar eu socot că ceea ce am realizat poate fi un act de recunoștință pentru tot ce mi-a fost dat mie și tuturor celor născuți, crescuți și educați în acest spațiu minunat de unde, de-a lungul unui veac, am pornit să spunem lumii că suntem din Gugeștii județului Fălciu. Am convingerea că nimeni nu poate uita locul de unde, la un moment dat, și-a luat zborul. Încercarea însăși de a uita păstrează amintirea. Ca toți ceilalți, nici eu nu am putut și nu pot uita că aici m-am născut, că sunt descendentul unei modeste familii de țărani, vechi, totuși, în acest spațiu de peste două sute de ani, care s-au născut, au crescut, au muncit și au murit aici, pământul celor două cimitire sprijinindu-se și pe oasele lor.

Îmi exprim profunda recunoștință față de profesorul Mircea Ciubotaru, academicianul Constantin Toma, istoricul Iulian Pruteanu-Isăcescu, inginerul Ovidiu Ambroș, învățătoarea Elena Stroe și mulți, mulți alții cărora, în fiecare prefată a volumelor anterioare, nu am uitat să le mulțumesc pentru tot ajutorul dat cu prisosință dar, mai ales, pentru faptul că mi-au descuiat sipetul cu zestrea neprețuită a trecutului satului meu. Spuneam, nu demult, și repet, că, pentru mine trecutul este un fel de perete în care, câteodată, descopăr o spărtură prin care încerc să mă uit la ce a fost, dorindu-mi să pot zări ceva și din viitor. Asta am încercat să fac în ceea ce am îndrăznit să pun pe hârtie până acum: să privesc cu indiscreție în ograda trecutului satului meu. Nu am dorit să văd și să culeg urâtul; nu m-au

³ A.D. Xenopol, *Istoria românilor din Dacia Traiană*, ed. IV, vol. I, îngrijit de Virgil Mihăilescu-Bârliba, București, 1985, p. 35.

interesat și nu mă interesează rănille purulente; nu m-au interesat și nu am vrut să văd mizeriile, durerile fizice și sufletești ale oamenilor. Am vrut să văd și să arăt, celor care vor să vadă, doar partea frumoasă a tot ce înseamnă, pentru mine și, poate, și pentru alții, Gugeștiul. Să mă aplec cu mult respect în fața mâinilor care au produs și produc frumosul. Să fiu, astfel, alături de toți cei care, martori fiind, asistăm neputincioși la îmbătrânirea satului, la depopularea școlilor, cu tot mai puțini copii (unde sunt vremurile când în clasa întâi erau înscriși 70-80 de copii, iar astăzi abia dacă se înscriu 15-20?).

În final, fără a încerca o concluzie, doresc să răspund celui consătean care, în toamna anului 2012, întâlnindu-mă în Vaslui, m-a întrebat de ce tot umblu pe drumuri și părăduiesc bani? Ca să scriu niște povești despre sat? Chiar cred că merită? Chiar mi-i atât de drag trecutul satului nostru? Nu i-am răspuns atunci și, pentru că nu vreau să rămân dator, îi răspund acum: Da, iubite consătean. Eu cred că merită. Vezi tu? Unii oameni consideră trecutul aproape ca ireal. Ceva care n-a existat decât în închipuire, poate chiar plină de fantome. Dar, pentru mine, trecutul este lucrul cel mai real dintre toate și loialitatea mea față de acest trecut mi se pare a fi lucrul cel mai important dintre toate. De aceea îl răscolesc. Merită, pentru că eu, pe tot drumul spre vârsta la care am ajuns, chiar și atunci când încă nu împlinisem 30 de ani și doi dintre consăteni m-au lovit extrem de dureros, am văzut că în satul acesta, al meu, al nostru, lumea are alte dimensiuni, alte culori, alte forme și nuanțe: am văzut o lume sfioasă, smerită, o lume aspră, dar generoasă, necăjită, neliniștită, dar mândră. Mândră chiar și atunci când necazurile dau buzna sfărâmând bucurii, și liniște, și vise, și năzuințe.

Merită, dragul meu consătean.

Petru V. MATEI

DEMOGRAFIE, GENEALOGIE ȘI ANTROPONIMIE

Pentru majoritatea absolută a contemporanilor noștri din satele moldovenești, precursorii nu pot fi găsiți documentar mai înainte de anul primului recensământ fiscal început de Vistierie în decembrie 1819 și definitivat în primăvara anului 1820. Documentele păstrate în arhivele publice, fiind în proporție covârșitoare acte de vânzare-cumpărare și referitoare la litigii de hotare între moșii, nu permit cunoașterea celor mulți, săteni având condiția socială umilă a vecinilor sau, după 1759, a clăcașilor, actanții implicați în asemenea tranzacții și confruntări juridice ne putând fi decât stăpânii de pământ, boieri de toate categoriile și micii nobili țărâniți, anume răzeșii și mazilii. Numai în puține referiri sau în liste de bejenari, fugari sau vecini vânduți, limita cronologică a genealogiilor țărânești poate fi avansată în secolul al XVIII-lea sau, în foarte puține cazuri, chiar în veacul anterior.

La Gugești, recensămintele rusești din anii 1772-1773 și 1774 ne dau primele informații mai detaliate asupra numărului de locuitori de pe moșia Gugești și consemnează numele răzeșilor și mazililor, nu însă și ale clăcașilor. Reluăm din volumul I al monografiei pasajele referitoare la aceste surse, cu unele observații noi, și urmărim sursele ulterioare cu scopul de a evidenția evoluția demografică, perspectiva genealogică și problemele lingvistice ale constituirii sistemului modern al numelor de familie.

La Mănăstirea [= Schitul] Bodescul (de fapt, în satul de lângă schit) erau în anii 1772-1773 și în 1774 un număr de 25 de gospodării și cinci case pustii. Acolo locuiau mazilii Ștefan Darie, Toma Cogălniceanu și Iordachi Ciotca, venit de la Fălcii, ruptășii Vistieriei Tonica, frații Iordachi, sân popii, și Andrei, Ioniță Bârsă, Lupul Negel și fiul său Gheorghe, Condorat Chitic (Pitic, în 1774) și Ursachi Ugle, un Mereuță, precum și un supus boieresc, 10 fete bisericești (preoții Gheorghii și Ion, șase diaconi și doi călugări de la schit), trei birnici (Vasile Turcul, Miron Caprău și Ignat) și o slugă, Ion Botezat. În cătunul răzășesc Dumbrava mai trăiau doar Constantin Bosie și un Vasile, nepot Pivnicerului, alte șase gospodării fiind părăsite. Pe partea boierească a moșiei Gugești, stăpânită de stolniceasa Anița Miclescu (soția lui Ioniță Miclescu), erau atunci doar 18 gospodării ale clăcașilor, dintre care 15 erau scutiți de bir de către stolniceasă, care avea și patru slugi în casă și cinci ȕigani. În sat, mai erau recenzați popa Petre, diaconul Toader Beghet, precum și patru birnici. Doar trei case erau pustii (Vezi Anexa nr. 1 și Anexa nr. 2).

Situația demografică de la Gugești în următoarele patru decenii este similară cu aceea din majoritatea satelor din zona ținuturilor Vaslui și Fălciu: pe măsura vânzărilor ocinelor răzeșilor, satele acestora devin tot mai mici, cu tot mai puțini mazili sau privilegiați fiscali și cu tot mai multe slugi și cu scutelnici boierești, fenomen ce va fi constatat statistic, mai târziu, de Petru Poni, în multitudinea de sate mixte, de răzeși și

(foști) clăcași¹. În aceeași perioadă, îndeosebi după anul 1800, se constată în satele boierești un mare aflux de oameni străini, bejenari ardeleni, bucovineni, ruteni (ruși), fugari de pe alte moșii (deși legislația vremii îngăduie drastic primirea acestora din urmă). Din păcate, izvoarele documentare ale epocii nu îngăduie decât observarea modificărilor statistice ale populației, nu și cunoașterea nominală a locuitorilor satelor.

Astfel, în *Condica liuzilor* din 1803 sunt recenzați la Gugeștii stolnicesei Elena Sturdza [= Miclescu] 20 de liudi și alți patru liudi fără bir, scutiți de stăpână², deci cu un spor al populației nesemnificativ față de anul 1774, iar Bodescul și Dumbrava nu mai sunt menționate în acest izvor documentar. În anul 1816, aflăm doar că la Gugești și Liești, sate ale spătarului Neculai Dimache, erau 54 de birnici³. Cătunul Dumbrava probabil nu mai exista, dar la Bodescul, care era în ocolul Crasnei din ținutul Vasluiului, și nu în cel al Fălciului, unde figurau Gugeștii, mai locuiau răzeșii vechi și patru birnici, scutiți însă de câțiva boieri⁴.

La sfârșitul anului 1819 s-a efectuat de către Vistierie un recensământ fiscal în toate ținuturile Moldovei, în vederea încasării celui de al treilea cifert (sfert), pe lunile decembrie 1819-februarie 1820, al birului anual (pe 1819-1820). Scopul principal era acela de a se stabili cu precizie numărul contribuabililor (birnicilor), diferențiați față de un mare număr de locuitori scutiți de această povară fiscală (bătrâni și nevolnici, văduve, bejenari stabiliți în sate în ultimii trei ani, oameni fără căpătăi, slugi boierești, argați, scutelnici ai boierilor, alte categorii care nu plăteau birul, ci dajdia, precum preoții, diaconii și dascălii, apoi mazilii, diverși slujbași ai ținuturilor, postelniceii, polcovniceii, slujitori la curtea domnească sau, în alte ținuturi, pantârni și plăieșii)⁵. Nu apar niciodată în condicile recensământului, numite *catagrafii*, țiganii, pe atunci robi ai statului, mânăstirilor și ai boierilor, aceia fiind înregistrați în condici separate.

Catagrafia din anul 1820 a ținutului Fălciului oferă informații precise asupra structurii demografice și sociale a satului Gugeștii i Lieștii⁶ (vezi **Anexa nr. 3**). Singurul inconvenient constă în faptul că în aceeași listă apar, indistinct (ca și în 1816, dar atunci doar numeric), și locuitorii din cătunul Liești, fără să putem ști dacă pe

¹ *Statistica răzeșilor*, București, 1921.

² Th. Codrescu, *Uricarul*, VII, Iași, 1886, p. 365. Vezi și ediția recentă sub titlul *Condica Vistieriei Moldovei din anul 1803*, editor Corneliu Istrati, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2010, p. 168.

³ *Condica Vistieriei Moldovei din anul 1816*, ediție de Corneliu Istrati, Iași, 1979, p. 84.

⁴ *Ibidem*, p. 73.

⁵ Despre problemele generale ale catagrafiilor din anul 1820 vezi Mircea Ciubotaru, *Introducere la Catagrafiile Vistieriei Moldovei (1820 – 1845). I. Ținutul Romanului. Partea I (1820)*, volum editat de Lucian-Valeriu Lefter și Silviu Văcaru, Iași, Editura StudIS, 2009; reeditare la Casa Editorială *Demiurg Plus*, Iași, 2013. O sinteză a informațiilor principale din toate catagrafiile ținuturilor este *Catagrafia fiscală a Moldovei din anul 1820*, editor Corneliu Istrati, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2011.

⁶ Direcția Județeană Iași a Arhivelor Naționale (**DJIAN**), Vistieria Moldovei, condica nr. 6/1820.

această moșie mai erau atunci oameni sau dacă fuseseră deja mutați în vatra Gugeștilor. Creșterea semnificativă a numărului celor recenzați, de la 54 în 1816 la 85 în 1820, nu este rezultatul unui spor natural (imposibil) sau al stabilirii unor străini de sat, ci a faptului că în 1816 au fost înregistrați doar birmicii, în timp ce în catagrafie apar nu numai liuzii birmici (50 capi de familie), ci și iertații de sat și nevolnicii (8), adică bătrânii și alții, precum și slugile vechi ale lui Nicolae Dimache (13), argații, plugarii, văcarii și pădurarii (11), de asemenea ai vornicului, veniți în ultimii doi sau trei ani, așadar scutiți de bir. Mai sunt menționați preotul Ioan și dascălul Lupul. Erau atunci în sat oameni din familiile Agapi, Bârgău, Bedreag, Budescu, Chitic, Cojăscu, Crăste, Cucu, Drobotă, Grosul, Ionesă, Macovei, Mândru, Nechita, Paicu, Pușcaș, Putină, Roșu, Spătărescu, Surdu, Talabă, Todosă și altele. Dintre toate acestea doar una apare și în recensământul din 1772-1773, anume Chitic, care, de altfel, nu mai este înregistrată în cataografiile ulterioare (din 1831 și 1832). Atrag atenția câteva nume ce indică bejenari mai vechi (Ion a Rusului, Petre, Toader și Grigori Rusu, Onofrei Mărginean, Ștefan Bârgăoan, Ștefan, ungurean) și breslași ale căror nume de ocupație au devenit, la prima generație recenzată, nume de familie: *Butnariu*, *Ciobotariu*, *Olariu*, *Rotariu*, *Pădurariu*, *Plugariu* și *Săcrieriu*. În cazul câtorva locuitori, numele complementare sunt nearticulate și, fiindcă toate numele proprii se scriau cu inițială minusculă, putem presupune că aceștia erau cunoscuți în satul lor doar prin numele lor individuale (prenumele, în terminologia actuală) și prin ocupația sau situația lor din acel moment, precum: Petre, cioban, Enache, cioban, Andrei, ciobotar, Costandin, mocan, Ștefan, ungurean, Irimie, prisăcar. Prin acest recensământ concretizat în catagrafii, un imens număr de locuitori ai Moldovei, identificați până atunci doar prin nume unic, personal, care era fie un nume de botez, fie o poreclă, vor fi înregistrați oficial cu un al doilea nume. Acesta, preluat de urmașii din generația imediat succesivă, va deveni nume de familie (sau de neam). Acesta este încă un motiv pentru care aceste izvoare trebuie considerate temelia documentară a studiului antroponimiei românești și a genealogiilor țărănești.

Apare cu evidentă faptul că populația satului Gugești s-a stabilizat în structuri familiale identificabile după nume abia la începutul secolului al XIX-lea, un număr important de familii dăinuind aici timp de două veacuri, până în prezent. (Pentru numele familiilor actuale din Gugești, vezi **Anexa nr. 19**). Astfel, identificăm următoarele neamuri de astăzi ca fiind cele mai vechi documentate în Gugești: Blănaru, Butnaru, Ciobanu, Cârste/Cristea, Cucu, Grosu, Mancăș/Macuş (greșit, la 1820), Nechita, Olaru, Pancu și Rotaru. Nu este însă exclus ca unele dintre acestea, mai ales acelea puțin numeroase în prezent și cu nume destul de obișnuite, să fi dispărut din sat după 1820, pentru a reapărea peste decenii, fără legătură de înrudire între ele. Doar cercetarea genealogică specială a fiecărei familii, cu informații din tradiția familială și

cu documente de stare civilă suficiente poate stabili cu certitudine descendența, de pildă, a unui Ciobanu de astăzi din Petri Cioban sau din Enachi Cioban de la 1820, sau a unui Prisăcaru din Irimie, prisăcar, din același an, sau din Ioan Prisăcariu, atestat în 1838. Listele împroprietărilor de la 1864 și 1921, precum și **Anexele nr. 1-3** cuprinzând listele de interes bisericesc din anii 1888, 1893 și, respectiv, 1925, publicate de d-l Petru V. Matei în volumul *Gugești (jud. Vaslui). Slujitori și lăcașuri de credință (1609–2011)*, Iași, Editura Cronica, 2011, sunt de real folos în această problemă, confirmând sau infirmând continuitatea acestor neamuri la Gugești.

În același an 1820, în satul răzășesc Bodescul, atunci în ocolul Crasnei, dar cel din ținutul Vasluiului, sat încă mărișor, mai locuiau 30 de liude⁷, ultimii descendenți ai foștilor răzeși vechi de pe moșia Gugeștilor, având „alijveris(ul) lor cu lucrare(a) pământului”. Ei sunt fiii și nepoții celor cunoscuți cu jumătate de veac mai înainte, din recensămintele rusești, unii fiind implicați și în litigiile și certurile de după anul 1800 pentru părți răzeșești din această moșie⁸. Câțiva decăzuseră, fiindcă își vânduseră ocinile, precum Ioniță Ștefan, zăt [= ginerele] preotului Arsăni, și Ilii Negel, deveniți slugi ale căminarului Ioan Miclescu, un Lupu sân Nică, slugă la vornicul Neculai Dimachi, și Niță Darii, Iordachi Darii și Dima Theodosăi, slugi la paharnicul Chiriac. Alți patru erau liudi fără bir: Alicsandru Negel, Niță Negel, Ene Roman și Toader, zăt Grigoraș Darii. Cei șapte mazili și șapte ruțași erau considerați cruci (grupe fiscale restrânse, de câțiva dajnici, având, ca și în sistemul cislei, răspunderea solidară a plății dajdiei).

Merită consemnate numele și situațiile acestor ultimi reprezentanți la Gugești ai micii nobilimi rurale, care au rămas în conștiința colectivă ca țărani liberi, cu un comportament și o psihologie diferite de ale vecinilor și clăcașilor. Toți aveau cărți de așezare a dajdiei, a lor sau a părinților lor, dintre anii 1765 și 1814. Dajdia, ca și birul, se stabilea în funcție de condiția materială a contribuabilului, apreciată pe trei stări, care sunt precizate în catagrafie. Mazilii erau: Tomică sân Măcari Străch(i)etul, mort, iar dajdia o plătea fiul său Iordache, holtei (starea 2); Vasăle și Ion Huiban, însurați amândoi (starea 1); casa lui Neculai, sân Gavril Mereuță. Acesta era mort, iar dajdia era purtată de feciori nevârstnici împreună cu muma lor „supt nume de casă” (casa era, așadar, o cruce fiscală formată exclusiv de membrii unei familii) (starea 3); casa lui Ianache Chiticu, cu dajdia plătită de feciorul său Sandul, însurat (starea 1); Toader, sân Apostul Negru, fecior de mazil (starea 1); Costandin, sân Toma Cogălniceanu (starea 3); Ioniță și Toader Moscul, frați, Toader fiind mort, dajdia o plătește Ioniță (starea 2)⁹.

⁷ DJIAN, Vistieria Moldovei, condica nr. 5/1820, f. 92 v.

⁸ Vezi, în vol. *Gugești (jud. Vaslui). Preliminariile unei istorii*, p. 62-65.

⁹ DJIAN, Vistieria Moldovei, condica nr. 5/1820, f. 268 r.

Ruptașii (rupta era un impozit fix, am zice *forfetar*, în terminologia fiscală actuală, stabilit prin convenție cu Vistieria, așadar independent de sistemul cislei), cu cărți de așezare dintre anii 1793 și 1812, erau următorii: Vasăle a lui Lordache Năstasă (starea 1); Lordache, sân popa Nastasă, era mort, iar dajdia o plătea feciorul său Gavril (starea 2); Toader, sân Ștefan Arteni, fecior de ruptaș (starea 3); Ion Bândacu (starea 3); Ilii, sân preutul Ștefan Sănin (starea 3); Gheorghe Negel, mort, dajdia o plătea feciorul său Vasăle, însurat (starea 2); Lordachi, sân Ursachi Ugle, locuind în satul Giurgești, din ținutul Fălciului, trecut în treapta postelniceilor, cu carte gospod nouă (starea 2)¹⁰. Un fecior de ruptaș era Ion, sân Gheorghe Negel, de starea 2, slujitor al căminarului Ioan Miclescu. La biserica schitului mai slujeau încă preoții lordachi și Ioniță și dascălul Bosuioc¹¹.

Satul Bodescul nu mai apare în cataografiile din anii 1831 și 1832 și nici în cele ulterioare (1838 și 1839), ceea ce înseamnă că el a fost desființat de vornicul Nicolae Dimache, după 1820, în împrejurările cunoscute, dar schitul Bodescu a mai dăinuit câteva decenii¹². Pe foștii răzeși nu-i regăsim între locuitorii din Gugești, ei risipindu-se în alte sate, în care aveau probabil rubedenii. Doar Simion Bodescu, fecior în vârstă și slugă la stăpânul moșiei (cf. Catagrafia din 1831), pare a fi, după nume, originar din cătunul Bodescul, deși toți locuitorii de acolo aveau în 1820 nume de familii sau de neamuri, între care *Bodescu* nu se află. Nici despre preoții și dascălul de la Bodescul nu mai apar informații în cataografiile ulterioare.

Peste un deceniu, nu constatăm vreo evoluție demografică semnificativă, ci o stagnare numerică a populației din Gugești. Cu certitudine, așezarea Lieștilor nu mai exista, oamenii fiind strămutați probabil în Gugești, acolo unde dorea proprietarul, care urmărea, cu maximă evidență mai ales după 1830, adunarea într-o singură vatră a locuitorilor de pe moșia sa, pentru mai buna valorificare a țărinilor. Catagrafia întocmită în anul 1831 (vezi **Anexa nr. 4**) și parțial refăcută în 1832, pentru impunerea unui nou mod de impozitare, capitația – o sumă fixă de la fiecare birnic, spre deosebire de repartiția birului în sistemul cislei¹³, înregistrează la Gugești unele schimbări față de anul 1820. Astfel, probabil ca urmare a desființării schitului Liești și a construcției noii biserici din Gugești (în 1819) a fost nevoie de mai mulți slujitori aici, care au apărut în

¹⁰ *Ibidem*, f. 284 v.- 285 r.

¹¹ *Ibidem*, f. 92 v., 339 r. Un rezumat statistic al situației din satul Bodescul, după catagrafia din anul 1820, se găsește la Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, XV, Iași, 1926, p. 241.

¹² Vezi vol. *Gugești (jud. Vaslui). Preliminariile unei istorii*, p. 45-46.

¹³ Despre împrejurările și modul recensământului din anii 1831 și 1832, vezi Mircea Ciubotaru, *Introducere la Cataografiile Țistieriei Moldovei (1820 – 1845). I. Ținutul Românilor. Partea a 2-a (1832)*, volum editat în colaborare cu Silviu Văcaru, Iași, Editura StudIS, 2009; reeditare la Casa Editorială *Demiurg Plus*, Iași, 2013. Informații similare și situații statistice (extracte) rezultate din acest recensământ se găsesc în *Catagrafia fiscală a Moldovei din anul 1831*, editor Corneliu Istrati, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2009.

anii următori. Unii serveau poate și la biserica de la Bodescul. În 1831, sunt înregistrați preoții iconomi Ion Bosie și Costandin Bârghioan, preotul sachelar Vasile, diaconul Feodor, ipodiaconul Grigore, dascălul Costandin Iancul, Păladi, pălimar sau ponomar, și un Pavăl poreclit *Cucul*, staroste, arătat și ca slujitor bisericesc. Mai remarcăm la Gugești pe polcovnicelul Ștefan Bârghioan (= Bârgăoan, așadar originar din zona Bârgăului ardelean, ca și Ioan Bârgău, înregistrat ca bejenar sosit de doi sau trei ani), fostă slugă veche a vornicului Neculai Dimachi și acum vătav al moșiei și privilegiat scutit de anumite dări cu carte domnească din anul 1823, bun exemplu pentru ilustrarea unui caz de ascensiune socială a unui bejenar știutor de carte (semnează lista catagrafiei întocmită de frunțașii satului), ca și preotul Costandin, poate fratele său.

Alte informații sunt de interes pentru reconstituirea tabloului social al epocii. De pildă, un Dumitru Creșul era scutit de bir, pentru că nepotul său Ion Tarcan făcea slujba de strajă. Pentru starea de sănătate a oamenilor și bolile acelor vremi, situația celor 11 bătrâni este sugestivă: trei erau ologi, unul orb, altul „pătimaș de epidepsie”, altul tuberculos (ofticat), unul sifilitic (cu nasul și gura stricate de „cel pierit”). Numele văduvelor, toate fără obligația birului, ne aduc informații despre decesul unora dintre birnicii cunoscuți în anul 1820 sau chiar neînregistrați atunci. De pildă, Marie Măncășoe trebuie să fi fost văduva lui Gheorghe Macuș (sic!), Maria Chițăscului dovedește că existase anterior în sat un Chițăscu al cărui fiu a fost, desigur, Grigori Chițăscu, birnic înregistrat în 1838. Cu Dochita Crăciunoe reconstituim prezența unui Crăciun necunoscut în 1820, iar Ileana Mândroae era văduva unui Mândru, probabil tatăl celor trei birnici Mândrul. Maria lui Podrian (nume deformat grafic) este, foarte probabil, Maria lui Ioan Bedreag, din 1820.

Birnicii, în total 42 (deci mai puțini decât în 1820), 13 noi bejenari hrisovoliți (adică scutiți de bir cu hrisov domnesc din anul 1827) și opt oameni tocmiți cu hac (desigur argați pe la curtea boierească) sporesc numărul familiilor atestate pentru prima dată la Gugești. Astfel, Dumitru Obreș (corect, Obreja) este începătorul acestui neam existent și astăzi în sat (foarte probabil cu obârșia în Averești, azi în com. Bunești-Averești, jud. Vaslui, unde răzeșii Obreja erau frunțașii satului în veacul al XVIII-lea¹⁴), ca și strămoșii Braniște, Pandele, Scutar și Țârdea, cu descendenți numeroși în prezent, în timp ce neamurile Frumușălu, Hanu, Huștinariu, Moroșanu, Spătărescu, Sturzul și alte câteva au dispărut din Gugești.

Condica din anul 1832 (vezi **Anexa nr. 5**) nu consemnează decât puține informații diferite de cele din listele întocmite în anul 1831, cum este aceea despre trecerea lui Vasăle Leucușăscu, unul dintre feciorii în vârstă (adică flăcăi de peste 25 de ani, neînsurați) și fără bir, în rândul birnicilor, precum și impunerea la obligația

¹⁴ Costin Clit, *Schitul Averești*, în „Acta Moldaviae Meridionalis”, XXVIII-XXIX, 2007-2008, p. 4, 5, 8, 22, 23.

birului a celor 13 bejenari hrisovoliți, care trebuiau să plătească, fiecare, doar câte 15 lei pe an, adică jumătate din capitația stabilită de Regulamentul Organic (intrat în vigoare de la 1 ianuarie 1832).

Peste șapte ani, conform prevederilor aceluiași Regulament Organic, se face un nou recensământ, consemnat în condici ale Vistieriei întocmite în 1838, verificate și definitive în 1839. Pentru ținutul Fălciului, s-a păstrat Catagrafia din anul 1838. Schimbările survenite în satul Gugești după 1832 sunt numeroase și firești, apar și dispar oameni, se evidențiază noi situații și aspecte sociale (vezi **Anexa nr. 6**). Astfel, constatăm că preotul Ioan Bosăe va fi fost cel trecut în rândul bătrânilor nevolnici ca Ion diacon Bosăescu, iar fostul sachelar Vasăle poate fi recunoscut ca preotul iconom Vasăli Bogos. Slujitorii bisericești servesc la biserica boierească din Gugești și la schitul Liești. Informația ultimă este inexactă, fiindcă biserica schitului de la Liești, desființat, avusese hramul Vovidenia, în timp ce biserica de la Bodescu, existentă până pe la 1872, avea hramul Adormirea Maicii Domnului¹⁵. Confuzia se datorește probabil faptului că biserica (de lemn), obiectele de cult și cărțile de la Liești au fost aduse la Bodescul, atunci sfințindu-se cu hramul Adormirea.

Vătavul moșiei Gugești nu mai este polcovnicul Ștefan Bârghioan, ci Iordachi Mândrescu, foarte probabil din neamul Mândrul din Gugești. Dintre bătrânii și bolnavii de la 1832 mai trăiau doar Gheorghe Putină și Andrei Anastasă, în timp ce mai multe văduve supraviețuiau (între ele, Maria Mucuțoi care este, de fapt, Maria Măncășoae). Dar cel mai frapant fapt observabil este creșterea cu 90 de locuitori, indivizi sau capi de familie, a numărului celor recenzați, ceea ce ar însemna de 2,32 ori sporul populației, față de anul 1831 (42 birnici, 13 hrisovoliți, 8 slugi fără bir și 5 oameni fără căpătâi = 68), dacă am face doar un calcul strict aritmetic. În realitate, dintre cei 158 recenzați în 1838 (114 birnici, 40 de bejenari vechi și 4 căpătâieri), numai 18 oameni sunt veniți în Gugești din alte localități. Între aceștia, remarcăm pe Toader Pogăncean, venit din Cordeni, sat înglobat azi în Vinețeștii de pe Crasna. La începutul secolului al XIX-lea, Cordenii erau un sat mic și nu mai existau acolo alți locuitori cu acest nume. Putem presupune, deci, că acest Toader, cu obârșia în satul Pogăcenii (înglobat în satul Popeni din com. Găgești, jud. Vaslui), așa cum indică numele de neam (un patronim), a locuit o vreme în Cordeni și s-a mutat în Gugești probabil prin însurătoare, după 1832. El este înaintașul tuturor gugeștenilor Pogănceanu. Îl regăsim și în Catagrafia din 1846 și apoi în cea din 1852, când apare și fiul său probabil, Gheorghe Pogănceanu. Va fi murit înainte de anul 1864, fiindcă nu-l găsim printre clăcașii împroprietăriți atunci. Mai observăm între noii veniți în Gugești pe câțiva birnici care au urmași până în prezent: Iacob Harabagiu din

¹⁵ *Gugești (jud. Vâșlui). Preliminariile unei istorii*, p. 77-79.

Boțești și Pavăl Harabagiu din Bârlad, Irimia Panțăru din Târgul Neamțului și Ioan Prisăcariu din Șerbești.

Cei mai mulți birnici noi (41 în total) sunt însă tinerii însurați între 1832 și 1838, care erau flăcăi în anul 1831 și nu puteau fi înregistrați atunci ca liuzi. După numele lor de familie, se vede că erau din Gugești, alți câțiva (Costachi Boghiul, Gheorghi Pascal, Vasăli și Gavril, ambii zăt Palade, adică ai pălimariului din 1831), cu nume necunoscute în catagrafiile din 1820 și 1831, fiind, probabil, „măritați” în acest sat.

Foarte prețioasă este lista celor 40 de bejenari vechi hrисovoliți ai Catincăi Dimachi, care avea dreptul, prin hrисovul din 20 iulie 1827, la 60 asemenea liuzi, dintre care în 1831 nu adunase la Gugești decât 13, alți 27 apărând în ultimii șapte ani. Faptul acesta ne dă imaginea mării mișcări de populație spre Moldova în primele decenii ale secolului al XIX-lea, dinspre Transilvania, Bucovina și, mai puțin, Basarabia ocupată de ruși în 1812, precum și de dincolo de Dunăre, imigrație pusă bine în evidență de catagrafiile publicate până acum (cele din ținuturile Roman, Iași, Cărligătura, Bacău și Hârlău)¹⁶. În comparație cu acest fenomen social, fuga de pe moșii, ca bejenie internă în Moldova, exagerată adesea din considerente ideologice și propagandistice, apare ca secundară și neînsemnată numeric. Remarcăm între recentii bejenari de la Gugești pe Filip Ungurean și Ștefan Ungurean, desigur ardeleni, pe un Ioan Muntean, poate fără legătură cu neamul cu acest nume din Gugeștii de astăzi, un Grigori Pătrăucean, originar, după nume, din Pătrăuții bucovineni, Vasăli Uruciuc și Vasăli Holătă, cu nume ucrainene, Grigoraș și Cozma Țârde, foarte probabil rude apropiate cu Ștefan Țârde, acesta venit în Gugești înainte de 1831.

În sfârșit, observăm că niciunul dintre sătenii care au participat la întocmirea listei recensământului din Gugești nu știa carte, singurul care semnează *manu propria* fiind preotul iconom Vasăli (Bogos), care era și vechilul moșiei (termenul avea sensul de ‘împuternicit’, mai târziu de ‘avocat’, nu de ‘administrator’ al unei proprietăți moșierești din epoca modernă).

Următoarea catagrafie s-a realizat, la termenul legal, în anul 1845, fiind verificată și pusă în aplicare în anul 1846. Ambele recensăminte ale Ocolului Crasnei s-au păstrat și permit urmărirea precisă a evoluției satului Gugești (vezi **Anexa nr. 7** și **Anexa nr. 8**). Câteva observații au anume relevanță pentru starea socială și demografică a vremii. Astfel, se configurează tot mai bine o tradiție familială preotească în tagma clericală rurală încă din prima jumătate a acestui veac. La Gugești, apar doi dascăli Bogos, unul la biserica din Gugești, celălalt la schitul Liești, ambii probabil fii ai preotului Vasăli Bogos. Gheorghi Bogos studia la Seminarul de la

¹⁶ Publicate recent la Casa Editorială *Demiurg Plus*, Iași, 2013.

Socola (Iași), iar un alt fiu, Gherasim Bogos, va fi și el dascăl cu atestat din 1859¹⁷. Apoi, constatăm că toți bătrânii și nevolnicii din 1838, cu excepția lui Andrii Anastasâii, erau deja morți în 1845, când sunt înregistrați la această categorie alți șapte foști birnici și hrisovoliți, fapt ce ne dă indicații asupra vârstei aproximative a acestora. De asemenea, dintre văduvele de la 1838 mai trăia doar Crâstina Cibotărița, iar numărul lor crește de la 11 la 17. Valoroase pentru cercetarea genealogică sunt și numele bărbaților decedați ai acestora (care sunt omise în Catagrafia revizuită în 1846), oferind astfel explicația exactă a absenței lor din aceste recensăminte sau, mai mult, atestând persoane necunoscute anterior, cum este un Ioniță Pogăngeanu (soțul Mariei), acesta putând fi cel mai vechi înaintaș al acestui neam, mort poate înainte de recensământul din anul 1820. Remarcăm în aceste liste și frecvența semnificativă a unor frumoase nume feminine în antroponomia țărănească, precum Cristina și Irina (de trei ori!), nume care lipsesc peste aproape un veac (în 1925), într-o masă onomastică de câteva sute de nume.

În deceniul al cincilea al acestui secol, populația de la Gugești pare a se stabiliza, fluctuațiile numerice fiind modeste și datorate în primul rând diferențelor dintre sporul natural și decese. Perioada bejeniei în grupuri mari s-a încheiat, oamenii vin și pleacă din sat din motive personale (căsătorii, vagabondaj, reflectat de obicei în lista oamenilor fără căpătâi, oploșiți pe la odăi de vite ca haidăi sau ca argați pe la boieri și gospodari mai înstăriți, cum sunt cei trei căpătăeri, sau datorită altor pricini). În 1845, numărul capilor de familie birnici scade, de la 114 în 1838, la 96, unii trecând în rândul bătrânilor și nevolnicilor, alții murind (19 morți sunt înregistrați numai între 1842 și 1844) sau plecând din sat. În schimb, apar câteva nume noi, în lista celor înregistrați începând cu Gheorghe Nircăș (Mircăș, vătavul din 1838, trecut la birnici), de exemplu Ioan Pândariu, Ioan Nemțanu, Gheorghe sîn Costandin Tudosă (orbul din 1831), precum și cei doi străini, Ioan Avădanii și Ioan Bălan, veniți din Brădicești și, respectiv, din Plotonești. Surprinzător de mic este numărul însuraților deveniți birnici (doar nouă în șapte ani), la care se adaugă însă alți 10 din familiile bejenarilor vechi hrisevoliti.

Verificările din 1846 ale listelor și transcrierea lor în altă condică (cu erori inerente acestor copieri succesive, precum Dumitrachi *Palade* în loc de *Pandele*, Mihalachi *Cârjacă* în loc de *Chițăscu* și, dintre bejenarii hrisevoliti, un Ștefan Ungureanu, primul, pentru *Filip* Ungureanu) nu aduc schimbări importante în acest recensământ. Constatăm doar că au dispărut din sat cei trei căpătăieri din 1845 și un

¹⁷ Informații suplimentare despre preoții și dascălii de la Gugești de dinainte de anul 1870, între aceștia aflându-se și cei din neamul Bogos, originar din satul Băsești, probabil cel numit azi Viișoara, com. Viișoara, jud. Vaslui, se pot găsi la Petru V. Matei, *Gugești (jud. Vaslui). Slujitori și lăcașuri de credință (1609–2011)*, Iași, Editura Cronica, 2011, p. 21-29. Coroborate cu știrile din aceste Catagrafii, unele situații privind funcționarea bisericilor de la Gugești pot fi mai bine precizate.

bejenar hrisovolit (Pavăl Spătărescu). Pentru cunoașterea sistemului de impozitare al vremii, semnalăm scutirea de bir, de havalele și de cvartirul oștilor (în caz de război) a 19 birnici dintre cei 96, adică la fiecare grupă de 10 birnici se scuteau doi (90 birnici = 9 grupe $\times 2 = 18 + 1 = 19$), care trebuiau să facă diverse munci și servicii proprietarului moșiei (altele decât obligațiile de clacă). Aceștia erau scutelnicii menționați în cataografiile anterioare. Ca și în 1838, vechii bejenari cu hrisov trebuiau să plătească tot câte 15 lei pe an, sumă la care se adăugau încă trei lei pentru plata slujitorilor ținutului, hrisovoliții fiind scutiți și de serviciul slujbelor (de panțări, călărași, plăieși etc.). Suma totală impusă unui bejenar era, așadar de 18 lei pe an, defalcată în patru sferturi (ciferturi), de câte 4,5 lei, plătite trimestrial (în triminii), adică o medie de 1,5 lei pe lună. Un birnic plătea o sumă dublă, ceea ce conduce la estimarea poverii fiscale, într-un echivalent de hrană, la prețul făinii de mămligă pentru două săptămâni, pentru un om, în trei luni. Altfel spus, impozitul pe cifert reprezenta a șaptea parte din mămliga zilnică unei singure persoane dintr-o gospodărie, ceea ce nu era deloc mult¹⁸, dacă omul avea acea ... mămligă! Altfel, jelania populară bine știută, din stihuri precum *Biru-i greu, podvoada grea, / Vai de muncuța mea*, are întreaga ei justificare în vremurile trecute.

Ultima catagrafie a Vistieriei Moldovei s-a realizat în anul 1852. S-a păstrat condica pentru ținutul Fălciului, cu recensământul satului Gugești, atunci al vomicului Toderiță Balș, căsătorit din 1846 cu Catinca Dimachi (vezi **Anexa nr. 9**). Merită evidențiate câteva situații noi apărute la mijlocul veacului al XIX-lea. La cele două biserici sunt acum doar câte un preot și câte doi dascăli, cunoscuți anterior. Era aplicată, se vede, o prevedere mai veche a Regulamentului Organic ce stabilea numărul slujitorilor bisericești în funcție de mărimea populației satelor. Îl remarcăm pe vătavul moșiei, același Iordachi Mândrescu, cunoscut încă din 1838, dar nu știm cine era acel Iordachi Botezatu, privilegiat, după nume un evreu sau un catolic botezat ortodox. Apar câteva nume de familie noi, dar numărul locuitorilor nu sporește față de anul 1845. Acum sunt înregistrați 93 birnici, capi de familie, scutelnicii (slujbașii volnici) proprietarului moșiei sunt doar nouă, adică doar câte unul din zece birnici, iar patru noi contribuabili sunt impuși la plata capitației în urma verificării listelor de către comisia centrală a Vistieriei. Se plătește, de asemenea, o contribuție pentru întreținerea corpului de slujitori ai ordinei publice, care acum poartă denumirea modernă de origine franceză *jandarmi*. Din cei 40 vechi bejenari hrisovoliți au mai rămas doar 11. Observăm și o schimbare de nume, obișnuită într-o perioadă în care nu existau încă acte de stare civilă, iar numele de familie nu era totdeauna un patronim: Simion sânn Costantin Nechita este, desigur, Sâmbion sânn Costa(n)din Melintii din 1845.

¹⁸ Calculul estimativ, la nivelul prețurilor din anul 1832, l-am prezentat și în volumul *Comuna Vulturești, I, Studiu de istorie socială. Onomastică*, Iași, Casa Editorială Demiurg, p. 118.

Catagrafiile din prima jumătate a secolului al XIX-lea confirmă sau infirmă tradițiile unor familii din Gugești care, în 1933, considerau că au ca înaintași pe mocani coborâți cu turmele lor din regiunile subcarpatice. Așa știau atunci bătrânii din neamurile Macovei, Scutaru, Butnaru, Negrescu, Mărian, Nica (Cojocar), Ciobanu, Moraru, Cucu¹⁹. Astăzi, descendenții acestora pot data cu bună aproximare momentul apariției în Gugești a strămoșilor identificați.

*

După Unirea Principatelor și în perioada modernizării statului, nu s-au mai realizat lucrări de recenzare nominală a populației de amploarea celor concretizate în Catagrafii. Prin reforma administrativă (din 1864), care a înființat comunele și județele, și, ca urmare, a creat instituțiile primarului, consiliului comunal și prefecturile, prin înființarea serviciului Stării civile (1863), după apariția notarilor publici, evoluția demografică ar trebui să fie mult mai ușor de cunoscut de oricine este interesat de problemele specifice, inclusiv de reconstituiri genealogice personale. În mod paradoxal însă, cercetarea în această direcție este mai laborioasă, iar rezultatele mai lacunare, fiindcă, din neglijență, nepricepere și dezinteres pentru conservarea mărturiilor trecutului, arhivele comunale, județene sau chiar centrale nu au fost gestionate cum s-ar fi convenit într-un stat modern, bine administrat. Dacă mai adăugăm și distrugerile pricinuite în teritoriul românesc de două războaie mondiale și de politica sistematică de ștergere a urmelor și moștenirii regimului „burghezo-moșieresc” în perioada comunistă, avem imaginea unui complex de cauze ce explică relativa sărăcie a izvoarelor documentare pentru istoria socială și familială din ultimul secol și jumătate. Adesea cercetătorul constată că din arhiva mai veche a cutărei comune, care ar trebui să constituie principala sursă documentară pentru istoria locală, nu se mai găsește aproape nimic nici la primăria respectivă, nici în depozitele arhivelor județene, că mitricile bisericii din parohie fie nu au fost completate conștiincios, fie lipsesc cu totul, că registrele de stare civilă păstrate nu au o vechime mai mare de un secol, că documentele școlare datează abia de la o jumătate de veac după înființarea școlii comunale etc. În privința recensămintelor generale ale populației, numai patru până la al doilea război mondial (efectuate în anii 1899, 1912, 1930 și 1941), trebuie să ne mulțumim cu câteva date statistice pentru fiecare localitate, cele pentru Gugești²⁰ fiind aproape irelevante în comparație cu informațiile utilizate mai jos. Acesta fiind tabloul sărăcăcios al izvoarelor trecutului apropiat, cu atât mai valoroase ne apar Catagrafiile

¹⁹ Informațiile consemnate de Alexandru Obreja se pot găsi în vol. *Gugești (jud. Vaslui). Preliminariile unei istorii*, p. 49.

²⁰ *Recensământul general al populațiunii României din decembrie 1899. Rezultate definitive*, București, 1905, comunică cifrele populației din comune, nu și din satele componente. În 1899, Gugeștii erau cătun al comunei Boțești.

Vistieriei Moldovei, realizate într-o vreme în care legislația și organizarea instituțională arhivistică erau într-o fază incipientă.

Nu vom mai urmări în mod special, în continuare, apariția altor familii din Gugești după anul 1852. Cititorii interesați de acest aspect al vieții satului sau de ascendenții lor direcți vor putea constata singuri evoluțiile neamurilor consultând comparativ listele publicate. În această privință, gugeștenii sunt privilegiați, fiindcă, datorită efortului documentar al d-lui Petru V. Matei, aproape orice locuitor al acestui sat își poate întocmi singur un arbore genealogic cu cel puțin șase sau șapte generații de ascendenți masculini direcți, consultând cu atenție tabelele nominale din volumele consacrate istoriei școlii și bisericii din Gugești și din prezentul volum și, desigur, orientându-se în hățișul relațiilor de rudenie cu minime informații transmise de tradiția familială proprie. Aici vom atrage atenția doar asupra câtorva probleme de interes mai general. Astfel, observăm că la mijlocul secolului al XIX-lea, la Gugești, sistemul numelui dublu (nume de botez, mai apoi prenume + nume de familie) este deplin constituit și stabil, grafiile numelor fiind aproape identice cu cele actuale (câteva evident scrise greșit la 1864, precum *M. Citașcu*, care este, desigur, *Mihalache Chițăscu*). Datele împrumutării de la 1864 indică o creștere semnificativă a populației satului, de peste 30 de capi de familie, numărul acestora ajungând la 148 (vezi capitolul **Reforma agrară din 1864**). Lista clăcașilor împrumutăriți (126) cuprinde nume de familie noi, fără posibilitatea identificării satelor de obârșie a acestora.

O listă întocmită în 1888 de preotul C. Popescu – **Anexa nr. 1** din volumul *Gugești (jud. Vaslui). Slujitori și lăcașuri de credință (1609–2011)* – deși cuprinde doar 64 de nume, desigur de oameni vârstnici, care frecventau biserica, este prețioasă, pentru că aici sunt consemnate multe nume de femei, necunoscute în alte categorii de documente. Un remarcabil izvor documentar este tabelul din anul 1893, cuprinzând un număr de 192 capi de familie, incluzând și vădulele, cu numărul copiilor, băieți și fete (**Anexa nr. 2** din același volum). Coroborate cu datele oferite de cataloagele începând cu anul școlar 1891-1892 – vezi volumul *Școala din Gugești (jud. Vaslui) 1872–2010. Cartea amintirilor și împlinirilor*, Iași, Editura Cronica, 2010 –, informațiile sunt suficiente pentru ca tinerele generații actuale din Gugești să-și cunoască, după nume, măcar străbunii și răsstrăbunii de la sfârșitul veacului al XIX-lea. *Raportul statistic eclesiasitic* întocmit în anul 1925 de preotul Gheorghe Timircan – **Anexa nr. 3** din *Gugești (jud. Vaslui). Slujitori și lăcașuri de credință (1609–2011)* – este excepțional pentru problemele genealogice și alte aspecte sociale, înregistrând toată populația satului Gugești, adică 286 de familii, cu 1121 de suflete, consemnând gradele de înrudire, starea civilă, vârsta fiecărui individ, ocupațiile capilor de familie, instrucția școlară și alte informații. Întocmit la mijlocul intervalului istoric dintre

prima catagrafie, din anul 1820, și prezent, acest document este veriga intermediară care facilitează întocmirea arborilor genealogici ai tuturor vechilor familii guguștene, iar o prelucrare statistică poate oferi diverse alte tablouri de interes demografic, cum ar fi, de pildă:

Situația pe categorii de vârstă:

Categorii de vârstă	1-10 ani	11-20 ani	21-30 ani	31-40 ani	41-50 ani	51-60 ani	61-70 ani	71-80 ani	Peste 80 ani
1221	345	308	187	124	120	70	39	12	2
%	28,26	25,23	15,32	10,16	9,83	5,74	3,20	0,98	0,16

Capii de familie în acest an erau 253 de bărbați și 33 de femei văduve, dintre care 13 erau văduve de război. Merită să le amintim:

1. Natalia Anei = 30 ani
2. Paraschiva Bașa = 36 ani
3. Maria Cojocar = 50 ani
4. Zamfira Costrășel = 49 ani
5. Catinca Al. Ioniță = 42 ani
6. Elisabeta Macovei = 38 ani
7. Tasia Mancaș = 36 ani
8. Marița Mancaș = 37 ani
9. Catinca V. Neculau = 38 ani
10. Maranda Nistor = 38 ani
11. Elena Râșescu = 39 ani
12. Elena Ifrose = 37 ani
13. Catinca Mândru = 35 ani

Celelalte 20 de femei văduve, capii de familie, se grupează, după vârstă, astfel:

1. Sub 50 de ani = 5
2. Între 50 și 60 de ani = 6
3. Între 60 și 70 de ani = 6
4. Peste 70 de ani = 3

Dintre bărbații capii de familie, șase erau văduvi având următoarele vârste: doi de câte 80 de ani, unul de 72 de ani, unul de 70 de ani, unul de 60 de ani și unul de 55 de ani.

În anul 1925 cea mai în vârstă femeie din sat era Maria Tudose Roșu, care avea 80 de ani, iar cei mai în vârstă bărbați erau Ion Cojocaru, 82 de ani, și Tudurache Cucu, 82 de ani, văduv.

Cel mai tânăr cap de familie era Neculai V. Ionescu, 19 ani, căsătorit cu Catinca, de aceeași vârstă. Era cea mai tânără familie din sat. Cea mai în vârstă familie era cea formată din Ion V. Cojocaru, 82 de ani, și Marghioala Cojocaru, 70 de ani.

Cea mai tânără soție era Maria Macovei, de 18 ani, căsătorită cu Ioan Gh. Macovei, 23 de ani, care aveau o fetiță, Profira, de doi ani.

Cel mai tânăr locuitor din Gugești, la data recensământului, era Emilia, de trei zile, fiica lui Ioan Gh. Macovei și a Mariei Macovei.

În anul 1925, în Gugești erau 12 familii care trăiau în concubinaj.

Structura ocupațională a satului Gugești este, de asemenea, exact radiografiată de acest raport, cel puțin în privința capilor de familie, desigur agricultura fiind la fel de importantă ca oricare dintre meseriile practicate de:

Fierari: Vasile Albu (Lăcătușul), Neculai Botez, Ioan Florea, Ioan (Nică) V. Ioniță, Constantin Macovei;

Pădurari: Toader Gh. Andronache, Andronic Ifinca, Constantin Lupu;

Ciobani: Mihai Andrei, Gheorghe T. Butnaru, Neculai Căciulă, Vasile Nechita, Pavel Scutaru;

Tâmplar: Ștefan Canța;

Lemnari: Alexandru Cărare, Toader Pancu, Florea Țârdea;

Muzicanți (Lăutari): Ilie Gemală, Marin D. Stanciu, C. Gh. Stan, Ioan Țânțar;

Cizmari: Vasile Ioniță, Constantin Tudurache;

Croitori: Gheorghe Moraru, Ștefan Pogângeanu, Alexandru Bendiu;

Morar: Neculai Mardari;

Băcan: Constantin I. Nifescu;

Jandarm: Ion Olaru;

Cârciumari: Toader Obreja, Vasile C. Roșu;

Învățători: Nicolae I. Lupu, Eufrosina N. Lupu, Ion Sabadac;

Funcționar (perceptor): Irimia Pogângeanu.

O rubrică înregistrează pe știutorii de carte și pe cei neșcolarizați, astfel încât, cu volumul consacrat învățământului de la Gugești, care ne oferă alte informații detaliate despre această importantă problemă, avem un tablou veridic al nivelului de instrucție a satului din perioada interbelică.

În sfârșit, o privire de ansamblu, în date statistice, asupra evoluției demografice din Gugești de după perioada catagrafiilor este elocventă pentru creșterea constantă a populației, fenomen general în România după reformele agrare care au stabilizat lumea rurală:

Anul	Fam. (gospod.)	Clădiri	Populație	Bărbați	Femei
1858 ²¹	138	-	-	-	-
1860 ²²	190	-	-	-	-
1861 ²³	144	-	-	-	-
1864 ²⁴	177	-	-	-	-
1893 ²⁵	175	-	784	-	-
1912 ²⁶	266	264	1.059	544	515
1925 ²⁷	286	-	1.221	620	601
1930 ²⁸	307	306	1.290	629	661
1932 ²⁹	-	-	1.485	-	-
1934 ³⁰	-	-	1280	-	-
1935 ³¹	-	-	1280	-	-
1941 ³²	342	348	1.410	647	763

²¹ Arhiva Episcopiei Hușilor (AEH), Fond Episcopia Hușilor, pachet 15, dos. 59, apud C. Clit, în „Prutul”, nr. 2, 2001, p. 7-8 și nr. 3, p. 6.

²² Dintre acestea, 140 erau familii ortodoxe. În anul 1860 mai erau și 50 familii de evrei, aduși în 1850, care formaseră târgușorul Gugești, unde, în 1893, mai locuiau doar 14 evrei.

²³ Petru V. Matei, *Gugești (jud. Vaslui). Slujitori și lăcașuri de credință (1609–2011)*, p. 25.

²⁴ *Ibidem*, p. 26-27.

²⁵ C. Chiriță, *Dicționar geografic al județului Fălciu*, Iași, 1893, p. 92; vezi și *Marele Dicționar Geografic al României*, vol. III, București, 1900, p. 660.

²⁶ *Dicționarul statistic al României întocmit pe baza rezultatelor definitive ale Recensământului general al populațiunii din 19 decembrie 1912*, vol. I, București, 1914, p. 378.

²⁷ Petru V. Matei, *op. cit.*, p. 144-167.

²⁸ *Recensământul general al populației României din 29 decembrie 1930*, vol. IX, București, 1940, p. 117.

²⁹ Direcția Județeană Vaslui a Arhivelor Naționale (DJVAN), Fond Prefectura județului Fălciu. Bugetul comunei Gugești pentru anul 1932, dos. nr. 24/1932, f. 47-68.

³⁰ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu. Bugetul pentru anul 1934/1935, dos. nr. 33/1934, f. 52.

³¹ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu. Bugetul comunei Gugești pentru anul 1935/1936, dos. nr. 29/1935, f. 3-6.

³² *Recensământul general al României din 1941 6 aprilie. Date sumare provizorii*, București, 1944, p. 122.

REFORMA AGRARĂ DIN ANUL 1864

Înainte de a începe povestea reformei agrare din anul 1864, socot că sunt dator a răspunde la o întrebare care mi-a fost pusă de mai multe ori pe când încercam să adun informații în legătură cu aceasta, și anume: „Cum trăiau sau din ce trăiau țăranii clăcași înainte de anul 1864, dacă nu aveau pământ?” Voi încerca să răspund, în măsura priceperii mele și a informațiilor adunate, făcând un scurt popas în istoria începutului de secol al XIX-lea, fără a intra în multe amănunte și cu speranța că nu voi supăra breasla istoricilor.

De altfel, voi face și precizarea că încercarea mea de a vorbi despre câteva momente importante din istoria acestor pământuri, reformele agrare, nu este o lucrare științifică, în sensul consacrat de autoritatea specialiștilor, ci este doar o poveste spusă celor din satul meu, pentru ca, cel puțin cei care o vor răsfoi, să afle câte ceva despre părinții, moșii și strămoșii lor. Dacă, să zicem, unul din zece va afla un fapt pe care nu-l cunoștea, voi socoti că mi-am atins scopul.

Să revenim la întrebarea enunțată mai sus.

La începutul secolului al XIX-lea, ca de altfel și în secolele anterioare, gospodăria țărănească era principalul izvor de bogăție al țării, pentru că în afară de lemn și sare, aproape tot ce producea avere, cereale, animale, produse meșteșugărești, se realiza în gospodăria țărănească. Marile domenii boierești și mănăstirești erau lucrate de țărani prin clacă. Un fenomen care a amplificat exploatarea pe aceste moșii boierești sau mănăstirești a fost apariția și generalizarea arendașiei. Marii proprietari găsind mai lesnicioasă arendarea care îi scutea de grija gospodăririi domeniului, lăsând aceasta în seama arendașilor. Aceștia, la rândul lor, urmăreau un câștig (profit) cât mai mare, indiferent prin ce mijloace, cea mai la îndemână fiind exploatarea prin creșterea numărului de zile de clacă, chiar până la 24, fapt care agrava procesul de spoliere și aservire a țăranimii. Până și țăranimea liberă era amenințată cu desființarea. Pentru noi, ca gugeșteni, exemplul cel mai la îndemână este modul cum Nicolae Dimache a desființat cătunul răzeșesc Bodescu.

Preocupări privind problema țărănească încep să apară încă de la începutul secolului al XIX-lea, revendicările exprimându-se prin mijloace pașnice, dar mai cu seamă prin acțiuni sociale, un exemplu mai bine cunoscut fiind mișcarea din anul 1821 condusă de Tudor Vladimirescu, definită ca o *izbucnire revoluționară a crizei sociale și politice a orânduirii feudale din țările române*¹, care a urmărit *mântuirea țăranului de robia boierului*, cum avea să sublinieze A.D. Xenopol².

În Țara Moldovei, pentru că aici ne vom localiza încercarea noastră, lucrurile, la începutul secolului al XIX-lea nu erau diferite față de situația generală din Țara Românească. Boierii continuau să acapareze pământ strâmtorând pe

¹ *Istoria României*, vol. III, București, 1964, p. 850.

² A.D. Xenopol, *Istoria românilor*, vol. X, p. 71, apud *Istoria României*, vol. III, p. 852.

locuitori cu *nedarea locului trebuincios de hrană și la împărțirea ogoarelor rămânând unii fără să-și facă hrana trebuincioasă*³.

Se simțea nevoia unei reglementări legislative a relațiilor dintre cele două clase, boierimea și țărănimea. Și aceasta apare în perioada cât cele două principate au fost sub ocupație rusească (12 noiembrie 1829 – aprilie 1834), când va fi elaborată cea mai importantă lucrare care avea să restructureze și să modernizeze unele organe ale statului, „Regulamentul Organic”, lege fundamentală finalizată la 30 martie 1830 și intrată în vigoare la 1 martie 1832⁴.

Acest „Regulament Organic” a înzestrat Principatele române cu o serie de instituții care au favorizat dezvoltarea unui stat modern. Dar să vedem ce anume a impus acesta în legătură cu relația dintre marii proprietari și masa țăranimii:

- „Regulamentul Organic” așează raporturile dintre proprietari și clăcași pe o pretinsă reciprocitate de drepturi și îndatoriri.

- „Regulamentul Organic” stabilește întinderea pământului care trebuie cedat locuitorilor moșiei pe măsura trebuințelor lor, iar munca acestora trebuia să corespundă valorii concesiunii pământului.

- „Regulamentul Organic” recunoaște stăpânului de moșie dreptul de proprietate deplin și absolut doar asupra unei treimi din moșie. Dreptul de posesiune al sătenilor asupra celorlalte două treimi îi transformă pe aceștia într-un fel de chiriași. Proprietarii de moșie nu mai pot alunga în masă pe locuitorii unei moșii. Izgonirea individuală se putea face numai sub autorizația statului și cu drept de despăgubire pentru casă, grădină, curte și pometul său.

- „Regulamentul Organic” stabilește suprafața de pământ atribuită unei familii de clăcași nu după nevoile de subzistență ci după inventarul viu pe care-l posedă, deci după forța de muncă de care putea beneficia proprietarul. În baza acestui principiu, țăranii au fost împărțiți în trei categorii: fruntașii, care aveau patru vite de muncă (boi sau cai) și o vacă, mijlocașii care aveau două vite de muncă și o vacă, codașii care nu aveau decât brațele lor de muncă.

Și așa ne apropiem de aflarea răspunsului la întrebarea pusă mai la început.

Prin „Regulamentul Organic”, proprietarul de moșie era obligat să dea fiecărui locuitor de pe moșia sa loc de casă și grădină în suprafață de 20 de ari, pământ de arat și de fânaț, precum și islaz.

Concret, în Moldova, fruntașul care avea patru boi și o vacă (sau în loc de vacă 10 oi sau capre) primea trei fâlcii (4,50 hectare) pământ arabil și o falce și jumătate de islaz, în total 6,75 hectare; mijlocașul primea jumătate, proporțional cu numărul vitelor, iar codașii nu primeau nimic. Dar lucrurile nu erau chiar atât de mulțumitoare, pentru

³ *Istoria României*, vol. III, p. 916.

⁴ *Ibidem*, p. 937.

că toate terenurile care erau concesionate clăcașului (pentru casă, pentru grădină, pentru arătură, fânaț și islaz) erau stabilite și măsurate de proprietar, rezultatul fiind măsuratul strâmb al loturilor și atribuirea de pământuri sterpe.

Așa am putea explica formarea vetrei de sat în Gugeștii Vechi, pe valea Pârâului Mănăstirii, la poalele versantului de est al dealului Dorogan, versant supus deselor alunecări și de slabă calitate, sau pe valea pârâului Gugu, la poalele dealului Țârnuica, pământ slab productiv, ca și situația din Gugeștii Noi, de pe coasta Curăturilor. Să ne aducem aminte că vatra de sat de pe dealul Rateșului s-a realizat în deceniul al treilea al secolului al XX-lea, ca și Satul Nou.

Pentru toate concesiunile, stăpânii de moșie au impus clăcașilor, în afara dijei, obligații de clacă sporite. Clăcașii trebuiau să presteze, pe rezerva proprietarului, 12 zile de clacă pe an, *după vechiul obicei*, (câte patru primăvara, patru vara și patru toamna) *cu toate vitele* pentru care primiseră fânaț și islaz și *cu propriile unelte de muncă*. Cei fără vite munceau cu brațele. Deoarece se lucra după nart (normă zilnică) această normă era astfel determinată încât pentru a o îndeplini se muncea două-trei zile, așa că munca unui clăcaș era acaparată de proprietar din primăvară până în iarnă⁵, numărul zilelor efective ajungând până la 84.

Cu toate aceste aparente înlesniri și îmbunătățiri ale relațiilor dintre proprietarii de moșii și clăcași, pe care le-a impus Regulamentul Organic, la mijlocul secolului al XIX-lea în agricultura din Moldova ca și în cea din Țara Românească continuau să predomine relațiile feudale, moșierimea deținând cea mai mare parte din teritoriu. Folosirea diferitor mijloace pentru lărgirea rezervei boierești, în dauna dreptului de folosință a pământului de către clăcași, depășise mult acea treime stabilită, așa că în anul 1860, de exemplu, rezerva boierească și pământul răzeșesc însumau 627.380 de fâlcii, iar partea țăranilor clăcași era de 282.545 de fâlcii (din totalul de 909.925 de fâlcii arături, vii, grădini, livezi); iar când era vorba de fânaț, iamaș, cei dintâi posedau 815.436 de fâlcii, iar ceilalți doar 374.962 de fâlcii.

Spuneam mai înainte că în prima jumătate a secolului al XIX-lea se dezvoltă fenomenul arendașiei, element agravant pentru situația țăranimii prin amplificarea exploatarei. Erau arendate îndeosebi moșiile așezămintelor religioase, așa încât în anul 1857 din cele 583.000 de fâlcii proprietate mănăstirească, peste 90% era arendată⁶.

Disputa dintre cele două clase sociale își va afla rezolvarea prin reforma agrară din anul 1864.

În Moldova, în anii premergători Unirii, în Divanul Ad-hoc, pe lângă doleanțele generale ca unirea țărilor dunărene, domn străin, autonomie, guvern

⁵ *Ibidem*, p. 945-947.

⁶ *Istoria României*, vol. IV, București, 1964, p. 380.

reprezentativ și neutralitate se analizează și se dezbate și *problema rurală* față de care aleșii micilor proprietari țărani au cerut, spre scandalul celorlalte clase, împrăștierea și înlăturarea boierescului.

Relațiile feudale dominante în economia agrară erau principala piedică în dezvoltarea începutului noului mod de producție capitalist. Eliminarea acestor relații din agricultură, unde se afla majoritatea populației țării, era absolut necesară. După 1859 încep să apară elemente care concureau la îndepărtarea acestor elemente feudale. În decembrie 1863 au fost secularizate averile mănăstirești care acopereau o mare parte din suprafața țării, fiind aceasta o autentică lovitură dată feudalismului, limitată totuși, deoarece pământul nu a fost împărțit țăranilor.

Reforma agrară bătea la ușă, deoarece constituia o necesitate economică. Țărănimea cerea cu insistență realizarea reformei și, odată cu aceasta, desființarea clăcii și împrăștierea, boierimea conservatoare împotriva și cu înverșunare, trece la acțiuni contrare prin alungarea clăcașilor de pe moșii, din dorința de a *elibera* pământul în folosul lor.

Alexandru Ioan Cuza și Mihail Kogălniceanu au fost susținătorii reformei prin împrăștiere pe locurile legiuite cu despăgubire. Lupta celor doi ca și a susținătorilor a fost aspră, uneori inegală, dar victorioasă. La 2/14 iulie 1864, Consiliul de Stat a primit sarcina de a elabora un proiect de lege rurală *care doboră claca și respectând stăpânirea clăcașilor pe locurile ce astăzi posedă...* Proiectul propus, amendat de guvern, este aprobat de Consiliu la 12/24 august 1864. La 14/26 august legea rurală era sancționată și promulgată.

Proclamația domnească anunța țărănimea: *Claca este desființată pentru de-a pururi și de astăzi voi sunteți proprietari liberi pe locurile supuse stăpânirii voastre în întinderea hotărâtă prin legile în ființă*⁷.

Legea rurală a fost decretată de domnitorul Alexandru Ioan Cuza împotriva moșierilor conservatori, prin aplicarea ei stârnind critici aspre din partea acestora. Ion Heliade-Rădulescu susținea că guvernul, prin această lege, amenință proprietatea și libertatea; că *intelegența României este forțată a-și vinde două părți din trei... din moșie, iar săteanul este împrăștiat cu forța, pe datorie*⁸. O poziție apropiată de cea a lui Ion Heliade-Rădulescu se observă la Ion Ghica, acesta combătând felul în care a fost înfăptuită reforma agrară⁹. De cealaltă parte, Ion Ionescu de la Brad, democrat-revoluționarul de la 1848, saluta cu entuziasm

⁷ „Acte și legiuiri”, seria I, vol. II, București, 1907, p. 854-877, apud Nichita Adăniloiaie, Dan Berindei, *Reforma agrară din 1864*, București, 1967, p. 212.

⁸ Ion Heliade-Rădulescu, *Proprietatea și sătenii*, apud Nichita Adăniloiaie și Dan Berindei, *op. cit.*, p. 6.

⁹ Ion Ghica, *Convorbiri economice*, în *Scrieri*, vol. I, 1914, p. 264, apud Dan Berindei, *Istoria României*, vol. IV, p. 380.

decretarea legii¹⁰. Vorbind despre reforma agrară, Nicolae Iorga spunea: *Acest act nu pornește de la clasa conducătoare, că nu partidele politice au împroprietărit pe țărani la 1864, că împroprietărirea s-a făcut împotriva lor*¹¹.

Legea rurală decretată de domnitor la 14 august 1864, l-a determinat pe Mihail Kogălniceanu să emită o circulară prin care cerea prefectilor să ia toate măsurile necesare pentru realizarea unei largi publicități în toate satele, iar legea să fie citită și explicată țăranilor, deoarece, marea majoritate fiind analfabeți, n-o puteau cunoaște în tot cuprinsul ei. Primul Ministru precizând că nu este nevoie de tedeum-uri oficiale în biserici, cântările de mulțumire vor veni singure din inima fiecărui sătean¹². Și, parcă împotriva acestei recomandări a Primului Ministru, la 25 august 1864, țăranii din satele Bohotin, Isaiia, Novaci, Păhnești, Pogonești, Răducăneni și Râșești, din județul Fălciu, într-o telegramă către domnitorul Alexandru Ioan Cuza spuneau: *Fapta... pe care Măria-voastră ați isprăvit slobozind neamul românesc din boieresc, munca silită ce era mai rea decât robia, este atât de mare, cât nu poate scrie nimenea. Dumnezeuul părinților noștri păstreze zilele Măriei-Tale ferice nebântuite, îl rugăm să ia din zilele noastre și a copiilor noștri și să adaoge pe ale Măriei-voastre*¹³.

Istoricul Radu Rosetti arăta că *țăranii au fost mulțumiți cu reforma de la 1864, care îi făcea stăpâni pe lotul lor de pământ și-i scutea de harapnicul feciorului boieresc, dar abia mult mai târziu sătenii și-au dat seama cât de șchioapă era legea rurală*¹⁴.

Deși prin repetate circulare și recomandări Mihail Kogălniceanu a încercat să determine autoritățile administrative să se ocupe de explicarea legii rurale, acestea nu au manifestat un interes deosebit, astfel că explicarea s-a făcut formal, sporadic și cu mari întârzieri. Sau nu s-a făcut de loc¹⁵. În rândul moșierilor și arendașilor reforma agrară din 1864 a avut un ecou total nefavorabil¹⁶. Când s-a constatat că aceștia încercau să saboteze legea rurală sau s-o folosească în interesul lor de clasă, guvernul nu a ezitat să ia măsuri severe, întocmindu-se chiar instrucțiuni speciale privind aplicarea concretă a unor articole din lege¹⁷.

Paralel cu explicarea legii rurale, aveau loc și instituii ale comisiilor care urmau să pună în aplicare pe teren această lege. Conform articolului 24 din legea rurală, trebuia să se aleagă în fiecare plasă o comisie formată dintr-un delegat al

¹⁰ Nichita Adăniloie, Dan Berindei, *op. cit.*, p. 8.

¹¹ N. Iorga, *Discursuri parlamentare*, vol. I, partea I, București, p. 82.

¹² Nichita Adăniloie, Dan Berindei, *op. cit.*, p. 219.

¹³ *Ibidem*.

¹⁴ Radu Rosetti, *Pentru ce s-au răsculat țăranii*, apud N. Adăniloie, Dan Berindei, *op. cit.*, p. 222.

¹⁵ Nichita Adăniloie, Dan Berindei, *op. cit.*, p. 227.

¹⁶ *Ibidem*, p. 223, 225.

¹⁷ *Ibidem*, p. 231.

proprietarilor, un delegat al Consiliilor comunale (adică al clăcașilor) și unul al fiscului. Această comisie se mai numea și *Comisia de constatare* deoarece prima lor îndatorire era de a constata numărul clăcașilor ce urmau a fi împrăștiți pe fiecare moșie, de a „stabili diferitele categorii de clăcași aflați pe fiecare proprietate” și „de a determina, în urma acestor constatări, cifra despăgubirilor la care avea dreptul fiecare proprietar”, după legea rurală¹⁸.

Pe tabelele de constatare erau trecuți clăcașii „după starea în care se aflau” pe „fiecare proprietate la 14 august 1864”, cu patru boi (frunțași), cu doi boi (mijlocași) și pâlmași (cei care au muncit cu brațele).

Cercetarea Comisiei de plasă se concretiza în tabele cu numele, categoria, pământul ce avea de primit și despăgubirea anuală ce urma s-o plătească fiecare clăcaș împrăștiat. După încheierea constatărilor, Comisia trebuia să elibereze proprietarilor un document care purta numele de „titluri provizorii de despăgubire”.

Atunci când comisia de plasă lucra într-un sat, se organiza, ad-hoc, o comisie în fiecare comună rurală, formată dintr-un reprezentant al moșierului și un reprezentant al autorității locale. Această Comisie locală trebuia să facă „prin bună înțelegere” alegerea, comasarea și delimitarea locurilor care se cuveneau clăcașilor conform articolului 1 din lege.

Potrivit articolelor nr. 15 și 17 din lege, un rol important în realizarea practică a reformei îi revenea inginerului topograf (unul pe județ), care trebuia să „dirijeze și să activeze” hotărârea și pietruirea vetrelor de sat, a izlazurilor, fânețelor și a locurilor de arătură „rămase în proprietatea sătenilor”.

La 23 aprilie/5 mai 1865 legea intra în vigoare, eliberând pe țărani de sarcinile feudale (claca, dijma, podvezi etc.) și hotărând, totodată, plata unei despăgubiri către proprietari, printr-o Casă de despăgubire, gestionată de stat, în timp de 15 ani, sume cuprinse între 51 lei și 36 parale și 133 lei datorate de fiecare fost clăcaș împrăștiat, funcție de categoria în care erau încadrați și de regiune¹⁹. Despăgubirea era enormă și trebuia achitată către stat o dată cu obligațiile fiscale, aceasta ajungând, potrivit lui Ion Ghica, la *ceva mai mult de 32% din venitul anual*. Dar nu povara despăgubirii, singură, a dus la ruinarea, în timp, a țăranimii, acestei poveri trebuind să-i fie adăugate alte cauze, ca fragmentarea ulterioară a terenurilor și lipsa de performanță agricolă determinată utilaje și mașini agricole lipsă sau de slabă calitate, folosirea de soiuri de cereale și plante horticole (pomi, viță de vie, legume și zarzavaturi), rase de animale slab productive, dar mai cu seamă lipsa unor tehnologii agricole cât mai aproape de cele folosite în Europa.

¹⁸ *Ibidem*.

¹⁹ „Acte și legiuiri”, seria I, vol. II, București, 1907, p. 892-903, apud Nichita Adăniloae, Dan Berindei, *op. cit.*, p. 214.

Această lege rurală hotăra „împroprietărirea pe pământurile legiuite”.

Astfel, în afară de vatra satului, care devenea proprietatea comunelor rurale, în Moldova li se dădeau sătenilor pâlmași, lipsiți de vite de tracțiune, două fâlcii și 14 prăjini (29.018,64 mp) teren arabil; sătenilor mijlocași, cu doi boi și o vacă, patru fâlcii (57.288 mp) teren arabil; sătenilor fruntași, cu patru boi și o vacă, cinci fâlcii și 40 de prăjini (72.680,40 mp) teren arabil.

O precizare importantă în această lege a fost aceea că „pământul expropriat nu putea să depășească 2/3 din întinderea moșiei, iar pădurile nu intrau la socoteală” Văduvelor, nevolnicilor și sătenilor neclăcași li se vor da numai loc de casă și grădină. Însurăteilor li s-a dat dreptul de a se strămuta pe moșiile statului. Răzeșii fără pământ sau cu pământ puțin nu erau împroprietăriți. Nu au fost împroprietăriți cârciumarii, slugile, slujbașii bisericilor, funcționarii și învățătorii.

Legiuitorii, intuind că după împroprietărire, determinat de anumite cauze, va apărea fenomenul înstrăinării terenurilor, interzic vânzarea acestora pe o perioadă de 30 de ani, iar atunci când totuși se va produce, terenul se putea vinde numai către comună sau către un alt sătean.

În articolele 54-59, legea rurală preciza că „guvernul este autorizat a vinde locuri de pe moșiile statului la însurăței, precum și la sătenii care aveau până la 12 pogoane (un pogon fiind egal cu aproximativ ½ ha.) de familie”. Prețul era stabilit la 5 galbeni, plata urmând a se face în 15 ani. Se interzicea vinderea sau înstrăinarea la alte familii timp de 30 de ani.

Printr-un jurnal al Consiliului de Miniștri din 7 octombrie 1864, se stabilea ca toți sătenii aflați „sub steaguri” (despre care nu se vorbea în legea rurală) să fie împroprietăriți. Mai mult, se face precizarea că cei care nu fuseseră însurați la încorporare „să se socotească în rândul spornicilor și să li se dea locuri pe moșiile statului, conform articolului 6 din legea rurală²⁰. În cursul anului 1866, întorcându-se la vatră cei care fuseseră sub drapel, au trimis mulțime de petiții la prefecturi și ministere, cerând să fie împroprietăriți, după ce au servit șase ani în armată, pe moșiile statului fiindcă înainte de încorporare au fost clăcași pe moșia boierească²¹. Miile de cereri, manifestările spontane cu diferite prilejuri, lasă să se înțeleagă că „împroprietărirea însurăteilor” era iminentă și de neocolit. Așteptarea va dura 15 ani. Însurăteii rămași fără pământ, prin neaplicarea articolelor 5 și 6 din legea rurală, formau o pătură numeroasă de nemulțumiți în rândurile țărănimii. Anii 1866 și 1867 se evidențiază printr-o „agitație permanentă” a acestora, pentru obținerea drepturilor. În februarie 1869, Ministerul de Interne atenționează Consiliul de Miniștri că nu pot fi aplicate articolele 5 și 6 din legea rurală, înainte de a se pune

²⁰ Nichita Adăniloae, Dan Berindei, *op. cit.*, p. 323.

²¹ *Ibidem*, p. 324.

în aplicare articolul 55, adică până nu se va elabora regulamentul de aplicare²². Și lucrurile încep să se miște. În toamna anului 1869 apare în „Monitorul Oficial” circulara lui Mihail Kogălniceanu privind împrăștierea însurățeilor pe moșiile statului. S-au întocmit tabele și s-au trimis la Ministerul de Finanțe, dar Guvernul conservator, venit la putere în martie 1871, le va ignora. În aceste tabele erau înscrși 44.316 însurăței.

Întârziind împrăștierea, însurăteli încep să se manifeste, cei din județul Fălciu recurgând chiar și la forme mai puțin pașnice. În luna februarie a anului 1872, guvernul conservator, prin răspunsul lui Petre Mavrogheni, ministrul Finanțelor, arată că moșiile statului au fost ipotocate și nu pot fi împărțite la țărani²³.

În anul 1873, pretextând că în tabele sunt înscrși și unii care nu aveau dreptul, se cer noi tabele. Frământările țărănești iau amploare în anul 1876 și se vor acutiza în anul 1877, iar Războiul de Independență impune împrăștierea. În intervalul dintre 1878-1881 au fost declarați împrăștiți 48.622 de săteni „sub numirea de însurăței”, cu o suprafață de 229.063 hectare, iar la 36.947 li s-au dat și locuri de casă pe lângă cele din câmp²⁴.

Despre împrăștierea însurățeilor din satul Gugești (presupunând că au existat și aici), până la momentul redactării acestui material, nu am găsit nicio informație credibilă. Este posibil să fi existat cereri, dar cum acești însurăței au fost împrăștiți pe moșiile statului și cum o astfel de moșie nu a existat în zona Gugești, aceștia vor fi plecat spre alte sate.

La jumătatea secolului al XIX-lea, Gugeștiul era un sat clăcășesc, așezat pe o mare proprietate, cu două vetre de sat, una pe Valea Mănăstirii, de o parte și de alta a pâraului cu același nume, și o altă vatră apărută înainte de 1864, la sud de iazul din parcul conacului, pe valea pâraului Gugu (Gugeștii Noi sau Mahalaua din Jos).

La momentul 1864, în Gugești erau 148 capi de familie (birnici): 20 erau gospodari cu câte patru boi; 47 cu câte doi boi, 59 erau lucrători cu brațele. Mai erau 20 fără loc de casă, din care 12 erau nevolnici. Pe lângă aceștia se mai găseau 10 familii de țigani, ai lui Nicolae Dimache. Se mai aflau un număr de familii de evrei dintre cele 50 aduse de T. Balș în anul 1850.

Singura sursă de informare, în legătură cu aplicarea legii rurale la Gugești, aflată în Arhivele Centrale ale României, este *Matricola împrăștișilor din județul Fălciu*²⁵. Clăcașii din Gugești au fost împrăștiți pe moșia Elenei Hangerli, în vremea când arendaș era hagi Gheorghe Ghibănescu (1859-1864).

²² *Ibidem*, p. 225-226.

²³ *Istoria României*, vol. IV, p. 505.

²⁴ *Ibidem*, p. 334.

²⁵ Arhivele Naționale ale României (ANR), Fond Ministerul Agriculturii și Domeniilor, dos. nr. 584/1864, f. 77 v.-80 v.

Pentru împrăștiere, conform legii rurale, au fost stabilite trei categorii de îndreptățiți:

– Clăcașii cu patru boi primeau cinci fâlcii și 40 prăjini, suma de despăgubire anuală fiind egală cu 133 lei.

– Clăcașii cu doi boi primeau patru fâlcii, suma de despăgubire anuală fiind de 100,24 lei.

– Clăcașii cu brațele primeau două fâlcii și 40 de prăjini, suma de despăgubire anuală fiind de 71,40 lei.

Să cunoaștem și lista celor trei categorii de împrăștiți de pe moșia Gugești.

Categoria I, cu patru boi:

1. V. sin Toader M. (?)	11. Ioan Scutaru
2. T. Butnaru	12. Gh. Mândru
3. Ștefan Mancaș	13. Gh. Pogângeanu
4. Ion Pandelichi	14. N. Cojocariu
5. Ion a Ionesei	15. P. Macovei
6. Vasile Ulian	16. T. Macovei
7. Gh. Todosi	17. T. Țârdea
8. Ion Nechita	18. T. Filimon
9. Vasile Bejenaru	19. N. Cucu
10. I. Bejenaru	20. I. Cucu

Categoria a II-a, cu doi boi:

1. Ioan G. Surdu	17. Ștefan Droboță
2. M. Spătaru	18. T. Cristea
3. I. Moroșan	19. T. a Ionesei
4. I. Halmeu	20. T. Romeghe
5. T. Nistor	21. Ștefan V. Macovei
6. T. Mândru	22. M. Bulat
7. T. Anton	23. T. Moraru
8. N. Pancu	24. T. Muntean
9. Gh. Ioniță	25. Gh. Ciobotaru
10. N. Mancaș	26. Gh. Uriciu
11. Ștefan Lecușescu	27. T. Braniște
12. Ion Pintilie	28. I. Sandul
13. T. Mancaș	29. Gh. Andrei
14. T. Moraru	30. Grigore Matei
15. Ion Todosi	31. D. Pătrăuceanu
16. Gh. Munteanu	32. D. Ioneștii

33. C. Romeghi
34. C. Nistor
35. V.I. Braniște
36. D. Costrășu
37. Ioan Talabă
38. M. Cucu
39. Ioan Balan
40. D. Morăriții

41. Grig. Macovei
42. Gh. Mircașu
43. D. Paladi
44. Ioan Mândru
45. I.T. Cristea
46. Gh. Țârdea
47. V. Argintu

Categoria a III-a, cu brațele:

1. E. Mândru
2. Costache Cârlan
3. Gh. Pascal
4. Ioan Hurmuzachi
5. V.I. Moroșanu
6. Ion Braniște
7. N. Șerban
8. Gh. Asandei
9. G. Moraru
10. P. Onofreiu
11. Toader Surdu
12. T. Merțeanu
13. M. Citașcu
14. I. Anastasiei
15. C. Sticlici
16. N. Țârdea
17. G. Filip
18. T. Păduraru
19. I. Arisan
20. T. Crudu
21. Vasile Filip
22. G.T. Cristea
23. Toader Mândru
24. Costache Baghiu
25. G. Enachi
26. I (T) Lungu
27. V. Rusu
28. V. Ghiga
29. V. Bașcă
30. G. Romeghi

31. C. Prisicar
32. G. Harabagiu
33. C.D. Feraru
34. Gh. Macovei
35. P. Nechita
36. Gh. Bolat
37. D. Grigoraș
38. P. Bunesco
39. Ion Coman
40. G. Saniei
41. D. Mihaiu
42. Fl. Căcăceanu
43. Ștefan a Păresii
44. Manolache Toma
45. Ioan Obregea
46. V. Marcu
47. Anton Vechiu
48. I. a lui T. Moraru
49. Gh. Cojocariu
50. P. Cristea
51. M. a lui V. Macovei
52. G. Scripcaru
53. D. Canții
54. V. Miclescu
55. I. Macoveiu
56. G. Ungureanu
57. M. Holbănoaiei
58. Marin Bucătaru
59. Vasile Moroșan

Suprafața de pământ distribuit:

Categ. I, cei cu patru boi = 20 cu 110 fălci

Categ. a II-a, cei cu doi boi = 47 cu 188 fălci

Categ. a III-a, cei cu brațele = 59 cu 147 fălci și 40 prăjini

Total împrietăriți = 126 cu 445 fălci și 40 prăjini.

Suma totală pentru despăgubire anuală = 11.606,28 lei.

Pentru a vedea cam care era poziția economică a satului (comunei) Gugești la momentul 1864, vă propunem să ne uităm, barem cu coada ochiului, și peste gardul vecinilor.

În plasa Huși²⁶, din care făcea parte și comuna Gugești formată numai din satul Gugești, în anul 1864, se aflau 16 comune. Doar în cinci dintre acestea se găseau clăcași cu câte patru boi:

– satul Dolheni cu cătunul Rediu avea 11 clăcași, care au primit 60,40 fălci teren arabil;

– Boțești, 15 clăcași care au primit 82,40 fălci teren arabil;

– Gugești, 20 clăcași care au primit 110,00 fălci teren arabil;

– Rosăceii (sat), 20 clăcași care au primit 110,00 fălci teren arabil;

– Târzii, 10 clăcași care au primit 55,00 fălci teren arabil.

În toată plasa Huși, în cele 16 comune situația arăta astfel:

– categ. I (cei cu patru boi) = 76 clăcași, care au primit 418 fălci.

– categ. a II-a (cei cu doi boi) = 910 clăcași, care au primit 3.640 f.

– categ. a III-a (cu brațele) = 418 clăcași, care au primit 1.045 f.

Total = 1.404 clăcași, care au primit 5.103 f.

La nivelul districtului (județului) Fălciu²⁷, situația era următoarea:

– categ. I (cei cu patru boi) = 304 clăcași, care au primit 1.666 fălci și 36 prăjini

– categ. a II-a (cei cu doi boi) = 3912 clăcași, care au primit 14.990 fălci și 64 prăjini

– categ. a III-a (cu brațele, pălmașii) = 1776 clăcași, care au primit 4.340 fălci, 26 prăjini și 5 stânjeni

Total districtul Fălciu: 6.072 clăcași²⁸, care au primit 20.997 fălci, 46 prăjini și 5 stânjeni.

²⁶ ANR, Fond Ministerul Agriculturii și Domeniilor, dos. nr. 584/1864, f. 93 v.

²⁷ ANR, Fond Ministerul Agriculturii și Domeniilor, dos. nr. 584/1864, f. 135 v.

²⁸ Termenul de *clăcași* folosit în întregul material, se referă numai la capii de familie, cu această situație socială.

Și tot la capitolul curiozități, o întrebare: câți boi aveau clăcașii din districtul Fălciu? Răspuns = 9.040. Raportat la populația acelor vremuri, erau mulți? Erau puțini?

Despre legea rurală din anul 1864 și efectele ei s-a scris mult și din multe unghiuri de vedere, unii autori ajungând la concluzii diferite și cifre care niciodată nu concură. Dumitru Șandru, în lucrarea *Reforma agrară din 1921 în România*, vorbind despre fragmentarea terenurilor, urmare a succesiunilor, spune că la sfârșitul secolului al XIX-lea, proprietatea țărănească de la 1864, de cca patru hectare, scade în 1896 la 3,4 hectare, iar în 1905 la 3,2 hectare²⁹.

Un alt cercetător, Constantin Corbu, referindu-se la reforma din 1864, spune că *cca 1/3 din terenul cultivabil a fost distribuit la peste 450.000 de familii rurale, iar 2/3 a rămas boierilor*. Și continuă spunând că *această reformă s-a dovedit ineficace din cauza lipsei instrumentelor juridice adecvate, și peste toate cele, terenurile expropriate erau de slabă calitate și dificile de cultivat*³⁰.

Și pentru că a venit vorba despre calitatea pământului dat celor împrumietăriți, să vedem un caz concret din Gugești.

Ion Coman, pâlmaș (categoria a III-a), împrumietărit cu două fâlci și 40 de prăjini (poz. 39/106 din Matricola de împrumietărire) vinde la 10 februarie 1898, deci după 34 de ani, lui Ion Pogânceanu, fiu de clăcaș, neîmprumietărit, următoarele ogoare:

- 71 ari, 60 centiari, în Dorogan;
- 46 ari, 54 centiari, în Țârnuică;
- 53 ari, 70 centiari, în Gâtul Spânzurății;
- 71 ari, 60 centiari, în Băltoage;
- 41 ari, 96 centiari, în Pomi (Pomăt), loc de fânaț, pe coasta de vest a Lieștilor³¹.

Despre calitatea acestor pământuri pot depune mărturie și astăzi, după aproape 150 de ani, cei care le stăpânesc.

Potrivit unui alt cercetător, legea rurală din 14/26 august 1864, a cărei aplicare s-a încheiat, în linii mari, în 1865, *a reprezentat unul din cele mai însemnate evenimente ale istoriei României din secolul al XIX-lea*³².

Ce a însemnat reforma din 1864 pentru țărănimea română? În anul 1900, șeful Serviciului de Statistică Generală, Leonida Colescu, publică o interesantă

²⁹ Dumitru Șandru, *Reforma agrară din 1921 în România*, București, 1975, p. 18.

³⁰ Constantin Corbu, *Țărănimea din România în perioada 1848-1864*, București, 1973.

³¹ Act de vindere-cumpărare, întocmit în data de 10 februarie 1898, de avocatul I. Gheorghiu și înregistrat la Tribunalul Fălciu sub nr. 958/10.02.1898 (cf. Gugești (jud. Vaslui). *Preliminariile unei istorii*, p. 275-276).

³² N. Adăniloae, *Cuza l'odă și problema agrară*, în *Cuza Vodă. In memoriam*, Iași, 1973.

statistică a țăranilor împroprietăriți prin aplicarea legii rurale din 1864, lege pe care o consideră drept fundamentală, care a reglementat proprietatea rurală și a schimbat baza organizării sociale a țării³³. Studiind și comparând o serie de statistici ajunge la concluzia că prin reforma agrară din 1864 au fost împroprietăriți cu locuri de hrană, la cele trei categorii, un număr de 402.903 clăcași care au primit 1.798.224 hectare, că alți 60.521 săteni au primit numai locuri de casă și grădină în suprafață totală de 12.087 hectare. În 1878-1879, odată cu aplicarea articolelor 5 și 6 din legea rurală, 48.342 însurăței au primit 228.329 hectare. După aplicarea legii rurale din 1864 ar fi rămas fără pământ un număr de 53.000 de clăcași.

³³ Leonida Colescu, *La loi rurale de 1864 et la statistique de peysans devenus propriétaires*, București, 1900, p. V, apud Nichita Adâniloie, Dan Berindei, *op. cit.*, p. 14.

REFORMA AGRARĂ DIN ANUL 1921

Sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, în Vechiul Regat, au fost marcate de numeroase manifestări țărănești determinate de nevoia acută de pământ, deoarece reforma agrară de la 1864 nu rezolvase această cerință.

Sunt mulți istorici și cercetători care arată că la începutul secolului al XX-lea problema agrară era una din necesitățile fundamentale ale evoluției României¹.

Problema unei reforme agrare a preocupat conducerea statului român mai cu seamă după răscola din anul 1907. În anul 1913, în perioada campaniei din Bulgaria, în ziarul „Viitorul” este lansată și susținută cu insistență ideea necesității și oportunității înfăptuirii unei noi reforme agrare. Dar problema a tot fost amânată și a trebuit ca România să intre iarăși în război pentru ca necesitatea reformei să se impună.

Încă din timpul desfășurării războiului din 1916-1918, Regele Ferdinand, primul ministru și alți membri ai guvernului și familiei regale, aflați în unele zone ale frontului, îmbărbătau soldații și promiteau drepturi democratice. Într-un discurs mobilizator, regele Ferdinand I Întregitorul, vorbea despre reforma agrară și votul universal: „*Vouă, fiilor de țărani care ați apărat cu brațul vostru pământul unde v-ați născut, unde ați crescut, vă spun eu, regele vostru, că pe lângă răsplata cea mare a izbânzii, care va asigura fiecăruia recunoștința neamului nostru întreg, ați câștigat totodată dreptul de a stăpâni într-o măsură mai largă pământul pe care v-ați luptat. Eu, regele vostru, voi fi întâiul a da pildă. Vi se va da o largă participare la toate treburile politice*”².

În ziua de 14 august 1917, la câteva zile după ce ostașii români înscriseră pagini de epopee în istoria națiunii române la Oituz și Mărășești, regina Maria și generalul Averescu, aflați în mijlocul ostașilor din Divizia I, după acordarea de decorații, promiteau că după război se va înfăptui o nouă reformă agrară. Același lucru îl făcea prim-ministrul, Ionel I.C. Brătianu, aflat la Onești³.

În luna iulie din anul 1917, în timpul retragerii la Iași, Parlamentul României adoptă modificarea Constituției și înscrie în ea reformele agrară și electorală. Este stabilită exproprierea pentru *cauză de utilitate națională* a două milioane de hectare, cu despăgubire în rentă de stat. Proiectul de modificare a Constituției, aprobat de Parlament în ziua de 17 iulie 1917, este sancționat de rege la 19 iulie 1917.

Exproprierea, statuată prin articolul 19 din Constituția modificată și pusă în aplicare pe baza decretelor lege din anii 1918-1919, trebuia să se facă în următoarea ordine:

¹ Dumitru Șandru, *Reforma agrară din 1921 în România*, București, 1975, p. 5.

² Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*, București, 2002, p. 266.

³ Alexandru Nica Palaghița, Ștefan Nica Palaghița, *Momente din istoria satului Buciumi*, București, 1983.

a) terenurile cultivabile ale Domeniilor Coroanei, ale fundațiilor și persoanelor juridice;

b) proprietățile rurale ale persoanelor cu reședința în străinătate și ale supușilor unor state străine;

c) proprietățile rurale mai mari de 100 de hectare ale particularilor.

Țăranii trebuiau să cumpere pământul moșieresc, plata urmând a fi făcută în titluri de rentă cu o dobândă de 5%.

Asta prevedea exproprierea. Pentru împrumutări trebuia promulgată o lege specială.

Prin Decretul Lege din 14 decembrie 1918 sunt legiferate principiile generale ale exproprierii în România⁴. La 15 decembrie 1918 un nou Decret Lege fixa proprietățile și întinderile ce urmau a se expropria. La 16/29 decembrie 1918 se instituie Comisiile județene de expropriere conform Decretului 2100⁵. Comisia de Ocol pentru expropriere avea, prin lege, următoarea componență: un judecător de ocol, un delegat al Casei Centrale a cooperației și împrumutării, un delegat al proprietarilor și un delegat al sătenilor.

Prin Decretul nr. 3.922 din 3/16 ianuarie 1919 este înființată „Casa Centrală a Cooperației și Împrumutării Sătenilor” cu cinci secții care trebuiau să rezolve problemele ridicate de reformă pentru mica proprietate⁶. Dintre acestea, Direcția funciară se ocupa de problemele exproprierii și împrumutării, având în subordine Consilieratele agricole județene. Casa a funcționat până la 2 august 1929, când a luat ființă Direcția aplicării reformei agrare.

După crearea Casei Centrale, au fost fixate instanțele de împrumutări, conform Decretului nr. 4.389 din 21.XI.1919⁷. La 31 martie 1920, conform Decretului nr. 1.360, se constituie Comitetul Agrar, organism destinat judecării revizuirii cauzelor determinate de aplicarea reformei agrare⁸.

La 23 aprilie 1920, prin Decretul nr. 1.682, se instituie Comitetele locale și cele de Ocol, cu misiunea de a întocmi tabelele de împrumutări și de a stabili ordinea de preferințe. Comitetul local de împrumutări era format din preot, învățător diriginte și patru săteni delegați. Ei trebuiau să întocmească tabelele cu cei îndreptățiți a fi împrumutați.

Comitetul de ocol de împrumutări era format din: judecătorul de ocol, președinte, agronomul regional ca delegat al Casei Centrale, administratorul de plasă, doi delegați ai sătenilor și un delegat al Ministerului de Război.

⁴ „Monitorul Oficial”, nr. 214 din 15/28.XII.1918.

⁵ *Ibidem*, nr. 29 din 12.V.1920.

⁶ *Ibidem*, nr. 225 din 3/16.I.1919.

⁷ *Ibidem*, nr. 174 din 21.XI.1919.

⁸ *Ibidem*, nr. 273 din 31.III.1920.

În luna septembrie 1920 a fost votată Legea pășunilor comunale pe baza căreia trebuiau constituite islazurile comunale⁹.

Paralel cu dezvoltarea legislației necesare pentru trecerea la aplicarea reformei agrare, cu mai bine de un an înainte de adoptarea legii, populația rurală a început pregătirile pentru aplicarea acesteia. Să vedem mai întâi, cum s-a făcut exproprierea moșiei lui Pericle P. Arghiropol din satul Gugești.

În zilele de 8 și 9 august 1919, deci după crearea Casei Centrale cu a sa Direcție funciară, judecătorul Gh.E. Ghergala, președintele Comisiei Județene Fălciu de expropriere I Huși, împreună cu Gavril Chelarul din comuna Drânceni și Iordan Gaiță din comuna Stroești, ca delegați ai sătenilor, și N. Dăscălescu, consilier agricol al județului Fălciu, ca reprezentant al Casei Centrale a cooperației și împrumutării, s-a deplasat în comuna Boțești, moșia Gugești, proprietatea lui Pericle P. Arghiropol unde, în conformitate cu articolul 28 din Decretul Lege nr. 3.697 din anul 1918, au verificat lucrările Comisiei locale privind alegerea și determinarea definitivă a porțiunii de moșie ce va fi expropriată, precum și strângerea documentelor pentru stabilirea prețurilor. Aici s-au întâlnit cu proprietarul moșiei și cu delegatul obștii, Leon Chihaia.

Din documentele analizate cât și din declarația proprietarului, dar și din informațiile culese, a rezultat că moșia Gugești are o întindere (suprafață) totală de 2.167 hectare, lucrul confirmat și de rolul de contribuții de la percepția comunei Boțești. Din această suprafață numai 1.510 hectare ar putea fi supuse exproprierii conform articolului 7 din Decret, restul de 674 hectare nefiind supus exproprierii. Acest rest de 674 ha era format din:

- Pădurile (Păscăloaia, Liești, Doltu și Gugu) – 546 ha.
- Livada de la Mănăstire – 35 ha.
- Iazul Gugești – 36 ha.
- Grădina de zarzavat de alături – 2 ha.
- Conacul cu acaretele și parcul – 55 ha.

Total = 674 ha.

Proprietarul Pericle P. Arghiropol cere să fie respectat Ordinul nr. 5.425 al Casei Centrale și să țină în folosință conacul, acaretele și terenurile nesupuse exproprierii.

Delegatul sătenilor cere să nu fie lăsat în folosința proprietarului întregul parc, care este prea întins (55 ha.) și să fie atribuită sătenilor o parte, pentru legătura cu biserica aflată în parc.

Ajungându-se la discutarea prețurilor, Comisiunea constată că, după rolul de contribuție de la percepția comunei Boțești, media anuală pe moșie este de 53.773 lei din care se scade 34% impozit, rămân 35.490 lei. Proprietarul arată că are cheltuieli

⁹ Dumitru Șandru, *op. cit.*, p. 68.

mari, transportul până la gara Huși, cale de 18 km, este de 120 lei vagonul, prețurile de arendă sunt între 42 și 50 lei pe ha la arătură și de 60-70 lei la fâneață. Delegatul sătenilor îl contrazice cu documente originale emise de Tribunalul județului Fălciu și Ocolul I Huși.

Proprietarul declară că în ceea ce privește prețurile nu poate fi de acord cu concluziile comisiei județene, rezervându-și dreptul de a susține interesele sale în fața comisiei regionale.

Comisia, constatând din lucrările cuprinse în dosarul de expropriere că proprietarul Pericle P. Arghiropol este cetățean străin, supus al Regatului Elen, decide:

În conformitate cu articolul 6 din Decretul Lege nr. 3697 din anul 1918, *moșia Gugești, proprietatea cetățeanului elen Pericle P. Arghiropol, se declară expropriată în totalitate*. Dar, respectând Ordinul telegrafic nr. 5.425/1919 al Casei Centrale a Cooperației și Împroprietăririi care hotărăște că în cazul proprietarilor străini, livezile, conacele, pădurile și viile să nu se dea în folosința obștii, acestea rămân proprietarului până la noi dispozițiuni lasă proprietarului moșiei Gugești următoarele părți din proprietate:

a) Conacul cu parcul propriu-zis, locul viran de la nord în suprafață de 6 hectare și cca alte 5 hectare peste pâraul Gugeștilor, spre apus, până la șanțul de scurgere făcut pe fundul vechiului iaz.

b) Hambarele de la Cioara și Gugu cu locuințele lor.

c) Pădurile, în suprafață totală de 546 ha.

d) Livada de 30-35 ha. de la locul „Mănăstirea”, între pădurile Doltul și Dorogan.

e) Iazul Gugeștilor în suprafața de aproximativ 38 ha, cu stuful și dreptul de pescuit, și grădina de zarzavat alăturată în suprafață de 2 hectare. Iazul fiind în mijlocul imașului, se acordă sătenilor dreptul pentru adăpatul vitelor până la cinci metri în interiorul apei. Adăpatul nu se va putea face pe partea amintitei grădini.

În ce privește prețul pământului, după discuții tăioase, s-au stabilit trei categorii calitative ale pământului, I, II, și III și cu prețurile corespunzătoare: 1.000 lei, 900 lei și 700 lei pe hectar. Nu s-a precizat care parcele sau loturi intră într-o categorie sau alta. În schimb, la imaș s-a făcut această precizare: calitatea I, șesurile, calitatea a II-a, zona de coastă, iar în calitatea a III-a imașul de la Liești. Prețurile la imaș au fost stabilite la fel ca pentru terenul arabil.

Cu drept de apel.

Procesul-verbal încheiat în zilele de 8 și 9 (26-27 stil vechi) iunie 1919 s-a dresat în patru exemplare cu următoarele destinații: un exemplar la dosar, al II-lea pentru arhivă, al III-lea pentru proprietarul moșiei, Pericle P. Arghiropol, și al IV-lea

pentru Inspectoratul agricol al județului Fălciu. Un extras de pe el se va trimite spre publicare la „Monitorul Oficial”.

Procesul-verbal este semnat de membrii comisiei și de proprietarul moșiei, cu observații¹⁰.

Pe scurt, aceasta a fost istoria exproprierii moșiei Gugești. Bucurie și satisfacție pentru locuitorii satului, nemulțumire pentru cel care o pierde.

Dar, pentru că tot este vorba de expropriere, să vedem câteva informații despre ce se întâmplase la nivelul județului Fălciu.

În ziua de 18 iunie 1920 este înaintat Casei Centrale a Cooperației și Împroprietăririi *Tabloul* cu moșiile expropriate în județul Fălciu. La poziția 22 se află moșia Gugești cu o suprafață expropriată de 1.478 ha. În tot județul Fălciu au fost expropriate 109 moșii, din care:

- 88 moșii ale proprietarilor particulari, cetățeni români sau străini.
- 6 moșii proprietatea Casei Rurale.
- 6 moșii ale statului român.
- 2 moșii proprietatea Ateneului Român.
- 2 moșii proprietatea Casei Bisericii.
- 3 moșii proprietatea Ministerului Agriculturii.
- Câte o moșie de la Banca Centrală, Casa Regală, Societatea Națională, Epitropia Sf. Spiridon¹¹.

Și o altă scurtă informație: duminică, 31 octombrie 1920, stil nou, s-a făcut prima împroprietărire individuală din județul Fălciu, în comuna Vetrișoaia. Astfel, cuvântul generalului Averescu s-a împlinit. Invalidul Ion Huzun a intrat în stăpânirea celui dintâi lot. Era reforma agrară cheazășuită de rege și înfăptuită de sfetnicul său – generalul Averescu.

Exproprieria fiind încheiată, Comitetul local de împroprietărire fiind constituit conform Decretului nr. 1.682 din 23 aprilie 1920, s-a trecut la lucru pe teren, la stabilirea tarlalelor ce urmau a fi împărțite celor îndreptățiți și, mai apoi, în vara anului 1920, s-au întocmit, într-o primă formă, listele cu cei îndreptățiți a fi împroprietăriți pe care, după ce le-au ținut afișate la primărie și biserică vreme de 15 zile, le-au înaintat Comitetului de Ocol I Huși.

În ziua de 30 august 1920, C.I. Ștefănescu, judecător supleant a Tribunalului Fălciu, delegat președinte al Comitetului de împroprietărire de pe lângă judecătoria Ocolului I Huși, convoacă, la sediul primăriei comunei Boțești, Comitetul de ocol format din Florin Chernbach, agronom regional, delegatul Casei Centrale a

¹⁰ Direcția Județeană Vaslui a Arhivelor Naționale (DJVAN), Fond Consilieratul agricol al județului Vaslui, dos. nr. 26/1921, f. 13 v-14.

¹¹ DJVAN, Fond Consilieratul agricol al județului Vaslui, dos. nr. 37/1921, f. 31.

Împroprietăririi, N. David, administratorul plasei Mijloc și delegat al Prefecturii Fălciu, și Iordache Gaiță, delegatul sătenilor. Acest comitet va lucra în perioada 30 august – 11 septembrie 1920 la verificarea documentelor de împroprietărire întocmite de Comitetul local de împroprietărire. Acest comitet cât și locuitorii cu drept de împroprietărire au fost citați cu cinci zile mai înainte. Comitetul de ocol a fost asistat de delegatul militar I. Andrei, maior în rezervă, care a cercetat situația militară a sătenilor mobilizați în campaniile 1916-1919 și 1913.

În timpul lucrărilor au fost cercetate și rezolvate, mai întâi, contestațiile celor omiși, trecuți la alte categorii sau înscrși de Comitetul local cu alte date decât cele reale, dând hotărâri asupra fiecărui caz în parte. Au fost discutate și analizate și contestațiile depuse după termenul de 15 zile de la afișarea Tabloului Comitetului local, după cum prevedea legea, conform instrucțiunilor Casei Centrale. Mai mult, s-au avut în vedere și contestațiile verbale, în limita prevederilor legale.

În urma revizuirii Tabloului întocmit de Comitetul local, în unanimitate s-au hotărât următoarele:

Din cotuna Gugești au fost scoși din tablou locuitorii:

1. Constantin Bogos, care nu mai domiciliază în comuna Boțești și nici nu s-a prezentat înaintea Comitetului de ocol.

2. Simion I. Cristea, care e frânar la C.F.R. și nu s-a prezentat înaintea Comitetului de ocol.

3. Nechifor Ciobotaru, care a renunțat la pământul ce i se cuvenea.

Au fost trecuți în alte categorii, deoarece nu au fost mobilizați: Victor Olaru, la categoria a IV-a, și Irimia Pogângeanu la categoria a II-a.

Celor găsiți cu situația militară în regulă, Comitetul de ocol le-a stabilit dreptul de împroprietărire după pământul ce-l aveau *după rol*, după acte de vânzare sau cumpărare, donații, testamente etc. și chiar după informațiile verbale date de primar, percepitor etc. coroborate cu informațiile verbale date de cetățeni.

Conform instrucțiunilor, Comitetul a scăzut terenurile acoperite cu vii, păduri, livezi, fânețe, grădini etc., pe care le stăpâneau locuitorii, ținând seama numai de terenul arabil propriu-zis. S-au operat modificările necesare la toate categoriile de îndreptățiți la împroprietărire.

Satul Gugești, component al comunei Boțești, va fi împroprietărit pe moșia lui Pericle P. Arghiropol, de la care se expropriează 1.498 hectare (expropriere totală). Din această suprafață se vor rezerva:

– 2% pentru drumuri între lanuri.

– Pentru vatră de sat în Gugești s-au rezervat câte 20 ari pentru 152 locuitori = 31,90 ha.

– Pentru loc împrejurul bisericii = 0,50 ha.

- Pentru casa parohială = 0,50 ha.
- Pentru piață de adunare și sfat sătesc = 0,50 ha.
- Cimitir uman în Gugești = 2,00 ha.
- Cimitir animale în Gugești = 1,00 ha.
- Lărgirea curții școlii primare și teren pentru experiențe = 3,00 ha.
- Pentru conacul moșiei = 100,00 ha.
- Pentru islazul comunal Boțești = 426,00 ha.

Din totalul de 1.498 hectare, scăzând aceste 565 hectare, mai rămân 932 hectare pentru împărțit la cei ce aveau dreptul. Pe baza acestei suprafețe, Comitetul local, cu acordul Comitetului de ocol, au hotărât:

Lotul tip de împrumut va fi în suprafață de cinci hectare.

Ca islaz, pentru satul Gugești, s-au destinat 225 de hectare pentru 900 capete de vite (inclusiv oile), în jurul iazului „Gugești”, acest teren neputându-se ara, deoarece iazul va fi în pericol de colmatare.

Comitetul de ocol propune Casei Centrale a împrumutării ca din cele 369 hectare rămase disponibile la nivelul comunei Boțești, 98 hectare din moșia Gugești să fie date sătenilor din satul Stroești, care și în trecut au muncit pe această moșie.

Comitetul de ocol apreciază Comitetul local pentru felul conștiincios în care și-a făcut datoria în pregătirea lucrărilor necesare împrumutării.

Acestui Proces-verbal îi este anexat *Tabloul general al locuitorilor din comuna Boțești împrumutați pe moșiile expropriate*¹².

Noi ne vom ocupa numai de locuitorii satului Gugești, împrumutați pe moșia din Gugești, fostă proprietate a lui Pericle P. Arghiropol.

Din analiza tabloului menționat mai sus, care cuprinde și pe cei 264 de săteni din Gugești, propuși a fi împrumutați cu 992,59 hectare teren arabil, am putut afla mai multe informații referitoare la situația stării economice a locuitorilor din Gugești, la jumătatea anului 1920:

Categorii de locuitori propuși a fi împrumutați:

- I. Demobilizați din campania 1916-1918 – 144 locuitori cu 607,50 ha.
- II. Demobilizați din campania din 1913 – 1 locuitor cu 3,50 ha.
- III. Văduve de război cu copii minori – 21 văduve cu 87,00 ha.
- IV. Nemobilizați, lipsiți de pământ – 29 locuitori cu 122,00 ha.
- V. Nemobilizați, cu mai puțin de cinci ha – 67 locuitori cu 165,00 ha.
- VI. Orfani – 2 orfani cu 8,50 ha.

În același *Tablou*, Comitetul de ocol a stabilit că sătenii propuși pentru împrumutare stăpâneau 299,76 hectare teren arabil în următoarea distribuție:

¹² DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 2/1921, f. 714-734.

Săteni lipsiți total de pământ arabil – 81

Săteni cu proprietăți de până la un hectar teren arabil – 75

Săteni cu proprietăți de peste un hectar teren arabil – 49

Săteni cu proprietăți de peste două hectare teren arabil – 30

Săteni cu proprietăți de peste trei hectare teren arabil – 19

Săteni cu proprietăți între patru și cinci hectare teren arabil – 10

Să vedem și ce animale de muncă aveau, la jumătatea anului 1920, cei propuși pentru a fi împrumătați: cai = 51; boi = 224; vaci = 155.

De reținut că numai un singur locuitor avea trei cai (Vasile Moraru zis Lăzescu), 13 locuitori aveau câte doi cai și doar doi locuitori aveau câte patru boi (Neculai Braniște și Vasile N. Macovei), iar 16 locuitori aveau câte două vaci.

Cele 21 văduve de război aveau în total 67 copii minori, orfani de război:

Câte un copil – 2 văduve

Câte doi copii – 8 văduve

Câte trei copii – 4 văduve

Câte patru copii – 2 văduve

Câte cinci copii – 2 văduve

Câte șase copii – 2 văduve

Șapte copii – 1 văduv

Potrivit aceluiași *Tablou*, în Gugești mai erau nouă văduve, din alte cauze, care aveau copii și alte 12 văduve, tot din alte cauze, care nu aveau copii. Se mai aflau în sat doi orfani sub tutelă.

Posesorii celor 51 de cai și 224 de boi (112 perechi), admitând că vacile nu erau folosite pentru lucrări agricole, aveau în dotare următoarele principale unelte (utilaje): 115 pluguri, 110 grape și 129 care (cărute). Presupunând că cele 112 perechi de boi erau folosite pentru 112 care, înseamnă că celelalte 17 erau cărute pentru tracțiunea cu cai.

Să facem un pas mai departe: din *Tabloul* respectiv am mai aflat că 32 de proprietari ai unei perechi de boi nu aveau nicio palmă de pământ sau aveau sub un hectar (Vasile Nică Butnaru, Gheorghe Botez, Toader C. Panaite, Vasile C. Roșu, Anton Pogângeanu, ș.a.), iar Vasile N. Macovei, cu toate că avea doar un singur hectar de teren arabil, creștea patru boi și o vacă.

Odată încheiat și semnat Procesul-verbal cât și *Tabloul* celor propuși pentru a fi împrumătați pe moșia Gugești, aceste documente încep să-și parcurgă drumul spre alte și alte organisme de analiză și decizie, astfel că în data de 12 februarie 1921 (după cinci luni de zile) ajung în posesia Comitetului de împrumut ocol I Huși.

După mai bine de o lună, în ziua de 22 martie 1921, agronomul regional Florin Chernbach, sosind în comuna Boțești, convoacă pe N. Ioniță, administratorul obștii, pe

Manolache Hriscu, Grigore Radu și V.N. Racoviță, mandatar, și împreună procedează la cercetarea *Tabloului de împrăștiere* întocmit de Comitetul local la 11 septembrie 1920, împreună cu reprezentanții Comitetului de ocol, la sediul primăriei din comuna Boțești, precum și suprafața totală supusă exproprierii. În urma constatărilor făcute au stabilit următoarele:

1. În *Tabloul de împrăștiere* nu se face nicio modificare asupra numelor celor trecuți și nici asupra suprafețelor de teren pe care le posedă, cu următoarele excepții:

a) Locuitorul I.Gh. Țârdea din satul Gugești, înscris în *Tablou* la categoria I, poziția 29, se elimină deoarece are în proprietate trei hectare de teren la Podul Liești. I.Gh. Țârdea ceruse să-i fie scăzuți 72 de ari, din cele trei hectare, deoarece terenul ce-l avea la Podul Liești era slab productiv. Comisia, verificând la fața locului, constată că nu este reală această cerere și dispune anularea propunerii de a fi împrăștiat cu două hectare¹³.

b) Locuitorul Gheorghe Pătrăuceanu, înscris la categoria a V-a, poziția 243 din tabloul satului Gugești, fiind stabilit în localitatea Lunca Banului din județul Fălciu, este eliminat de la propunerea pentru a fi împrăștiat.

Trecând la cercetarea dosarului de exproprieri din comuna Boțești și după măsurătorile din teren, Comisia de cercetare constată următoarea situație:

- Moșia Gugești, cu tot cu conac și iaz – 1.462 ha.
- Moșia Boțești – 441 ha.
- Moșia Mândrești, cu pădurea Schit, de 50 hectare și 12 hectare la Gugu – 950 ha.

Din suprafața de 1.462 hectare expropriate din moșia Gugești, s-au făcut următoarele rezervări:

- islazul comunal Boțești – 322,00 ha.
- punctul agronomic (?) al comunei Boțești – 50,00 ha.
- vatră de sat Gugești – 32,50 ha.
- perimetrul pădurii Gugești – 11,40 ha.
- rezervă pentru drumuri – 2% – 29,20 ha.
- pentru colonizare:
 - satul Știoborâni – 100,00 ha.
 - satul Tătărâni – 150,00 ha.
- Școala Gugești – 3,35 ha.

¹³ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 1/1921, f. 2 v. și 3 v.

Locuitorii I.Gh. Târdea și Gheorghe Pătrăuceanu fiind eliminați în tabloul celor propuși pentru a fi împrăștiți au rămas 262 de locuitori, dar cu mari modificări operate de Comitetul de ocol, atât în structura celor șase categorii, dar mai cu seamă în diminuarea suprafețelor de teren. Cea mai mare și dureroasă modificare a fost anularea propunerii Comitetului local de împrăștiere ca lotul tip să fie de cinci hectare, așa cum se stabilise la întâlnirea din 11 septembrie 1920.

Sintetic, noua situație se prezenta astfel:

<u>Propuneri la 11 septembrie 1920</u>	<u>Stabilit la 21 martie 1921</u>
Categoria I = 144 loc. cu 605,50 ha.	155 loc. cu 509,50 ha.
Categoria a II-a = 2 loc. cu 3,50 ha.	1 loc. cu 2,00 ha.
Categoria a III-a = 21 loc. cu 87,50 ha.	22 loc. cu 68,50 ha.
Categoria a IV-a = 29 loc. cu 122,00 ha.	33 loc. cu 118,50 ha.
Categoria a V-a = 66 loc. cu 163,50 ha.	51 loc. cu 89,50 ha.
<u>Categoria a VI-a = 2 loc. cu 8,50 ha.</u>	<u>.....</u>
Total = 262 loc. cu 988,50 ha.	262 loc. cu 784,00 ha.

Se constată o diminuare cu 205,00 hectare a suprafețelor, în special la categoria I și la categoria a V-a, pe seama reducerii suprafețelor individuale propuse. În același timp au fost efectuate modificări și în structura categoriilor, astfel, scade numărul celor propuși în categoria a V-a și crește numărul celor de la categoriile I și a IV-a și dispare categoria a VI-a.

Încheindu-se cercetarea, stabilirea listelor și a suprafețelor ce urmează a fi date celor propuși pentru împrăștiere, Comisia de cercetare hotărăște:

1. Administratorul împreună cu mandatarii vor stabili lanurile în care vor intra toate categoriile de propuși pentru a primi pământ.

2. Tabloul hotărât și semnat de Comisia de cercetare va fi singurul folosit și nu va suferi nicio modificare.

3. În cazul în care unul din locuitori refuză terenul, acesta se va da celui care urmează.

4. Pentru a fi evitate eventualele nemulțumiri, se vor organiza trageri la sorți pe categorii de loturi.

5. Celor cu drept de a primi 3 până la 4 hectare, acestea li se vor da în mai multe locuri, după calitatea parcelelor.

6. Celor cu loturi mai mici de un hectar, acestea le vor fi date în parcele mai apropiate de sat.

Pentru executarea împărțirii pământului, de la cei împrăștiți se va încasa suma necesară pentru fiecare hectar pentru acoperirea cheltuielilor ce se vor face, așa cum vor stabili administratorul și mandatarii.

Înainte de împărțirea terenului se vor stabili toate rezervele arătate în acest proces-verbal, trăgându-se brazde sau se vor înțărui. Administratorul va întocmi un tablou cu cei care vor dori a lua în arendă aceste terenuri.

Cei care nu au fost împrăștiți nu au voie să are un teren care rămâne nearat de proprietar decât cu aprobarea administratorului, care va anunța regiunea.

Procesul-verbal semnat de membrii comisiei de cercetare, însoțit de *Tabloul* cu cei stabiliți a fi împrăștiți, rămâne la administrator și la președintele Comisiei de cercetare și decizie.

Notă. Tabloul din **Anexa nr. 10** este o sinteză a trei tablouri: primul tablou al comitetului local, tabloul comisiei de ocol stabilit în data de 11 septembrie 1920 și cel al comisiei de cercetare stabilit în data de 22 martie 1921.

Comisiile, de toate gradele, au făcut ce trebuia, s-au întocmit rânduri și rânduri de tabele, au fost afișate, verificate, cercetate, parafate și toți cei care-și văzuseră numele pe cel din urmă tablou așteptau Legea pentru a se putea trece la punerea în posesie, lucru care nu se putea face încă deoarece toate acțiunile întreprinse până la jumătatea anului 1921 s-au desfășurat în baza Decretului nr. 3.697/1918 și a altor decrete din anii 1919 și 1920. Era nevoie ca toate hotărârile adoptate în cei aproape patru ani să fie adunate într-o lege unitară, pentru că până la apariția unei astfel de legi s-a mers, cum ar spune un țăran mai hâtru, cu carul înaintea boilor.

La 17 iulie 1921 Parlamentul României adoptă *Legea pentru reforma agrară*, publicată în „Monitorul Oficial” nr. 82 din 17 iulie 1921.

Și pentru că acum avem o lege, să vedem ce anume stabilea aceasta.

Referitor la expropriere, în articolul 1 se precizează: *Se expropriază pentru cauză de utilitate națională proprietățile rurale, în măsura și condițiile cuprinse în legea de față, în scopul de a spori întinderea proprietății rurale țărănești, de a înființa pășuni comunale, precum și pentru scopuri de interes general, economic și cultural. Pământul cultivabil din raza comunelor urbane este considerat ca proprietate rurală din punctul de vedere al legii de expropriere.*

Potrivit articolului 2, *pământul expropriat și accesoriile, pe baza Decretului 3.697/1918, este definitiv expropriat, iar în articolul 3 se precizează că întinderea moșiilor și părților de moșie expropriabile se socotește după stare lor juridică de la 15 august 1916. Toate înstrăinările făcute după această dată sunt fără efect.*

Conform articolului 4 exproprierea privea numai moșiile sau părțile de moșie de peste 100 hectare pământ cultivabil, oricine ar fi proprietarii lor și oricare ar fi capacitatea lor juridică. Articolul 7 vine cu o precizare foarte importantă, arătând că *se declară expropriate în întregime, proprietățile rurale, în cuprinderea lor, ale supușilor statelor străine, fie că sunt străini prin originea lor, fie că au devenit străini prin căsătorie sau alt mod. De asemenea, se expropriează toate proprietățile rurale ale absenteiștilor, inclusiv cele care după anul 1910, 23 aprilie și până la 24 aprilie 1920, inclusiv, au fost arendate și cultivate de arendași.*

Prin articolul 37 sunt stabilite organele de aplicare a legii. Sunt cele pe care le-am întâlnit în anii 1919-1920 dar, în lege, sunt mult mai clar precizate componența și atribuțiile acestor organe:

I. Comitetul agrar, compus din 18 membri și un președinte, numiți prin decret regal pentru cinci ani și autorizat de Consiliul de Miniștri, format $\frac{1}{2}$ din juriști și $\frac{1}{2}$ din specialiști în agronomie și economie politică. Acest comitet este organul consultativ al Ministerului Agriculturii.

II. Comisiunea județeană de expropriere formată din patru membri:

- un consilier al Curții de Apel, desemnat de Ministerul de Justiție ca președinte, sau președintele tribunalului local;
- un delegat al Casei Centrale a împrumutării;
- un delegat al proprietarilor;
- un delegat al sătenilor.

Această comisie avea și un secretar.

Comisia trebuia să se pronunțe asupra prețului pământului și construcțiilor expropriate, în primul rând. Hotărârile Comisie județene erau definitive și executorii fără drept de apel, opoziție sau recurs. Doar Comitetului agrar îi revenea dreptul unor eventuale revizuri minore.

III. Comisiunea de ocol pentru expropriere, câte una pentru fiecare ocol, era formată din patru membri: judecătorul de ocol, delegatul Casei Centrale a împrumutării, delegatul proprietarului și delegatul sătenilor.

Partea a II-a din Legea pentru reforma agrară legiferează modul cum se va face împrumutarea. În capitolul 10, articolul 78, se precizează că *pământul expropriat se vinde în loturi celor îndreptățiți în următoarea ordine de precădere:*

1. Mobilizați în războiul din 1916-1919
2. Mobilizați din campania 1913
3. Văduve de război pentru copii
4. Agricultorilor mici lipsiți de pământ
5. Agricultorilor cu proprietăți mai mici de cinci hectare
6. Orfani de război

Prin articolul 79 se stabilea că *la condițiuni egale de îndreptățire se vor prefera în aceeași categorie:*

- a) Invalizii
- b) Cei care în trecut au muncit pe moșie
- c) Cei care au mai mulți copii
- d) Cei mai în vârstă

În articolul 104 sunt stabilite organele de aplicare a Legii de reformă agrară, în ceea ce privește împrăștierea. Acestea sunt:

I. Comitetul local (la nivel de comună, n.n.) format din: primar, preot, învățător-diriginte și patru săteni delegați, aleși din satul lor. Comitetul local are îndatorirea de a întocmi în fiecare comună un tablou de toți sătenii care ar avea drept de împrăștiere, în conformitate cu legea.

II. Comitetul de ocol, format din: judecătorul de ocol, președinte; agronomul regional ca delegat al Casei Centrale de împrăștiere; Administratorul de plasă; doi delegați ai sătenilor și un delegat al Ministerului de Război. Acest comitet judecă la fața locului modul cum s-au întocmit tablourile de împrăștiere și stabilesc în mod definitiv listele de împrăștiere.

Legea stabilește și procedura de împrăștiere astfel:

Comitetul local întocmește tabloul cu toți cei propuși a fi împrăștiați. După întocmire și ajungere la același punct de vedere, tabloul se va afișa vreme de 15 zile la primărie, la biserică și în alte locuri publice din comună. În intervalul de 15 zile se vor strânge contestațiile, care vor fi permise de primar, ce va elibera o dovadă de primire.

Comitetul de ocol judecă la fața locului contestațiile la 10 zile după citirea colectivă și, în termen de alte 20 de zile, va întocmi tabloul cu cei îndreptățiți a fi împrăștiați. După trecerea prin toate aceste etape se procedează la aplicarea împrăștirii.

Potrivit articolului 111, înainte de parcelare, organele Comitetului agrar vor destina suprafețele de pământ pentru islaz, vatră de sat, localuri de școli, biserică etc. Toate aceste suprafețe se vor scădea din suprafața totală de teren arabil expropriată.

Articolul 112 din Legea pentru reforma agrară precizează că dacă *prin aplicarea dispozițiilor articolului 111 suprafața destinată împrăștirii se restrânge, se vor micșora în aceeași proporție suprafața și numărul loturilor*. Așa s-a ajuns ca la Gugești lotul tip, de cinci hectare, stabilit inițial de Comitetul local, să ajungă la patru hectare.

Adoptarea legii nu a determinat mari schimbări în munca depusă de Comitetul local și Comitetul de ocol, vreme de peste doi ani. Dar nu se ajunsese încă la ce era mai greu, pregătirea pentru punerea în posesie. La mai puțin de două luni de la adoptarea legii, în zilele de 25 și 26 august 1921, la sediul Primăriei Boțești, s-au întrunit Gh. Ghinea, agronomul regional al regiunii agricole Mijloc, județul Fălciu, Manolache Hriscu, primar și președinte al Comitetului local de împrumut, precum și mandatar și președinte al obștii de împrumut Boțești, preotul Gheorghe Timircan, învățătorul Pavel Onofrei și Irimia Pogânceanu, percepător, membri ai comitetului, Grigore Radu și Vasile Ancuța, mandatar, N. Ioniță, agent agricol. Scopul acestei convocări a fost întocmirea „dispozitivului” de lotizare a terenului în vederea trecerii la împrumut.

Comitetul constată că moșia P.P. Arghiropol, potrivit actelor de proprietate, este în suprafață de 2.184,25 hectare și a fost expropriată în întregime. La măsurătoarea făcută de obște s-au găsit 1.435,22 hectare (teren pentru cultură, iamaș, fânaș, bălți). Diferența de 749 hectare, dintre măsurătoarea obștii și a comitetului convocat este formată din 561 hectare pădure și 188 hectare teren de cultură lipsă. Din terenul expropriat pe moșia Gugești s-au repartizat altor comune următoarele suprafețe: Comunei Bunești – 46,01 ha.; Comunei Tătărăni – 113,76 ha.; Comunei Știoborăni – 100,00 ha. Total – 259,77 ha.

Inventarul moșiei Gugești, pe lanuri, cu specificarea rezervelor, se prezintă astfel:

Nr. crt.	Lanul	Suprafața totală (ha)	Din care:		Observații
			Rezerve	Lotizabil	
1.	Dealul Morii	15,31	9,60	5,71	-
2.	Gugu	132,28	2,65	129,63	-
3.	Țiganca	93,71	7,35	86,36	-
4.	Spânzurata	105,64	4,83	100,81	-
5.	Pascăloaia	89,09	3,79	85,30	-
6.	Manțu	85,59	53,54	32,06	Rezervă islaz comunal
7.	Șesul Topitorii	12,14	12,14	-	Rezervă islaz comunal
8.	Sărăturile – dosul	145,53	2,88	142,65	-
9.	Cioara cu Față și Dos	224,90	2,17	222,73	46,01 ha pentru Bunești
10.	Dropia (Drochia)	67,75	-	67,75	67,75 ha Tătărăni
11.	Blăgești I și II	122,94	118,94	4,00	Rezervă islaz comunal
12.	Coasta Luncii	22,00	22,00	-	11,00 ha locuri de casă 11,00 ha islaz comunal
13.	Lieștii	101,00	1,00	100,00	1,00 ha perimetrul pădurii 100,00 ha Știoborâni
14.	Dealul Târgului	11,75	11,75	-	Rezervă vatră sat
15.	Parcul	37,59	37,59	-	0,50 ha curte biserică 0,50 ha casă parohială 36,59 ha lot demonstrativ
16.	Iazul mare (baltă)	35,00	35,00	-	Rezervă islaz comunal
17.	Țelina morii	67,00	67,00	-	Rezervă islaz comunal
18.	Boșcana	66,00	39,01	26,99	Loc casă și islaz
	TOTAL	1.435,22	430,94	1.004,28	-

Însumând cele 18 poziții, vom constata că din moșia Gugești, disponibile pentru împrăștierea locuitorilor din Gugești au mai rămas doar 748,51 hectare.

Grupând rezervele create, în toate lanurile, vom avea tabloul concret al modului cum s-au folosit acestea:

- Islaz comunal – 322,00 ha.
- Școală primară Gugești – 3,35 ha.
- Locuri de casă, vatră de sat Gugești – 32,50 ha.
- Pentru postul de jandarmi – 0,25 ha.
- Drumuri între lanuri – 19,01 ha.
- Perimetrul pădurilor – 5,50 ha.
- Pentru primărie – 7,50 ha.
- Pentru serviciul veterinar – 2,50 ha.
- R.M.S. – 1,50 ha.
- Lot demonstrativ – 36,59 ha.

Total = 430,94 ha.

În încheierea Procesului-verbal privind întocmirea „dispozitivului” de lotizare a terenului necesar împrăștiării se dispune:

a) acolo unde va fi nevoie se vor înființa noi tarlale;

b) loturile vor fi însemnate cu țărui de lemn, iar după încheierea lotizării agentul agricol, N. Ioniță, va întocmi *Carnetul de loturi* după modelul arătat, cu suprafața și dimensiunile fiecărui lot. În schița de plan vor fi însemnate toate rezervele cu locul și suprafața lor.

Cu hotărârea comisiei în mână, Comitetul local de împrăștiare, sub conducerea agentului agricol N. Ioniță, trece la lotizarea lanurilor, marcarea cu țărui de lemn și întocmirea Carnetelor de loturi¹⁴. Completarea acestor carnete, prin numărul mare de date care le cuprindeau, a necesitat o muncă de peste opt luni de zile. Au fost înscrise în aceste carnete 273 de îndreptățiți a fi împrăștiți cu 817 hectare teren arabil. Dar cum se întâmplă de obicei, în viață, calculele Comitetului local de împrăștiare nu au fost identice cu ale Comitetului de ocol. Acesta nu a acceptat punctul de vedere al Comitetului local și, în consecință, se dispune o nouă verificare. Așa se face că în data de 8 mai 1922¹⁵, Comitetul de ocol de pe lângă Judecătoria de ocol I, orașul Huși, județul Fălciu, constituit conform articolului nr. 104, al. II din Legea agrară, din Vasile Gh. Pădure, judecător ocol I rural Huși, președinte al Comitetului de ocol, Mihai A. Dumitriu, agronom regional, delegat al Casei Centrale a împrăștiării, Mihai Gh. Buraga, notar, delegat al Prefectului Fălciu, Iordache Gaiță, delegat al sâtenilor, și căpitanul Egon Angyolosiz, ca delegat al Ministerului de război, s-au întrunit la sediul primăriei comunei Boțești.

Comitetul de ocol constatând că a fost încheiată revizuirea vechilor tabele de împrăștiare, întocmite de Serviciul Agricol Județean privind situațiile celor împrăștiți, a procedat la întocmirea noilor Tablouri ale împrăștițiilor de pe moșia lui Pericle P. Arghiropol, aducând unele modificări în urma cărora au fost eliminați un număr de 33 de înscrise care, potrivit ultimelor instrucțiuni, nu aveau dreptul să fie împrăștiți.

¹⁴ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, f. 51-72.

¹⁵ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 1/1927, f. 172-190.

Lista celor excluși de la împrăștiere pentru alte motive decât faptul că aveau patru sau mai multe hectare de teren arabil

Nr. crt.	Nr. crt. din tabloul inițial	Numele și prenumele	Motivul excluderii
1.	2	Tudurache Cucu	Peste 60 de ani, fără copii minori
2.	6	Simion Macovei	Peste 60 de ani, fără copii minori
3.	12	Toader Obreja	Posedă teren peste lotul tip
4.	17	Ioana C. Ioniță	Peste 60 de ani, fără copii minori
5.	27	Gheorghe Stan	Peste 60 de ani, fără copii minori
6.	39	Ștefan Albăstrel	Peste 60 de ani, fără copii minori
7.	40	Ioan Rășescu	Decedat, fără copii minori
8.	41	Vasile Pogângeanu	Peste 60 de ani, fără copii minori
9.	42	Neculai Radu	Peste 60 de ani, fără copii minori
10.	43	Toader Roșu	Peste 60 de ani, fără copii minori
11.	46	Vasile Stoica	A vândut un hectar din ce avea
12.	55	Ioan Gh. Țârdea	Plecat din comună, funcționar
13.	62	Anica I. Cărare	Peste 60 de ani, fără copii minori
14.	63	Catinca V. Mândru	Peste 60 de ani, fără copii minori
15.	64	Maria Gr. Panicu	Văduvă de război, recăsătorită
16.	67	Gheorghe Butnaru	Peste 60 de ani, fără copii minori
17.	69	Vasile Gh. Macovei	Vândut 40 de prăjini din ce avea
18.	70	Vasile Negrescu	Vândut 40 de prăjini din ce avea
19.	105	Toader Pogângeanu	Reangajat în armată
20.	169	Ruxandra I. Țârdea	Plecată din comună
21.	197	Vasile I. Macovei	Vândut 50 de ari din ce avea
22.	226	Ioan V.Gh. Cojocar	Plecat în Basarabia
23.	231	Ioan Cocuz	Angajat în armată la Focșani
24.	232	Grigore Cișmileanu	Plecat din comună
25.	233	Dumitru Andrușca	Angajat muzicant la Rgt. 65
26.	235	Constantin Albu	Dezertor din armată
27.	247	Vasilca N. Olaru	Plecată în comuna Cărligați
28.	269	Pr. C. Popescu	Plecat din comună
29.	2	Neculai Pasat	Posedă peste lotul tip
30.	14	Marghioala I. Toma	Posedă peste lotul tip
31.	59	Alecu Lungu	Posedă peste lotul tip
32.	101	Constantin I. Rotaru	Posedă peste lotul tip
33.	142	Vasile D. Palade	A vândut 50 de ari din ce avea

La întocmirea tabloului de către Serviciul Agricol Județean nu s-au avut în vedere aceste criterii. Totodată, s-a întocmit un tablou suplimentar cu alți 36 de îndreptățiți a primi pământ.

Comisia de expropriere și împrăștiere doar suprafața de 1.442,72 hectare. Ce s-a întâmplat cu diferența de 724,28 hectare nu se raportează. În schimb sunt defalcate cele 1.442,72 hectare astfel:

- suprafață pentru care s-au dat titluri definitive – 647,59 ha.
- rezervă predată cu proces-verbal – 14,85 ha.
- islaz comunal în folosința Gugeștiului – 289,87 ha.
- cedat comunei Bunești – 46,00 ha.
- cedat comunei Tătărăni – 110,00 ha.
- cedat comunei Știoborăni (Vaslui) – 100,00 ha.
- disponibil și rezervă la dispoziție Casei Centrale – 233,41 ha.

Dintr-o altă *Situație a expropriierilor după hotărârile definitive ale comisiunilor județene de expropriere și a hotărârilor de revizuire ale Comitetului agrar*, aflăm că situația de mai sus rămâne aceeași dar se face precizarea că în suprafața de 2.167 hectare intră și suprafața de 724,28 hectare de pădure¹⁷. Total eronat, suprafața celor patru păduri fiind de 546 hectare, conform Procesului-verbal de expropriere.

O altă precizare privind situația conacului și parcului arată că, potrivit Legii agrare din anul 1921, acestea se retrocedează proprietarilor¹⁸. Tot în această „Situație” se mai fac precizări privind rezervele de interes general, acestea fiind:

- drumuri publice și de exploatare – 32,65 ha.
- vetre de sat – 38,35 ha.
- școli primare – 3,00 ha.
- cimitire de oameni și animale – 3,50 ha.
- suprafețe neutilizabile ocupate de clădiri – 37,59 ha.
- terenuri embaticate¹⁹ – 36,00 ha.

În legătură cu terenurile embaticate nu se precizează numele embaticarului (arendășului) și nici de când și până când sunt arendate aceste terenuri.

Într-o altă *Situație a aplicării legilor de reformă agrară* întocmită tot de Consilieratul agricol al județului Fălciu în anul 1926²⁰ (de observat că în fiecare an apare o altă situație care nu prea seamănă cu cele de dinainte, deși au același autor instituțional, n.n.), se fac următoarele noi precizări cu referire la moșia Gugești:

1. Terenuri luate în primire de serviciile agricole:

a) Suprafețe globale expropriate în baza Decretului Lege nr. 3.697/1918 – 2.167 ha

¹⁷ DJVAN, Fond Consilieratul agricol al județului Fălciu, f. 69v-70.

¹⁸ DJVAN, Fond Consilieratul agricol al județului Fălciu, f. 72.

¹⁹ Embatic, embaticare, s.n. Formă de arendare a mai multor proprietăți pe termen foarte lung, în timpul căruia arendașul se bucură de toate drepturile de proprietate (cf. DEX).

²⁰ DJVAN, Fond Consilieratul agricol al județului Fălciu, dos. nr. 5/1926, f. 1v-2.

Ca de fiecare dată, la întocmirea noilor liste, pentru stabilirea cât mai exactă a realităților, Comitetul de ocol, pe lângă litera legii și instrucțiunile ulterioare acesteia, s-a servit de informațiile primite de la percepție, de la martori și de jurământ. S-au operat următoarele modificări:

- S-au făcut treceri dintr-o categorie în altă categorie, funcție de situația săteanului.
- Au fost incluși, în noul tablou, toți cei care, din lipsă de teren la data întocmirii listelor de către Comitetul de ocol, n-au putut fi propuși pentru împroprietărire.
- Au fost înscrși toți cei omși în vechiul tablou, precum și cei care au devenit majori până la 31 decembrie 1921.

În ziua de 14 mai 1922 acest Comitet, condus de președintele Comitetului de ocol, judecător I, ocol Huși, Vasile Gh. Păduraru, își încheie misiunea întocmind un Proces-verbal la care anexează două tabele (vezi **Anexa nr. 11** și **Anexa nr. 12**).

S-ar putea crede că, odată cu trecerea la lotizarea lanurilor, cu marcarea (țărușarea) loturilor, întocmirea carnetelor de loturi și întocmirea listelor cu cei împroprietăriți, aplicarea reformei agrare în satul Gugești s-a încheiat. Din păcate lucrurile nu s-au oprit la 14 mai 1922. Va mai curge multă apă pe pârau Gugului până se va putea spune că, într-adevăr, procesul acesta s-a încheiat. Vor fi contestații din partea fostului proprietar ca și din partea celor care se socoteau nedreptățiți. Se vor desfășura anchete peste anchete, revizuiuri, dar și încercări de a îndrepta, în măsura posibilităților, acolo unde se greșise.

Dar să ne continuăm drumul cunoașterii modului de aplicare a reformei agrare în Gugești și consecințele ei asupra vieții satului.

În data de 30 septembrie 1922, cu adresa nr. 12.571, Comisiunea de ocol I rurală Huși, județul Fălciu, înaintează Comisiei județene de expropriere, Tribunalului Fălciu, dosarul exproprierii moșiei Gugești, proprietatea lui Pericle P. Arghiropol, moșie expropriată în întregime¹⁶.

În intervalul mai 1922-februarie 1924 se credea că tot ce a fost legat de reforma agrară s-a încheiat. Aparent, da, în realitate, nu. Cele mai active au fost organele județene care au întocmit zeci și zeci de rapoarte, situații, informări atât între instituțiile județene, dar și către structurile centrale. Ne vom opri asupra câtorva dintre ele, doar ca documente care, dintr-un anume punct de vedere, sunt interesante, în primul rând pentru că, deși vorbesc toate despre același fapt, nu prea seamănă între ele.

În data de 28 februarie 1924, cu Ordinul nr. 16.614, Direcția Obștiilor din Ministerul Agriculturii cere Consiliului Agricol al județului Fălciu *Situația aplicării reformei agrare în județul Fălciu*. Din această situație aflăm că moșia Gugești, proprietatea cetățeanului elen Pericle P. Arghiropol, în suprafață de 2.167 hectare a fost expropriată în întregime conform D.L. 3.697/1918 și a fost luată în primire de către

¹⁶ DJVAN, Fond Consilieratul agricol al județului Fălciu, dos. nr. 42/1921, f. 21.

b) Repartizarea terenurilor după folosință:

– păduri – 724,05 ha. (este perpetuată aceeași eroare din rapoartele anterioare, doar că suprafața a scăzut de la 724,28 ha la 724,05 ha, reală fiind suprafața de 546 ha.).

– bălți – 36,00 ha.

– terenuri de cultură și izlaz – 1.401,95 ha.

TOTAL = 2.167,00 ha.

Situația aceasta are și o precizare în legătură cu conacul și parcul, încercându-se parcă să justifice rămânerea acestora în folosința proprietarului. Ele au fost date de Casa Centrală pentru *școală de sericicultură și apicultură*²¹ (A văzut, oare, cineva vreun vierme de mătase sau un știubei de albine în parcul conacului în următorii 20 de ani? Nimeni).

Cele patru păduri au trecut în proprietatea statului în anul 1924²².

Și lucrurile nu se opresc aici. În ziua de 20 noiembrie 1926, delegatul Inspectoratului V Cadastru Bârlad, I. Bârcă, preda lui P.V. Butte, agronomul Regiunii de Mijloc, cele 407 loturi prevăzute în tabloul de împroprietărire, loturi marcate cu pietre de hotar și cu movile „regulamentare”. Se mai predau două islazuri cu suprafața totală de 275 ha și 8731 mp, un lot pentru școala Gugești în suprafață de 3,00 ha și o grădină de zarzavat în suprafață de 3 ha și 9.744 mp, iar pentru R.M.S. suprafața de 1,50 ha. Total parcelat = 991 ha și 4.966 mp. La această suprafață se mai adaugă iazul în suprafață de 38 ha și 8.254 mp. luciu de apă²³.

În aceeași zi de 22 noiembrie 1926, Centrul agricol Boțești, prin scrisoarea nr. 58, informează Consilieratul agricol al județului Fălciu că în comuna Gugești (nu este nicio greșală. De la 1 ianuarie 1926 Gugeștiul era comună de sine stătătoare) s-a încheiat parcelarea și marcarea terenului agricol, a islazului, vetrei de sat și alte rezerve și întreabă: *Ce formalități mai trebuie îndeplinite pentru ca cei înscriși în tablourile de împroprietărire să poată fi puși în posesie?*²⁴.

Deși trecuseră opt ani de la expropriere și patru ani de la stabilirea listelor de împroprietărire, nu se reușise punerea în posesie. Greu de înțeles, imposibil de comentat. Și, la urma urmei, de ce ar trebui comentat, când situația de după 1990 este la fel. Aceasta era și este încă și azi capacitatea administrativă a României.

Mergem mai departe. În ziua de 1 aprilie 1927, Ioan Bârcă, delegatul cadastrului, predă lui P. Butte, agronomul regiunii agricole mijloc, județul Fălciu, urmare a parcelării moșiei Gugești (încheiată și predată la 22 noiembrie 1926, deci după patru luni), schița moșiei Gugești, în trei planșe²⁵. În urma contestațiilor se

²¹ DJVAN, Fond Consilieratul agricol al județului Fălciu, f. 4.

²² DJVAN, Fond Consilieratul agricol al județului Fălciu, f. 5.

²³ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 4/1926, f. 22.

²⁴ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 4/1926, f. 70.

²⁵ DJVAN, dos. nr. 1/1927, f. 23.

declanșaseră procesele dintre fostul proprietar al moșiei Gugești și Casa Centrală, cu Consilieratul agricol și cu Ministerul Agriculturii.

În plină acțiune de dezbatere a contestațiilor lui P.P. Arghiropol, în data de 13 septembrie 1927 este încheiat actul de veșnică vânzare între Pericle Arghiropol, în calitate de vânzător, și Eliza Grigorescu în calitate de cumpărător, act autentificat de Tribunalul Vaslui sub nr. 1.342 din 13 septembrie 1927, și transmis la Tribunalul Fălciu sub nr. 2.765 din 19 septembrie 1927. Au fost vândute conacul și parcul, iazul și pădurea, cu toate că se cunoștea că moșia era expropriată în totalitate încă din anul 1918, vânzătorul ca și cumpărătorul sperând, probabil, că le vor fi restituite²⁶.

Speranța li se va împlini la jumătatea anilor treizeci, când Eliza Grigorescu-Arghiropol va intra în posesia conacului, parcului, pădurilor și iazului. Despre căile prin care s-a ajuns să fie recunoscută tranzacția din anul 1927, cercetarea noastră nu a putut afla.

Referitor la Gugești, situația aplicării legilor de reformă agrară, raportată în anul 1928, ne aduce aproape de finalul acestei epoei începută în anul 1918. Aproape, dar nu știm, încă, și când se va încheia. Și această raportare, ca și cele anterioare, are aceleași capitole, dar cifrele nu prea mai sunt aceleași. Se spune, totuși, că pădurea în suprafață de 576,61 ha fusese predată Casei Pădurilor²⁷ (Cum o fi fost predată și când, dacă fusese vândută în luna septembrie 1927?). De asemenea, iazul (și acesta vândut în 1927) este raportat ca fiind rămas asupra Casei Centrale și era gestionat, prin arendare, de către Cooperativa „Zorile” din comuna Boțești²⁸.

Referitor la situația pădurii, o informație care pare a limpezi treburile, oarecum tulburi, o aflăm dintr-o declarație din luna august 1945 a fostului percepător al comunei Boțești, Irimia Pogângeanu, martor al evenimentelor determinate de aplicarea *Legii de reformă agrară*. Acesta spune că *pădurile, în întindere de peste 500 hectare, le-au luat în stăpânire statul prin Ocolul silvic Ghermănești și s-au administrat din primăvara anului 1919 până în anul 1933*. În ce privește iazul, Irimia Pogângeanu precizează: *iazul Gugești a fost arendat cooperativei „Zorile” din Boțești, apoi lui Ion Chihaia, pescar, precum și primăriei Gugești, tot în acest interval, iar grădina de zarzavat a fost arendată până în anul 1933 la diferiți grădinari*²⁹.

Lui Irimia Pogângeanu trebuie să-i acordăm tot creditul deoarece, în calitate de percepător al comunei Boțești până în anul 1926, apoi al primăriei Gugești până în anul 1929, a fost martor și furnizor de informații, după roluri, tuturor organelor care s-au ocupat de aplicarea reformei agrare în localitatea Gugești, fie că era doar sat component al comunei Boțești, fie că era comună de sine stătătoare.

²⁶ DJVAN, dos. nr. 24/1945, f. 57.

²⁷ DJVAN, Fond Consilieratul agricol al județului Fălciu, dos. nr. 1/1928, f. 86v.

²⁸ DJVAN, Fond Consilieratul agricol al județului Fălciu, f. 91.

²⁹ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1945, f. 28.

La 15 ani de la publicarea Decretului Lege nr. 3.697 din anul 1918, încă se mai întocmeau situații privind reforma agrară. La 1 iulie 1933, în conformitate cu ordinul nr. 168/1933 a Inspectoratului Agricol Iași, Comisia județeană Fălciu trimite o situație privind aplicarea reformei agrare. La pagina 13 găsim comuna Gugești care făcea parte, atunci, din Regiunea Agricolă Vutcani și a cărei situație se prezenta astfel:

– Suprafața totală expropriată și rămasă pentru Gugești, conform măsurătorilor cadastrale era de 987,96 hectare (cineva ar putea să întrebe : dar în anul 1919 această suprafață era de 1.442,72 ha, unde este restul?). Este adevărat, au fost expropriate 1.442,72 ha teren arabil, dar din acestea s-au luat 256,00 ha care au fost cedate comunelor Bunești, Tătărăni și Știoborăni; 35,00 ha formau parcul conacului, retrocedat proprietarului, și 198,00 ha disponibil și rezervă la dispoziția Casei Centrale a Împroprietăririi.

Să revenim la documentul amintit și să vedem repartizarea terenului expropriat:

- parcelate cadastral definitiv – 645,14 ha.
- vatră de sat – 31,90 ha.
- cimitir uman – 3,50 ha.
- loturi R. M. S. – 1,50 ha.
- drumuri și terenuri neproductive – 72,80 ha.
- pentru islazul comunal – 295,80 ha.

În raportarea trimisă Inspectoratului Agricol Iași se face precizarea că planul suprafeței parcelate are diferențe, dar nu se precizează care sunt acestea. De asemenea, este pentru întâia dată când în acest noian de situații, de-a lungul celor 15 ani, apare termenul de *terenuri neproductive*, fără a se preciza cum și de către cine erau folosite acestea. Sau poate nici nu interesa pe cineva o asemenea problemă?

S-au întocmit tablouri de debite pentru 645,14 hectare³¹.

Începând cu primele raportări de după anul 1922 și până în anul 1933, nu se găsesc două situații care să fie identice atunci când se referă la aceeași problemă punctuală. Fiecare instituție raportează altceva, ceea ce ne face să credem că nu foloseau aceeași sursă. Dar nici nu am găsit ceva care să atragă atenția asupra nepotrivirilor din acele raportări. Nu-i de mirare. Ce se întâmplă în România de azi, seamănă perfect cu ce se întâmpla în acei ani.

Anul 1933 aduce și răspunsul la multele întrebări puse în legătură cu vânzarea și cumpărarea din anul 1927 dintre Pericle P. Arghiropol și Eliza Grigorescu prin retrocedarea părților de moșie care făcuseră obiectul acelei vânzări-cumpărări, precizându-se că acele părți au fost cumpărate de Eliza Grigorescu pentru fiii ei Constantin și Socrate, adoptați de Pericle P. Arghiropol în anul 1928³².

³¹ DJVAN, Fond Consilieratul agricol al județului Fălciu, dos. nr. 10/1933, f. 36-66, 70.

³² DJVAN, Fond Camera agricolă a județului Vaslui, dos. nr. 24/1945, f. 32.

După cei aproape nouă ani în care am cunoscut tot felul de raportări (situații) privind modul cu a fost aplicată reforma agrară în Gugești, să încercăm a concluziona, cât de cât sintetic, această problemă:

- numărul celor împrorietăriți – 240 loc.
- lotul tip stabilit – 4,00 ha. (lotul tip era format din terenul propriu la care se adăuga diferența arendată)

- suprafața cu care au fost împrorietăriți – 639,14 ha.
- admiși de Comitetul agrar în urma contestațiilor și incluși în tabloul final – 2 loc.
- suprafața cu care au fost împrorietăriți cei admiși – 6,00 ha.
- total împrorietăriți – 242 loc.
- suprafața totală dată împrorietăriților – 645,14 ha.

Situația celor îndreptățiți a primi teren în arendă:

a) Subcategoriile I-IV:

- numărul celor care au primit – 10 loc.
- mărimea lotului tip – 3,00 ha.
- suprafața totală în folosință – 28,00 ha.

b) Subcategoriile VII-IX:

- numărul celor care au primit – 17 loc.
- mărimea lotului tip – 3,00 ha.
- suprafața dată în folosință – 19,05 ha.

Total = 27 îndreptățiți a primi teren în arendă, în suprafață totală de 47,05 ha.

– Numărul celor împrorietăriți definitiv (242), plus numărul celor îndreptățiți a primi teren în arendă (27) este de 269. Aceștia intră în categoria celor satisfăcuți, după cum este precizat în document, dar sunt raportați și cei nesatisfăcuți, astfel:

- din rândul celor cuprinși la categoria I-VI – 1
- din rândul celor cuprinși în categoria VII-IX – 4

Total – 5

Total general – 274

Eliminați de la împrorietărare – 5 loc.

Numărul capilor de familie, după statistica primăriei – 328³⁰.

Precizându-se că numărul capilor de familie din comuna Gugești era de 328, aflăm că 54 capi de familie nu au fost propuși pentru împrorietărare sau nu aveau dreptul, fiind negustori, meseriași, cârciumari etc.

Și așa am ajuns în anul 1933. Ce s-o fi întâmplat în cei cinci ani trecuți (1928-1933) arhivele cercetate până acum nu ne spun. Poate viitorul va mai scoate ceva la iveală.

³⁰ DJVAN, Fond Consilieratul agricol al județului Fălciu, dos. nr. 1/1928, f. 101.

Prin Ordinul Ministerului Agriculturii și Domeniilor, Direcția Reformei Agrare, nr. 3.229 din 11 ianuarie 1933, s-au retrocedat proprietarului Pericle P. Arghiropol (de fapt Elizei Grigorescu-Arghiropol) următoarele bunuri:

- Conacul cu „acaretele” și parcul în suprafață de 35,00 hectare.
- Iazul în suprafață de 38,00 hectare.
- Pădurea în suprafață de 650 hectare.

Total retrocedări = 723,00 hectare.

Toate aceste proprietăți au fost predate proprietarului în zilele de 19 și 20 ianuarie 1933. Dar afacerea nu s-a oprit aici.

După șase ani de la această retrocedare, se pare destul de contestată, urmare Ordinului nr. 85.173 din 29 martie 1939, cu adresa nr. 750 din 12 mai 1939, Serviciul Agricol al județului Fălciu comunică Ministerului Agriculturii și Domeniilor, Direcția Geniu Rural, următoarele:

Toate bunurile retrocedate D-lui P. Arghiropol, fostul proprietar al Moșiei Gugești din acest județ, prin procesul verbal din 19 și 20 ianuarie 1933, au rămas definitiv retrocedate, iar lucrările trimise au fost definitiv confirmate de Minister cu ordinul nr. 29.045 din 16 februarie 1933, astfel că nu mai este cazul a se susține procesul de daune, despre care se vorbește în adresa Contenciosului, nr. 824/1939³³.

Comentarii? Inutile. Se pare că este și asta o pagină de istorie (Și toate acestea s-au înfăptuit după ce moșia Gugești, fostă proprietate a lui Pericle P. Arghiropol, cetățean străin, fusese expropriată în întregime conform Fișei cadastrale, rămasă definitivă, din data de 5 septembrie 1926)³⁴.

Și lucrurile nu se opresc aici.

Cu Ordinul nr. 189.990 din 11 septembrie 1934, Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Direcția aplicării reformei agrare, comunică Serviciului Agricol Fălciu, că „s-a aprobat vânzarea către doamna Eliza Grigorescu, proprietară din comuna Gugești, a terenului de grădinărie în suprafață de trei hectare, 9.700 mp cu prețul de lei 8.000 hectarul, plus 200 lei la hectar speze de măsurătoare plătită integral și anticipat”.

Imperativ, ordinul cere să i se pună în vedere cumpărătoarei că „cel mai târziu până la 1 octombrie 1934 să facă dovada plății a 31.760 lei”³⁵.

Cu actul nr. 2.230 din 12 septembrie 1934, Serviciul Agricol al județului Fălciu comunică cumpărătoarei ordinul de mai sus, cu rugămintea de a se conforma³⁶. Serviciul Agricol al județului Fălciu, cu adresa nr. 2991 din 28 septembrie 1934, face dovada plății trimițând Ministerului Agriculturii, Direcției Reformei Agrare, recipisele nr. 1.870 și 1.871 din 17 septembrie 1934 pentru

³³ DJVAN, Fond Camera agricolă a județului Vaslui, dos. nr. 1/1940, f. 168.

³⁴ DJVAN, Fond Camera agricolă a județului Vaslui, dos. nr. 1/1940, f. 164 și 166.

³⁵ DJVAN, Fond Camera agricolă a județului Vaslui, dos. nr. 4/1935, f. 12.

³⁶ DJVAN, Fond Camera agricolă a județului Vaslui, f. 13.

sumele solicitate cu ordinul 189.960 din 11 septembrie 1934. Totodată, se trimite și schița cadastrală cu limitele terenului vândut³⁷.

Admirabilă operativitate din partea unui organ al statului, când a fost vorba de satisfacerea cererii unui mare proprietar. Dacă s-ar fi manifestat aceeași atitudine față de cei împrăștiți, tot contra-cost, probabil că aplicarea reformei agrare nu ar fi durat aproape două decenii. Să fie vorba de osia bine unsă? Sau se demonstrează, încă odată, că așa-i la români?

Dar această situație nu este singură la Gugești sau în legătură cu Gugeștiul. În data de 10 iulie 1935 este transcris la Tribunalul Ilfov, sub nr. 22, actul de vindere a lotului viticol situat în comuna Boțești, în suprafață de cinci hectare. Vinde Ministerul Agriculturii și Domeniilor și cumpără Constantin Nifescu din comuna Boțești, satul Gugești. (Se pare că organele administrative nu știau că satul Gugești era comună). Lotul se vinde din fosta moșie a Esmeraldei Negruzzi³⁸.

Era și aceasta o metodă de a pune mâna pe câteva hectare de teren, din cele ce fuseseră lăsate în rezervă la dispoziția Casei Centrale a împrăștiării. Constantin Nifescu, ca absolvent al Școlii profesionale de viticultură de la Huși și socotit drept specialist în cultura viței de vie, a beneficiat de acest teren pentru înființarea unei plantații de vie care să fie model pentru localnici. Din păcate, n-a fost plantat niciun butuc de viță de vie, așa cum, tot la Gugești n-a văzut nimeni un vierme de mătase sau un știubei cu albine în parcul conacului restituit fostului proprietar tocmai în acest scop.

După o trecere cu poticneli, prin expropriere, prin diferite variante de propuneri și finalizări de împrăștiării, prin raportări peste raportări, prin contestații și soluții de rezolvare, se pare că am ajuns la un fel de capăt, dar nu înainte de a cunoaște și câteva plângeri din partea locuitorilor satului, dar și din partea expropriaților:

În ziua de 20 iulie 1921, Toader Scutaru, din Gugești, se adresează directorului Casei Centrale a împrăștiării cerând să fie și el împrăștiat cu patru hectare deoarece este lipsit complet de pământ, arătând că nu s-a putut prezenta la lucrările Comisiei în ziua când aceasta și-a desfășurat lucrările, fiind plecat departe de sat, în prizonierat. Mai arată că serviciul militar l-a făcut la Regimentul 7 Racova, contingentul 1909, în timpul războiului a căzut prizonier, dovadă Ordinul de demobilizare nr. 60 din 3 august 1918.

Cererea este înregistrată la Casa Centrală sub nr. 31.783 din 5 august 1921 și apostilată: *7.VIII.1921. Se va avea în vedere când se vor întocmi noi tablouri*³⁹.

La 3 noiembrie 1923, Comitetul Agrar al județului Fălciu a admis contestația locuitorului Vasile D. Palade, care fusese eliminat din Tabloul celor

³⁷ DJVAN, Fond Camera agricolă a județului Vaslui, f. 15-17 și 20.

³⁸ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 26/1921, f. 9.

³⁹ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 1/1927, f. 43.

pământ propriu în suprafață de 2,50 hectare și 0,70 perspectivă de moștenire și cu un un hectar ce vi s-a dat aveți patru hectare cât a fost lotul tip stabilit⁴⁴.

La 28 ianuarie 1935, Elisabeta Vasile Macovei, văduvă de război, cu 4 copii, cere să fie împrumutată cu 4 hectare și nu cu 1,50 hectare, cât a primit, deoarece în comună sunt terenuri disponibile rezervate pentru apicultură sau demonstrative. Cererea este adresată Serviciului Agricol al județului Fălciu⁴⁵.

Serviciul Agricol al județului Fălciu trimite primăriei Gugești adresa nr. 313 din 12 februarie 1935 prin care cere să se comunice petiționarei *că nu poate fi satisfăcută cererea deoarece nu există teren disponibil, loturile speciale nefiind destinate împrumutării.*

În data de 29 ianuarie 1935, sub nr. 225, la Serviciul Agricol al județului Fălciu este înregistrată cererea invalidului de război Neculai Gh. Cristea care cere să-i fie schimbat lotul pe care-l stăpânește, deoarece este sterp și necultivabil, cu lotul nr. 1 stăpânit de un demobilizat.

Serviciul Agricol al județului Fălciu, după consultarea Regiunii Agricole Vutcani, constată că nu are tabloul cu parcelele și numele locuitorilor și nici schița de plan. În aceste condiții nu poate fi satisfăcută cererea petiționarului, fapt care este comunicat acestuia⁴⁶.

După 17 ani de la declanșarea lucrărilor de aplicare a reformei agrare, în ziua de 27 februarie 1935, Serviciul Agricol Fălciu înregistrează cererea Marghioalei I. Ioniță (recăsătorită), fosta soție a soldatului Ion Gh. Toma rămasă cu patru copii din prima căsătorie, care se plânge că nu a fost împrumutată din lipsă de teren și cere să fie împrumutată. Ancheta stabilește că la data întocmirii tabelelor de împrumutare, petenta avea în proprietate șapte hectare de teren arabil, iar lotul tip pentru Gugești fusese stabilit la patru hectare. În plus, potrivit titlului de pensie nr. 221.093/1920, beneficia și de pensie. Acesta este motivul pentru care nu s-a aflat pe lista celor îndreptățiți a primi pământ⁴⁷.

După retrocedările din anul 1933, proprietara moșiei Gugești, Eliza Grigorescu-Arghiropol, a început sarabanda reclamațiilor, acuzând locuitorii satului cât și autoritățile locale de încălcare a proprietății. Astfel, în data de 21 septembrie 1938 se plânge directorului Camerei de Agricultură Fălciu că primarul, împreună cu câțiva locuitori, i-au încălcat hotarele pricinuind mari pagube și cere să fie trimis un inginer autorizat care să măsoare cât mai exact perimetrul iazului aflat pe teritoriul comunei Gugești.

⁴⁴ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, f. 27, 29-30, 34v, 73.

⁴⁵ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 4/1935, f. 7.

⁴⁶ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, f. 84-85.

⁴⁷ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, f. 63.

propuși a fi împrăștiat, conform Procesului-verbal din 22 martie 1921, motivat de faptul că vânduse pământul pe care îl avea. Acesta cerea să fie împrăștiat socotind că are dreptul.

Cu Hotărârea nr. 13.551 din 3 noiembrie 1923, Comitetul Agrar, constatând că locuitorul Vasile D. Palade a vândut pământul doar pentru a cumpăra un alt lot pe care și-a construit casă, constatând de asemenea că acesta este plugar, cu inventar agricol, în conformitate cu articolele 77 și 78 din Legea agrară dispune *să fie trecut pe Tabloul de împrăștiare cu lotul tip local minus pământul ce posedă*⁴⁰. Va fi inclus în Tabloul celor împrăștiți cu 3,50 hectare în parcela Cioara.

Prin Hotărârea nr. 13.551 din 3 noiembrie 1923 a Comitetului Agrar, care a judecat contestația locuitorului Vasile Stoica, exclus de pe Tabloul cu împrăștiți pe motiv că ar fi vândut pământul avut, se dispune să fie înscris pe tablou cu lotul tip local minus pământul ce posedă, apreciindu-se că a vândut pământul pentru a putea cumpăra un loc de casă.

A fost împrăștiat cu 1,50 hectare în parcela Dealul Morii⁴¹.

În anul 1923 au mai depus contestații care au fost respinse de Comitetul Agrar:

1. Florea Gh. Țârdea, respins cu Hotărârea nr. 13.549/23.X.1923.

2. Pericle P. Arghiropol, respins cu Hotărârea nr. 13.545/24.IX.1923⁴².

La 23 ianuarie 1935 la Serviciul Agricol al județului Fălciu este înregistrată plângerea lui Constantin Lefter Bejenaru care arată că deși a luat parte la Campania din 1913 și în Marele Război 1916-1918 sub drapelul gloriosului Regiment 16 Infanterie, servind drapelul și țara cu credință, fiind decorat cu medalia *Victoria* și rămas invalid, nu i s-au dat decât 2,50 hectare teren arabil și loc de casă, pentru care a primit și titlul. Dar, după verificarea făcută de Comisia a II-a i s-au luat 1,50 hectare și jumătate din locul de casă. Până și dezertorilor li s-au dat câte 4 hectare.

Cere pensie sau să fie împrăștiat cu cât i se cuvine în lotul *așa zis demonstrativ sau în cele 5 hectare pentru așa zisa viticultură*, pe care le folosesc *după bunul plac* domnul agronom Ioniță și un anume I. Nifescu⁴³.

Plângerea lui Constantin L. Bejenaru declanșează, firesc, o anchetă în care sunt antrenate toate instituțiile implicate în aplicarea reformei: primăria comunei Gugești, percepția comunei Boțești (care opera și în comuna Gugești) judecătoria Ocolului II Huși și Regiunea Agricolă Vutcani. În urma acestei anchete Serviciul Agricol al județului Fălciu îi răspunde petiționarului că *nu poate fi satisfăcut deoarece aveți*

⁴⁰ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, f. 66 v.

⁴¹ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, f. 68.

⁴² DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, f. 55.

⁴³ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, f. 26.

Cu adresa nr. 31 din 10 ianuarie 1939, Serviciul Agricol Fălciu dispune să se comunice petentei că *întrucât nu dispunem de aparatura necesară și nici punctele stabile de cadastru, să se adreseze Inspectoratului de Cadastru Iași*⁴⁸.

După această încercare, poate nu prea reușită, prin care am dorit să arăt cum s-a desfășurat reforma agrară începută în anul 1921, în satul Gugești din fostul județ Fălciu (astăzi în județul Vaslui), cu bune și rele, cu poticneli, amânări, măsurători și remăsurători, se impune, cred eu, un fel de concluzie, fără a încerca să stabilesc ce și cât a fost bine, ce și cât nu a fost bine. Nu sunt eu cel autorizat s-o facă.

Eveniment istoric cu o lungă perioadă de legiferare, între anii 1917-1921, care include o serie întreagă de decrete lege, în primul rând pe cele din 14 și 15 decembrie 1918 cu stabilirea normelor concrete de expropriere în Vechiul Regat, reforma agrară din anul 1921 deschide istoria interbelică a comunităților rurale din România. Perioada legiferărilor pregătitoare s-a încheiat cu adoptarea *Legii reformei agrare* adoptată de Parlament în 17 iulie 1921 și publicată în „Monitorul Oficial” nr. 82 din 17 iulie 1921 și nr. 93 din 30 iulie 1921.

Dacă ar fi să stabilim consecințele aplicării reformei agrare din anul 1921 ar trebui să ne oprim, mai întâi, la cele principale: 1. Reducerea puterii economice a moșierimii și 2. Înzestrarea unui mare număr de țărani cu pământ. Dar nu se poate spune că problema agrară ar fi fost rezolvată.

Pozitivă și imediat pentru reforma din 1921 a fost formarea islazurilor comunale, din lipsa cărora țărănimea și-a adâncit dependența de marii proprietari și arendași vreme de jumătate de secol. De altfel, după cum preciza și cercetătorul Dumitru Șandru, *chestiunea pășunilor comunale a fost reglementată prin legea învoielilor agricole din decembrie 1907 – ianuarie 1908, care stabilea înființarea islazurilor comunale, precum și modul de exploatare a acestora. Deși legea prevedea înființarea lor, nu toți moșierii au vândut teren pentru înființarea islazurilor comunale*⁴⁹.

Oficial, reforma s-a încheiat în anul 1926 dar, de fapt, în 1930 încă se mai proceda la punerea în posesie cu loturi de teren arabil, se mai judecau procese, se mai judecau contestații ale celor care se credeau nedreptățiți.

În urma reformei agrare din 1921, chiar dacă aplicarea a fost anevoioasă și până la punerea în posesie au trecut mai mulți ani, Gugeștiul, la fel ca toate satele din țară, a ajuns un sat al micilor proprietari, cu suprafețe de 3-5 hectare, cu unele excepții de peste cinci sau chiar mai multe hectare, majoritatea sătenilor fiind țărani mijlocași, pentru care pământul însemna totul.

⁴⁸ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 1/1940, f. 161-163.

⁴⁹ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, f. 168-169.

O consecință firească a reformei agrare din anul 1921 a fost crearea de noi vetre de sat, prin atribuirea de locuri de casă.

În conformitate cu Decretul Lege nr. 4.839 din anul 1919, articolul 98, locurile rezervate pentru construirea de case se vindeau numai celor ce nu aveau locuință proprie și erau domiciliați în comuna unde erau împrăștiți. Aceste locuri de casă puteau fi în suprafață de 1.000-2.000 mp și nu erau cuprinse în suprafața loturilor tip, în cazul Gugești aceste loturi fiind de patru hectare.

Normele și lucrările necesare procesului de atribuire a locurilor de casă au fost stabilite de Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Casa Centrală a Cooperației și Împrăștiării Sătenilor, cu Ordinul circulară nr. 27.743 din anul 1923⁵⁰.

Autoritățile fiind preocupate în mod deosebit de problemele împrăștiării vreme de aproape trei ani, locurile de casă au rămas, oarecum, în plan secund până în primăvara anului 1926, când împrăștierea fusese încheiată în principiu iar atenția s-a îndreptat și asupra locurilor de casă, terenul rezervat pentru acestea așteptând să fie parcelat, fapt care se va întâmpla în iarna anului 1925/1926, când specialiștii de la Inspectoratul de Cadastru au încheiat lucrările de măsurare a suprafețelor destinate vetrei de sat. Lucrările de redactare a dosarului de parcelare, cu măsurători și planuri, au durat până în luna noiembrie 1926 când, în ziua de 22, delegatul Inspectoratului V Cadastru Bârlad, I. Bârcă, predă agronomului regiunii Mijloc, P.V. Butte, 142 locuri de casă în suprafață de 31,82 hectare, măsurate și marcate cu țaruși⁵¹.

Dorința de a-și construi o casă, în care orice familie se dorește independentă și cu proprie gospodărie, a determinat reacția mai multor locuitori din Gugești, care, în cursul anului 1926, cer insistent punerea în posesie. Astfel, în ziua de 20 martie 1926, un număr de 49 săteni, în frunte cu învățătorii N.I. Lupu și Ion Sabadac, trimit prefectului județului Fălciu o cerere de urgentare a punerii în posesie, acuzând autoritățile că întârzie lucrările, pentru ca arendașul terenului destinat noii vetre de sat, cooperativa „Zorile” din Boțești, să poată beneficia cât mai mult de folosință⁵². În aceeași lună, cu câteva zile mai târziu, alți 46 de săteni adresează o cerere similară Consilieratul Agricol al județului Fălciu⁵³.

În ziua de 18 aprilie 1926 locuitorii Vasile Lefter Cărare, Marin D. Stanciu, Ion V.I. Butnaru, Neculai V. Nechita și Neculai I. Cristea cer și ei Consilieratului Agricol al județului Fălciu, urgentarea punerii în posesie, deoarece venea vara și doreau să înceapă construirea caselor atât de mult dorite. Pe această cerere receptorul comunal,

⁵⁰ DJVAN, Fond Prefectura județului Vaslui, dos. nr. 4/1926, f. 68.

⁵¹ DJVAN, Fond Prefectura județului Vaslui, f. 129.

⁵² DJVAN, Fond Prefectura județului Vaslui, f. 5v.

⁵³ DJVAN, Fond Prefectura județului Vaslui, f. 10v.

Cercetarea o face însuși Consilierul Agricol al județului Fălciu, N. Ciomei care, împreună cu primarul comunei Gugești, dau următorul răspuns:

1. Suprafața de 31 ha 8.500 mp parcelată ca vatră de sat este în afara parcului.

2. Este nevoie de încă 50 locuri de casă, dar acestea nu se pot lua decât din islazul satului.

3. Biserica, fiind monument istoric, are în jurul ei un hectar de teren îngrădit cu sârmă, deoarece se află în parcul conacului în care pasc liber vitele proprietarului, și trebuie protejată⁵⁸.

Întârzierea punerii în posesie se perpetuează în special din cauza procesului dintre Pericle P. Arghiropol și Comitetul Agrar. Lămuritor este răspunsul Consilieratului Agricol la cererea preotului Vasile Popa care, la 3 ianuarie 1929, sprijinit și de intervenția Episcopiei Hușilor, cere să i se aprobe înpremuirea locurilor de casă nr. 6 și 7 din vatra satului, pentru a putea începe construcția casei proprii cât și a casei parohiale (preotul neținând cont de faptul că loturile respective urmau a fi predate lui Gh. Moraru, lotul 6, și lui Ion Stamache Palade, lotul 7. Consilieratul Agricol al județului Fălciu, în scrisoarea trimisă Episcopului Hușilor dar și preotului Vasile Popa, precizează: ... *avându-se în vedere că predarea locurilor de casă este suspendată până la limpezirea procesului fostului proprietar P.P. Arghiropol, care e în curs la Comitetul Agrar. iar în situația preotului Vasile Popa mai sunt încă 1-40 de locuitori lipsiți de locuri care așteaptă, nu poate fi satisfăcută cererea preotului care, atunci când se va face punerea în posesie va primi lotul nr. 117 care i-a fost atribuit de Comisiunea locală pentru casa parohială*⁵⁹.

A venit și ziua mult așteptată, 24 februarie 1929, când agronomul regional în asistența autorităților comunale, predă locuitorilor înscriși cât și instituțiilor întreaga vatră de sat. Cu actul nr. 233 din 8 martie 1929, a Regiunii Agricole Drânceni, înregistrat la Consilieratul Agricol al județului Fălciu sub nr. 961/1929 se consideră încheiată principala etapă de împroprietărire cu locuri de casă la Gugești⁶⁰ (Anexa nr. 13).

Chiar dacă predarea (punerea în posesie) locurilor de casă s-a făcut încă din 24 februarie 1929, în conformitate cu Ordinul nr. 516 din 21 ianuarie 1929 a Consilieratului Agricol Fălciu, de aceasta beneficiind 165 de săteni, la data de 19 mai 1929 sunt înregistrate alte patru cereri de locuri de casă. Soluția imediată găsită de Comisia de punere în posesie a fost împărțirea unor loturi de 2.000 mp în două loturi de câte 1.000 de mp. Astfel, Ileana Gh. Popescu cu D. Panaite au primit locul 79, Ioana Șt. Feraru împreună cu Th. Holban locul 104, Catinca Victor Neculau

⁵⁸ DJVAN, Fond Prefectura județului Vaslui, f. 46-50; 67.

⁵⁹ DJVAN, Fond Prefectura județului Vaslui, f. 250.

⁶⁰ DJVAN, Fond Prefectura județului Vaslui, f. 506.

Irimia Pogânceanu, nota: *Se atestă de noi că locuitorii semnați în prezenta nu posedă nicio porțiune de pământ proprietate ca loc pentru a-și construi casă*⁵⁴.

Dar lucrurile trenează, astfel că la jumătatea anului 1926, în plină vară, alți 33 de locuitori se adresează aceluiași Consilierat Agricol, cerând grăbirea punerii în posesie în speranța că nu-i va apuca iarna cu casele neîncepte⁵⁵.

În afara acestor cereri colective au mai fost și altele individuale: la 10 martie 1926, Constantin I. Nifescu, la 26 ianuarie 1927, Ion Stamache Palade, la 23 martie 1927, preotul paroh Vasile Popa, care cere să fie trecut pe tabel cu un loc de casă propriu și un altul pentru casa parohială⁵⁶.

Și a mai trecut un an. În ziua de 16 aprilie 1927, I. Bârcă, delegatul Direcției Cadastrului, predă lui N. Ioniță schița vetrei de sat Gugești. (**PLANȘA nr. 1**). Planșa are două schițe, una pentru vatra de sat din partea de sud de Jitărie care cuprindea loturile 1-85 și 186-194, total 94 locuri (**PLANȘA nr. 1A**) și o alta pentru vatra de sat din Gugeștii Vechi, în lungul drumului de pe Dealul Rateșului (Târgului), pomind de pe Șesul Grădinii și, urmând drumul principal, pe partea dreaptă ca și pe partea stângă până la cimitir, cuprinzând loturile 95-142, total 48 locuri de casă (**PLANȘA nr. 1B**). Totalul celor două planșe era egal cu 142 locuri de casă, inclusiv extinderea curții Școlii nr. 1 și locul Școlii nr. 2.

În sfârșit, la 19 august 1927, în prezența delegatului N.I. Ioniță, s-a constituit *comisiunea pentru stabilirea dreptului de loc de casă și formarea tablourilor cuprinzând pe cei îndreptățiți a le primi*. Comisiunea a fost constituită din:

1. Irimia Toma, primar.
2. Irimia Pogânceanu, perceptor.
3. Nicolae Lupu, învățător, directorul școlii.
4. Vasile Popa, preot paroh.
5. Ion Sabadac, învățător.
6. Ion Nifescu, reprezentantul sătenilor.
7. Grigore Radu, agent fiscal⁵⁷.

Urmare plângerii unor locuitori adresată Casei Centrale a Cooperăției și Împroprietăririi Sătenilor în toamna anului 1927, aceasta cere Consilieratului Agricol al județului Fălciu să cerceteze urgent și să raporteze următoarele:

1. Ce suprafață de vatră de sat nou creată și câte locuri de casă cad în parcul conacului.
2. Ce suprafață și câte locuri sunt în afara parcului.
3. Care este nevoia de locuri de casă în localitate și câți sunt cei îndreptățiți.

⁵⁴ DJVAN, Fond Prefectura județului Vaslui, f. 11

⁵⁵ DJVAN, Fond Prefectura județului Vaslui, f. 15v.

⁵⁶ DJVAN, Fond Prefectura județului Vaslui, f. 23.

⁵⁷ DJVAN, Fond Prefectura județului Vaslui, f. 56.

împreună cu Gh. Costrășel au primit locul nr. 81, iar Marghioala C. Andrei împreună cu N.V. Macovei lotul nr. 13.

În timpul predării celor 165 locuri de casă Comisia constată că s-au ivit și alte cerințe, deoarece în intervalul de peste șase ani (1923-1929) nevoile au sporit, s-au creat noi familii, s-au stabilit în sat noii veniți de pe alte meleaguri, acestora adăugându-se cei omiși la întocmirea tablourilor sau, poate, la vremea respectivă, nu îndeplineau condițiile. Neputând să rezolve pe loc aceste noi cereri, Comisia întocmește un tablou suplimentar cu 30 de săteni, pe care îl înaintează Consilieratului Agricol Fălciu, odată cu raportul nr. 233 din 8 martie 1929, apreciind că înjumătățirea altor loturi de 2.000 mp nu este o soluție care să satisfacă beneficiarii, singura rezolvare fiind mărirea vetrei de sat, luând din islazul comunal încă 4,50 hectare.

Consilieratul Agricol, în scrisoarea adresată prefecturii județului Fălciu (nr. 1.686 din 1.VI.1929), nu este de acord cu această propunere și insistă ca *cei 30 de înscriși în tabloul suplimentar să intre câte doi pe un loc de 2.000 mp., să aibă fiecare câte 1.000 mp*⁶¹.

După cinci ani de discuții, de refuzuri din partea sătenilor care nu acceptau să le fie înjumătățit locul de casă, de opoziție din partea autorităților la propunerea de a mai scoate din izlaz încă 4,50 hectare, în primăvara anului 1934 se acceptă, totuși, această soluție și se trece imediat la măsurători cadastrale, astfel că în ziua de 19 iunie 1934 sosește în comuna Gugești însuși directorul Serviciului Agricol al județului Fălciu, inginerul agronom V. Niculcea, însoțit de șeful Regiunii Agricole Vutcani, P. Marinică. Mai întâi se reconstituie Comisia locală pentru atribuirea locurilor de casă în noua vatră de sat (cea de-a III-a). De fapt, Comisia funcționa încă din anul 1929, când s-a întocmit primul Tablou pentru cei 30 de săteni, tablou care, între timp, ajunsese la 50 de cereri.

După definitivarea noului tablou pentru 50 de locuri de casă, s-a trecut imediat, pe teren, la punerea în posesie. Toate cele 50 de locuri de casă erau în suprafață de 1.000 mp fiecare, cu excepția lotului nr. 7, revenit lui Ion Maței, lot care avea 1.081 mp. (**PLANȘA nr. 2**).

Aceste 50 de locuri de casă au fost măsurate pe laturile de est și sud ale Satului Nou, parcelat în anul 1927⁶².

Au trebuit 12 ani pentru ca împrăștierea cu locuri de casă să poată fi socotită ca fiind încheiată.

La 28 februarie 1935, Prefectura județului Fălciu, prin Serviciul Agricol, trimite Ministerului Agriculturii și Domeniilor, Direcției Reformei Agrare, actul nr. 443 însoțit de trei exemplare ale Procesului-verbal de punere în posesie a locuitorilor

⁶¹ DJVAN, Fond Prefectura județului Vaslui, dos. nr. 4/1935, f. 7.

⁶² DJVAN, Fond Prefectura județului Vaslui, f. 92-95.

din Gugești care au primit locuri de casă în noua vatră de sat, parcelată cadastral, din moșia Gugești, fostă proprietate a lui Pericle P. Arghiropol. Odată cu acestea este trimis și debitul corespunzător, definitiv, cu rugămintea de a se dispune debitarea și urmărirea prin Administrația Financiară Fălciu⁶³ (**Anexa nr. 14**).

În sfârșit, în 22 mai 1939, sunt puse în posesie și cele trei instituții din Gugești, care primiseră încă din prima etapă (1927) locuri de casă. Conform Ordinului nr. 1.795 din 13 mai 1939, lotul nr. 142, în suprafață de 2.109 mp a fost predat primăriei al cărui local fusese construit deja⁶⁴. Locul nr. 140, în suprafață de 1.422 mp, pentru extinderea curții Școlii nr. 1, a fost predat directorului acestei școli, Nicolae I. Lupu⁶⁵. Lotul nr. 1, din vatra de sat Gugeștii Noi, în suprafață de 2.000 mp, pentru Școala nr. 2, a fost predat directorului acestei școli, Ion Sabadac⁶⁶.

⁶³ DJVAN, Fond Prefectura județului Vaslui, f. 73.

⁶⁴ DJVAN, Fond Prefectura județului Vaslui, dos. nr. 1/1940, f. 170.

⁶⁵ DJVAN, Fond Prefectura județului Vaslui, f. 175.

⁶⁶ DJVAN, Fond Prefectura județului Vaslui, f. 176.

REFORMA AGRARĂ DIN ANUL 1945

Încă nu fuseseră trase ultimele salve de tun care anunțau încheierea, în Europa, a celui de-Al II-lea Război Mondial, când în România s-a pornit ofensiva pentru exproprierea moșiilor și împrăștierea țăranilor, în mod special a celor care luptaseră pe frontul de vest, împotriva fascismului și nazismului.

Reforma agrară din 1945 a fost un proces inițiat de guvernul comunist de după anul 1945. Din punct de vedere economic a fost o piedică în calea dezvoltării țării, mai ales după ieșirea dintr-un război care frânase puternic evoluția economică, deoarece această reformă a distrus proprietățile agricole în care începuseră, încă înainte de război, să se aplice tehnologii moderne și chiar mecanizarea. Reforma a dus la distrugerea fizică a multor proprietăți, dar și a puținilor specialiști existenți. O consecință principală a fost ajungerea României codașa Europei în ceea ce privește producția agricolă. Dar nu numai asta. Reforma aplicată asupra proprietăților arabile a dus, în scurt timp, și la un adevărat dezastru cultural prin abandonarea voită sau nevoită a reședințelor marilor proprietari, a caselor deosebite, a conacelor și castelelor, unele vechi de sute de ani, păstrătoare a unor valori culturale greu de apreciat astăzi, colecții de mobile, de tablouri, arhive și biblioteci, mărturii ale istoriei acestui neam, după care astăzi nu putem face altceva decât să regretăm.

Reforma agrară din anul 1945 a avut, în primul rând, doar scop propagandistic, pentru a atrage masele largi de țărani de partea comuniștilor. Chiar înainte de apariția legii, Partidul Comunist Român, în strânsă colaborare cu Frontul Plugarilor¹, la 10 februarie 1945, a dat cuvânt de ordine să se treacă la ocuparea cu forța a tuturor moșiilor ce urmau să fie expropriate².

După mai bine de jumătate de an de propagandă în favoarea unei reforme agrare radicale, comuniștii au legiferat, în martie 1945, împrăștierea țăranilor săraci, fapt prezentat ca un mare *act democratic*. La 6 martie 1945 se instaurează guvernul Dr. Petru Groza. A doua zi, noul Consiliu de Miniștri s-a întâlnit în prima ședință de lucru, stabilind ca prim obiectiv legiferarea reformei agrare. Schița ei fusese prezentată public încă din luna ianuarie a anului 1945 în programul de guvernare. Proiectul de lege a fost finalizat în scurt timp, fiind desemnat să se ocupe de redactare un grup de *ingineri agronomi democrați*. La 12 martie 1945, proiectul a fost depus la Președinția Consiliului de Miniștri, responsabil fiind Romulus Zăroni. Dezbaterile au avut loc în zilele de 13, 19 și 20 martie, operându-se câteva mici modificări. Singurul amendament de fond a fost cel al lui Gheorghe Tătărescu, *dezertorul liberal*. Deoarece natura exproprierii legiferate în martie 1945 încălca

¹ „Frontul Plugarilor”, formațiune politică minoră, situată pe stânga eșichierului politic, fondată de Petru Groza în 8 ianuarie 1933. Frontul Plugarilor era o formațiune satelit a Partidului Comunist Român, apud Gh. I. Ioniță, *Pentru un Front Popular Antifascist în România*, București, 1971.

² „Magazin istoric”, nr. 9, 1974, p. 13; nr. 3, 1985, p. 5.

Constituția din 1923, ministrul Justiției, Lucrețiu Pătrășcanu, a propus modificarea legii fundamentale.

Legea nr. 187 pentru înfăptuirea reformei agrare a fost adoptată în 23 martie 1945 și publicată în „Monitorul Oficial” nr. 68 din 23 martie 1945.

Conform articolului 3 din lege au fost supuse exproprierii:

a) Pământurile și proprietățile agrare de orice fel aparținând etnicilor germani și cetățeni români, persoane fizice sau juridice, de naționalitate (origine etnică) germană, care au colaborat cu Germania hitleristă.

b) Pământurile și proprietățile agrare ale criminalilor de război și ale celor vinovați de dezastrul țării.

c) Pământurile celor care s-au refugiat în străinătate după data de 23 august 1944.

d) Terenurile celor care în ultimii ani consecutivi nu și-au cultivat pământurile în regie proprie, cu excepția loturilor de până la 10 hectare.

e) Terenurile și toate bunurile agricole ale absenteiștilor.

f) Bunurile agricole de orice fel ale cetățenilor români care s-au înscris voluntari pentru a lupta împotriva Națiunilor Unite.

g) Bunurile de mână moartă.

h) Prisosul terenurilor agricole care depășesc suprafața de 50 de hectare: pământ arabil, livezi, iazuri artificiale, mlaștini, fânețe.

În conformitate cu articolul 9 din lege, primarii comunelor rurale erau obligați ca în termen de 10 zile de la publicarea acesteia în „Monitorul Oficial”, să întrunească adunarea generală a țăranilor plugari fără pământ sau cu pământ până la 5 hectare, pentru a alege Comitetul local de împrumut, compus din 7-15 membri.

În același timp, conform articolului 10 din lege, se organizează și Comisiile de plasă, cu rol de coordonare a lucrărilor și de hotărâre asupra diferendelor dintre sate și comune, dintre proprietari și cei îndreptățiți a fi împrumutați. Fiecare Comitet local va trimite doi delegați în aceste Comisii de plasă.

Legea stabilea și ordinea priorității celor îndreptățiți a fi împrumutați. Astfel, conform articolului 12, *la împrumut vor avea întâietate ostașii care sunt concentrați sau mobilizați și toți cei care au luptat împotriva Germaniei hitleriste.*

Ca și în cazul împrumuturilor din anii 1864 și 1921, nici aceasta nu se va face gratuit. Conform articolului 16, prețul pământului pentru împrumut va fi egal cu cel al unei recolte mijlocii anuale la hectar, socotit astfel: în grâu = 1.000 kg; în porumb = 1.200 kg. În caz de plată în bani, prețul va fi cel al grâului pe piața liberă în luna martie 1945. Noii împrumutați plătesc statului, în bani sau natură, 10% din prețul de cumpărare, restul urmând a fi plătit astfel:

- Cei cu pământ puțin, în 10 ani.
- Cei fără pământ, în 20 de ani.

Dintr-un material publicat în „Jurnalul național”, aflăm că ulterior exproprierii, pentru aplicarea articolului 3/h și pedepsirea celor prevăzuți în această categorie, s-au înființat *tribunalele poporului* care vor funcționa până în anul 1946. Spre deosebire de reforma agrară din anul 1921, în 1945 proprietarii expropriați au fost deposezați și de utilajele și mașinile agricole.

Și această lege, ca și cele anterioare, stabilește că loturile primite nu puteau fi vândute, ardate sau ipotecate, măsură de prevedere pentru evitarea fărâmițării terenurilor³. Trecuseră doar trei zile de la publicarea legii reformei agrare (Legea nr. 187/1945), când „Monitorul Oficial” încă nu ajunsese pe masa primarului și, evident, nimeni nu citise vreun articol din lege, dar Comitetul agrar se constituie încă înainte de a începe să curgă cele 10 zile, conform articolului 9, Gheorghe I. Pogânceanu, membru al Frontului Plugarilor, s-a autointitulat președinte, apoi au fost aleși doi secretari, Anton Pasat și Ion Niță, și un grup de 11 membri, printre care remarcăm pe Grigore Mihalache, Grigore Olaru, Ion Costrășel, Alexandru Pancu ș.a. Acest Comitet agrar comunal, cum s-a autointitulat, după lege numindu-se Comitet local de împrumut, în zilele de 26-28 martie 1945 procedează la inventarierea averii imobile a moșiei Gugești, proprietatea Elizei Negrescu și a fiului ei, sublocotenent Socrate Grigorescu-Arghiropol, aflat sub arme, stabilind următoarele:

1. Un trup de pădure la *Doltu*, în suprafață de 265 ha, cu poieni arabile în suprafață de 80 ha.

2. Un trup de pădure la *Dorogan*, în suprafață de 25 ha.

3. Un trup de pădure la *Gugu*, în suprafață de 46 ha, plus 14 ha arabil.

4. Un trup de pădure la *Păscăloaia*, în suprafață de 157 ha, plus 14 ha arabil.

5. Un trup de pădure la *Rediu-Liești*, în suprafață de 53 ha, plus 4 ha. arabil.

Deci, s-au inventariat 546 hectare de pădure și 106 hectare teren arabil. Un astfel de inventar, evident că trebuia valorificat și Comitetul local de împrumut trece la propuneri:

1. Pădurea *Rediu-Liești*, în suprafață de 53 hectare, fiind rară și atacată (nu se precizează de cine sau de ce este atacată) poate fi expropriată și împărțită țăranilor.

2. Pădurile *Gugu* și *Dorogan*, 71 hectare, să fie trecute la comună ca loturi de pădure comunală și exploatată în folosul comunei.

3. Din suprafața de 30 hectare arabile din jurul conacului, să fie expropriate 20 hectare pentru locuri de casă⁴.

Firește, acest inventar și propunerile Comitetului local de împrumut sunt trimise la Comisia de plasă Huși, de unde nu a fost emis niciun punct de vedere

³ Ilarion Țiu, *Comunism – Reforma agrară din 1945, presărată de nereguli*, în „Jurnalul Național” din 8 februarie 2006.

⁴ Direcția Județeană Vaslui a Arhivelor Naționale (DJVAN), Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1925, f. 54.

imediat. Comitetul local, harnic și plin de elan revoluționar, continuă acțiunea de realizare a reformei agrare în comuna Gugești, odată cu apariția manifestărilor de *ură și mânie proletară*, bine orchestrate, împotriva proprietarilor moșiei din Gugești. Deși era anul 1945, s-a spus și s-a scris despre fapte care s-ar fi petrecut cu ani și ani în urmă, nefiind uitat nici fostul proprietar Pericle P. Arghiropol, trecut de mult în altă lume, despre care s-a spus că în anul 1925, iarna, se spăla gol la fântâna cu cumpănă⁵.

În ziua de 20 mai 1945 este înregistrată reclamația locuitorului Gh.I. C., care spunea că între anii 1937-1944 la conacul Elizei Negrescu a funcționat un cuib de legionari, Eliza Negrescu și fiii ei Constantin și Socrate făcând politică legionară și hitleristă, servind interesele nemțești în războiul contra Uniunii Sovietice, Angliei și Americii⁶. Reclamantul nominalizează alți 12 consăteni ca martori care cunoșteau cele arătate de el. Acestora, la rândul lor, le vor fi luate declarații, sub prestare de jurământ, așa cum apostilează președintele Comitetului local de împrumut, Gheorghe Pogângeanu⁷.

Felul cum evoluează lucrările de realizare a reformei agrare dovedește că la vremea respectivă structurile cele mai implicate erau organizațiile politice, cea mai activă fiind formațiunea „Frontul Plugarilor”, și nu instituțiile administrative (Primărie, Consiliul comunal, Jandarmerie etc.). Așa am putea explica faptul că la 11 iunie 1945, cu adresa nr. 812, Comitetul județean Fălciu al organizației „Frontul Plugarilor” comunică Prefecturii județului Fălciu situația aplicării reformei în acest județ arătând următoarele:

- Numărul moșiilor expropriabile – 94
- Suprafața de teren expropriabilă – 18.845 ha
- Numărul moșiilor expropriate – 93
- Suprafața de teren expropriată – 14.954 ha
- Numărul împrumuturilor pe categorii:
 - Categoria I – 2.504
 - Categoria a II-a – 1.788
 - Categoria a III-a – 2.629

Total = 6.921

Din același dosar aflăm că între moșiile expropriate, mai mari de 50 de hectare, se află și cea din Gugești, în suprafață de 125 hectare, proprietară fiind Eliza Negrescu

⁵ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1925, f. 23.

⁶ Fiii Elizei Negrescu, Constantin și Socrate, au fost ofițeri ai armatei române și au făcut integral război, Constantin căzând în luptă la Vulturi, lângă Iași, în ziua de 8 mai 1944. Va fi înmormântat, de către ordonanța sa, în cimitirul din localitatea Codăești. Socrate, ca ofițer de geniu, va duce războiul până la capăt. După război va lucra ca impiegat de mișcare la C.F.R. până la ieșirea la pensie în luna august 1981.

⁷ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1925, f. 9.

care, în toamna anului 1944, nu a însămânțat moșia cu grâu⁸. Despre relațiile dintre organizațiile politice și cele administrative ne vorbește și corespondența care se purta, pe plan local, între primărie și Comitetul local de împrumut.

Ca simplu fapt istoric și documentar, cât și pentru a afla ce a însemnat reforma agrară din anul 1945, la nivelul județului Fălciu, ne vom opri la un document emis de Serviciul Agricol al județului Fălciu în data de 5 iulie 1945, document trimis Ministerului Agriculturii și Domeniilor, Direcția Proprietății și a Bunurilor Statului, București, sub semnătura inginerului agronom șef I. Timuș:

1. Suprafața totală expropriată pe județ, hectare – 16.359
2. Număr total de proprietăți supuse exproprierii – 94
3. Numărul sătenilor împrumutăriți în total județ – 7.319
4. Situația proprietăților actuale în județ, până la 5 hectare:
 - Numărul proprietăților – 21.393
 - Suprafața totală în hectare – 72.047,25
5. Situația proprietăților actuale în județ de la 5 hectare la 10 hectare:
 - Numărul proprietăților – 4.459
 - Suprafața totală în hectare – 32.975,77⁹.

În data de 13 august 1945, cu actul nr. 5.059, Serviciul Agricol al județului Fălciu, repeta datele de mai sus, reclamând lipsa de interes manifestată de către foștii președinți ai Comisiilor de plasă *asupra tuturor problemelor ce decurg din spiritul și dispozițiile noi legi de Reformă Agrară*¹⁰.

În conformitate cu articolul 9 din legea agrară nr. 187/1945 și articolul 8 din Regulamentul de aplicare a acestei legi, în comuna Gugești s-a dispus convocarea adunării generale (după cinci luni și nu la 10 zile după publicarea în „Monitorul Oficial”), prin bătaie de tobă, cu trei zile înainte, a tuturor plugarilor din comună, care au până la cinci hectare pământ, precum și a celor fără pământ, în localul (ograda) primăriei unde, după ce s-a citit legea și regulamentul pentru aplicarea reformei agrare, s-a procedat la constituirea *Comitetului local de expropriere și împrumutare*, prin vot, prin ridicare de mâini. Au fost propuși și aleși:

1. Gheorghe I. Pogânceanu, președinte
2. Alexandru T. Pancu, vicepreședinte
3. Anton Pasat, secretar
4. Ion C. Niță, secretar
5. Gheorghe Mardare, membru
6. Grigore V. Nicolau, membru

⁸ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 12/1945, f. 37.

⁹ DJVAN, Fond Camera Agricolă a județului Fălciu, dos. nr. 47/1945, f. 88.

¹⁰ DJVAN, Fond Camera Agricolă a județului Fălciu, dos. nr. 47/1945, f. 89.

7. Gheorghe I. Ionescu, membru
8. Alecu I. Cojocar, membru
9. Grigore I. Olaru, membru
10. Ioan C. Costrășel, membru
11. Neculai Fl. Țârdea, membru
12. Grigore Mihalache, membru
13. Neculai I. Negrescu, membru
14. Gheorghe Buraga, membru
15. Gheorghe Dascălu, membru

După alegerea acestui Comitet local, în prima ședință, s-au ales, tot prin vot direct, și cei doi membri delegați, din cadrul Comitetului local, care urmau să reprezinte în Comisia de plasă Huși, interesele locale. Au fost aleși Alexandru T. Pancu și Anton Pasat. Procesul-verbal din 2 septembrie 1945 este semnat de 95 săteni și este certificat de Primăria comunei Gugești prin semnătura primarului Irimia Gh. Toma și a secretarului primăriei, Gh. Cojocar¹¹. Alegerea *Comitetului local de expropriere și împrăștiere* este întărită și de hotărârea ședinței din 4 septembrie 1945, conform Procesului-verbal semnat de toți membrii comitetului¹².

Comitetul local de expropriere și împrăștiere ales (de fapt reconfirmat, el funcționând aproape în aceeași componență încă din luna februarie) continuă să caute alte și alte suprafețe de teren disponibil, apt pentru împrăștierea celor îndreptățiți. Cu măsurătorile din luna martie, Comitetul nu este mulțumit și, în zilele de 5 și 6 septembrie 1945, efectuează o nouă măsurătoare și inventariere a proprietății Elizei Negrescu și a fiului său Socrate, prilej cu care constată:

1. Grădina (parcul) conacului – 36 ha.
2. Iazul – 40 ha.
3. Pădure, total – 650 hectare din care 106 hectare suprafață arabilă.

Se face o detaliere mai amănunțită:

1. Păduri masive, tinere, total – 546 ha.
2. Poieni și perimetre arabile: Gugu, 8 ha.; Liești, 4 ha.; Păscăloaia, 14 ha.; Doltu-Țiganca, 80 ha.; Total, 106 ha.
3. Grădina (parcul) arabilă în jurul conacului – 30 ha.
4. Grădini de zarzavat – 10 ha.
5. Iazul situat în mijlocul izlazului comunal – 38 ha.

Total = 728 ha.

Comitetul local constată că cele 146 hectare teren arabil, inclusiv cele 10 hectare de grădini de zarzavat, sunt insuficiente pentru a fi împrăștiți toți locuitorii

¹¹ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1945, f. 2.

¹² DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1945, f. 3.

care aveau dreptul¹³. Dar Comitetul constată că proprietara Eliza Negrescu mai posedă 11 hectare teren arabil, cumpărătură de la locuitorii din comuna Bunești, teren pentru care se propune exproprierea în întregime¹⁴. În aceeași ședință, Comitetul local, luând în discuție prevederile legii reformei agrare, dar și instrucțiunile Comisiei Centrale referitoare la felul de muncă al locuitorilor înstăriți (regie proprie, dijmă sau arendă) în proprietățile agricole mai mari de 10 hectare constată:

1. Locuitorii Vasile Șt. Țârdea, Ivanciu Macovei, Ștefan C. Macovei, Alecu N. Bejenaru, Vasile A. Bejenaru și Constantin Bejenaru, care au între 10 și 20 hectare pământ arabil, îl muncesc singuri, în regie proprie și cu mijloace proprii.

2. Locuitorii preot Vasile Popa, învățătorii Ion Sabadac și N. I. Lupu, care au teren arabil între 10 și 20 hectare, fiind funcționari, muncesc numai o parte din teren în regie proprie, cealaltă parte fiind dată în dijmă.

Și concluzionează Comitetul: *Toți aceștia nu intră în dispozițiile legii agrare din anul 1945 pentru a fi expropriați*¹⁵.

Mobilizați să lucreze „la foc continuu”, membrii Comitetului local de expropriere și împrumutări se întâlnesc în ziua de 8 septembrie 1945 pentru a discuta contestațiile proprietarilor Eliza Negrescu și Socrate Grigorescu-Arghiropol, dimpreună cu actele lor de proprietate și certificatele eliberate de Primăria Gugești cu nr. 192 și 193 din 1945. Comitetul local constată că cei doi proprietari solicită câte 50 hectare, dar nu arată cum s-a făcut vânzarea și cumpărarea celor peste 700 hectare (iazul, parcul, pădurile și conacul) în anul 1927, când, de fapt, moșia fusese expropriată în întregime încă din anul 1919, iar retrocedările s-au făcut abia în anul 1933, prin manevre la limita legilor (este doar părerea Comitetului local).

Apreciind că acești proprietari nu și-au muncit pământul în regie proprie ci doar prin dijmă sau arendă, pretinzând celor care le munceau zile de lucru suplimentare, și, având în vedere și poziția lor politică înainte și în vremea războiului, Comitetul local de expropriere și împrumutări hotărăște anularea de drept a actelor de vindere-cumpărare din anul 1927 (avea, oare, acest Comitet local dreptul legal de a anula un act juridic?), deoarece nu au prezentat niciun act care să valideze legalitatea retrocedării din anul 1933¹⁶ (legalitatea retrocedărilor este explicată în capitolul referitor la reforma din anul 1921). Analiza contestațiilor celor doi proprietari va fi reluată în ziua de 10 septembrie 1945 când, în finalul acesteia, potrivit Procesului-verbal nr. 7 se hotărăște exproprierea întregii moșii a Elizei Negrescu și Socrate Grigorescu-Arghiropol, în conformitate cu articolele 2 și 3 din Legea de reformă agrară nr. 187/1945, și cere, imperativ, Primăriei comunei Gugești și organelor

¹³ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1945, f. 79.

¹⁴ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1945, f. 4.

¹⁵ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1945, f. 5.

¹⁶ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1945, f. 10.

polițienești locale concursul pentru îndeplinirea hotărârilor adoptate¹⁷ (după cum este ușor de sesizat, politicul începea să se substituie puterii administrative. Erau în acest Comitet și foști luptători din Divizia Tudor Vladimirescu care, odată ajunși în sat, după demobilizare, îndoctrinați cu ideile comuniste în lagărele de prizonieri din Uniunea Sovietică, au crezut că au „datoria” să treacă la aplicarea „dictaturii proletarietului” în disprețul legilor statului român. Sau, mai pe șleau spus, să taie și să spânzure).

Din documentele aflate în dosarul citat am mai desprins o realitate greu de acceptat, chiar dacă ne aflăm la peste 65 de ani de la petrecerea respectivelor acțiuni. Pentru a forța exproprierea totală a moșiei Gugești, membrii Comitetului local, în frunte cu președintele Gheorghe Pogângeanu, nu se sfiesc să recurgă și la mijloace mai puțin legale, murdare, făcând din mărturia mincinoasă și din denigrare, din mijloace imorale, un mijloc care să-i ajute să smulgă cât mai mult teren, care să acopere nevoia celor îndreptățiți, dar nu numai a acestora. Dosarul acestei exproprieri și împrumutării are în el zeci de pagini în care minciuna, calomnia și „spiritul revoluționar comunist” răbufnesc din fiecare rând. În aceeași ședință din 10 septembrie 1945, Comitetul local analizează reclamațiile câtorva cetățeni, reclamații îndreptate împotriva proprietarilor moșiei Gugești. Astfel, Gh.I. C. scrie că *proprietara moșiei Gugești, Eliza Negrescu împreună cu fiii Constantin și Socrate Grigorescu-Arghiropol au făcut politică legionară și hitleristă*, acesta aducând mai mulți martori care, sub semnătură proprie și jurământ susțin cele reclamate de Gh.I. C. Este foarte interesant să cunoaștem, câte ceva, din ce spun acești martori (tot în scris):

Ion C. N. român, în vârstă de 29 de ani, afirmă că *în anul 1940, aflându-se într-o permisie în sat, l-a văzut în fața primăriei pe Constantin Grigorescu-Arghiropol dând raportul unui șef legionar venit de la Huși și, nu departe, se aflau Eliza Negrescu și Socrate Grigorescu-Arghiropol, toți fiind îmbrăcați în cămăși verzi și strigând Trăiască Germania hitleristă*.

Constantin C., român, în vârstă de 39 de ani, declară că *Eliza Negrescu împreună cu fiii ei și toți servitorii de la curte au manifestat tot timpul, de la 1937 până în 1944, pentru legionari și hitleriști, când mergeau pe drum cântând cântece legionare, îmbrăcați în cămăși verzi. Toate animalele și cerealele le vindeau nemților... ș.a.m.d.*

Maria C. M. declară că *la curtea boierească toate geamurile erau drapate (?) cu perdele verzi*.

Emil. G. P. declară că *Eliza Negrescu și fiii ei au făcut politică legionară cu 2-3 ani înainte de venirea la putere a lui Ion Antonescu și au sprijinit armata cu alimente pe când lupta contra Rusiei*.

¹⁷ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1945, f. 18-24.

Pe aceeași „linie”, doar cu mici deosebiri sunt și declarațiile lui Vasile C.A., Cezar B., Gh.I. I., Profira N., Gh.I. T. și ale altora. Toate aceste declarații denigratoare sunt „creația” stilistică și grafică a unei singure persoane, care a uitat sau poate n-a știut că unii dintre delatori erau analfabeți.

S-a comis această mârșăvie doar pentru că, în virtutea articolelor 3 și 4 din Regulamentul legii agrare 187/1945, Comitetul agrar de expropriere și împrăștiere să poată hotărî exproprierea în întregime a moșiei Gugești, păduri, conac etc, așa cum s-a făcut și la 8 iunie 1919. Procesul-verbal este semnat de toți cei 15 membri ai Comitetului local de expropriere și împrăștiere¹⁸.

Încă din vară, înainte de oficializarea sa din 2 septembrie 1945, „Comitetul local comunal Gugești, plasa Huși, Județul Fălciu”, antet folosit de președintele Gheorghe Pogâncă în toată corespondența emisă de acest comitet, uneori folosind, în mod abuziv, ștampila notarului comunei Gugești, a trimis adrese, cu întrebări concrete, referitoare la cei doi proprietari, unor cetățeni sau instituții. Așa că pe la jumătatea lunii septembrie au început să apară și răspunsuri. Astfel, în data de 15 septembrie 1945, cu adresa nr. 1.033, Primăria comunei Boțești, sub semnătura primarului Gh. Racoviță, răspunde adresei nr. 24/1945 a „Comitetului agrar din comuna Gugești” arătând modul cum s-a lucrat pământul celor doi proprietari, Eliza Negrescu și Socrate Grigorescu-Arghiropol, în ultimii șapte ani (s-a cerut această informație de la Boțești, deoarece din anul 1939 și până în anul 1945 satul Gugești a făcut parte din această comună, n.n.). Și iată răspunsul:

1. *Doamna Eliza Negrescu și-a muncit moșia în dijmă iar grădina de zarzavat în arendă deoarece nu avea vite de muncă și nici unelte.*

2. *Domnul sublocotenent Socrate Grigorescu-Arghiropol, fiind ofițer activ în armata română, nu și-a muncit partea de moșie în regie proprie neavând nici vite și nici unelte, exploatarea pământului fiind făcută de mama sa, D-na Eliza Negrescu¹⁹.*

Aceeași informație este comunicată și de către Primăria comunei Gugești cu adresa nr. 408 din 16 septembrie 1945, sub semnătura primarului Irimia Gh. Toma și a secretarului Gh. Cojocar. În plus, în această adresă se face și precizarea că *nu s-a făcut nici un început de lucrări pentru împădurirea poienelor de pădure, până în prezent²⁰*. Această precizare vine la doar o lună de zile după ce în data de 8 august 1945, aceeași primărie, sub semnătura ajutorului de primar, Vasile Constantin, emite Certificatele nr. 192 și 193 prin care se afirmă că cei doi proprietari *și-au muncit în ultimii 7 ani moșia în regie proprie și nu au arendat-o²¹*. Și aici este ușor de sesizat încordarea relațiilor dintre organele administrative și

¹⁸ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1945, f. 6 v-7v.

¹⁹ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1945, f. 24.

²⁰ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1945, f. 25.

²¹ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1945, f. 26-27.

nucleele organizațiilor politice aflate sub controlul și îndrumarea formațiunilor de stânga, mai exact, a Partidului Comunist din România.

Comitetul local de expropriere și împrăștiere își continuă cu asiduitate munca, astfel, că la 28 septembrie 1945, primarul Irimia Gh. Toma împreună cu secretarul primăriei Gugești, Gh. Cojocaru, constată afișarea pe tabela de afișaj din primărie a *Procesului-verbal de expropriere a moșiei Gugești, proprietatea D-nei Eliza Negrescu și a sublocotenentului Socrate Grigorescu-Arghiropol, întocmit de Comitetul local de expropriere și împrăștiere Gugești la 10 septembrie 1945, urmat de Tabelul îndreptățiților la împrăștiere, întocmit pe categorii, precum și Procesul-verbal pentru rezervarea provizorie a cotei de moșie a D-nei Eliza Negrescu în suprafață de 50 hectare.*

Data de 28 septembrie 1945 poate fi socotită ca moment de încheiere a procesului de inventariere, expropriere și împrăștiere în comuna Gugești din plasa Huși, județul Fălciu. După perioada de 10 zile, dacă erau întâmpinări, urma ca acestea să fie analizate, eventual rezolvate, și numai după aceste proceduri, documentele (dosarul aplicării reformei agrare) puteau fi înaintate la Comisia de plasă, de aici urmând să înceapă un drum lung și anevoios până la punerea în posesie²².

În dispreț total față de normele legale, fără a respecta dreptul cetățenilor de a consulta materialele afișate vreme de 10 zile, la numai două zile de la afișare, în data de 30 septembrie 1945, Comitetul local Gugești, înaintează Comisiei agrare a plășii Huși adresa nr. 28 la care, în conformitate cu dispozițiile Legii 187/1945, sunt alăturate, în 5 exemplare, lucrările referitoare la exproprierea moșiei Gugești și tabelele cu cei îndreptățiți la împrăștiere. Cu o marcantă doză de cinism se spune în adresa respectivă: *Dosarele cuprind aceleași lucrări, întocmite cu exactitate, fără nici un fel de părtinire, cu bunăvoință și în spiritul legii de reformă agrară*²³ (din bunăvoință fiind înscris la categoria I – luptători pe frontul antifascist și Gheorghe Pogâncu, care nu făcuse nicio zi de front, nici în est, nici în vest, n.n.).

Constatând că s-a luat dreptul cetățenilor de a consulta listele cu cei propuși pentru împrăștiere, constatând că la categoria I – antifasciști nu a fost trecut niciunul din cei care luptaseră numai pe frontul de est, că văduvele și orfanii celor căzuți pe frontul de est nu sunt trecuți ca îndreptățiți, Irimia Gh. Toma își dă demisia din funcția de primar. Tabelul cu cei propuși pentru împrăștiere trimis la Camera agricolă a plășii Huși va fi semnat „pentru” primar de consilierul comunal Ivanciu Butnaru.

²² DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 25/1945, f. 2.

²³ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1945, f. 89-90.

Dosarul nr. 24 din fondul arhivistic *Prefectura județului Fălciu*, depozitarul tuturor lucrărilor determinate de reforma agrară din anul 1945, nu păstrează niciun document care să confirme primirea adresei nr. 28 din 30 septembrie 1945.

Dar lucrurile nu se liniștesc.

Urmare contestației Elizei Negrescu, în data de 9 februarie 1946 inginerul agronom Simionescu I. Andrei, Președintele Comisiei agrare a Plășii Huși și Th. Alexa, pretor al Plășii Huși, constată afișarea publicațiunii nr. 461 la sediul Comisiei și la Pretură, în care este prezentată hotărârea Comisiei de respingere a contestației privind exproprierea moșiei Gugești²⁴.

Despre situația moșiei din Gugești mai aflăm câteva informații dintr-o *Situație a lucrărilor de reformă agrară din județul Fălciu*, întocmită de Camera Agricolă a județului Fălciu la 31 august 1946 în care, la poziția 24 se spune că din această moșie au fost avizate de Comisia județeană de expropriere 161 hectare, cota rămasă proprietarului fiind de 50 hectare, și au fost expropriate pentru împrumietărire 124 hectare teren arabil²⁵.

Urmare Ordinului nr. 777/1946, cu adresa nr. 68, Comitetul local de împrumietărire din comuna Gugești trimite Comisiei agrare a plășii Huși, *Tabloul îndreptățitorilor la împrumietărire din comuna Gugești*, întocmit împreună cu organele administrative și fiscale. Se face precizarea că *moșia expropriată Gugești a fost ridicată în plan și parcelată de inginerul D. Istrate*. Semnează această adresă Președintele Comitetului local Gugești, Gh. Pogânceanu, și secretarul aceluiași comitet, Ion Niță.

Este locul să precizăm că lotul tip pentru cei împrumietăriți în comuna Gugești a fost stabilit la nivelul a două hectare, astfel că cei care posedau, împreună cu soția, 0,50 ha primeau 1,50 ha; cei cu 1 ha primeau un hectar iar cei cu 1,50 ha primeau 0,50 ha.

Potrivit tabloului întocmit de Comitetul local au fost propuși pentru a fi împrumietăriți 135 de săteni, împărțiți în șase categorii, după cum urmează:

1. Categoria I, luptători mobilizați în războiul antifascist = 65 persoane, împrumietăriți cu 66,50 ha.
2. Categoria a II-a, orfani, văduve și invalizi din războiul antifascist = 7 persoane, împrumietărite cu 6,00 ha.
3. Categoria a III-a, orfani, văduve și invalizi din întreg războiul = 16 persoane, împrumietărite cu 14,00 ha.
4. Categoria a IV-a, locuitori fără pământ = 3 persoane, împrumietărite cu 5,00 ha.

²⁴ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1945, f. 44.

²⁵ DJVAN, Fond Camera Agricolă a județului Fălciu, dos. nr. 18/1949, f. 7.

5. Categoria a V-a, fără nominalizări.

6. Categoria a VI-a, locuitori cu pământ puțin = 43 persoane împroprietărite cu 35,00 ha.

Analiza mai detaliată a tabloului ne arată că în anul 1945 în Gugești erau 135 de familii care aveau în proprietate sub 2 ha de teren. Să privim mai de aproape: 19 familii aveau câte 0,50 ha; 46 familii aveau câte 1 ha; 61 familii aveau câte 1,50 ha și 9 familii nu aveau nicio palmă de pământ.

Lista celor îndreptățiți a fi împroprietăriți, întocmită în anul 1945, cuprindea 203 persoane, lipsa de teren arabil disponibil a determinat stabilirea lotului tip la nivelul a două hectare, în dorința de a se putea asigura ca cei ce vor primi teren să ajungă la două hectare. Diferența dintre 203 îndreptățiți a fi împroprietăriți și 135 împroprietăriți efectiv, adică 68 persoane având deja 2 hectare sau chiar mai mult, nu au primit nimic chiar dacă se încadrau la categoria de luptători pe frontul antifascist, erau văduve sau orfani de război.

Cu titlu de informație, merită să mai cunoaștem că din cele 203 persoane (familii) îndreptățite a fi împroprietărite, 68 nu aveau casă proprie locuind împreună cu părinții sau în case închiriate. Cele 203 familii îndreptățite la împroprietărire aveau, în anul 1945, 415 copii sub vârsta de 18 ani, media pe familie fiind de peste doi copii.

Interesant ni se pare a fi Procesul verbal încheiat în ziua de 7 iulie 1946, în finalul ultimei pagini a tabloului cu împroprietăriții. Pentru că un rezumat nu ar reda cât de cât exact cuprinsul lui, voi recurge la reproducerea *ad litteram* a acestuia:

Noi, inginer agronom Simionescu Andrei, Președintele Comisiunii agrare a Plășii Huși de împreună cu Th. Alexa Pretorul Plășii Huși, constituiți în Comisiunea Adhoc de verificarea lucrărilor de împroprietărire dimpreună cu comitetul agrar comunal al comunei Gugești, de împreună cu primarul, notarul, Perceptorul comunei Gugești și dimpreună cu D-I Ilie Gavril delegat de la Frontul Plugarilor, am procedat la verificarea tabelelor de împroprietărire la comuna Gugești. În acest scop, fiind și sărbătoare toată lumea a fost convocată la oficiul primăriei și sau prezentat aproape toți îndreptățiții la împroprietărire.

Verificare s-a făcut în fața poporului și toate reclamele cercetate. Menționăm că mulți din membrii comitetului au mai mult decât este lotul tip și nu iau pământ, din care cauză arată dezinteres de lucrările de împroprietărire.

Procesul verbal este semnat de:

Președintele Comisiunii agrare Huși, Simion Andrei

Pretorul Plășii Huși, Th. Alexa

Președintele comitetului agrar local ...

Delegat Frontul Plugarilor, Ilie Gavril

Primar, Iv. Butnaru

Notar, Gh. Cojocaru

Perceptor, C. Vânătoru

Membrii Comitetului agrar local, Alexandru Pancu, Ștefan Macovei, Gheorghe Mardare, Grigore Olaru, Gh. Buraga, Ion Niță.

De remarcat că președintele Comitetului agrar local, Gheorghe Pogângeanu, nu semnează acest Proces-verbal supărat, probabil, de faptul că nu i s-a admis dorința de a fi împrăștiat cu două hectare, deoarece ar fi depășit lotul tip. Se vede acest lucru din modificarea operată în tabel²⁶.

²⁶ DJVAN, Fond Prefectura jud. Fălciu, dos. 24/1945, f. 93-103.

Tabelul

împroprietăriților pe moșia Gugești conform Legii 187/1945

Categoria I, luptători mobilizați și concentrați în războiul antifascist

1. Ștefan Negrescu	34. Ștefan N.Șt. Palade
2. Teodor Arhire	35. Constantin L. Bogos
3. Gheorghe I. Pogânceanu	36. Irimia C. Niță
4. Gh.M. Romeghe	37. Gheorghe Dascălu
5. Gh.I. Ioniță	38. Dumitru T. Obreja
6. Gh.C. Andrei	39. Ștefan Alex. Șt. Palade
7. Aurel I.V. Ioniță	40. Vasile Alecu Șt. Palade
8. Petru I.V. Ioniță	41. Constantin Gh. Pancu
9. Ion C. Niță	42. Ion C. Profir
10. Gheorghe Mardare	43. Dumitru V.C. Palade
11. Gheorghe M. Buraga	44. Mihai C.Șt. Palade
12. Necula Gh. Costrășel	45. Const. Șt. Pogânceanu
13. Gh.C. Costrășel	46. Ștefan Boțescu
14. Constantin V. Neculau	47. Constantin N. Rotaru
15. Grigori I. Olaru	48. Emil Gh.T. Nechita
16. Constantin I. Sanie	49. Jenică Gh.T. Nechita
17. Grigore Gh. Mihalache	50. Vasile C.L. Bejenaru
18. Grigore I. Mancaș	51. Petru C.N. Macovei
19. Ștefan N. Macovei	52. Ștefan Gh. Stroescu
20. Ion C. Costrășel	53. Marin V. Roșu
21. Gheorghe M. Cărare	54. Dumitru V. Lăzescu
22. Dumitru V. Nechita	55. Vasile Ioana Feraru
23. Grigore V. Neculau	56. Constantin V.T. Iftene
24. Ion N. Macovei	57. Anton C. Albăstrel
25. Grigore D-tru Neculau	58. Neculai Rarița Macovei
26. Dumitru Gh. Costrășel	59. Ion C. Baci
27. Ștefan Lefter Scutaru	60. Constantin Zaharia
28. Neculai Alex. Cărare	61. Radu C. Profir
29. Ion Lefter Cărare	62. Constantin T. Bejenaru
30. Vasile D-tru Mancaș	63. Gheorghe I. Ioniță
31. Victor Gh. Cojocar	64. Vasile Șt. Pogânceanu
32. Petru S. Solomon	65. Sava N. Pandeale
33. Ion Vasile Toma	

Categoria a II-a, orfani, văduve și invalizi din războiul antifascist

1. Orf. Jan Stanciu	5. Orf. Vasile A. Lungu
2. Orf. Simion Macovei	6. Orf. Alex. Nica
3. Orf. T.M. Mancaș	7. Catinca I.Gh. Tâmpescu
4. Orf. Vasile Al. Ioniță	

Categoria a III-a, orfani, văduve și invalizi din toate războaiele

1. Orf. I. Maftel	9. Văd. Virginia Arhire
2. Orf. Gh. Sâle	10. Văd. Aneta G.Șt. Nechita
3. Orf. Gh. V. Iftene	11. Văd. Vasilca Iv. Butnaru
4. Orf. Ion V. Nechita	12. Văd. Emilia Dărăscu
5. Orf. Gh. N. Mancaș	13. Văd. Maria V. Moraru
6. Orf. I. Sârghie	14. Văd. Eliza Șt. Cucu
7. Orf. V. Mihalache	15. Orf. Gh. T. Iftene
8. Văd. Ruxandra V. Pancu	

Categoria a IV-a, locuitori fără pământ

1. Jănică Axinia C. Albăstrel
2. Ioana Lucan Cujbă
3. Eleonora I. Florea

Categoria a V-a, fără beneficiari

Categoria a VI-a, locuitori cu pământ puțin

1. Gh. Lazăr Stegaru	15. Ion V. Râșescu
2. Neculai Hasan-Căldărar	16. Gh. Ion Toma
3. Vasile Mighiu	17. Ion I. Blănaru
4. Ion S. Macovei	18. Dumitru V. Ioniță
5. Gh. D. Cojocaru	19. Const. V. Roșu
6. Constantin I. Mancaș	20. Ion Gh. Ionescu
7. Anton Pogângeanu	21. Dumitru Gh. Cojocaru
8. Elena D. Rotaru	22. Const. Balios
9. Vasile Gh. Nistor	23. Ion V. Roșu
10. Vasile Apostol	24. Neculai Prof. Diaconu
11. Constantin Ștefan	25. Alex. Gh. Filip
12. Vasile N. Cristea	26. Vasile N. Feraru
13. Dumitru D. Cojocaru	27. Ion I. Ciobanu
14. Gh. V. Ioniță	28. Gh. Gav. Popescu

29. Vasile Amariei
30. Vasile D. Rotaru
31. Vasile I. Mancaș
32. Orf. C. Brăhășteanu
33. Const. N. Stanciu
34. Vasile C. Albăstrel
35. Petru D. Albăstrel
36. Const. M. Romeghe.

37. Gh.I. D. Butnaru
38. Vasile Alex. Macovei
39. Vasile C. Tudurache
40. Ștefan Gh. Mancaș
41. Ion Grig. Țârdea
42. Const. Anton Palade
43. Tasia N. Iancu

Ca și în cazul împrăștiării din anul 1921 și de această dată au fost contestații. În afară de contestația (principală) a Elizei Negrescu, despre care am vorbit deja, la începutul lunii februarie 1946, locuitorul Gheorghe Costrășel, adresându-se notarului comunal, se plânge că este trecut în tabelul celor îndreptățiți a fi împrăștiți ca având, împreună cu soția, o proprietate de 2,50 hectare, în realitate având doar 1,50 hectare și, din cauza aceasta este trecut la categoria a IV-a fără a se ține cont că a luptat pe frontul antifascist. Cere să fie trecut la categoria I și *să nu se dea pământ celor care nu au luptat pe frontul antihitlerist*. În ziua de 14 februarie 1946 președintele Comitetului local, Gheorghe Pogâncu, pune următoarea rezoluție: *Trecut la categoria I cu jumătate de hectar*²⁷.

În 15 februarie 1946 Neculai Diaconu reclamă că a fost trecut cu două hectare de teren, în realitate el având doar 1,80 hectare. Președintele notează pe respectiva plângere: *Trecut la categoria a V-a cu 0,50 ha*²⁸.

O contestație colectivă este înregistrată în ziua de 26 martie 1947 când un număr de 35 locuitori din Gugești se adresează directorului Camerei Agricole a județului Fălciu reclamând următoarele „încalcări” ale legii reformei agrare:

1. În toamna anului 1946, delegat cu măsurătoarea moșiei Gugești, proprietatea Elizei Negrescu și Socrate Arghiropol, a fost inginerul șef silvic Demostene Istrate, *care nu a vrut să ridice în plan toate poienile și marginile pădurilor acestei moșii, nu a numerotat toate loturile, a lăsat pentru cei patru pădurari câte două hectare de fiecare, fiind păgubiți astfel de aproximativ 12 hectare de pe această moșie*.

2. Din rezerva ce urma să se mai primească pe teritoriul comunei Stroești nu s-a primit nimic.

Înregistrată la Camera Agricolă a județului Fălciu sub nr. 3.455 din 7 aprilie 1947, reclamația poartă următoarea rezoluție: „Se delegează cu întocmirea proiectului de parcelare în cauză d-l ing. Perju, care va executa lucrarea în limita timpului

²⁷ DJVAN, Fond Prefectura jud. Fălciu, dos. 25/1945, f. 7.

²⁸ DJVAN, Fond Prefectura jud. Fălciu, dos. 25/1945, f. 21.

disponibil în cursul anului 1947²⁹. Despre cum s-a rezolvat această dispoziție nu se știe, d-l ing. Perju nu a prezentat nici un raport de execuție. Probabil nu a avut timp disponibil în anul respectiv. Să reținem faptul că toți semnarii acestei reclamații erau beneficiarii împrumutării încheiate în anul 1946, fiecare cu suprafața și categoria în care se încadra, în limita lotului tip de două hectare.

Furia împărțirii pământului a trecut peste sat ca un șuvoi de apă murdară. S-ar putea spune că s-a făcut mult zgomot pentru mai nimic. Unii consăteni și-au arătat mânia proletară, s-au reclamat, s-au *turnat* că au fost legionari, că au purtat cămașă verde, că au cântat cântece legionare, că au fost exploatați de cei cu avere, în special pământ. Să nu rămânem cu impresia că au fost reclamați numai moșierii. Au fost reclamați și cei care aveau peste 10 hectare de teren, cerându-se exproprierea lor.

Timpul a trecut și a început să fie pregătit drumul spre o altă etapă, cea a agriculturii socialiste. Se vorbea tot mai mult despre colhoz și despre viața fericită a țăranilor sovietici. Cei care, cu ocazia acțiunilor militare pe teritoriul sovietic cunoscuseră colhozul sovietic, umpleau satul cu povești care îngrozeau pe cei din jur. Mai întâi s-a pornit cu organizarea întovărașirilor, după modelul sovietic (TOZ). Înșelător pas pe drumul spre colhoz (colectiv). Colectivizarea nu era departe. Începutul ei este hotărât în Plenara Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român din 3-5 martie 1949 când Gheorghe Gheorghiu-Dej, secretarul general al PMR, a anunțat declanșarea *transformării socialiste a agriculturii*. În anul 1949, din cele 16 milioane de cetățeni români, 12 milioane locuiau la sate. Proces complex, copiat aproape *ad litteram* după modelul stalinist, componentă a sovietizării României *transformarea socialistă a agriculturii* însemna, de fapt, exproprierea celei mai mari părți a suprafețelor arabile, și proletarizarea foștilor proprietari, care nu erau numai țărani. Despre colectivizare se poate vorbi ca despre o răstignire a satului micilor proprietari.

În anul 1950, după o etapă de întovărașire nu prea reușită, în Gugești a luat ființă Gospodăria Agricolă Colectivă (GAC) *18 Decembrie 1918*. În scurt timp, pe măsură ce, urmare multor și dure presiuni, numărul celor care se înscriu în „Colectivă” crește, aceasta tinde să devină instituția economico-administrativă în jurul căreia va gravita satul, în dauna proprietății și a vieții private.

Gugești, sat din podișul Moldovei, exemplu de comunitate tradițională a fost crucificat din rațiuni politice și ideologice în obsedantul deceniu 1950-1962. În fostul conac s-a instalat sediul GAC-ului (mai târziu CAP). Din parcul dendrologic s-a ales pulberea, până și stejarii multiseculari au fost doborâți. Zidurile de incintă și donjoanele s-au transformat în grajduri, zeci de oameni din sat au împânzit țara și au intrat în cele mai de temut exploatare miniere și s-au întors acasă în sicriu sau nu s-au mai întors.

Evoluția GAC-ului nu face obiectul lucrării prezente, de aceea ne oprim aici.

²⁹ DJVAN, Fond Camera Agricolă a jud. Fălciu, dos. 13/1947, f. 11.

EVOLUȚIA ADMINISTRAȚIEI COMUNALE

Până în anul 1864, satele din Moldova erau unități administrative de sine stătătoare, subordonate unităților superioare, anume ocoalele (create în prima jumătate a veacului al XVIII-lea și echivalente plășilor din noua organizare) și ținuturile (redenumite, după modelul Țării Românești, *județe*).

Din recensămintele rusești efectuate în anii 1772-1774, aflăm că satul Gugești se afla în ocolul Crasna, din ținutul Vasluiului, pe moșia stolnicesei Anița Miclescu. După răpirea Basarabiei în anul 1812, pierderea de către ținutul Iași a teritoriului din stânga Prutului a impus reorganizarea sa prin extindere în detrimentul ținuturilor vecine, care și ele au trebuit să-și modifice componența ocoalelor. Astfel, ocolul Crasnei din ținutul Vasluiului a pierdut câteva sate care au intrat în administrarea ocolului Crasnei (creat înainte a anul 1803) din ținutul Fălciului. Ca urmare, în anul 1816, satul Gugești se afla în Fălciu, unde va rămâne până la desființarea acestuia în anul 1950, cu excepția anului 1833-1834, când, printr-un proiect de reorganizare administrativă a Moldovei, rămas fără urmare concretă, Gugeștii trebuiau să revină în ocolul Crasnei din ținutul Vasluiului. În vechea administrare fiscală a Moldovei, un sat putea avea competența de a ține evidența birnicilor și dajnicilor locuitori în cătunele de pe moșia respectivă sau cele din imediata apropiere. Acesta este înțelesul „înglobării” fiscale și nu propriu-zis teritoriale care este pus în evidență de lucrarea ce prezintă sistematic toate schimbările administrative din Moldova ultimelor două secole și jumătate și care este și sursa principală pentru informațiile din aceste pagini ale noastre¹. La Gugești, au fost probabil întocmite în perioada 1772-1832 listele contribuabililor din cătunele Liești, Mândrești, Dumbrava și Bodescul.

Dorind să se cunoască situația demografică a celor două Principate, dar, mai ales, averea mobilă și imobilă a acestora, printre primele măsuri administrative luate de Alexandru Ioan Cuza a fost și aceea a înființării unei instituții care să răspundă unei asemenea cerințe, astfel că, la 12 iulie 1859, domnitorul, semnează Ordonanța Domnească nr. 276 de înființare a Oficiului Central de Statistică Administrativă, marcând momentul creării Statisticii Oficiale din România².

Prin Legea comunală, sancționată cu decretul nr. 394 din 1864, se înființează noi unități administrative, comunele, care erau de două tipuri: rurale, formate din mai multe sate/cătune sau numai dintr-un singur sat, dar cu nu mai puțin de 100 de familii sau 500 de locuitori, și comune urbane. Fiecare comună era datoare a avea o „casă comunală” numită primărie³. Comuna era reprezentată

¹ *Tezaurul toponimic al României. Moldova. Volumul I. Repertoriul istoric al unităților administrativ-teritoriale (1772-1988)*, coordonator Dragoș Moldovanu, Partea I și Partea a 2-a, București, Editura Academiei Române, 1991-1992.

² Cf. *Recensămintele oficiale ale populației în perioada 1859-1990*, articol accesibil online la adresa: <http://www.recensamantromania.ro/istoric/recensaminte-1859-1990>.

³ I. Brezoianu, *Reformele românilor*, București, 1864.

printr-un Consiliu comunal. Administrarea treburilor unei comune era încredințată unei persoane care era primarul comunei. Consiliul comunal se compunea astfel:

- în comunele cu până la 1.500 locuitori din cinci membri (consilieri).
- în comunele cu 1.500-3.000 locuitori din șapte membri (consilieri).
- în comunele cu 3.000-5.000 locuitori din nouă membri (consilieri).

Membrii Consiliului comunal se aleg direct de Adunarea delegaților comunei, care sunt români și plătesc către Stat contribuția, în cazul comunelor rurale aceasta fiind de 48 lei.

În anul 1864, județul Fălciu a fost împărțit în patru plăși: Prut, Mijloc, Crasna și Podoleni, situație neschimbată până în 1887, după care vor urma mai multe modificări, inclusiv de denumiri.

Prin Decretul nr. 1.472 din anul 1864, al domnitorului Alexandru Ioan Cuza, la 31 martie 1864 se constituie și comuna Gugești, formată din satul Gugești și Târgul Gugești. Comuna avea 177 familii, iar primul ei primar a fost Ștefan Mancaș. În anul 1875 nu mai este menționată comuna Gugești, care a fost desființată, satul Gugești intrând în componența comunei Boțești, unde va rămâne până în anul 1885, când va redeveni comună aparținând de Ocolul Huși⁴.

Va fi iarăși desființată în anul 1893 și va ajunge sat (cotună) al (a) comunei Boțești. În anul desființării, Gugeștiul avea 175 de familii (gospodării) și 784 de suflete. Făcea parte din plasa Crasna, județul Fălciu, suprafața satului era de 2.915 hectare din care 669 erau ale locuitorilor. În sat erau 200 de contribuabili, se creșteau 439 vite cornute, 557 de oi, 40 de cai și 150 de porci. Via se cultiva pe o suprafață de 12 hectare iar pădurile acopereau suprafața de 828 hectare⁵.

Începând cu 1 ianuarie 1926 satul Gugești este din nou reședință de comună, până în anul 1929, când, urmare marii crize economice din anii 1929-1931, impunându-se economii bugetare, conform Legii administrative, numărul comunelor județului Fălciu vor fi reduse la 11. Comuna Gugești este desființată, iar satul intră în componența comunei Stroești, unde va rămâne până în anul 1931. Urmare acestei măsuri administrative, pentru a putea fi păstrate unele posturi, notarii din comunele desființate vor deveni secretari la sate, iar foștii primari ajung primari sătești.

Din anul 1931, renunțându-se la structurile stabilite în anul 1929, satul Gugești va intra în componența comunei Boțești, unde va rămâne până 1 iulie 1932, când va redeveni comună. Va funcționa până în anul 1939 când, fiind desființată, va intra, iarăși, în componența comunei Boțești de care se va desprinde în luna aprilie 1945, pentru a fi iarăși comună. Odată cu punerea în aplicare a Legii nr. 5 din 6

⁴ Vasile Saghinescu, *Geografia județului Fălciu*, în *Studii și articole privind istoria orașului Huși*, vol. II, Bârlad, 2009, p. 20 și 23.

⁵ C. Chiriță, *Dicționarul geografic al județului Fălciu*, Iași, 1893, p. 92-93; informații reluate în *Marele dicționar geografic al României*, vol. III, București, 1900, p. 660.

septembrie 1950, pentru raionarea administrativ-economică a teritoriului Republicii Populare Române, comuna Gugești va fi formată din satele Gugești și Știoborâni, acesta din urmă fiind desprins de la comuna Solești, județul Vaslui. Comuna Gugești făcea parte din raionul Huși, regiunea Bârlad⁶. În conformitate cu această nouă împărțire administrativ-economică, au fost desființate cele 58 de județe și s-au înființat 28 de regiuni.

La 19 septembrie 1952, prin Decretul nr. 331, se organizează, prin comasare, 18 regiuni, și, totodată, pentru prima dată după 1918, este creată o entitate administrativă pe criterii etnice, Regiunea Autonomă Maghiară. Cu aceeași dată comuna Gugești pierde satul Știoborâni, care se realipește comunei Solești din raionul Vaslui.

În luna ianuarie 1956, prin Decretul nr. 12 este desființată regiunea Bârlad, raionul Huși fiind alipit la regiunea Iași.

La 16 februarie 1968, prin Legea nr. 2, s-a revenit la împărțirea administrativ-teritorială a țării pe județe. Au fost create 39 de județe, prin reducere s-au creat 2705 comune (în loc de 4052 în 1950), comuna Gugești fiind din nou desființată, pentru a intra, ca sat, la comuna Boțești.

Sintetic, comuna Gugești a avut următoarele perioade de existență: 1864-1875; 1885-1893; 1926-1929; 1932-1939; 1945-1968.

Primarii și ajutorii de primari ai comunei Gugești (1864-1968):

1864 – Ștefan Mancaș

1867 – Simion Nechita

1871 – Vasile Ulian; Gheorghe Mândru, ajutor de primar

1872 – Toader Macovei

1873 – Toader Macovei; Iordache Vasiliu, ajutor de primar

1874 – Gheorghe Pogângeanu (decedat la 8 iulie 1874); Gheorghe Cojocaru

1885 – Vasile Bejenaru

1886 – Mihai Negrea

1888 – Mihai Negrea; Gheorghe Nica, ajutor de primar

1890 – Teodor Strătulat

1892 – Vasile Th. Strătulat

1925-1929 – Irimia Gh. Toma

1932-1934 – Irimia Gh. Toma; Tudurache Macovei, ajutor de primar

1935-1937 – Ioan Matei (Președinte Comisie Interimară)

1937-1939 – Irimia Gh. Toma

1 septembrie 1945 – 1 septembrie 1946 – Irimia Gh. Toma

1 octombrie 1946 – 31 decembrie 1947 – Ivanciu Butnaru

⁶ „Monitorul Oficial”, nr. 77 din 8 septembrie 1950.

1 ianuarie 1950 – 1 iulie 1952 – Constantin Sanie (Președinte Comitet Provizoriu)

8 iulie 1952 – 1 mai 1957 – Gheorghe Bâlgă (Președinte al Comitetului executiv al Sfatului Popular al comunei Gugești, impus de organele Partidului Muncitoresc Român)

1 mai 1957 – 11 aprilie 1961 – Constantin Sanie, președinte al Comitetului executiv

1 aprilie 1961 – 7 martie 1965 – Ștefan Stroescu, președinte al Comitetului executiv

8 martie 1965 – 1 aprilie 1968 – Victor Macovei, președinte al Comitetului executiv; Grigore Mancaș, vicepreședinte⁷.

Mare a fost dorința locuitorilor satului Gugești, vreme de peste 33 de ani, de când în anul 1893 fusese desființată comuna lor, de desprindere de comuna Boțești și reconstituirea comunei Gugești. Aveau multe argumente în sprijinul dorinței lor: populația de aproape 1400 de suflete, mult mai mare decât a Boțeștiului cu tot cu cătunele Porcișeni, Gănești și Tălpigeni, (la vremea respectivă puține sate din județul Fălciu aveau o asemenea populație), suprafață agricolă mare (numai din urma reformei agrare se adăugaseră peste 1.000 ha), o biserică declarată, chiar de Nicolae Iorga, monument istoric, o școală primară care funcționa din anul 1872, cu o clădire nouă și trei învățători calificați, poziție topografică bine structurată, cu mari perspective de dezvoltare ș.a. Am considerat că cea mai bună formulă, accesibilă înțelegerii oricui va citi (eventual) cele ce urmează, este să arăt strădania gospodarilor din sat pentru împlinirea acestei dorințe cât și evoluția ulterioară. Ar putea fi nu o poveste spusă, ca la gura sobei, ci o relatare frustă, directă, ca într-un adevărat jurnal de luptă sau de operațiuni, în care să fie consemnate faptele, așa cum au fost. Nu totdeauna am considerat necesare comentariile.

1925, prima izbândă

Crearea comunei Gugești la sfârșitul anului 1925 a fost un vis împlinit.

Hotărârea de înființare a comunei Gugești, plasa Olteneschi, județul Fălciu, cu data de 1 ianuarie 1926 a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 277 din 15 decembrie 1925.

⁷ Pentru stabilirea primarilor, ajutorilor de primar, președinților și vicepreședinților Comitetului executiv am folosit două surse de informare: pentru perioada 1864-1893, condicile de stare civilă ale comunei Gugești; pentru perioada 1926-1968, arhiva comunei Gugești.

La 19 februarie 1926 au fost alegeri comunale, la Gugești reușesc liberalii conduși de Irimia Gh. Toma. De fapt, a fost depusă o singură listă atât pentru primar cât și pentru Consiliul comunal, opoziția nefiind prezentă cu liste proprii.

Lista celor 233 de alegători pentru comuna Gugești și județ cuprindea numai bărbați cu vârste de la 24 de ani (Dumitru V. Ioniță, Ioan V. Nistor, Neculai T. Pandelea) la 81 de ani (Tudurache Cucu și Toader Feraru) (**Anexa nr. 15**).

Lista cu alegătorii colegiului de Senat și Cameră a comunei Gugești, cuprindea un număr de 130 alegători, cu vârste cuprinse între 40 de ani (Ștefan I. Butnaru, Gheorghe Gh. Moraru, Vasile C. Roșu) și 81 de ani (Tudurache Cucu și Toader Feraru) (**Anexa nr. 16**).

Primar al comunei Gugești a fost ales Irimia Gh. Toma (avea doar 38 de ani).

Notar al comunei era C.V. Ciobanu iar percepător Irimia Pogângeanu.

Primul Consiliu comunal Gugești a fost format din următorii cetățeni: Nicolae I. Lupu, Tudurache I. Macovei, Gheorghe Ulian, Ivanciu Butnaru, Victor Pasat, Gheorghe Stroescu, Neculai Mardare⁸. După instalarea acestui Consiliu, încă din primele luni, s-a manifestat o preocupare deosebită pentru construirea sediului Primăriei, astfel că în data de 31 martie 1926, cu adresa nr. 7140, urmare a primirii raportului nr. 261/1926 a Primăriei Gugești, Serviciul administrativ din Prefectura județului Fălciu cere Consilieratului Agricol al județului Fălciu să trimită la Gugești un delegat care să hotărască suprafața de teren *pe care urmează a se construi localul primăriei acelei comune*. În data de 1 aprilie 1926 Consilierul șef al Consilieratului apostilează scurt și sec: *Se va comunica că nu se poate*. De ce nu se poate, dacă se propune o altă posibilitate etc. nu s-a străduit acel consilier să motiveze refuzul său⁹.

Cu Ordinul-circulară nr. 913/1927, trimis la domiciliu, membrii Consiliului comunal sunt convocați de primarul Irimia Toma în ședință plenară, în ziua de 14 decembrie 1927, pentru a *delibera și decide în legătură cu situația cârciumilor din comună a căror învoieli expiră la 1 ianuarie 1928*. Consiliul comunal fiind întrunit, primarul informează că, în conformitate cu Ordinul nr. 326.906/1927 al Ministerului de Finanțe, contractele care expirau se prelungesc până la 1 ianuarie 1929, urmând ca, în unire cu prefectura, să fie stabilită, *prin bună învoială*, o nouă arendă. Primarul arată situația arendei la cele trei cârciumi pentru anul 1927 și propune noile arenze care trebuie să aibă în vedere felul băuturilor ce se vând cât și volumul acestora arătând, ca exemplu, Cooperativa „Unirea” care, în anul curent, are o arendă de doar 425 lei, ceea ce este foarte puțin. Propune consilierilor să discute și să stabilească un nou nivel al arendei.

⁸ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 106/1926, f. 1-11.

⁹ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 1/1926, p. 10.

După discuțiile purtate Consiliul comunal propune următoarele arende care să fie supuse aprobării organelor competente ale Prefecturii:

Nr. crt.	Numele și prenumele cârciumarului	Data începerii contractului	Data expirării contractului	Arenda anuală	Observații
1	Toader Obreja	23 mai 1923	23 aprilie 1928	700	cu tot felul de băuturi
2	Vasile Toma	1 ianuarie 1927	1 ianuarie 1928	400	numai cu vin
3	Coop. „Unirea”	1 ianuarie 1927	1 ianuarie 1928	1.200	cu tot felul de băuturi

Fiind în avantajul comunei, Consiliul comunal aprobă propunerea primarului și-l autorizează să încheie contractele prin bună învoială¹⁰.

O astfel de problemă ar putea părea minoră, în activitatea unei primării dintr-o localitate rurală, dar nevoile erau prea multe pentru a nu căuta orice sursă de venit la bugetul comunei.

La împlinirea a doi ani de când comuna Gugești fusese reînființată, încep să se vadă roadele muncii locuitorilor sub conducerea Consiliului comunal. În ziua de 31 decembrie 1927, la reședința plasei Oltenesti, din localitatea cu același nume, în prezența Pretorului, primarul Irimia Toma și percepatorul Irimia Pogângeanu *procedează la închiderea scriptelor de contabilitate care au servit la operațiunile de încasări și plăți în cursul anului financiar 1927, pentru comuna Gugești, după cum urmează:*

1. Încasări-cheltuieli de la 1 ianuarie 1927 de la chitanța nr. 1 până la nr. 522 inclusiv:

– încasări lei 254.739,00

– plăți lei 248.655,90

Sold în numerar..... lei 6.083,10

2. Repartizarea pe fonduri:

Fonduri	Ordinar	Extraordinar	Izlaz	Guarzi	Total
Încasări	45.336,65	2.275,00	174.757,35	32.371,00	254.759,00
Plăți	39.573,75	2.275,00	174.720,35	32.170,00	248.625,00
Solduri	5.816,75	–	36,00	201,00	6.550,20

Documentele sunt semnate de pretorul N. Pantelei Stanciu, primarul Irimia Toma, percepatorul Irimia Pogângeanu și notarul C.V. Ciobanu.

Dacă am avea în vedere multitudinea problemelor cu care se confrunta administrația comunală, asume că multe nu se puteau, încă, rezolva, că majoritatea

¹⁰ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. 1/1928, p. 13-14.

timpului de lucru al primarului și consilierilor era ocupată cu zecile de situații grele generate de definitivarea împrumutării, de rezolvarea extinderii vetrei de sat, de construirea sediului primăriei, de garduri la școală, biserică și cimitir, de cele patru poduri stricate ș.a., privind lucrurile prin prisma zilelor noastre, am putea afirma că strădania aleșilor în fruntea obștii a fost rodnică. Toate aceste nevoi trebuiau rezolvate de comună dar, pentru aceasta erau necesare resurse financiare. Și cea mai la îndemână resursă erau impozitele. De aceea, în ziua de 4 ianuarie 1928 este convocată ședința extraordinară a Consiliului comunal Gugești care, potrivit articolului 72 din Legea pentru unificarea contribuțiilor directe, hotărăște și aprobă impozitele adiționale propuse, după cum urmează:

1. 3% asupra veniturilor din proprietățile agricole;
2. 6% asupra veniturilor din proprietățile clădite;
3. 3% asupra veniturilor din comerț și industrie;
4. 3% asupra veniturilor din profesii și ocupații nesupuse altor impozite.

În ziua de 11 martie 1928 se întrunește Consiliul comunal pentru a discuta și hotărâ asupra bugetului pentru anul în curs. Cu acest prilej primarul Irimia Toma, prezentând situația comunei la începutul celui de al treilea an de existență, precizează că în exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 1927, deși pe excedent, sunt încă multe taxe neîncasate, astfel că la data întocmirii proiectului de buget pentru anul 1928 erau următoarele restanțe: 4.526 lei, taxa pentru guarzi, 39 de familii neachitându-și obligațiile; 37.899 lei, taxe pentru izlazul comunal, 73 de familii nu și-au achitat obligațiile pentru vitele care foloseau izlazul comunal.

Este lesne de înțeles că problema colectării impozitelor nu reprezintă o noutate a zilelor noastre. Ea a fost, de fapt, din totdeauna, cauza fiind aceeași: lipsa banilor. La Gugești banii se făceau greu, singura sursă fiind vânzarea cerealelor și a animalelor. La vremea respectivă statul nu acorda nici un fel de ajutor. În afară de învățământul primar, nimic nu era gratuit.

Deși se afla abia în al treilea an de activitate, Consiliul comunal Gugești a reușit să întocmească un proiect de buget suficient de corect, acesta suferind puține intervenții din partea organelor de specialitate.

Venituri ordinare:	Propunerea primăriei	Avizat de prefectură
Cote adiționale	37.843,00	35.951,00
Taxe pentru buletinul de bir. pop.	50,00	20,00
Taxe pentru acte de căsătorie	180,00	100,00
Taxe ptr. bilete de vânzare vite	1.500,00	1.000,00
Rămășițe de încasat	2.958,00	2.811,00
Amenzi de orice natură	1.500,00	500,00

Venituri extraordinare:	Propunerea primăriei	Avizat de prefectură
Excedentul venitului ordinar	17.900,00	19.539,00
Venituri întâmplătoare	100,00	50,00
Rămășițe de încasat din datoriile sătenilor	53.154,00	59.059,00
Excedentul islazului pentru anul anterior	30.570,00	38.908,00
Rămășițe de încasat din contribuția locuitorilor	4.296,00	4.526,00

Cheltuieli ordinare:	Propunerea primăriei	Avizat de prefectură
Retribuții personal ad-tiv	28.300,00	24.000,00
Întreținere telefon județ	1.000,00	300,00
Imprimate ptr. bir. populației	300,00	200,00
Întreținere local școli primare	7.614,00	6.684,00

Cheltuieli extraordinare:	Propunerea primăriei	Avizat de prefectură
Construcție local primărie	16.000,00	12.322,00
Constr. mobilier primărie	2.000,00	1.500,00
Pt. stâlpi telefon și aparat	5.217,00	5.717,00
Excedent consemnal	1.800,00	5.648,00
Remiză 5% la încasări	8.421,00	5.693,00
Remiză 5% la încasări serv. de pază	1.756,00	1.528,00

De reținut că reducerea retribuției personalului administrativ s-a efectuat numai asupra primarului și secretarului, restul rămânând conform propunerii, astfel:

Primarul, propus 1.000 lei pe lună, aprobat 800 lei; Secretarul, propus 1.000 lei pe lună, aprobat 800 lei; Casier, propus 200 lei pe lună, aprobat 200 lei pe lună; Membru al delegației permanente, propus 100 aprobat 100 lei¹¹.

Cu toate că bugetul comunei Gugești fusese înaintat Prefectului de către Delegația permanentă județeană încă din 4 mai 1928, abia după aproape trei luni, adică la sfârșitul lunii iulie 1928, Prefectura, cu Ordinul nr. 9.551/1928, trimite comunei Gugești bugetul pentru anul 1928. Iată altă dovadă că birocrația are state vechi de existență.

Și atunci, ca și în următorii 80-90 de ani, capitolul cheltuieli pentru învățământ avea de suferit. La întocmirea bugetului, Consiliul comunal prevăzuse pentru *Întreținerea localului școlii primare* suma de 7.614 lei, adică 14% din totalul veniturilor ordinare. Delegația permanentă județeană modifică propunerea și aprobă doar 6.684 lei, cu 930 lei mai puțin. Mai putem comenta ceva? Nu cumva seamănă cu ceia ce se întâmplă în zilele noastre?

¹¹ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. 19/1928, p. 1-24.

Chiar dacă în primii ani de activitate Primăria s-a confruntat cu probleme dificile, deloc ușoare, cum au fost cele de finalizarea împrumutării, a locurilor de casă, pentru extinderea vetrei satului, Consiliul comunal și primarul își fac timp ca să se ocupe și de alte nevoi ale satului, astfel că, în data de 20 martie 1928, Consiliul discută și decide în legătură cu articolul 19 din *Regulamentul asupra alinierii satelor și construcțiunilor țărănești*. Primarul, expunând conținutul acestui articol, arată că trebuie să fie aleasă o Comisie de supraveghere din care, în mod obligatoriu, trebuie să facă parte primarul, notarul, învățătorul și preotul. Potrivit regulamentului, ar mai fi trebuit să fie și agentul sanitar, dar în comuna Gugești, deocamdată, acesta nu exista. Celor numiți de drept li se vor adăuga trei țărani, oameni gospodari. Primarul propune ca aceștia trei să fie Ivanciu I. Butnaru, Gheorghe Gh. Moraru și Florea Gh. Țârdea. Consiliul comunal aprobă propunerile primarului, iar hotărârea să fie afișată¹². Și astăzi se vede efectul lucrărilor acestei comisii, mai cu seamă în Satul Nou (de la Jitărie în jos), cât și drumul din centrul satului spre biserică dar, mai ales, drumul de la intersecția cu acesta până la ieșirea din sat, dincolo de cimitir.

Nici buna gospodărire a averii primăriei nu era lăsată la voia întâmplării. Cele 298 hectare de izlaz, împărțite în două trupuri, cel pentru bovine la est de iaz, spre Cioara, iar cel pentru ovine la vest de iaz, spre Păscăloaia, trebuiau păzite pentru a nu fi păscute în devălmășie, iar cei doi tauri selecționați, cumpărați de primărie pentru ameliorarea raselor de bovine din sat, trebuiau îngrijiți. Întruniți în ședință în ziua de 13 mai 1928, Consiliul comunal, la propunerea primarului Irimia Gh. Toma decide angajarea *cu acte de angajament în regulă*, pentru paza izlazului și îngrijirea celor doi tauri, a lui Vasile Râșescu și Vasile I. Toma care vor fi plătiți cu câte 250 lei pe lună, conform bugetului primăriei¹³.

Într-o ședință în care s-au stabilita taxele pentru închiderea vitelor de pripas în oborul (ocolul) comunal, primarul propune ca această taxă să fie de 10 lei pentru o vită mare și cinci lei pentru cele mici, socotind că este prea mare taxa propusă mai înainte, de 20 lei și respectiv 10 lei. Totodată, în limita aceleiași legi a maximului, să fie majorată taxa pentru biletele de vânzare a vitelor mari de la opt la 15 lei. În conformitate cu art. 1 din Legea pentru înființarea și majorarea taxelor, Consiliul aprobă propunerile primarului¹⁴.

O preocupare deosebită a Consiliului comunal și a primarului din Gugești, în toți acești de după reînființarea comunei, a fost asigurarea veniturilor necesare bunei funcționări a administrației locale. Din păcate, trebuie să constatăm că și atunci, ca și astăzi, strângerea unor taxe locale se făcea cu mare greutate, chiar dacă contribuabilii

¹² DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. 19/1928, p. 18-19.

¹³ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. 19/1928, p. 62.

¹⁴ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. 19/1928, p. 67-68.

beneficiau de serviciile care erau taxate (straja comunală, islazul comunal, taurii de prăsilă etc.). La începutul anului 1929, Irimia Pogângeanu, percepător și casier al primăriei Gugești, prezintă Consiliului comunal situația restanțelor la 31 decembrie 1928. Astfel, taxa pentru strajă înregistra 44 de persoane cu o restanță de 4.416 lei, unele restanțe cuprinzând și restanțe anterioare¹⁵. Taxa pentru folosirea islazului (stabilită în raport cu numărul bovinelor, cabalinelor și ovinelor) ne arată că un număr de 116 beneficiari aveau o restanță de 60.097 lei¹⁶.

În luna octombrie a anului 1929 când prin aplicarea noii Legi administrative au rămas în județul Fălciu doar 11 comune rurale, este desființată și comuna Gugești și se instituie o Comisie Interimară, cu un președinte interimar. Comisia era formată din Ivanciu V. Macovei, Neculai Bejenaru, Ivanciu Butnaru și Gheorghe Stroescu. Președinte, Grigore Radu.

Încercând o concluzie a activității comunei Gugești din prima jumătate a secolului al XX-lea (1926-1929) am putea stabili că principala preocupare a Consiliului comunal, ca și a primarului, s-a focalizat pe finalizarea aplicării reformei agrare, a împărțirii locurilor de casă și trasarea celor două vetre de sat. Aceste aspecte au fost doar enunțate în acest capitol al activității administrative, ele fiind dezvoltate în capitolul privind reforma agrară din anul 1921. Alte preocupări au fost determinate de organizarea activității instituției primăriei, renăscută după o perioadă de peste 30 de ani, cât timp Gugeștiul a fost sat component al comunei Boțești. Preocupările față de nevoile comunității locale am încercat să le evidențiem prin prezentarea câtorva procese-verbale ale ședințelor de consiliu desfășurate în cei patru ani de activitate.

La sfârșitul anului 1929, comuna Gugești va fi desființată, dar lupta pentru menținerea și continuarea activității din primii patru ani de existență comunală nu se oprește. Începând cu 1 ianuarie 1930, satul Gugești intră în componența comunei Stroești, plasa M. Kogălniceanu. A avea 287 clădiri, 309 gospodării și 1.417 locuitori și șase unități economice și industriale (la vremea respectivă satul Boțești avea 212 clădiri, 227 gospodării, 920 locuitori și nici o unitate economică).

După noua organizare din 1931 (când s-a revenit la structurile administrative de dinainte de luna octombrie 1929), satul Gugești reîntră în componența comunei Boțești, plasa M. Kogălniceanu, județul Fălciu. Consider că este oportun să ne uităm puțin și dincolo de granițele satului Gugești. La 29 decembrie 1930 populația județului Fălciu era de 113.049 locuitori din care 16.792 locuiau în singura comună urbană Huși, densitatea, la nivel județean fiind de 53,3 locuitori pe kmp, suprafața județului fiind de 2.120 kmp. Județul era împărțit în două plăși: Mihail Kogălniceanu, cu o populație de 51.526 locuitori, și Dimitrie Cantemir, cu 44.751 locuitori. Cea mai mare localitate

¹⁵ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. 19/1928, p. 21.

¹⁶ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. 19/1928, p. 31-32.

rurală era Răducăneni, cu 3.041 locuitori. În județul Fălciu erau 141 de sate cu 22.150 clădiri, 22.950 gospodării (menaje), 771 întreprinderi comerciale și industriale¹⁷.

1932, din nou la drum

La începutul anului 1932, Președintele Comisiei interimare al comunei Boțești, cu adresa nr. 527 din 10 februarie, informează prefectura județului Fălciu de preluarea *conturilor de gestiune ale fostei comune Gugești, la sfârșitul anului 1929*, operațiune care fusese efectuată încă din 18 octombrie 1931, conform Procesului-verbal nr. 22¹⁸.

În ziua de 30 iunie 1932, potrivit Procesului-verbal încheiat în această zi, la sediul primăriei comunei Boțești, de care aparținea și satul Gugești, se întrunește Comisia interimară a comunei Boțești, sub președinția interimarului Gh.Gh. Pantea, pentru a discuta și decide reînființarea comunei Gugești.

Populația de 1.365 de suflete, distanțele mari față de centrul comunal, cât și cererile insistente ale locuitorilor satului Gugești ca satul lor să fie reședință de comună, adresate Prefecturii județului Fălciu, sunt motive temeinice de a fi de acord cu desprinderea satului Gugești de la comuna Boțești. Se precizează că, în conformitate cu articolul 19 din Legea organizării administrației locale (L.O.A.L.), adunarea sătească cât și Consiliul comunal susțin această cerere deoarece fosta comună Gugești are toate condițiile pentru reînființare.

Supusă votului Comisiei interimare comunale Boțești, înființarea comunei Gugești este aprobată în unanimitate¹⁹.

Înaintată Prefecturii, hotărârea este aprobată și, în data de 10 iulie 1932, cu Deciziunea nr. 255, prefectul Neculai Pruncu decide:

Noi, Neculae Pruncu, Prefectul jud. Fălciu,

Având în vedere că, potrivit dispoz. Art.19 din l.o. a. l., prin încheerea No. 30/1932, a Comisiei Interimare a com. Boțești, aprobată prin decizia nr. 7 din 6 Iulie 1932, a Comisiei Interimare județene, s-a hotărât modificarea teritoriului menționatei comune, prin dezlipirea satului Gugești și constituirea acestuia într-o singură comună cu numele de comuna Gugești cu reședința în satul Gugești.

Ținând seama de dispoz. art. unic din Legea pentru modificarea unor dispoz. din l.o.a.l. public. În Monit. Of. No. 161 din 16 Iulie 1931,

Pentru aceste motive

¹⁷ Indicatorul statistic al satelor și unităților administrative din România, București, 1932, p. XIII, XX, XXX, XXXVIII, 160-163, 595.

¹⁸ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 19/1929, f. 79.

¹⁹ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1932, p. I.

DISPUNEM

Art.1. Numirea unei comisiuni interimare la comuna Gugești, formată pe ziua de 10 Iulie 1932. Comisiune compusă din D-nii Irimia Toma, președinte, Tudurache Macovei, Grigore Nistor, Vasile Râșescu și Constantin Braniște membri, care va gira interesele comunei până la alegerea și instalarea consiliului comunal.

Art. 2. D-l Prim Pretor al plasei M. Kogălniceanu este însărcinat cu executarea prezentei deciziuni.

Data în Cabinetul nostru astăzi 10 iulie 1932.

*Prefect,
(ss) Neculae Pruncu*

*Director,
(ss) indescifrabil*

Așadar, ziua de 10 iulie 1932 este ziua renașterii comunei Gugești. În ziua de 16 iulie 1932, președintele Comisiei Interimare a comunei Gugești primește cu nr. 6.939, următoarea adresă din partea Prefecturii județului Fălciu:

D-LUI PREȘEDINTE al COMISIUNEI INTERIMARE A COMUNEI GUGEȘTI,

Vă fac cunoscut că Comisiunea interimară a jud. Fălciu, prin procesul verbal nr. 7 din ședința extraordinară din 7 Iulie a.c., în conformitate cu dispoz. art. 19 din l.o.a.l., a aprobat dezlipirea satelor Gugești de la comuna Boțești, spre a forma o nouă comună din satele Gugești cu reședința în satul

Vă invităm a lua măsuri, pentru administrarea averei satelor ce compun acea comună, și organizarea serviciului acelei primării.

Totodată veți îngriji a lua în primire arhiva privitoare pe acea comună, de la comuna de la care s-a deslipit, sub încheiere de inventar și proces verbal.

*DIRECTOR
(ss) indescifrabil*

*ȘEFUL SERVICIULUI
(ss) indescifrabil*

Comisia interimară a comunei Gugești, va funcționa până la alegerile din 11 decembrie 1932. Primind „deciziunea prefectorală” nr. 255/1932, notarul C.V. Ciobanu convoacă membrii Delegației Comisiei Interimare cărora le aduce la cunoștință următoarele:

Dominilor membri ai Delegațiunii Comisiei Interimare Gugești, domnul prefect al județului Fălciu, cu Ordinul nr. 6.610/1932 ne face cunoscut că satul Gugești, prin deciziunea prefectorală nr. 255/1932, s-a deslipit de la comuna Boțești formând comună singur, luând ființă legală pe ziua de 10.VII.1932. Cu Ordinul nr. 6.788/1932, ne ordonă a se întocmi Proiectul de buget al comunei nou înființate; deci, vă invit a întocmi imediat Proiectul de buget, aceasta în conformitate cu articolul 26 al. 3 și articolul 463 din Legea pentru organizare administrației locale.

De cunoștință veși semna pe prezentul referat.

Nr. 2 din 13 iulie 1932²⁰.

În aceeași zi, potrivit Procesului-verbal nr. 1, sub președinția lui Irimia Gh. Toma, s-a întrunit Delegația Comisiei Interimare care, în prezența notarului C.V. Ciobanu, a întocmit Proiectul de buget pentru anul 1932 (10 iulie – 31 decembrie). Pentru întocmirea acestui proiect s-au avut în vedere următoarele:

- veniturile din cotele adiționale cuvenite comunei Gugești, conform informațiilor percepătorului;

- media încasărilor pe primele șase luni ale anului 1932.

În ce privește cheltuielile ordinare obligatorii, acestea s-au înscris în limita veniturilor ordinare și extraordinare.

Proiectul de buget astfel întocmit cuprindea:

- Venituri normale și periodice – 54.488,00 lei
- Venituri de la drumuri – 25.506,00 lei
- Venituri extraordinare – 25.409,00 lei
- Venituri de la izlaz – 229.690,00 lei
- Venituri strajă – 17.160,00 lei

TOTAL = 342.653,00 lei

- Cheltuieli normale și periodice – 54.488,00 lei
- Cheltuieli drumuri – 25.506,00 lei
- Cheltuieli extraordinare – 25.409,00 lei
- Cheltuieli izlaz – 229.690,00 lei
- Cheltuieli strajă – 17.160,00 lei

TOTAL = 342.658,00 lei

După întocmirea Proiectului de buget membrii Delegației Comisiei Interimare, împreună cu președintele acesteia, Irimia Toma, discută situația comunei și nevoile ei

²⁰ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1932, f. 19.

acum, la un nou început, încercând o anume ierarhizare a problemelor care, după cele arătate de președinte, ar fi fost următoarele:

1. Local propriu pentru primărie. Se propune începerea imediată a lucrărilor prin ridicarea pereților din ceamur. Lucrările pot fi începute cu puținii bani consemnați la Administrația Financiară, cu acești bani să fie adunate materialele de primă necesitate. Pentru ridicarea pereților din ceamur (vălătuci) trebuie apelat la locuitorii satului. Dintre cei 310 capi de familie sunt apți pentru astfel de lucrare cel puțin 250, din care se pot forma 10 echipe a câte 25 de bărbați care să lucreze doar o singură zi. Trebuie să se înțeleagă că primăria este a satului Gugești și toți locuitorii au nevoie de ea. Pentru plata unui meșter în ridicarea unei astfel de construcții cât și pentru cumpărarea restului de materiale, toți locuitorii trebuie să contribuie cu bani și se propune ca această contribuție să fie între 15 lei până la 100 lei, după puterea materială.

2. O altă problemă importantă este situația iazului comunal, proprietate a statului, de care locuitorii satului Gugești au drept de servitute pentru adăpatul vitelor, conform hotărârii de expropriere. Se știe că în urma ploilor torențiale a fost rupt digul și toată acumularea s-a pierdut. Acesta trebuie refăcut urgent, dacă locuitorii nu vor să-și piardă vitele prin însetare.

3. Și o altă situație, poate chiar mai gravă ca cea de mai sus, care afectează viața de zi cu zi a tuturor locuitorilor, este starea podurilor, care ori sunt dărămate, ori au fost luate de apă după ploile torențiale din acest an, sau nu au fost niciodată. S-au primit lemne gratuit de la Prefectură, dar plata meșterului trebuie făcută de comună din fondul drumurilor. Problema este foarte urgentă. Vine toamna, vin ploile și odată cu ele necazurile.

Nu se poate să ne facem că nu vedem, atrage atenția primarul Irimia Gh. Toma.

4. Grajdul taurilor comunali trebuie terminat, plata făcându-se din fondul islazului²¹. Proiectul de buget, întocmit în ziua de 13 iulie, a fost corectat la unele capitole cu până la 30%. Prefectura, prin Decizia nr. 423 din 20 septembrie aprobă următorul buget:

	Propus de comună	Aprobat de prefectură
P.I. Venituri normale și periodice	54.488,00 lei	55.556,00 lei
Cheltuieli normale și periodice:	54.488,00 lei	55.556,00 lei

	Propus de comună	Aprobat de prefectură
P.II. Venituri extraordinare și accidentale:	25.409,00 lei	25.409,00 lei
Cheltuieli extraordinare și accidentale:	25.409,00 lei	25.409,00 lei

²¹ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1932, f. 21-22.

P. III. Serviciul de pază:	Propus de comună	Aprobat de prefectură
venituri:	17.160,00 lei	17.160,00 lei
cheltuieli:	17.160,00 lei	17.160,00 lei

Pășunea comunală:	Propus de comună	Aprobat de prefectură
venituri:	230.551,00 lei	246.132,00 lei
cheltuieli:	230.551,00 lei	246.132,00 lei ²²

În ședința Comisiei Interimare din 24 iulie 1932, potrivit Procesului-verbal nr. 6, în conformitate cu articolul nr. 416 din L.O.A.L., sunt propuși și sunt aprobați ca membri ai Comisiei de recepție a lucrărilor și furniturilor, Constantin Braniște și Vasile Râșescu, ambii fiind membri ai Comisiei Interimare. Pentru „recepție lucrărilor de mică importanță”, președintele Comisiei Interimare, Irimia Toma, propune să fie delegat Constantin V. Ciobanu, notarul girant al comunei.

Hotărârea aceasta va fi aprobată de Prefectul Neculae Pruncu în data de 18 august 1932²³.

În aceeași ședință a Comisiei Interimare este discutat articolul 19 din Regulamentul pentru alinierea și construcția localurilor țărănești, care prevede instituirea unei comisii de supraveghere compusă din primar, notar, învățător și trei fruntași din sat. Se decide numirea celor trei fruntași în persoana domnilor Constantin N. Bejenaru, Neculai V. Macovei și Gheorghe Stroiescu²⁴.

Preocupat de buna gospodărire a avutului comunei, acum, la un nou început de drum, cu ocazia constituirii Comisiei Interimare, președintele acesteia, Irimia Gh. Toma, și notarul C.V. Ciobanu procedează la inventarierea averii mobile și imobile a comunei Gugești, la peste trei ani de la desființarea din anul 1929. Vă propun să vedem, împreună, „bogăția” ce-o avea comuna Gugești la începutul lunii iulie 1932, când încă nu avea un sediu propriu:

1. Două dulapuri pentru arhivă, unul vechi.
2. Un birou la percepție, stare bună.
3. Trei mese, stare bună.
4. Cinci scaune cu spătar, stare bună.
5. Un aparat telefonic, stare bună.
6. Un cuier, în stare bună.
7. Un tablou personal administrativ, 1903, fără sticlă.
8. Un tablou Marele Voievod Mihai, în stare bună.
9. Una bancă, în stare bună.

²² DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1932, f. 47-68.

²³ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1932, f. 14.

²⁴ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1932, f. 11

10. Două lămpi de birou (cu petrol), în stare bună.
11. Una stampilă de colț, în stare bună.
12. Una călimară de birou, în stare bună.
13. Doi tauri proprietatea comunei.
14. Una purcică rasa York (pentru reproducție).

Avere imobilă:

1. Un teren pentru primărie 2.000 mp.
2. 281,84 hectare izlaz, din care trei hectare însămânțate cu lucernă.
3. 10 ari cimitir pentru vite.
4. Un grajd proprietatea comunei, construit din scândură²⁵.

Hotărâți să pună în funcțiune toate activitățile comunei abia constituite și pentru a nu se face simțită prea mult desprinderea de comuna Boțești, membrii Comisiei Interimare sunt permanent în acțiune sub președinția lui Irimia Toma. Potrivit Procesului-verbal nr. 8, în ziua de 29 iulie 1932, Comisia Interimară se întrunește pentru ca, în conformitate cu dispozițiile articolului 24 din Legea poliției rurale, să stabilească prețul întreținerii unei vite închise la oborul [ocolul] comunal. Președintele comisiei propune următoarele taxe:

1. Pentru vită mare închisă la oborul comunal – 20 lei.
2. Pentru un vițel de până la un an – 10 lei.
3. Pentru una oaie sau un berbec – 5 lei.
4. Pentru un porc – 20 lei.
5. Pentru o găscă – 2 lei.

Pentru o pagubă în vii și lăstăriș de pădure amenda va fi îndoită.

Toți consilierii sunt de acord cu aceste propuneri și semnează alături de președinte.

În ziua de 6 august 1932, Comisia Interimară se întrunește pentru a hotărî angajarea ca guard câmpean, pentru perioada 10 iulie 1932 și până la 1 noiembrie 1932, a lui Ștefan Butnaru care va supraveghea izlazul comunal²⁶.

Merită a fi reținută această grijă, manifestată de autoritatea administrativă, față de proprietatea locuitorilor comunei. Cine producea pagubă, prin animalele nesupravegheate, trebuia să plătească. Este adevărat. Amenda nu intra în buzunarul păgubitului, dar se adăuga la bugetul primăriei, în beneficiul general al comunității. Și funcția de guard câmpean avea un scop bine gândit în cazul acesta, guardul trebuia să supravegheze ca animalele satului, ca și astăzi, să nu pască laolaltă, fiind bine stabilit:

²⁵ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1932, f. 45.

²⁶ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1932, f. 24.

bovinele, în Blăgești, la est de iaz și pe șesul Topitoarei, caii în Luncă și pe Coasta Luncii, oile pe suprafața dintre iaz și pădurea Păscăloaia. Bovinele puteau fi aduse în această zonă numai la amiază, pentru adăpat și staniște, care era stabilită la locul unde Groapa Odăii ajungea în iaz. Tocmai acesta era rostul unui guard câmpean, apărarea regulilor stabilite, evident, în folosul tuturor. Astăzi, unele din aceste reguli, ni se par curiozități.

În vara anului 1932, urmare unei ploi torențiale, principalele poduri și podețe din sat au fost distruse de apele ieșite din matcă. Aflat asupra iernii, satul nu putea rămâne fără poduri. În întâlnirea din 1 septembrie 1932, a Comisiei Interimară comunale, președintele acesteia, Irimia Toma, cere aprobarea pentru angajarea unui maistru lemnar care să treacă urgent la repararea podurilor și podețelor și propune să fie angajat Alexandru Cărare, meșter din sat, care a oferit cel mai mic preț. În fața acestor argumente, Comisia Interimară comunală aprobă propunerea președintelui cerându-i ca maistrul Alexandru Cărare să respecte prețul propus și devizul întocmit de Serviciul Tehnic județean. Procesul-verbal nr. 16 al acestei ședințe va fi aprobat de prefect în data de 25 octombrie 1932²⁷.

Și pentru că se apropiau alegerile locale, în ziua de 30 septembrie 1932, Comisia Interimară comunală aprobă ca de la articolul 26, Fond pentru deschidere de credite extraordinare, să se ia suma de lei 2.387,40, pentru achiziționarea carnetele de alegători care se vor distribui în mod gratuit²⁸. Iată că povestea cu carnetele de alegători, pe care o auzim, uneori, și astăzi, nu este nouă. Ea vine de la strămoși.

În ziua de 29 octombrie 1932, Comisia Interimară comunală Gugești autorizează pe Irimia Toma, președintele comisiei, să dea în regie construirea, din nou, a unui gard (zăplaz) împrejmuitoare a locului primăriei, conform devizului și caietului de sarcini, întocmit de Serviciul Tehnic județean, dar și construirea grajdului pentru tauri, a oborului comunal (ocolul) și a țarcului pentru nutreț. Toate acestea în perimetrul primăriei²⁹.

Un șugubăț ar putea să întrebe: „Da' pân' acu, buhăii au stat sub cerul liber?”. Nu, desigur. Exista un grajd din scândură, construit încă înainte de război, pe locul unde Vasile Matei a construit, în anul 1938, actuala casă locul fiind concesionat de proprietarul Irimia Toma. Construirea grajdului în acest loc a fost motivat de faptul că, din totdeauna, cireada de vaci, din întregul sat, se făcea la Jitărie, pe terenul aflat în fața și la sud de gospodăria Elisabetei (Saftei) Macovei, teren ocupat astăzi, parțial, de gospodăria lui Costică Macovei (Strechie). Aici, văcarii satului (cel mai cunoscut, în timp, fiind Nică Marcu) primeau vacile, iar îngrijitorii aduceau taurii. Tot în acest loc

²⁷ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1932, f. 64.

²⁸ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1932, f. 80-81.

²⁹ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1932, f. 98-99

era adusă, seara, cireada. Să mai facem o precizare: în anul 1932, Satul Nou nu exista. Terenul era izlaz, fost până în anul 1919 proprietatea lui Pericle P. Arghiropol. Dar asta este o altă poveste.

Încet, cu ezitări, cu nevoi care nu puteau fi rezolvate imediat, comuna Gugești începe să se afirme ca fiind aptă să-și rezolve toate necesitățile, dar nu putea funcționa la nesfârșit condusă de o comisie și un primar interimar. Alegerile urbane și rurale fuseseră stabilite în perioada 6-16 decembrie 1932. Aceste alegeri s-au desfășurat pe centre de comune, în zile diferite. Pentru alegerea primarului și a Consiliului comunal Gugești, Judecătoria a II-a Mixtă a județului Fălciu hotărăște ca dată a alegerilor de primar și Consiliul comunal ziua de 11 decembrie 1932. Și cum gugeștenilor le-au plăcut întotdeauna treburile făcute gospodărește, cel puțin așa era atunci, și de această dată au pornit la treabă tot așa. Mai întâi, alegătorii s-au întrunit și au hotărât să propună candidat pentru funcția de primar pe Irimia Toma, care își dovedise calitățile de bun gospodar încă din perioada anterioară reînființării comunei Gugești, 1926-1929. Tot cu acest prilej alegătorii desemnează ca delegați pe Alexandru Roșu și Gheorghe Blănaru iar ca asistenți pe Ștefan Canța și Gheorghe Prisecaru.

Se alege ca semn pe listele de vot inelul (cercul).

Au semnat aceste propuneri:

Ștefan Pogângeanu

Ștefan Canța

Gheorghe R. Butnaru

Gheorghe V. Pasat

Gheorghe Prisecaru

Constantin Bogos

Alexandru Nica

Dumitru Costrășel

Marin Stanciu

Gheorghe Nechita

Neculai P. Ionescu

Gheorghe Stroescu

Gheorghe Blănaru

Ion Butnaru

Dumitru Perioc

Gheorghe V. Mihai

I.N. Vasile

P. Holban

Tudurache Macovei

Neculai I. Cristea

I.Gh. Sanie
Simion Macovei

În aceeași întâlnire, alegătorii din comuna Gugești, propun următorii 10 candidați pentru Consiliul comunal:

Toader Macovei
Grigore Nistor
Vasile Râșescu
Constantin Braniște
Victor Pasat
Toader Bejenaru
Onisim Cojocaru
Ștefan Pogângeanu
Neculai Cristea
Vasile Roșu

Ca delegați au fost desemnați aceiași de la propunerea pentru primar³⁰.
Au semnat aceste propuneri:

Ștefan Canța
Gheorghe R. Butnaru
Gheorghe V. Pasat
Gheorghe Prisecaru
C. Bogos
Alexandru Nica
Dumitru Costrășel
Marin Stanciu
Gheorghe Nechifor
Neculai P. Ionescu
Dumitru Stroescu
Gheorghe Blănaru
Ion Butnaru
Dumitru Perioc
Gheorghe V. Mihai
I.V. Sanie
Vasile I.N. Macovei
P. Holban

³⁰ Toate celelalte comune din județul Fălciu aveau liste cu doi până la patru candidați de primar și, respectiv, patru liste de consilieri comunali.

Gheorghe D. Cojocaru
Alexandru V. Roșu
Vasile Gh. Mancaș

În fața notarului M.V. Brumă, candidatul la funcția de primar și candidații la funcția de membru al Consiliului comunal, semnează acceptul de candidatură³¹. Toate aceste documente au fost depuse la Comisia nr. 1 de la judecătoria în data de 29 noiembrie 1932, ora 10.50 sub nr. 11.901, listele întrunind cerințele legii. Comuna Gugești, depunând lista cu un singur candidat pentru primar și o singură listă pentru Consiliul comunal doar din partea Partidului Liberal, Biroul Electoral al județului Fălciu sesizează Judecătoria II Mixtă-Huși care, cu adresa nr. 29.109 din 3 decembrie 1932, trimite președintelui Biroului Electoral al județului Fălciu următoarea dispoziție:

Domnule Președinte,

Am onoarea a vă face cunoscut cum că fiind o singură listă de Primar și Consilieri comunali la comuna Gugești la alegerea ce urmează să se efectueze în ziua de 11 decembrie 1932, s-a declarat aleasă³².

Judecător
(ss) indescifrabil

Grefier
(ss) C. Gheorghiu

În conformitate cu adresa nr. 13.336/1932, Prefectul Județului Fălciu, prin Decizia nr. 306/1932, împuternicește pe notarul Mihai V. Brumă să participe la validarea noilor organe administrative din comuna Gugești, alese în ziua de 11 decembrie 1932. Acesta convoacă Consiliul local ales, la sediul primăriei, în ziua de 12 ianuarie 1933, cu următoarea ordine de zi:

- Constituirea Consiliului local.
- Alegerea ajutorului de primar.
- Alegerea Delegației Consiliului.
- Alegerea a trei membri în Comisia de verificare.
- Depunerea jurământului.

Consiliul comunal, sub președinția lui Vasile Roșu a procedat la judecarea cazurilor de incapacitate, incompatibilitate și *nedemnitate*, prevăzute de articolul 83 din L.O.A.L. Ne fiind niciun caz care să comporte discuții, plenul Consiliului comunal validează lista celor aleși.

³¹ DJVAN, Fond Prefectura județului Fălciu, dos. nr. 24/1932, f. 97-98, 105, 107.

³² DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 163/1932, f. 54.

Se procedează la depunerea jurământului conform articolului 85 din L.O.A.L., în asistența notarului Mihai V. Brumă și a preotului Vasile Popa³³.

După depunerea jurământului, delegatul prefecturii, declară instalat Consiliul comunal al Comunii Gugești constituit din:

Primar, Irimia Gh. Toma.

Consilieri: toți cei propuși de alegători să candideze.

Se trece la alegerea ajutorului de primar, prin vot secret. Au fost propuși pentru această funcție Tudurache Macovei și Grigore Nistor. În urma votului celor 11 membri ai Consiliului local, a fost ales ajutor de primar Tudurache Macovei, care a primit nouă voturi.

Ca membri ai Delegației consilierilor au candidat opt consilieri, au fost aleși Grigore Nistor, cu nouă voturi, și Victor Păsat, cu șase voturi, iar ca membru supleant, Vasile Rășescu, cu șapte voturi

Pentru Comisia de verificare au candidat șase consilieri și au fost aleși Constantin Braniște cu 10 voturi, Onisim Cojocar cu opt voturi și Vasile Roșu cu opt voturi³⁴.

Odată depuse toate documentele, judecătorul Titus Moisiu de la judecătoria II Mixtă Huși, constatând rezultatul votului din 11 decembrie 1932 și depunerea jurământului, proclamă Consiliul comunal conform listei unice din 29 noiembrie 1932 și alegerea primarului și dispune afișarea acestor liste în sala judecătoriei și la Primăria comunei Gugești³⁵.

În anul 1933 primăria funcționa, cu chirie, într-o casă a lui Vasile Nistor pentru care se plătea o chirie de 550 lei pe an.

În ședința extraordinară din 26 februarie 1933 Consiliul comunal discută și aprobă majorarea cu 25% a bugetului comunal, atât la încasări cât și la cheltuieli, pentru perioada 1 ianuarie – 31 martie 1933, conform Legii pentru modificarea datei de deschidere a anului financiar³⁶.

În urma demisiei guvernului național-țărănesc în frunte cu Vaida Voievod, din 12 noiembrie 1933, la 14 noiembrie 1933 se instalează la guvernare Partidul Național Liberal în frunte cu I. G. Duca, care va fi asasinat în ziua de 29 decembrie 1933. După acest eveniment va fi instalat un guvern prezidat de Gheorghe Tătărescu³⁷. La 8 ianuarie, noul guvern dizolvă toate Consiliile locale și județene, în locul acestora fiind numite Comisii Interimare. Această dizolvare va fi ratificată prin noua lege de

³³ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 163/1932, f. 108.

³⁴ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 163/1932, f. 109-111.

³⁵ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 163/1932, f. 103.

³⁶ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 163/1932, f. 114-117.

³⁷ Emilia Sonea și Gavril Sonea, *Viața economică și politică a României, 1933-1938*, București, 1978, p. 30-32, 51, 64-68.

organizare administrativă adoptată de parlament în ziua de 1 martie 1934. Noua lege va dispune și organizarea de alegeri locale³⁸.

Așa se face că, începând cu 8 ianuarie 1934, Consiliul local este dizolvat și, firește, primarul este suspendat. Noul prefect va numi o Comisie Interimară formată din: Ion Matei – președinte; Ion V. Ioniță, Gheorghe Nechita, Neculai Mardare și Neculai Macovei, membri. Secretarul primăriei era Gheorghe I. Pogângeanu³⁹.

Activitatea acestei Comisii Interimare s-a concretizat în următoarele activități:

- la 2 februarie 1934 aprobă cumpărarea a 3,97 hectare teren pentru grădina de zarzavat și se autorizează încheierea contractului de cumpărare între stat și comună.

- în ședința din 25 aprilie 1934 hotărăște modificarea cotei adiționale din agricol de la 2,25% la 2%⁴⁰. Tot atunci se hotărăște ca cei doi comercianți și un industriaș (morar) să plătească o taxă de firmă, în folosul comunei, în cuantum de 50 lei.

În anul 1934, în comuna Gugești funcționau următorii comercianți și industriași:

1. Bențu Puiu – comerț, având băcănie și coloniale.

2. Albăstrel Neculai – comerț, băcănie.

3. Mardare Neculai – industriaș, proprietar de moară și mașină de treier (batoză)⁴¹

De asemeni, se hotărăște ca paza (straja) bunurilor locuitorilor comunei să fie plătită de toți capii de familie, indiferent de averea gospodăriei, cuantumul fiind de 40 lei⁴². Cele 308 familii din comună urmau să asigure suma de lei 11.480 lei, dar, totodată, se hotărăște scutirea de plată a capilor de familie aflați în armată (trei), a celor cinci bătrâni, cinci săraci lipsiți de mijloace și a unui bolnav⁴³.

În aceeași ședință, Comisia Interimară constată că pentru exercițiile financiare anterioare (1932-1933), fostul Consiliu comunal a lăsat restanțe în valoare de 11.280 lei care trebuie recuperate de la 172 gospodării⁴⁴.

Bugetul pentru anul financiar 1934-1935, valabil cu începere de la 1 aprilie 1934, este discutat de Comisia Interimară în ședința din 30 aprilie 1934. Proiectul, pe total, prevedea la venituri suma de 254.535 lei, iar la cheltuieli aceeași sumă. Prefectura Fălciu, după verificare, va aproba, la ambele poziții câte 257.976 lei⁴⁵. Pentru terminarea construcției localului primăriei s-au alocat 4.895 lei; pentru serviciul

³⁸ Marin Pop, *Corneliu Coposu despre Sălaj în coloanele ziarului „România Nouă”*, în „Caiete Silvane”, nr. 76, mai 2011.

³⁹ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 33/1934, f. 6.

⁴⁰ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 33/1934, f. 18.

⁴¹ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 33/1934, f. 48.

⁴² DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 33/1934, f. 48.

⁴³ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 33/1934, f. 52-57.

⁴⁴ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 33/1934, f. 58-59.

⁴⁵ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 33/1934, f. 68.

sanitar uman, în afara salariului personalului sanitar (moașa de plasă), nu era prevăzută nicio cheltuială (local sanitar, combatere epidemii, medicamente etc.). Merită, totuși, să precizăm că era pentru prima dată când într-un buget comunal este amintit și sectorul sanitar uman. La capitolul Ocrotiri sociale (orfani de război, sinistrați, văduve, bătrâni, infirmi etc.) nu se prevede nicio sumă. Pentru învățământ și cultură este prevăzută doar întreținerea localurilor de școală cu suma de 5.000 lei. Pentru biserică și slujitorii ei, bugetul nu cuprinde nicio sumă⁴⁶.

În ziua de 1 decembrie 1934, în urma demisiei secretarului Gheorghe I. Pogângeanu, este numit secretar Nicolae Cucu, fost casier al primăriei⁴⁷.

Personalul salariat al primăriei Gugești, la începutul anului 1934, era format din:

- Ioan Matei, primar, onorific.
- Gheorghe I. Pogângeanu, secretar, plătit cu 600 lei pe lună.
- Neculai Cucu, casier, plătit cu 200 lei pe lună, plus remiza de la încasări.
- Toader Holban, gardist, plătit cu 400 lei pe lună.
- Constantin Șt. Palade, gardist, plătit cu 400 lei pe lună.
- Gheorghe D. Cojocar, cantonier, plătit cu 400 lei pe lună⁴⁸.

În ziua de 9 martie 1935 este recepționat podul din Boșcana, lucrare executată în cursul anului 1934⁴⁹.

Bugetul pentru exercițiul financiar 1935-1936, propus de primăria Gugești și aprobat de Prefectura Fălciu prevedea la venituri suma de 97.973 lei, iar la cheltuieli 98.918 lei⁵⁰.

În urma alegerilor locale din toamna anului 1934, când Comisia Interimară își încheie activitatea, Consiliul comunal al comunei Gugești avea următoare componență:
Primar, Ioan Matei.

Consilieri: Neculai Mardare, Gheorghe Nechita, Ion V. Ioniță, Gheorghe Stroescu, Tudurache I.V. Macovei, Irimia Gh. Toma, Toader Bejenaru, Onisim Cojocar, Nicolae I. Lupu, preot Vasile Popa.

Secretar, Nicolae Cucu. Notar, C.E. Ciobanu⁵¹.

În ziua de 10 martie 1935, Consiliul comunal, în conformitate cu Legea contribuțiilor directe, hotărăște reducerea cotele adiționale cuvenite comunei pentru anul 1935-1936 după cum urmează:

- 2% din contribuția directă de la agricol.
- 5% din contribuția directă de la clădiri.

⁴⁶ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 33/1934, f. 53-73

⁴⁷ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 33/1934, f. 106-107.

⁴⁸ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 33/1934, f. 38.

⁴⁹ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 29/1935, f. 1.

⁵⁰ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 29/1935, f. 3-5.

⁵¹ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 29/1935, f. 9.

- 2% din contribuția directă de la profesii.

- 2% din contribuția directă de la comerț.

În aceeași ședință, se aprobă deschiderea de credite pe exercițiul financiar 1934-1935

pentru terminarea localului primăriei⁵².

Din Tabloul nr. 10, anexă la proiectul de buget pentru anul 1935-1936, aflăm că primăria comunei Gugești funcționa, încă, într-o casă particulară închiriată de la Vasile Nistor, localul nou, a cărui construcție a început încă din anul 1932, nefiind terminat⁵³.

Din cercetarea situației privind comercianții, industriașii și meseriașii care activau în comuna Gugești în anul 1936, aflăm sumele pe care aceștia trebuiau să le plătească primăriei ca taxă de firmă:

1. Neculai Mardare, morar, 100,00 lei
 2. Neculai Botez, fierar, 100,00 lei
 3. Ion V. Ioniță, fierar, 100,00 lei
 4. Gheorghe Florea Țârdea, lemnar, 100,00 lei
 5. Alexandru T. Pancu, lemnar, 100,00 lei
 6. Gheorghe V. Pasat, lemnar, 100,00 lei
 7. Dumitru Neculau, zidar, 100,00 lei
 8. Ștefan Pogânceanu, croitor, 100,00 lei
 9. Vasile Matei, croitor, 100,00 lei
 10. Constantin V. Șt. Palade, croitor, 100,00 lei
 11. Irimia I. Toma, cojocar, 100,00 lei
 12. Gheorghe Olaru, fabricant, 100,00 lei
 13. Bențu Puiu, comerciant, 100,00 lei
- Total = 1.300,00 lei⁵⁴.

De remarcat este faptul că nu apare, în această listă, nicio femeie ca practicând una din ocupații cu toate că erau în sat câteva croitoarese.

Urmare cererii primarului Irimia Toma⁵⁵, cât și a Consiliului comunal, consemnate în „încheierea” nr. 33/1937, Prefectul județului Fălciu, cu decizia nr. 34/1937, aprobă și autorizează primarul comunei Gugești să construiască, din nou, podul de la „Petrache” (din fața lui Irimia Ioniță-Bârsânac, n. n.), cu lemnăria adusă de

⁵² DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 29/1935, f. 19.

⁵³ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 29/1935, f. 11.

⁵⁴ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 29/1935, f. 58.

⁵⁵ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 29/1935, f. 27.

⁵⁶ Presupunem că revenirea lui Irimia Toma în funcția de primar s-a produs în urma alegerilor din luna iunie 1937. Membrii Consiliului local, identificați după Procesul-verbal de examinarea proiectului de buget, încheiat în data de 24 iunie 1937, rămânând cei aleși în 1935.

primărie, și podul de la punctul „Manțu” cu tuburi de ciment, procurate din comerț. De asemenea, se aprobă reparația podurilor și podețelor din cuprinsul comunei, de la punctele „Păduraru”, „Blăgești”, „Moară”, „Tache Pandelea” și „Vasile Gh. Cojocar”. Aceste reparații se vor face cu lemnăria adusă de primărie din pădurea statului, cu plata din bugetul primăriei, fondul Drumuri pe exercițiul 1937-1938⁵⁶.

Bugetul comunei Gugești pentru exercițiul financiar 1937-1938, propus de Consiliul comunal în ședința din 24 iunie 1937, afișat în ziua de 26 iunie 1937, în baza art. 211 din Legea administrației, cuprindea:

Total venituri – 201.212,00 lei

Total cheltuieli – 201.112,00 lei

Excedent – 100,00 lei⁵⁷.

Cu adresa nr. 9.363 din 15 decembrie 1937, Prefectura județului Fălciu înaintează procurorului Tribunalului județean Fălciu, în original, Raportul primăriei Gugești nr. 1.160/1937, însoțit de încheierea nr. 35/1937 a Consiliului comunal, prin care s-a dat descărcare foștilor gestionari Nicolae I. Cucu, casier comunal, și Ioan Matei, fost primar, pentru suma de lei 13.807, cheltuită în anii 1934/1935 și 1935/1936, pentru materialele și lucrările executate la noul local de primărie⁵⁸. Aceasta ar putea să ne ducă la concluzia că Ioan Matei a fost îndepărtat din funcție, iar Irimia Toma a revenit pe funcția de primar.

După alegerile parlamentare din iunie 1939, câștigate de Frontul Renașterii Naționale, administrația publică centrală și locală a fost complet politizată, fapt legiferat, în final, prin Decretul-Lege pentru păstrarea ordinii politice unice și totalitare a Statului Român, din 22 iunie 1940⁵⁹. Aceasta, ca și crearea unei noi structuri administrativ-teritoriale, ținutul, la 14 august 1938, sunt cauzele desființării comunei în anul 1939, satul Gugești intrând în componența comunei Boțești, unde va rămâne până în anul 1945.

Dacă am vrea să sintetizăm, în puține cuvinte, activitatea primăriei comunei Gugești, în cele două perioade de existență, nu vom reuși. Dorința de a arăta că satul Gugești merita să fie comună a determinat pe cei aleși la vremea respectivă să-i conducă destinele să încerce să rezolve cât mai mult din nevoile de care suferea și care nu erau puține: local propriu primăria nu avea, bugetul, niciodată suficient și nesusținut de organele statului a împiedicat mereu încercările de a soluționa o problemă; rezolvarea împroprietăririi, a extinderii vetrei de sat (intravilanul) și a locurilor de casă; căutarea de resurse pentru susținerea bugetului; susținerea învățământului primar și

⁵⁶ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 13/1937, f. 36.

⁵⁷ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 13/1937, f. 48.

⁵⁸ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 13/1937, f. 17.

⁵⁹ Decretul-Lege va fi promulgat prin Înaltul Decret Regal (I.D.R.) nr. 2252Z/1940, publicat în „Monitorul Oficial”, p. I, nr. 142 din 22 iunie 1940.

construirea unei noi școli etc. Ce ar trebui remarcat, în mod deosebit, este răspunsul locuitorilor la cererile primarului și Consiliului comunal. Nu va fi suficient, dar vom menționa doar două aspecte: participarea, prin prestație (obligație cetățenească), la repararea drumurilor din sat sau din țărnă, la repararea podurilor și podețelor, și acțiunea de amploare din anul 1934 de reconstrucție a digului de la iazul cel mare, rupt de viitura din anul 1932, singura sursă pentru adăpatul vitelor pe timpul pășunatului. Dar mai este un aspect care merită să fie reținut: în Gugești, alegerile locale din această perioadă nu au fost marcate de dispute între tabere politice. Așa poate fi motivată existența, la fiecare participare la alegeri, a unei singure candidaturi la funcția de primar și a unei singure liste de candidați pentru Consiliul comunal. A fost acesta un câștig pentru comună? Noi credem că da. Lipsa dezbinării a dus la unitate, chiar dacă, uneori, mai apărea și câte o opoziție șicanatoare.

În anul 1945, conform Decretului-Lege nr. 187, publicat în „Monitorul Oficial” nr. 68 bis din 23 martie 1945, satul Gugești s-a desființat de la comuna Boțești, formând o comună⁶⁰. Primar va fi numit învățătorul Vasile Constantin iar, secretar Gheorghe Cojocaru.

La 1 aprilie 1945, prin decizia nr. 17 din 12 iulie 1945 a prefectului județului Fălciu, se reînființează comuna Gugești, prin desprinderea satului Gugești de comuna Boțești, noua comună având 425 capi de familie⁶¹. La aceeași dată, în afară de primar și secretar, primăria mai avea următorul personal preluat de la primăria Boțești: Ivanciu Butnaru, ajutor de primar, Ștefan Butnaru, paznic de izlaz, Neculai Butnaru, îngrijitor tauri, Vă daasile Mancaș și Ștefan Negrescu, guarzi⁶². De la 1 septembrie 1945, învățătorul Vasile Constantin fiind promovat inspector la Inspectoratul școlar Fălciu, prin decizia prefectului de Fălciu, va fi numit primar Irimia Gh. Toma⁶³.

Anii 1945 și 1946 sunt marcați de problema reformei agrare, dar și de disputele dintre vechile formațiuni politice și cele noi apărute după august 1944. Ne vom opri, pentru puțin timp, la momentul alegerilor din noiembrie 1946. Să facem precizarea că pentru aceste alegeri, în comuna Gugești, la o populație de 1600 locuitori erau înscriși în listele electorale 793 de persoane⁶⁴. În cadrul campaniei electorale, în ziua de 16 octombrie comuna Gugești este vizitată de o caravană cinematografică, iar BPD (Blocul Partidelor Democratice) convoacă o întrunire.

⁶⁰ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 24/1945, f. 2.

⁶¹ DJVAN, Fond Tribunalul județului Fălciu, dos. nr. 115/1945, f. 8.

⁶² DJVAN, Fond Administrația financiară a județului Fălciu, dos. nr. 73/1946, f. 140, 154, 156-157, 177.

⁶³ DJVAN, Fond Administrația financiară a județului Fălciu, dos. nr. 73/1946, f. 179.

⁶⁴ Costin Clit, *Unele aspecte privind alegerile din 19 noiembrie 1946 în județul Fălciu*, în „Studii și articole privind istoria orașului Huși”, vol. II, Bârlad, 2009, p. 403.

Înainte de alegeri, în timpul campaniei electorale, Vasile Constantin învățător, ajuns inspector școlar, membru al Partidului Social Democrat, a dus o puternică activitate propagandistică în sprijinul partidului din care făcea parte, convocând întruniri, purtând discuții cu cetățenii, oriunde putea să adune un mănunchi de oameni⁶⁵. Personal, îmi este foarte vie în memorie o astfel de manifestare organizată în duminica în care, în ograda lui Ion Butnaru (Boldea), avea loc nunta unui fecior, iar în medianul (maidanul) din fața porții lui Dumitrache Iftene, urcați pe câte un butoi răsturnat pe gardină, Vasile Constantin într-o parte, iar un Melinte, reprezentantul Partidului Național Liberal, în cealaltă parte, încercau să vorbească celor câțiva cetățeni aflați în trecere spre nuntă. Unii se opreau, ascultau ce ascultau și, dând din mâini a lehamete, își vedeau de drum. Doar noi, copiii mai căscam gura și băteam din palme, când ne făcea semn unul din cei care rezemau un butoi sau altul.

La 1 septembrie 1946, din motive pe care le vom expune mai pe larg când vom vorbi despre aplicarea legii reformei agrare în Gugești, primarul Irimia Toma își prezintă demisia, în locul lui fiind numit fostul ajutor de primar, Ivanciu Butnaru⁶⁶. Reținem faptul că în perioada 1 mai 1946 – 1 decembrie 1946, funcția de notar al primăriei Gugești a fost îndeplinită de Valeriu Sabadac⁶⁷.

În plină campanie electorală, din Gugești, Legiunea de jandarmi Fălciu este informată că în conacul Elizei Arghiropol, căsătorită Negrescu, sunt arme și muniții, adunate de maiorul în rezervă Negrescu, pentru înarmarea echipelor Partidului Național Țărănesc. În urma descinderii la conacul amintit, nu s-au găsit arme, muniții sau acte cu caracter compromițător, ci numai câteva manifeste țărăniste⁶⁸.

După alegerile din 19 noiembrie 1946, într-un raport privind reușita acestora, despre Gugești se spune că *proporția celor înscriși sau simpatizanți ai Blocului este prea mică față de cei înscriși în listele electorale*⁶⁹. Această situație poate fi explicată, în primul rând, prin existența unei organizații țărăniste destul de puternice, animată intensiv de maiorul în rezervă Negrescu, care a știut să atragă mulți simpatizanți ai BPD-ului, dar și nemulțumirile create de modul de aplicare a legii pentru reforma agrară și prin faptul că cei înscriși pe listele electorale trebuiau să meargă la Boțești, unde fusese organizată secția de votare, și nu toți cei înscriși pe lista de alegători erau dispuși să meargă până la Boțești, prin noroi și zloată. De altfel, nici opoziția n-a fost privilegiată cu doar 520 voturi pentru secția Boțești.

⁶⁵ DJVAN, Fond Partidul Social Democrat, județul Fălciu, dos. nr. 1/1946, f. 34.

⁶⁶ DJVAN, Fond Administrația financiară a județului Fălciu, dos. nr. 73/1946, f. 249.

⁶⁷ DJVAN, Fond Administrația financiară a județului Fălciu, dos. nr. 73/1946, State de plată, f. 232-238.

⁶⁸ Costin Clit, *op. cit.*, p. 395.

⁶⁹ *Ibidem*, p. 396.

În luna mai a anului 1947, după o intensă muncă de convingere a locuitorilor din Gugești, este înființată Cooperativa de consum *Progresul plugarilor* ai cărei inițiatori și primi salariați au fost: C.N. Bejenaru, președinte, Irimia Pogânceanu, casier, și Vasile Niță, vânzător. Sediul acestei cooperative, ca și magazinul, erau într-un spațiu pus la dispoziție de Irimia Pogânceanu chiar în curtea propriei locuințe, la început pentru o lună-două⁷⁰, dar a funcționat acolo aproape 20 de ani.

După anul 1947, odată cu evenimentele de la sfârșitul acestui an, în structurile organelor administrative locale se petrec multe transformări, mai ales după crearea (în februarie 1948) a Partidului Muncitoresc Român și instituirea dictaturii unui partid unic, restructurării statului, economiei, administrației, învățământului etc. Nici administrația locală nu va fi scutită de transformări și restructurări. Din 1948, Consiliile locale sunt numite Consilii populare iar din 1952, Sfaturi populare. La 1 aprilie 1949, instituția primăriei devine Comitet comunal provizoriu, iar primarul președinte. La această dată, Comitetul comunal provizoriu al comunei Gugești, potrivit organigramei proprii precum și statelor de plată, avea următorul personal:

1. Constantin Sanie, președinte
2. Gheorghe D. Cojocaru, secretar
3. Anton Pasat, agent agricol
4. Constantin Vânătoru, percepător
5. Constantin Ștefan, agent veterinar
6. Natalia Ionescu, moașă
7. Neculai Butnaru, îngrijitor tauri
8. Vasile Feraru, om de serviciu
9. Vasile Cristea, guard comunal
10. Vasile Mancaș, guard comunal
11. Vasile Țârdea, guard comunal

Cineva ar putea întreba dacă la o comună formată dintr-un singur sat, trei guarzi nu erau prea mulți. Nu, nu erau, deoarece acești trei guarzi asigurau paza în sat, pe timp de noapte, asigurând și supravegherea intrărilor și ieșirilor în țarna satului. Era atunci o vreme când nu se pomenea de furturi de pe ogoare, furturi de animale sau alte tipuri de infracțiuni. Comitetul provizoriu al județului Fălciu, prin decizia din 29 aprilie 1949, aprobă Proiectul de buget al Comitetului Provizoriu al comunei Gugești, pentru exercițiul financiar 1949, în următoarea formulă, pe global: venituri = 943.996 lei, cheltuieli = 943.996 lei.

Din structura bugetului, pe capitole și articole bugetare, m-am oprit la capitolul doi, articolul 10, *cheltuieli pentru acțiuni social-culturale, învățământ, sănătate publică etc.*, constatând următoarele: pentru întreținerea școlilor elementare și

⁷⁰ DJVAN, Fond Administrația financiară a județului Fălciu, dos. nr. 73/1946, f. 45.

grădinițelor pentru copii, inclusiv plata personalului de serviciu, primăria a propus suma de 65.000 lei, dar Comitetul Provizoriu al județului Fălciu a aprobat doar 56.000 lei, adică 16,85% din bugetul aprobat; pentru cheltuieli diverse și subvenții la Căminul cultural, s-au propus 20.000 lei și s-au aprobat 20.000 lei, adică 0,021% din buget (s-ar părea că încă nu începuse, culturalizarea maselor populare, dar nu era departe vremea când, printre altele, elevii și studenții veniți în vacanță trebuiau să participe seară de seară la activitățile Căminului cultural, aceasta după ce în cursul zilei, alături de familie, munceau la câmp, să organizeze spectacole, să meargă la arie, conform programării unde, în sunet de batoză, să recite poezii, să cânte imnuri lui Stalin și poporului rus, să înfiereze, cu mânie proletară, exploatarea țăranului de către moșierii și chiaburii satului n.n.), pentru capitolul sănătate nu a fost prevăzut nimic⁷¹.

În luna ianuarie a anului 1950, Comitetul Provizoriu al comunei Gugești era condus de Constantin Sanie, președinte, Ion Costrășel, vicepreședinte, Gheorghe Râșescu, membru, alături de alți membri, Gheorghe Cojocaru, secretar, Vasile Mardare, referent.

Acest Comitet Provizoriu se întrunește în ziua de 25 ianuarie 1950 în ședință ordinară, la care participă „tovarășul” I. Froimovici, delegatul Comitetului județean Fălciu al Partidului Muncitoresc Român, Gheorghe Leuștean, secretarul Plășii Huși, și inginerul Timuș de la Camera Agricolă a județului Fălciu. Ședința a avut ca ordine de zi:

1. Rapoarte de activitate ale membrilor Comitetului Provizoriu.
2. Discuții la rapoarte.
3. Instrucțaj.

Au prezentat rapoarte: Gheorghe Cojocaru, secretarul Comitetului Provizoriu, Ion Costrășel, vicepreședinte Comitetului Provizoriu și Gheorghe Râșescu, membru al Comitetului Provizoriu.

Temele principale dezvoltate în rapoarte și discuții au fost:

1. Colectarea cotelor obligatorii de porumb.
2. Campanie de lămurire a locuitorilor pentru formarea Gospodăriei Agricole Colective.
3. Formarea grupurilor de agitatori.
4. Crearea cercurilor de lectură.
5. Campanie de alfabetizare.
6. Creșterea plafonului de încasări.
7. Pregătirea campaniei agricole de primăvară.

La instrucțaj, s-a arătat modul cum trebuie organizată munca fiecărui membru al Comitetului Provizoriu, cu planuri de muncă pe zile, săptămâni, luni și trimestre.

Este lesne de observat că munca administrativă devenea, tot mai vizibil, o

⁷¹ DJVAN, Fond Administrația financiară a județului Fălciu, dos. nr. 82/1949, f. 2-5.

muncă politică. Dar nu numai problemele administrativ-gospodărești intrau în obligațiile organelor administrative locale, ele trebuind să fie preocupate și să cunoască toate problemele sociale, sub toate aspectele. Astfel că, la începutul lunii martie 1950, cu adresa nr. 954/1950, Comitetul Provizoriu al Sfatului Popular al raionului Huși cere Comitetelor Provizorii să comunice urgent lista femeilor mame care au născut de la cinci copii în sus și sunt în viață, mame care ar putea fi distinse cu titluri de „Mame Eroine”, „Gloria Maternă” sau „Medalia Maternității”. Cu adresa nr. 235 din 8 martie 1950, sub semnătura Președintelui Comitetului Provizoriu, C. Sanie, se trimit două liste, una cu 14 mame membre ale GAC „13 Decembrie 1918” și alta cu 54 mame care nu erau „colectiviste”⁷² (Anexa nr. 17).

De menționat că GAC-ul era abia în formare.

Din punct de vedere demografic, analizând doar această listă, vom constata că la începutul anului 1950, în comuna Gugești situația mamelor cu mai mult de cinci copii, în viață, era următoarea:

1. Mame cu cinci copii născuți, aflați în viață – 19
2. Mame cu șase copii născuți, aflați în viață – 21
3. Mame cu șapte copii născuți, aflați în viață – 11
4. Mame cu opt copii născuți, aflați în viață – 13
5. Mame cu nouă copii născuți, aflați în viață – 2
6. Mame cu zece copii născuți, aflați în viață – 2

Recurgând la un calcul elementar, vom constata că doar aceste 68 de mame „eroine” dăduseră naștere și aveau în viață 440 copii. Dar, pentru ca tabloul să fie cât mai aproape de realitate, ar trebui adăugate și celelalte mame cu mai puțin de cinci copii, lucru care ar presupune un studiu special.

În anul 1950, odată cu punerea în aplicare a Legii nr. 5 din 6 septembrie 1950, pentru raionarea administrativ-economică a teritoriului RPR, va fi constituită comuna Gugești, formată din satele Gugești și Știoborâni, acesta din urmă fiind desprins de la comuna Solești, raionul Vaslui. Comuna Gugești făcea parte din raionul Huși, regiunea Bârlad⁷³.

La data de 30 noiembrie 1950, Constantin Sanie, Președintele Comitetului Provizoriu al comunei Gugești, în asistența „tovarășului” H. Serafim de la Secția de Muncă și Prevederi Sociale a raionului Huși dispune ca „tovarășul” referent Vasile Mardare să se ocupe de toate problemele Secțiunii de Muncă și Prevederi Sociale și în special cu Ajutorul familial de stat⁷⁴.

⁷² DJVAN, Fond Administrația financiară a județului Fălciu, dos. nr. 3/1950, f. 11-13.

⁷³ „Buletinul Oficial”, nr. 77 din 8 septembrie 1950.

⁷⁴ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 2/1950, f. 1.

La 1 ianuarie 1951, Sfatul Popular al comunei Gugești din raionul Huși, avea următorul personal salarizat:

1. Constantin Sanie, președinte
2. Adam Ciobanu, secretar
3. Vasile Hariton, referent
4. Adam Macovei, referent
5. Vasile Mardare, referent
6. Anton Pasat, agent agricol
7. Costică Ștefan, agent veterinar
8. Vasile Țârdea, guard
9. Vasile Cristea, guard
10. Ciobanu M. Gheorghe, paznic de câmp în Gugești
11. Ion V. Râșescu, paznic de câmp în Gugești
12. Fluieraș V. Gheorghe, paznic de câmp în satul Știoborâni
13. Fluieraș V. Ștefan, paznic de câmp în satul Știoborâni
14. Rotaru Alexandru, paznic de câmp în Gugești
15. Palade Mihai, paznic de câmp în Gugești
16. Ion S. Cărare, paznic de câmp în Gugești
17. Neculai Butnaru, îngrijitor la taurii din Gugești
18. Gheorghe Bujor, îngrijitor tauri la Știoborâni⁷⁵.

După ani și ani de manifestări a dorinței locuitorilor din Gugești de a avea o clădire destinată activităților Căminului Cultural, în primăvara anului 1951 Sfatul Popular Gugești primește de la Sfatul Popular al raionului Huși, serviciul de specialitate, proiectul și devizul pentru construirea clădirii pentru Căminul Cultural. Se propunea o construcție din vâlâtuci de pământ cu paie, pe o temelie de piatră (la care temelie, în anul 2012, cu ocazia lucrărilor de reparație s-a constatat că nu a fost folosit niciun bolovan de piatră, n.n.), tencuială de lut galben cu pleavă pentru exterior și lut galben cu baligă de cal pentru interior, acoperită cu țiglă, iar toată partea lemnoasă din brad. Devizul total a fost în valoare de 107.000 lei. Pentru a înțelege mai bine cum s-au folosit acești bani, „să frunzărim” acest deviz:

- materiale – 78.951 lei
- manoperă – 14.683 lei
- regie – 7.959 lei
- sarcini sociale la manoperă (30%) – 4.405 lei
- impozit pentru exec. lucrărilor (0,5%) – 530 lei
- neprevăzute – 472 lei⁷⁶.

⁷⁵ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 15/1950. f. 2

⁷⁶ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 4/1951, f. 1- 15.

Obținerea unei astfel de finanțări pentru o construcție dorită încă din anul 1933 a fost socotit drept o performanță, chiar dacă lucrările și dotările au durat mai bine cinci ani.

Anul 1951, primul an după alegerile care au încheiat provizoriul organelor administrației locale și constituirea Sfatului Popular comunale, raionale și regionale, fiecare cu încrengătura de instituții, structuri organizatorice, suprapuneri de atribuții etc., fiecare căutând să adune cât mai multe informații din domeniul din subordine, se înmulțesc cererile de raportări statistice ce fac din munca celor de la Sfatul Popular, unde majoritatea din structura respectivă erau oameni cu patru clase primare sau, rar, câte unul cu șapte clase sau echivalente. Concret, în anul 1951, din cei 18 salariați ai Sfatului Popular al comunei Gugești doar patru erau absolvenți a șapte clase primare sau echivalente (gimnaziu, cântăreți bisericești, școli de menaj). Cât de greu le venea acestor salariați să întocmească o situație statistică sau o adresă către o instituție este ușor de constatat din ciomele păstrate, în dosarele de arhivă ale primăriei. Dar să vedem câteva mostre de cereri statistice:

O raportare, care ni se pare că spune foarte multe, printre rânduri, ne este oferită de actul nr. 901 din 18 mai 1951 din care aflăm că în Gugești, la data respectivă, existau 180 de boi la locuitorii neocollectiviști și 20 de boi la Gospodăria Agricolă Colectivă (GAC). Mai erau în sat 29 de cai la locuitori și alți trei la GAC. Aceste animale erau folosite la cele 100 de care cu osii de fier, ca și cum în anul 1951 în Gugești ar mai fi existat un car sau o căruță cu osii de lemn⁷⁷.

O altă instituție, regională de această dată, trimite în luna septembrie 1951, un Chestionar de 14 pagini (șapte foi format A4) care cuprindea zeci și zeci de întrebări. Am reținut din acest chestionar doar o parte din răspunsurile date de Sfatul Popular cu referire la resursele pe care se putea conta la Gugești:

- plante alimentare cultivate: grâu, secară, porumb, cartofi, fasole, floarea-soarelui etc.
- plante industriale: tutun, soia, cânepă.
- plante furajere: dughia, lucerna, sfecla, dovleci.
- plante cu slabe rezultate: orz, ovăz, în pentru sămânță.
- se cresc și viermi de mătase, în sat sunt cca 300 duzi.
- se găsesc 100 stupi de albine sistematici și 20 știubei.

La 2 aprilie 1951, răspunzând unei solicitări a Secțiunii de Muncă și Prevederi Sociale a raionului Huși, sub semnătura Președintelui Sfatului Popular Gugești, Constantin Sanie și a referentului cu probleme de muncă și prevederi sociale, Vasile Mardare, se trimite la raion următoarea situație cu văduvele de război din comuna Gugești:

⁷⁷ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 4/1951, f. 18-21.

1. Stroescu Ecaterina – fără copii.
2. Iftene Elena – un copil.
3. Mancaș Eugenia – un copil.
4. Macovei Ecaterina – un copil.
5. Macovei C. Anezia – doi copii.
6. Cristea Vasilca – trei copii.
7. Sâli Aglaia – trei copii.
8. Ioniță V. Elena – patru copii.
9. Stanciu Măndița – cinci copii⁷⁸.

Dar nu numai astfel de raportări erau cerute. În data de 12 decembrie 1951, cu adresa nr. 2.853, Sfatul Popular al comunei Gugești transmite organelor raionale situația statistică a câinilor din sat. Se dorea să se cunoască câți câini sunt în sat, câte gospodării au mai mult de un câine, urmând ca acei care aveau mai mulți câini să plătească o taxă pentru fiecare câine, începând cu cel de-al doilea. În Gugești erau 337 de câini în 321 gospodării⁷⁹. Era și aceasta o manifestare a „grijii” organelor administrative și politice față de averea națională, care nu trebuia mâncată de câini. Se constatase, probabil, că se consuma prea mult cu întreținerea acestora, în vreme ce șeptelul nu se dezvoltă, că la sate mai era încă sărăcie, că aveam datorii față de „mărețea Uniune Sovietică”, că...

În urma „alegerilor libere” din 3 decembrie 1951, în luna ianuarie 1952 are loc prima sesiune lunară a Sfatului Popular al comunei Gugești organizată pentru validarea deputaților aleși, pentru constituirea Comitetului Executiv al Sfatului Popular și pentru alegerea președintelui acestui Comitet Executiv.

Treburile începuseră să intre pe făgașul firesc, noii aleși ca deputați în Sfatul Popular făceau primii pași spre înțelegerea rolului lor, ca adevărați membri ai Partidului Muncitoresc Român, când, o adevărată „lovitură de teatru” avea să tulbure viața comunei Gugești. Fără a ține cont de rezultatul alegerilor, în conformitate cu hotărârile organelor de partid și de stat superioare, în data de 8 iulie 1952, cu Deciziile nr. 7.355 și 7.360 ale Comitetului Executiv al Sfatului Popular al raionului Huși, Sanie Constantin este eliberat din funcția de președinte al Comitetului Executiv al Sfatului Popular Gugești, în locul lui fiind numit (fără a fi fost ales) Bâlgă Gheorghe, muncitor petrolist din Telega-Câmpina, regiunea Prahova, numit de organele centrale ale Partidului Muncitoresc Român. În același timp, secretarul Sfatului Popular, Gheorghe D. Cojocaru, funcționar cu lungă activitate în funcția de secretar de primărie, dar nefiind membru al PMR, este trecut pe postul de contabil, în postul de secretar venind tot un trimis al partidului, Constantin Nica, muncitor la un atelier de industrie locală

⁷⁸ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 2/1950, f. 20.

⁷⁹ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 4/1951, f. 81-92.

din Iași⁸⁰. Locuitorii satului Gugești au fost nemulțumiți de acest amestec în treburile și hotărârile lor, dar nu au avut cum să se opună, pentru că permanent, pe lângă acești doi străini de sat dar și de funcția pe care trebuiau s-o ocupe, erau, aproape zi de zi, alți străini care băteau drumurile satului: instructori și activiști de partid de la raion sau de la regiune, de la toate organizațiile conduse de partid, syndicate, organizații de femei, de tineret, de elevi și studenți etc.; toți trimiși să „îndrume”, „să sprijine” colectarea obligatorie a produselor, organizarea întovăririlor agricole, înființarea GAC-urilor, „culturalizarea maselor”, lichidarea chiaburimii etc. Și cum să nu-i fi respins populația când, dacă cereai un act, secretarul „cu înaltă conștiință muncitorească”, mai înainte de a semna, avea grijă să deschidă sertarul biroului în așa fel ca tu, solicitantul, să vezi cum se lăfia un pistol pe o hârtie albă. Nici președintele nu se sfia să poarte pistolul, aproape la vedere, în buzunarul de la spate al pantalonului.

La 1 martie 1953, organigrama Sfatului Popular al comunei Gugești cuprindea următorii salariați:

1. Gheorghe Bâlgă, președinte Comitet Executiv
2. Constantin Nica, secretar al Comitetului Executiv
3. Gheorghe Cojocaru, referent contabil
4. Vasile Mardare, referent
5. Alexandru Filip, referent
6. Vasile Mancaș, guard
7. Traian Pârâu, guard⁸¹.

În cursul anului 1953, în afara sesiunilor ordinare lunare, prilej cu care se dezbăteau diferite activități, preponderent politice și de transformare socialistă a agriculturii, au mai avut loc și câteva schimbări în structura Sfatului Popular, menite, evident, să „îmbunătățească” munca aparatului propriu. Să reținem câteva dintre acestea:

Cu Decizia nr. 5 din 01.05.1953, Alexandru Filip este încadrat referent administrativ⁸².

Conform hotărârii adoptate în Sesiunea Sfatului Popular din luna iulie 1953, cu Decizia nr. 6 din 15 iulie 1953 este instituită funcția de vicepreședinte al Comitetului Executiv al Sfatului Popular al comunei Gugești și este numit agentul agricol Anton Pasat⁸³.

Prin Decizia nr. 11 din 15 noiembrie 1953, Comitetul Executiv al Sfatului Popular Gugești îl numește pe Alexandru Filip referent la starea civilă⁸⁴. Acest Alexandru Filip nu era membru al Partidului Muncitoresc Român, dar avea un atu:

⁸⁰ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 13/1952, f. 75 -76.

⁸¹ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 3/1953, f. 1, State de plată.

⁸² DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 10/1953, f. 12.

⁸³ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 10/1953, f. 10.

⁸⁴ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 10/1953, f. 18.

pe lângă absolvirea celor șapte clase primare era și absolvent al unei școli militare de subofițeri.

Urmare alegerilor locale de la sfârșitul anului 1953, în ziua de 19 ianuarie 1954 este convocată Sesiunea ordinară a deputaților în Sfatul Popular al comunei Gugești, având următoarea ordine de zi:

- validarea mandatelor celor 17 deputați aleși;
- alegerea Comitetului Executiv al Sfatului Popular al comunei Gugești;
- alegerea Comisiilor permanente.

În aceeași sesiune a fost ales Comitetul Executiv format din Gheorghe Bâlgă, președinte, Constantin Nica, secretar, Anica Macovei, vicepreședinte, Ștefan N. Iftene, vicepreședinte, Constantin Sanie, membru⁸⁵.

În ziua de 25 aprilie 1955, Comitetul Executiv al Sfatului Popular al comunei Gugești predă Școlii generale un lot experimental în suprafață de 75 de ari situat în tarlăua Blăgești, parte a terenului proprietate a locuitorului Vasile Ulian pe care îl donase Sfatului Popular încă de la începutul anilor cincizeci⁸⁶.

La începutul anului 1955, Constantin Nica, secretar al Sfatului Popular Gugești este destituit. Pentru grave abateri de la „morala proletară”. Comitetul Executiv al Sfatului Popular al raionului Huși va numi, în locul acestuia, începând cu data de 1 martie 1955, pe Elena Vornicu, muncitoare confecționeră la Fabrica de Confecții din Iași. Spre norocul comunei Gugești, nu va funcționa decât până la 21 martie 1956, când, potrivit procesului-verbal de predare-primire, va preda gestiunea de secretariat Elenei Gheorghiu, cea care, provizoriu, va prelua această funcție.

Între timp, aparatul de lucru al Sfatului Popular se dezvoltă, nu foarte mult, este drept, astfel că la jumătatea anului 1955, potrivit statelor de plată, acesta era compus din:

1. Gheorghe Bâlgă, președinte.
2. Elena Vornicu, secretar.
3. Năstase Radu, referent agricol.
4. Alexandru Filip, referent administrativ.
5. Maria Nechita, secretară a școlii generale.
6. Traian Pârâu, îngrijitor.
7. Ștefan Mancaș, îngrijitor.
8. Maria V. Cristea, îngrijitoare Școala nr. 1.
9. Gheorghe Ir. Ioniță, îngrijitor Școala nr. 2.
10. Vasile N. Cristea, îngrijitor la stația de montă⁸⁷.

⁸⁵ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 10/1953, f. 65.

⁸⁶ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 8/1955-1957, f. 19.

⁸⁷ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 12/1955, State de plată.

În anul 1955, urmare a dezvoltării GAC-ului și a comasării suprafețelor arabile, mulți din cei care nu se înscriseră în GAC au fost împinși către marginea tarlalelor comasate care, de regulă, ocupau suprafețele cele mai productive. Noile suprafețe atribuite erau terenuri slabe, neproductive, supuse alunecării sau înțelenirii. Dar cele mai multe nemulțumiri au fost generate de modul cum au fost măsurate aceste suprafețe, întotdeauna cu lipsă. Acest fapt a determinat pe 12 proprietari să ceară președintelui Sfatului Popular Gugești să organizeze o echipă care să măsoare corect și numai acea suprafață să fie înscrisă în rol și doar pentru aceasta să se plătească impozit și să se dea cote. Să reținem câteva nume dintre cei 12 petiționari:

10 aprilie 1955, Alexandru Roșu cere remăsurarea unui lot din Valea Boșcanei.

10 aprilie 1955, Alexandru Macovei cere remăsurarea unei suprafețe de 1,80 hectare din Boșcana.

20 martie 1955, Rotaru C. Vasile cere remăsurarea a 10 ari în Boșcana.

25 martie 1955, Gh.I. Ionescu cere remăsurarea a 4,50 hectare în diferite locuri.

Dar cel mai neomenos mod de a se fi dat noile loturi de teren ni se pare a fi cel din cazul lui Th. Obreja, care, pentru cele trei hectare cuprinse într-o parcelă comasată a primit șase parcele în cinci locuri. Era, desigur, și acesta un mod de a obliga pe cineva să se înscrie în GAC. Să vedem, mai de aproape, cum putea fi batjocorit un om. În cererea de măsurare a suprafețelor primite, adresată Președintelui Sfatului Popular Gugești, în ziua de 23 aprilie 1955, sunt precizate cele șase parcele:

1. La Manțu, o parcelă – 40 prăjini.
2. La Manțu, altă parcelă – 40 prăjini, în realitate 37 prăjini.
3. La Lungul Vântului – 40 prăjini, din care 10 prăjini se suprapun pe o altă proprietate.

4. La Liești – 14 prăjini.

5. La Boțești – 24 prăjini.

6. La Țârnuică – 10 prăjini, teren alunecat.

Cu astfel de probleme s-au confruntat oamenii până în anul 1959, când procesul de colectivizare s-a încheiat. Vai de el?? Nu! Vai de oameni!⁸⁸.

Bugetul Sfatului Popular al comunei Gugești, pentru anul 1956, a prevăzut la venituri suma de lei 98.800, pe diferite titluri, aceeași sumă fiind prevăzută și la cheltuieli. S-au realizat venituri în sumă de 116.945 lei care s-au cheltuit pe următoarele titluri:

1. Stațiunea de montă – 38.200 lei

2. Cămine sezoniere – 600 lei

3. Învățământ general – 18.700 lei

4. Cămin cultural – 600 lei

⁸⁸ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 1/1950, f. 163-170.

5. Cheltuieli Sfatul Popular – 40.100 lei

6. Cheltuieli lot zootehnic – 18.745 lei

Total = 116.945 lei⁸⁹.

În conformitate cu Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 2.480 din 16 noiembrie 1955, în ziua de 2 februarie 1956 urma să se efectueze recensământul populației și clădirilor. Pentru desfășurarea operațiunii de recensare, potrivit normelor stabilite prin lege, comuna Gugești (un singur sat) a fost împărțit în patru sectoare repartizate următorilor recenzori:

- Sectorul I – Cojocaru D. Gheorghe, contabil al Sfatului Popular.
- Sectorul II – Radu Năstase, referent agricol.
- Sectorul III – Gheorghiu Elena, profesor.
- Sectorul IV – Nicolae Cristian, profesor.

Dacă primii doi erau salariații Sfatului Popular și nu se întâmpla nimic dacă amânau o lucrare, cei doi profesori făceau muncă obștească lăsând ore nepredate sau cerând unui alt cadru didactic să „aibă grijă” de clasa unde nu putea fi prezent la ore. Și, din păcate, aceasta se întâmpla frecvent, în cursul unui an școlar.

Fiecare sector de recensare era bine delimitat, cuprinzând, aproximativ, același număr de clădiri. Recenzor a fost numit Buzdugan Ion, învățător, directorul școlii. Locul lui fiind suplinit, probabil, de omul de serviciu. De reținut ar fi faptul că dintre cei cinci recenzori, trei erau membri ai PMR iar doi membri UTM. Ni se pare firesc, căci o asemenea acțiune nu putea fi încredințată oricui.

La 2 februarie 1956 populația Gugeștiului era de 1.617 suflete și existau 424 clădiri⁹⁰.

Potrivit statelor de plată pentru luna ianuarie 1957, Sfatul Popular al comunei Gugești, ca ordonator de credite bugetare, plătea 33 salariați ai Sfatului Popular și școlilor din comună (15 plus 18)⁹¹:

Nr. crt.	Numele și prenumele	Funcția	Obs.
1.	Sanie Constantin	Președinte Comitet Executiv	Sfatul Popular
2.	Gheorghiu Elena	Secretar Comitet Executiv	-
3.	Cojocaru D. Gheorghe	Contabil	-
4.	Radu Năstase	Referent agricol	-
5.	Filip Alexandru	Referent administrativ	-
6.	Iftene Ștefan	Vicepreședinte	-
7.	Popa Natalia	Tehnician agricol	-
8.	Ștefan Constantin	Agent veterinar	-

⁸⁹ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 6/1956, f. 5-17.

⁹⁰ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 1/1956, f. 115-116.

⁹¹ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 15/1957, State de plată.

9.	Pasat Natalia	Agent agricol	-
10.	Rotaru N. Alexandru	Agent colector	-
11.	Ionescu Natalia	Moasă	-
12.	Macovei Emilia	Felcer	-
13.	Moraru Dumitru	Îngrijitor	-
14.	Balan D. Ioan	Paznic	-
15.	Popescu Gr. Gheorghe	Paznic	-
16.	Sabadac Ion	Învățător – director	Școala nr. 1
17.	Buzdugan Ion	Învățător – director	Școala nr. 2
18.	Munteanu Iustinian	Secretar școala generală	-
19.	Bodescu Lucia	Profesoară	-
20.	Popa Rodica	Profesoară	-
21.	Nicolae Cristian	Profesor	-
22.	Bucos Versavia	Profesoară	-
23.	Macovei C. Constanța	Educatore	-
24.	Buzdugan Clemansa	Educatore	-
25.	Alexa Veronica	Învățătoare	-
26.	Iancu Georgeta	Învățătoare	-
27.	Lupu I. Neculai	Învățător	-
28.	Hâncu Ermina	Învățătoare	-
29.	Lapteș Mihai	Învățător	-
30.	Adam Gherghina	Învățătoare	-
31.	Cașcaval Elena	Învățătoare	-
32.	Mancaș Frăsina	Îngrijitoare	-
33.	Ioniță Ir. Gheorghe	Îngrijitor	-

Încă din anii 1948-1949, în Gugești au început acțiunile de „lămurire” a locuitorilor să se asocieze în alte forme de lucrat pământul, prima dintre aceste forme fiind sistemul de întovărire, după model sovietic, care ar fi permis lucrări cu mijloace mecanizate, pe suprafețe mari, folosirea îngrășămintelor chimice și, evident, producții superioare. Nu s-a reușit o astfel de întovărire înainte de înființarea Gospodăriei Agricole Colective (GAC). Acțiunile s-au reluat după înființarea acesteia, dar opoziția celor neînscrși în GAC a fost de neîndrăgănit. Organele de partid și de stat nu renunță, recurgând la orice mijloc de „lămurire” și constrângere. Un astfel de mijloc era categorisirea unui „încăpăținat” drept chiabur. Așa s-a întâmplat și în primăvara anului 1956, când, la cererea instituțiilor de conducere raionale, în data de 31 mai 1956, Sfatul Popular al comunei Gugești, sub semnătura președintelui Constantin Sanie, trimite lista chiaburilor din Gugești:

1. Bejenaru N. Constantin, avea 9,17 hectare teren, din care arabil erau doar 4,50 ha.

2. Bejenaru N. Alecu, avea 6,55 hectare teren, din care arabil 4,42 ha.

3. Ulian V. Anica avea 5,49 hectare teren, din care arabil 3 ha⁹².

Ce fel de chiaburi erau acești oameni? Un gospodar cu 3 hectare de teren arabil trebuia trecut în categoria chiabur? După lege, nu. După bunul plac și la presiunea „tovarășului” instructor de partid, trebuia. Trebuia să se vadă la „raionul de partid”, la „tovarășul prim” că munca de partid se desfășoară conform „liniei trasate”.

La începutul anului 1957, în sesiunea din ianuarie a deputaților din Sfatul Popular al comunei Gugești, tema principală de analiză și dezbateră a fost întovășirea locuitorilor necolektivizați, evidențiindu-se faptul că dintre cei 17 deputați comunali doar patru nu sunt înscrși în GAC (Alexandru Cucu, Marin Roșu, Ștefan A. Palade și Constantin Harabagiu). Se evidențiază cu satisfacție „munca de convingere” pentru înscrierea în GAC sau întovășire depusă de Constanța Ioniță, deputat, și Lucia Munteanu, profesoară. Pentru intensificarea acestei acțiuni de explicare a foloaselor aduse de munca în comun, pe suprafețe mari de teren, cu mijloace mecanizate, se hotărăște organizarea a trei mari colective conduse de deputații Ion Buzdugan, Elena Gheorghiu și Ștefan Ciobanu⁹³. Munca de convingere, dusă de cele trei colective create în luna ianuarie nu a fost zadarnică, astfel că în luna aprilie 1957, la inițiativa lui Gheorghe Pasat, Mihai Obreja și Năstase Radu au fost convocați cei care au aderat la constituirea întovășirii agricole din Gugești, fiind prezenți 19 dintre ei. Președintele comitetului de inițiativă, Năstase Radu, mulțumit de reușită, cere agentului agricol Natalia Pasat să prezinte *Statutul întovășirii*. După discuții, uneori mai tăioase, după întoarcerea statutului pe o față și pe cealaltă, acesta este aprobat și semnat de către fiecare aderent. Este ales și Comitetul de conducere al întovășirii, acesta fiind format din: Gheorghe Pasat, președinte, Gheorghe Cojocaru, secretar-casier, Mihai Obreja, Ion Bălan și Ioan T. Pancu.

Au semnat Statutul întovășirii:

1. Albăstrel C. Vasile
2. Cojocaru D. Gheorghe
3. Ioniță Ir. Gheorghe
4. Rotaru V. Ludov
5. Târșă C. Constantin
6. Cojocaru I. Alecu
7. Canța G. Ștefan
8. Cristea N. Vasile
9. Filip G. Alexandru
10. Costrășel G. Dumitru
11. Ciolacu Iftene Ioan

⁹² DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 3/1956-1962, f. 17.

⁹³ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 6/1956, f. 1-4.

12. Pancu T. Ioan
13. Rotaru N. Alexandru
14. Obreja T. Mihai
15. Balan D. Ioan
16. Radu Gr. Năstase
17. Pasat V. Gheorghe
18. Macovei I.G. Mihai
19. Broască Victor⁹⁴.

În conformitate cu Decretul nr. 182, publicat în „Buletinul Oficial” nr. 10 din 26 martie 1957, prin Decizia nr. 6 din 20 aprilie 1957, Comitetul Executiv al Sfatului Popular al comunei Gugești, numește *Comisia de împăciuire*, formată din Ștefan Iftene, deputat în Sfatul Popular al comunei Gugești, președinte, Ion Buzdugan, învățător, director al școlii, de asemenea, deputat, Năstase Radu, secretar al comisiei și Gheorghe Bașa, membru⁹⁵. Ce era această *Comisie de împăciuire*? Era un colectiv organizat, cu caracter obștesc, având sarcina de a sprijini justiția în rezolvarea unor situații conflictuale între persoane fizice acolo, în sat, convingându-i pe cei aflați în conflict să se împace prin bună înțelegere, pentru a nu mai ajunge la tribunale, în procese de luni sau ani de zile și cu cheltuieli inutile. Împăciuitorul trebuia să fie, pe cât era posibil, un om corect, de moralitate recunoscută, respectat și respectuos, să aibă capacitate de convingere și puterea de a mulțumi amândouă părțile. În vremuri trecute rolul unei astfel de comisii era îndeplinit de Sfatul bătrânilor.

În urma alegerilor locale din primăvara anului 1957 președinte al Sfatului Popular al comunei Gugești a fost ales Constantin Sanie, înlocuindu-l pe Gheorghe Bâlgă, care se va întoarce la schela Telega din Câmpina⁹⁶, iar prin Decizia nr. 194/1957 a Comitetului Executiv al Sfatului Popular raional Huși Gheorghiu Elena va fi numită secretar al Sfatului Popular⁹⁷.

Sesizând, probabil, că multe lucrări din categoria serviciilor nu erau impozitate, cu adresa nr. 6.917 din 5 iunie 1957, Comitetul Executiv al Sfatului Popular al raionului Huși cere Sfaturilor Populare să transmită, urgent, listele tuturor meseriașilor și a celor care realizau venituri din activități ocazionale și care nu erau impozitate. Din această listă vom afla și noi, (ocazie rară!) ce meserii și îndeletniciri, în afara celor casnice, se practicau în Gugești⁹⁸:

⁹⁴ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 5/1957, f. 1-5.

⁹⁵ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 10/1957, p. 51.

⁹⁶ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 8/1955-1957, f. 2.

⁹⁷ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 3/1955-1962, f. 25.

⁹⁸ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 5/1957-1959, f. 4-5.

Nr. crt	Numele și prenumele	Meseria (îndeletnicirea)	Obs.
1.	Ioniță V. Gheorghe	Rotar	-
2.	Pancu Alexandru	Tâmplar	-
3.	Zaharia Constantin	Fierar	-
4.	Țârdea Fl. Gheorghe	Tâmplar	-
5.	Pasat Gheorghe	Tâmplar	-
6.	Ioniță I. Petru	Fierar	-
7.	Balan D. Vasile	Tâmplar	-
8.	Miclescu Maria	Croitoreasă	-
9.	Cojocar D. Dumitru	Tâmplar	-
10.	Palade I. Eugen	Cojocar	-
11.	Rotaru Maranda	Cojocărie	-
12.	Ioniță Aurel	Fierar	C.A.P.
13.	Olaru V. Grigore	Tâmplar	C.A.P.
14.	Stanciu Vasile	Muzicant	-
15.	Lazăr Gheorghe	Muzicant	-
16.	Nechita D. Ion	Muzicant	-
17.	Albu Ioan	Muzicant	-
18.	Popov Neculai	Preot	-
19.	Solomon Stoica	Dascăl, cizmărie	-
20.	Țârdea I. Gheorghe	Dascăl	-

Începând cu data de 10 octombrie 1958, prin Decizia nr. 197 din 7 octombrie 1958 a Comitetului Executiv al Sfatului Popular al raionului Huși, Gheorghiu Elena este eliberată din funcția de secretar al Sfatului Popular al comunei Gugești, în locul ei fiind numit Chetran Gheorghe⁹⁹.

La 1 ianuarie 1959, aparatul propriu al Sfatului Popular al comunei Gugești era format din următorii salariați:

1. Sanie Constantin, președinte
2. Chetran Gheorghe, secretar
3. Cașcaval Pavel, contabil
4. Filip Alexandru, funcționar principal
5. Cucu Neculai, funcționar
6. Onose Natalia, administrator lot zoopastoral
7. Ciobăcă Gheorghe, agent veterinar
8. Pasat Anton, agent agricol
9. Rotaru Alexandru, agent colector
10. Bucos Versavia, director Cămin cultural
11. Ionescu Natalia, moașă
12. Macovei Emilia, felcer

⁹⁹ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 1/1958, f. 6.

13. Pavel Dumitru, agent fiscal
14. Ciolacu Ion, cantonier
15. Moraru Dumitru, guard
16. Cristea Vasile, îngrijitor reproducători¹⁰⁰.

Comitetul Executiv era format din: Sanie Constantin, președinte, și deputații Buzdugan Ion, Pasat Gheorghe, Ioniță A. Constanța, Ioniță Gheorghe și Macovei Constantin. Secretar al Comitetului Executiv era Chetran Gheorghe¹⁰¹.

Începând cu anul 1960, colectivizarea fiind încheiată de la sfârșitul anului 1959, pe agenda edililor comunei Gugești se înscriu și alte acțiuni care, probabil, până acum nu erau chiar foarte importante. Una din acestea a fost delimitarea vetrei de sat și sistematizarea. Problema fiind serioasă, se instituie o comisie formată din: Ștefan Stroescu, președinte, Chetran Gheorghe, secretar, Huhulea Gheorghe, directorul școlii, Macovei Constantin, director de Cămin Cultural, Onose Natalia, tehnician agrico, și Sanie Constantin, consultant. S-a întocmit o „hartă” a vetrei de sat, dar fără niciun aparat de măsură, în afară de pas sau prăjină, fără puncte cardinale, fără unghiuri măsurate, fără scară, totul lucrat cu mâna liberă și cu creion chimic. În data de 4 iulie 1960, „opera” este trimisă organelor de specialitate de la Sfatul Popular al regiunii Iași. Cum au reacționat destinatarii sau ce consecință a avut asupra sistematizării satului, arhivele nu ne mai spun¹⁰².

Aflându-ne în cel de-al XI-lea an de la constituirea Sfatului Popular în care, pe lângă personalul scriptic, erau aleși și un număr de deputați, în funcție de populația comunei, este necesară o precizare importantă: în general, în sesiunile lunare ale Sfatului Popular, ponderea temelor puse în dezbateri și hotărârile adoptate, în funcție de perioada din an, era reprezentată de organizarea întovăririlor agricole, înființarea GAC-ului și dezvoltarea acestora, directivele congreselor sau plenarelor Partidului Comunist, creșterea producției agricole, dezvoltarea sectorului zootehnic, colectarea cotelor obligatorii și planul de achiziții al cooperativei de consum, situația învățământului, reparația școlilor, activități obștești prin autoimpunere și voluntariat, activitate culturală, alfabetizarea, execuția bugetului, campaniile de însămânțări, recoltare, colectare, încasare impozite și taxe etc., dar și organizarea FGMA-ului (Fii gata pentru muncă și apărare) și GMA-ului (Gata pentru muncă și apărare)? Acestea erau două concursuri sportive, care cuprindeau mai multe probe, fiecare probă pe trei grade și baremuri de îndeplinit, care se desfășurau sub patronajul Uniunii Tineretului Muncitor și a OSP-ului (Organizația Sportului Popular), cu sprijinul Ministerului Învățământului, sindicatelor și a altor organizații de tineret (elevi, studenți etc.).

¹⁰⁰ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 4/1959, State de plată.

¹⁰¹ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 9/1959-1959, f. 1.

¹⁰² DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 4/1960-1964, f. 13-14.

Îndeplinirea normelor era recompensată cu o insignă: gradul I, bronz; gradul al II-lea, argint, și gradul al III-lea, aur. FGMA-ul se adresa tineretului până la 18 ani, iar GMA-ul, celor peste această vârstă. A fost o acțiune cu impact pozitiv asupra tineretului, dacă ne referim la sănătate și la ceea ce numim astăzi socializare, dar și asupra dezvoltării și dotării bazelor sportive, în raport cu posibilitățile oferite de epoca respectivă.

În ziua de 20 martie 1961, în urma alegerilor de deputați în Sfaturile Populare, este convocată prima sesiune ordinară având ca ordine de zi validarea deputaților aleși, alegerea Comitetului Executiv și Comisiilor permanente.

La alegerile din 5 martie 1961, Frontul Democrației Populare a propusese pentru Sfatul Popular al comunei Gugești un număr de 17 candidați. În urma exprimării votului s-au obținut următoarele rezultate:

- Număr total de alegători – 959
- Număr de alegători prezenți la vot – 949
- Număr voturi exprimate pentru candidați – 939
- Voturi contra – 8
- Voturi anulate – 2

Iată că avem o probă de „conștiință civică exemplară”. Și, interesant, de observat faptul că nu se mergea pe la casele oamenilor cu urna mobilă. Alegătorii dădeau năvală de la prima oră a dimineții, chiar înainte de a da mâncare la vitele și orătăniile din ogradă, ca să-și exprime bucuria de a alege pe cei mai harnici, pe cei mai cinstiți, pe cei mai gospodari dintre locuitorii comunei Gugești. Nu credeți? Uitați-vă la cifrele mai sus. Sunt cifre consemnate în acte, nu scoase din pălărie. Au fost la vot toate bătrânele și bătrânii care nu mai ieșiseră din casă de la Sfântul Neculai. Ce dacă era frig și drumurile din sat erau potopite de glod? Au venit și cei care erau în spital la Huși. Și atunci nu circula niciun microbuz. Au votat până și cei care erau în armată. Cum să nu voteze, dacă erau înscrși în listele electorale? Doar de asta era o comisie în secția de votare. Să voteze. O istorie urâtă, repetată ciclic, din patru în patru ani și care, din păcate, se practică și astăzi, chiar dacă nu atât de flagrant.

Sesiunea Sfatului Popular constată „cu satisfacție” că toți candidații au întrunit numărul necesar de voturi pentru a fi declarați aleși. S-ar fi putut și altfel? Nu s-au înregistrat contestații. Cine și ce să conteste? Dacă ne referim la situația socială și politică a aleșilor, aceasta se prezenta astfel: 1 muncitor și 16 țărani colectiviști, opt erau membri de partid (comunist, evident. Puteai să contesti?), nouă fără partid, trei sunt femei și toți sunt români. (Asta da, democrație.) Și dacă tot am vorbit despre deputați, credem că ar fi oportun să-i și cunoaștem¹⁰³ (Anexa nr. 18). Președinte al Comitetului Executiv a fost ales Ștefan Stroescu.

¹⁰³ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 3/1961, f. 150-157.

În sesiunea ordinară din 23 ianuarie 1962 a Sfatului Popular al comunei Gugești au fost la ordinea de zi următoarele teme:

1. Raport asupra execuției bugetare pe anul 1961 și proiectul de buget pentru anul 1962.
2. Raportul Comisiei permanente de gospodărie comună, sistematizare, drumuri etc.¹⁰⁴.

La începutul anului 1963, personalul tehnic și administrativ al Sfatului Popular al comunei Gugești din raionul Huși era următorul:

1. Stroescu Ștefan, președinte Comitet Executiv
2. Chetran Gheorghe, secretar
3. Macovei Vasile, contabil
4. Albăstrel Gheorghe, casier
5. Moraru Neculai, guard
6. Filip Alexandru, secretar al școlii
7. Ioniță Gheorghe, îngrijitor la Școala nr. 1
8. Macovei Mihai, îngrijitor la Școala nr. 2
9. Cucu Neculai, bibliotecar la biblioteca sătească¹⁰⁵.

Urmare unei „slabe activități” în munca de secretar al Sfatului Popular din comuna Gugești, în data de 23 septembrie 1963, conform deciziei Sfatului Popular al raionului Huși, este desfăcut contractul de muncă a secretarului Chetran Gheorghe, întreaga gestiune a compartimentului secretariat fiind preluată, provizoriu, de Alexandru Filip care în perioada respectivă ocupa funcția de secretar a școlii generale¹⁰⁶. O acțiune pe care nu am mai întâlnit-o în cei peste 12 ani de activitate a Sfatului Popular al comunei Gugești a fost analiza muncii Consiliului de conducere a Căminului Cultural. Spunem aceasta deoarece nicio sesiune ordinară nu a avut ca principal punct pe ordinea de zi, activitatea culturală. Când și când, era abordat, tangențial, câte un capitol al acesteia: biblioteca, cinematograful, formațiile artistice, mobilizarea la o conferință susținută de cineva venit din afara comunei etc. S-a întâmplat aceasta în ziua de 23 decembrie 1963, când Comitetul Executiv al Sfatului Popular, a avut pe ordinea de zi a sesiunii un singur punct, activitatea Căminului Cultural, ca instituție care, prin statutul ei, organiza, desfășura și răspundea de activitatea culturală din comună. După o „analiză responsabilă” și destule critici și autocritici, „hotărâți să muncească mai mult” pentru a pune în practică hotărârile și indicațiile organelor de partid, se trece la eliberarea din conducerea Căminului Cultural

¹⁰⁴ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 2/1960, f. 1-7.

¹⁰⁵ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 16/ 1963, State de plată.

¹⁰⁶ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 6/1963-1964, f. 41.

a unor „tovarăși” și se adoptă Decizia nr. 12 de reorganizare a Consiliului de conducere a Căminului cultural din Gugești, în următoarea structură:

1. Stoica Eugenia, director al Căminului cultural.
2. Nicolau Grigore, vice-președinte al Sfatului Popular.
3. Albăstrel Gheorghe, responsabil cu sindicatele.
4. Nechita T. Vasile, secretar al organizației UTM.
5. Tudurache Elena, președinta comisiei de femei.
6. Onose Valeriu, directorul Școlii nr. 1.
7. Cucu Neculai, bibliotecar al bibliotecii Căminului cultural¹⁰⁷.

În perioada 3 ianuarie –10 ianuarie 1964, la Gugești, la fel ca în toată țara s-a desfășurat recensământul animalelor, acțiune pentru care satul a fost împărțit în două sectoare, a fost numit un recenzor șef și doi recenzori ajutați de câte alți doi deputați ai Sfatului Popular Gugești¹⁰⁸.

La sfârșitul anului 1964, Sfatul Popular al comunei Gugești din raionul Huși, regiunea Iași, avea tot 17 deputați, parte dintre aceștia, fiind membri de partid, erau la a III-a sau a IV-a legislatură (**Anexa nr. 18**).

Potrivit raportării Sfatului Popular, din luna decembrie 1964, comuna Gugești avea aleși în organele locale ale puterii de stat, în afară de deputații comunali, un deputat în Sfatul Popular al raionului Huși și un deputat în Sfatul Popular al regiunii Iași¹⁰⁹.

Pentru alegerile locale din 7 martie 1965, pentru Sfatul Popular al comunei Gugești au fost propuși din partea Frontului Democrat Popular (FDP) 17 candidați. Urmare acestor alegeri, în ziua de 26 martie 1965 este convocată sesiunea ordinară de constituire a Sfatului Popular cu următoarea ordine de zi:

1. Validarea mandatelor de deputat.
2. Alegerea Comitetului executiv.
3. Alegerea Comisiilor permanente.

Participanții la sesiune constată cu satisfacție că „alegerile s-au desfășurat în cele mai bune condiții de legalitate și siguranță, fără incidente nedorite”. Pe listele de alegători au fost înscrise 938 de persoane; s-au prezentat la vot 938 de alegători care au votat în unanimitate pentru candidații Frontului Democrației Populare. Sesiunea constată că toți cei 17 candidați pentru funcția de deputat în Sfatul Popular Gugești au fost aleși în unanimitate și întrunesc condițiile pentru a fi validată alegerea lor. Ca și la alegerile anterioare, participanților la lucrările sesiunii li s-a prezentat o mostră de falsificări și de minciuni grosolane, de altfel specifice epocii socialiste. Încerc să-mi imaginez cu câtă frenezie deputații și

¹⁰⁷ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 2/1960-1963, f. 8.

¹⁰⁸ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 6/1963-1964, f. 50-52 și 60.

¹⁰⁹ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 2/1965, f. 27.

ceilalți participanți, s-au ridicat în picioare și, aplaudând minute în șir, au strigat lozinci mobilizatoare de tipul „Ceașescu-România”.

Dintre cei 17 deputați este ales și constituit Comitetul executiv al Sfatului Popular al comunei Gugești: Macovei Victor, președinte, Mancaș Grigore și Onose Valeriu, vicepreședinți și alți patru membri¹¹⁰.

Între 15 și 22 martie 1966, s-a efectuat recensământul populației și clădirilor de locuit. Din raportul recenzorului șef, Ion Buzdugan, am reținut următoarele informații despre situația din Gugești:

1. Clădiri de locuit și cu altă destinație în care se află locuințe – 452
2. Numărul locuințelor – 452
3. Numărul gospodăriilor – 453
4. Numărul membrilor gospodăriilor – 1.625
- dintre care: bărbați = 803; femei = 822¹¹¹.

Bugetul Sfatului Popular al comunei Gugești pentru anul 1966 se prezenta astfel:

1. Prevederi la capitolul venituri = 145.800 lei
2. S-au prevăzut următoarele cheltuieli = 145.800 lei

Dintre aceste patru capitole de cheltuieli, ne-am oprit la cel privind cheltuielile pentru acțiuni social-culturale, curioși să vedem pentru ce fel de acțiuni se vor cheltui 61.400 lei. Rezultatul a fost îmbucurător, mai ales când constăți că s-a cheltuit chiar mai mult:

- Grădinițe sezoniere – 7.000 lei
- Învățământ elementar – 47.090 lei
- Biblioteca satească – 12.380 lei
- Cămin cultural – 9.228 lei
- Total – 75.098 lei

Depășirea cu 23% a sumei planificate, în condițiile în care bugetul pentru anul 1966 a fost realizat în procent de doar 93,12%, ceea ce în cifre absolute înseamnă doar 135.861 lei este, după părerea noastră, un fapt de laudă pentru edilii comunei Gugești și ne arată că au mai fost și oameni cărora nu le-a fost indiferentă educația și cultura¹¹².

La începutul anului 1968, ultimul an de existență a comunei Gugești, președinte al Comitetului Executiv al Sfatului Popular era Victor Macovei¹¹³.

Prin Legea nr. 2 din 16 februarie 1968, urmare noii împărțiri administrative, comuna Gugești este desființată. A rămas satul Gugești, cu istoria sa, cu oamenii săi, cu necazurile și bucuriile acestor oameni, cu împliniri și neîmpliniri în umbra celor aproape cinci veacuri trecute peste el.

¹¹⁰ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 4/2 A- 1965, f. 5v, 175-182.

¹¹¹ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 12/1965-1966, f. 70.

¹¹² DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 24/1966, f. 1-35.

¹¹³ DJVAN, Fond Sfatul Popular al comunei Gugești, dos. nr. 6/1968, State de plată.

MEMORIA NUMELOR DE LOCURI

DIȚIONAR TOPONIMIC

SIGLE

- ANCHETĂ = Anchetă efectuată cu d-l P.V. Matei, un excelent cunoscător al locurilor de pe teritoriul satului Gugești.
- ATLAS MOLD. (1892) = Institutul Geografic al Armatei. *Atlasul Moldovei*, sc. 1:50000, București, 1892-1898.
- CATASTIH (după 1793) = *Catastihul schitului Lieștii*, în „Teodor Codrescu”, 1935, nr. 3.
- CHIRIȚĂ, DGJF (1893) = C. Chiriță, *Dicționar geografic al județului Fălciu*, Iași, 1893 (informațiile au fost preluate în *Marele dicționar geografic al României*, I-V, București, 1898-1902, care nu a fost citat).
- CIUBOTARU, G.E. = *Gugești – etape în evoluția așezărilor și proprietății*, în vol. *Gugești (jud. Vaslui). Preliminariile unei istorii*, de Alexandru Th. Obreja, Petru Șt. Pogângeanu, Petru V. Matei, Iulian Pruteanu-Isăcescu, Mircea Ciubotaru, Iași, Editura Cronica, 2009, p. 52-71.
- COMAN, S.C. = Ghenuță Coman, *Statornicie, continuitate. Repertoriul arheologic al județului Vaslui*, București, Editura Litera, 1980.
- DIR A = *Documente privind istoria României. A. Moldova*, București, Editura Academiei R.P.R., 1951-1957.
- MATEI, G.S. = Petru V. Matei, *Gugești (jud. Vaslui). Slujitori și lăcașuri de credință (1609-2011)*, Iași, Editura Cronica, 2011.
- MATEI, REF. (1864) = *Reforma agrară din anul 1864*, în volumul de față.
- MATEI, REF. (1921) = *Reforma agrară din anul 1921*, în volumul de față.
- MEF = *Moldova în epoca feudalizmului*, VII, 1-2, editori P.G. Dmitriev și P.V. Sovetov, Chișinău, 1975.
- OBREJA, C.D. = Alexandru Th. Obreja, *Câteva date istorico-geografice asupra satului Gugești din județul Fălciu*, în vol. *Gugești (jud. Vaslui). Preliminariile unei istorii*, p. 41-51.
- OBREJA, R. = Alexandru Th. Obreja, *Regiunea Crasna-Lohan, vatră de străveche istorie*, în vol. *Gugești (jud. Vaslui). Preliminariile unei istorii*, p. 15-29.
- PLAN (cca 1895) = *Proprietatea Gugești*, lucrat și desenat de Victor Șişicariu, f.a.
- REP. = *Tezaurul toponimic al României. Moldova. Volumul I. Repertoriul istoric al unităților administrativ-teritoriale (1772–1988)*, coordonator Dragoș Moldovanu, Partea 1 și Partea a 2-a, București, Editura Academiei Române, 1991, 1992.

apel. = apelativ, nume comun.

cf. = *confer*.

înc. sec. = începutul secolului.

p. polar. = prin polarizare, procesul de transfer al unei denumiri (de ex. *Gugești*, sat) la o altă realitate geografică (ex. *Dealul Gugești*).

p. difer. = prin diferențiere, procesul de denumire a părții unui obiect geografic complex (de ex., *Gura Boșcanii*, zona de deschidere a Văii Boșcanii).

pl. = plural.

prep. = prepoziție.

s. = sat.

suf. = sufix.

s.v. = *sub voce*.

*

⁺**Blăgești.** Fost sat, cu moșie, în partea de est a s. Gugești. CIUBOTARU, G.E., 56 (1602), OBREJA, C.D., 51, REP., s.v. *Blăgeștii*⁵. *Satul Ciboteștii care se numește Blăgeștii*. DRH, A, XXV, 336 (1640). (Oficial) *Blăgești I* și *Blăgești II*. Tarla împărțită. MATEI, REF. (1921).

– (P. polar.) *Dealul Blăgești*. Porțiunea de deal dintre Pârâul Gugului și Valea Blăgești, în partea de est a s. Gugești. ATLAS MOLD. (1892), CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 13, 16, ANCHETĂ.

– (P. polar.) *P(ârâul) Blăgești*. Pârâul confluent cu Pârâului Gugului la sud-est de s. Gugești. PLAN (cca 1895), ANCHETĂ.

– (P. polar.) *Valea Blăgești*. Valea Pârâului Blăgești, la sud de s. Boțești. ATLAS MOLD. (1892).

– (P. polar.) *Iazul Blăgești*. Fost iaz pe Pârâul Blăgești, aproape de confluența cu Pârâul Gugului. CIUBOTARU, G.E., 63 (1782-1786), ATLAS MOLD. (1892), CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 13, 16, PLAN (cca 1895).

– (P. polar.) *Șesul Blăgești*. Șesul de la fostul iaz Blăgești. CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 13.

– Etim.: antrop. *Blaga* + suf. *-ești*. Fondatorul sau primul stăpân al satului, Blaga, nu poate fi identificat. Așezarea s-a format pe vechea moșie Ciobotești și a dispărut în sec. XVII prin vânzările ocinelor răzeșești, rămânând doar numele moșiei Blăgești. Siliștea Blăgești a fost în partea de nord-est a Iazului Gugești, cf. OBREJA, C.D., 51. În ATLAS MOLD.

(1892), Dealul Blăgești este și versantul de vest al Văii Blăgești. la sud-est de s. Boțești. Iazul Blăgești a dispărut prin secare și colmatare după 1990.

Bobeica lui Barb. Mică înălțime pe Dealul Liești, la nord de Siliștea. ANCHETĂ.

– Etim.: apel. *bobeică* ‘mică înălțime cu vârful rotunjit’ + antrop. *Barb.*, numele unui locuitor din Gugești (înc. sec. XX)

***Bodescul.** Fost sat și mănăstire în marginea de sud-est a Pădurii Mănăstirii.

Bodescul, sat. CIUBOTARU, G.E., 67-68 (1816, 1820). *Mănăstirea*

Bodescul, sat. MEF, VII/1, 176 (1772). *Mănăstirea / Monastirea*.

CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 137, 176. *Schitul Bodescului*. CHIRIȚĂ, DGJF

(1893), 176. (Sinonimie parțială) *Dumbrava, ce-i zic la Mănăstirea*

Bodescului. Partea de nord-vest a moșiei Gugești. CIUBOTARU, G.E., 63

(1784). *Pământurile numite Bodescu*. OBREJA, C.D., 47 (1841).

– *Pădurea Monastirei*. Partea de sud a pădurii de la marginea de nord-vest a moșiei Gugești, unde s-a aflat Mănăstirea (Schitul) Bodescul. PLAN (cca 1895).

– *Livada Bodescu*. Fostă livadă în săliștea s. Bodescul. OBREJA, C.D., 47

(1841). *Livada de la Mănăstire*. MATEI, REF. (1921; 1921). (Sinonim)

Poiana Livadei. Fostă poiană în Pădurea Mănăstirii, azi intrândul de vest al golului de pădure din marginea de nord-vest a Mahalalei din Sus. PLAN (cca 1895).

– Etim.: antrop. *Bodescul*, numele unui răzeș de Gugești, Blăgești și Mănăști, trăitor pe la 1700, cf. CIUBOTARU, G.E., 66. Satul Bodescul a fost desființat după 1821 de vornicul Nicolae Dimachi, cf. OBREJA, C.D., 45-46, CIUBOTARU, G.E., 65. Schitul (Mănăstirea) a fost ctitorit de răzeșii Bodescu în prima jumătate a sec. XVIII (un monah Ghenadi Bodescu trăise înainte de anul 1745, cf. MATEI, G.S., 17), ca biserică a cătunului lor și a dăinuit până pe la mijlocul sec. XIX, cf. OBREJA, C.D., 46, MATEI, G.S., 21. În Poiana Livadei a fost probabil livada Mănăstirii Bodescul (sec. XVIII-XIX).

Boșcana. Terenul din marginea de sud a s. Gugești. MATEI, REF. (1921), ANCHETĂ.

– (P. polar.) *Pârâul Boșcani(i)*. Pârâul ce străbate acest teren și se varsă în Iazul Gugești. PLAN (cca 1895). *Valea Boșcani(i)*. Valea pârâului. ATLAS MOLD. (1892). (P. difer.) *Gura Boșcanei*. Terenul de la vărsarea pârâului în Iazul Gugești. ANCHETĂ.

– Etim.: antrop. *Bușcan* + art. *-a*. În anul 1640 este menționat Mihăilă Bușcan, din a doua jumătate a sec. XVI, bunicul unui Toader, care vinde o

parte din siliștea Șipășea. Astfel se localizează acest sat dispărut în terenul Boșcana de astăzi, cf. CIUBOTARU, G.E., 57-58.

Bucile Curului. Ruptură de teren la cca 200 m nord de Iazul Gugești, pe stânga Pârâului Gugești. ANCHETĂ.

– Etim.: metaforă lexicală în funcție toponimică.

Ciboteștii v. Blăgeștii și Cioboteștii.

Cioara. Terenul din partea de est a moșiei Gugești. *La Cioara*. REF. (1919).

– (P. polar.) *Dealul Ciorii*. Dealul de la sud-est de s. Gugești, dintre Pârâul Gugești și Valea Ciorii. ANCHETĂ. *Dealul Cioarei*. ATLAS MOLD. (1892), PLAN (cca 1895). *Dealul Cioarei*. CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 31. *Dealul Cioara*. OBREJA, R. 24. (Oficial) Împărțit în *Cioara-Față*, la vest, și *Cioara-Dos*, la est. MATEI, REF. (1921). (Popular) *Fața Ciorii*. ANCHETĂ.

– (P. polar.) *Valea Ciorii*. Valea formată de versantul de est al Dealului Ciorii și versantul de vest al Dealului Drochiei. ANCHETĂ. *Valea Cioarei*. ATLAS MOLD. (1892), PLAN (cca 1895).

– Etim.: apel. *cioară*. Denumire foarte răspândită în Moldova, motivată probabil de preferința ciorilor pentru un loc (cu copaci) unde își făceau cuiburile.

Cioara-Față v. Cioara.

⁺**Cioboteștii.** Fost sat la est de Iazul Gugești, pe Dealul Ciorii. DIR, A, XVII/2, 216 (1609), CIUBOTARU, G.E., 55. *Ciboteștii*. DRH, A, XXV, 336 (1640). *Cioboștii* (sic!). OBREJA, C.D., 47 (1841).

– Etim.: antrop. *Ciobotă* + suf. *-ești*. Relația *satul Ciboteștii care se numește Blăgeștii*, formulată în anul 1640, trebuie interpretată ca indicând schimbarea numelui mai vechi (*Cioboteștii*) cu unul mai nou, ca urmare a dispariției vetrei vechi a așezării unui Ciobotă și formării altei vetre a răzeșilor descendenți dintr-un Blaga. Toponimul nu s-a păstrat în memoria localnicilor. În 1841, era cunoscut doar din documentele păstrate ale moșiei Gugești. Forma *Cioboștii* este rezultatul unei erori de lecțiune sau de scriere.

Cioboștii v. Cioboteștii.

Coasta Curăturilor v. Curăturile.

Coasta Lieștilor v. Lieștii.

Coasta Luncii v. Lunca.

Coasta Sănioaei. Coasta de deal din marginea de nord a fundului Văii Boșcanii. ANCHETĂ.

– Etim.: apel. *coastă* + antrop. *Sănioaia*, numele văduvei lui Ion Sanie din Gugești (înc. sec. XX). Terenul a fost plantat cu nuci și salcâmi.

Coasta Spânzurății v. **Spânzurata**.

Coasta Țigăncii v. **Țiganca**.

Curăturile. Versantul de est al văii Pârâului Gugești, partea de răsărit a Mahalalei din Jos, limitată la nord de proprietatea Ciolacu și la sud de proprietatea Romeghe. ANCHETĂ.

– (P. polar.) *Coasta Curăturilor*. Coasta de vest a Dealului Blăgești, de la Curături. ANCHETĂ.

– Etim.: apel. pl. *curături*, desemnând locuri de fânaț sau arabil rezultat prin defrișare.

Dealul Cioara v. **Cioara**.

Dealul Cioarei v. **Cioara**.

Dealul Cioarei v. **Cioara**.

Dealul Ciorii v. **Cioara**.

Dealul Drochiei v. **Dropia**.

Dealul Dropiei v. **Dropia**.

Dealul Morei v. **Dealul Morii**.

Dealul Spânzurata v. **Spânzurata**.

Dealul Blăgești v. **Blăgești**.

Dealul Bodești. Dealul de la sud de s. Gugești, pe care se află Pădurea Păscăloaia (sinonim cu *Dealul Păscăloaia*). ATLAS MOLD. (1892), PLAN (cca 1895).

– Etim.: apel. *deal* + pl. *Bodești*, probabil numele unor proprietari din Bălțați (sec. XVIII), care aveau terenuri în partea de sud a dealului. Nu a existat un s. Bodești în zona acestui deal. Denumirea nu este cunoscută azi la Gugești.

Dealul Doltului v. **Doltul**.

Dealul Dorogan v. **Dorogan**.

Dealul Doroganului v. **Dorogan**.

Dealul Drăgan v. **Dorogan**.

Dealul Gogului v. **Gugul**.

Dealul Gugești v. **Gugeștii**.

Dealul Gugu(lui) v. **Gugul**.

Dealul Luncii v. **Lunca**.

Dealul Lungu Vântului v. **Lungul Vântului**.

Dealul Morii. Partea Dealului Gugul de la nord de fosta Curte din Gugești. MATEI, REF. (1921), ANCHETĂ. *Dealul Morei*. CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 46.

– Etim.: apel. *deal* + *moară*. Pe deal o fost o moară de vânt (sec. XIX).

Dealul Păscăloaei v. **Păscăloaia**.

Dealul Pleșului. Vârful de deal de la marginea de nord-vest a moșiei Gugești, de unde coboară șoseaua spre s. Popești. ANCHETĂ.

– Etim.: apel. *deal* + oron. *Pleş*. Sintagma este tautologică, fiindcă *Pleşul* înseamnă o înălțime fără vegetație.

Dealul Rateșului. Partea Dealului Gugeștilor, în marginea de nord a Mahalalei din Sus. MATEI, REF. (1921; 1927), ANCHETĂ.

– Etim.: apel. *deal* + *rateș*. Pe deal, a existat (a doua jumătate a sec. XIX) un rateș (han) evreiesc pe locul actual al școlii gimnaziale din Gugești.

Dealul Rădiul lui Chitic v. **Rediul lui Chitic**.

Dealul Târgului v. **Gugeștii**.

Dealul Țiganței v. **Țiganca**.

Doltul. Antroponim polarizator. *Poiana Doltu*. Poiană în pădurea de la marginea de nord-vest a moșiei Gugești. PLAN (cca 1895).

– *Pădurea Doltu(lui)*. Partea de nord a pădurii, unde se află Poiana Doltului. MATEI, REF. (1921; 1919), ANCHETĂ.

– *Valea Doltului*. Valea unui pâraiaș ce străbate Pădurea Doltului, prin Poiana Doltului și se unește cu pâraiașul din Valea Țiganca. PLAN (cca 1895).

– *Dealul Doltului*. Dealul de la obârșia Văii Doltului. ATLAS MOLD. (1892), PLAN (cca 1895).

– Etim.: antrop. *Doltu*, numele unei persoane neidentificate, probabil un pădurar al pădurii boierești sau deschizătorul poienii din pădure (sec. XIX).

Dorogan. Terenul din marginea de vest a s. Gugești. *În Dorogan*. MATEI, REF. (1864; 1898).

– (P. polar.) *Dealul Dorogan*. Dealul pe care se află acest teren. PLAN (cca 1895). *Dealul Doroganului*. ATLAS MOLD. (1892). *Dealul Drăgan* (sic!). CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 53.

– (P. difer.) *Piciorul Doroganului*. Piciorul de deal dintre Valea Dorogan și Valea Boșcanii, pe care urcă un drum pornit din Mahalaua din Jos spre tarlaua Lungul Vântului. ANCHETĂ.

– (P. polar.) *Valea Dorogan*. PLAN (cca 1895). Valea (cu un pâraiaș temporar), constituind versantul de vest al Dealului Dorogan. *Valea Doroganului*. ATLAS MOLD. (1892).

– (P. difer.) *Gura Doroganului*. ANCHETĂ. Terenul de la confluența pârâului din Valea Dorogan cu Pârâul Boșcana.

– Etim.: antrop. *Dorogan*, numele unei persoane neidentificate, probabil din sec. XVIII (nu apare în cataografiile de după 1772).

Drochia v. Dropia.

Dropia. Terenul din marginea de est a moșiei Gugești, la hotarul cu moșia Tăbălăiești. *Drochia*. MATEI, REF. (1921), ANCHETĂ.

– (P. polar.) *Dealul Dropiei*. Dealul dintre Valea Ciorii și Valea Bâlcului (Tăbălăiești). ATLAS MOLD. (1892), PLAN (cca 1895). *Dealul Drochiei*. CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 45, 55.

– Etim.: apel. *dropie*. Această explicație presupune prezența dropiei în zonă în sec. XVIII-XIX. Nu este exclusă însă originea antroponimică (*Dropie*) a toponimului.

Dubrava v. Dumbrava.

Dumbrava, *ce-i zic la Mănăstirea Bodescului*. Partea de nord-vest a moșiei Gugești, de pe stânga șoselei Gugești – Popești. CIUBOTARU, G.E., 63 (1784). *Dumbrava*. ANCHETĂ. (Sinonim) *Coasta Țigăncii*.

– (P. polar.) *Dubrava*, sat. Fost cătun răzeșesc pe moșia Dumbrava. MEF, VII/1, 177 (1772).

– Etim.: apel. *dumbravă*. La 1784, o parte a pădurii de stejar în care se afla Schitul (Mănăstirea) Bodescul fusese tăiată și devenise loc de arătură sau de fânaș. Cătunul Dumbrava (sec. XVIII) nu mai exista în a. 1803, cf. CIUBOTARU, G.E., 66-67.

După Gard v. După Grădini.

După Grădini. Terenurile de la est, din spatele grădinilor gospodăriilor din Mahalaua din Jos. (Sinonim) *După Gard*.

– Etim.: prep. *după* + apel. pl. *grădini*. În spatele grădinilor a fost săpat un șanț și s-a făcut un gard de cătină (sec. XIX).

Fața Ciorii v. Cioara.

***Fântâna Teiului.** Fostă fântână în marginea Pădurii Mănăstirii, la cca 200 m sud-vest de ultima casă din Gugești, de pe Valea Țigăncii. ANCHETĂ.

– Etim.: apel. *fântână* + *tei*. Fântâna, probabil din sec. XIX, era lângă un (pâlc de) tei.

Gâtul Spânzurății v. Spânzurata.

Groapa Odăii. Lăsătura de pe coasta dealului, la jumătatea distanței dintre Iazul Gugești și Pădurea Păscăloaia. ANCHETĂ.

– Etim.: apel. *groapă* + *odaie*. În acel loc a existat o odaie (stână) în sec. XIX-XX, fiindcă alături a fost (este și astăzi) Izlazul Oilor.

Gugeștii. Satul cu moșia sa dintre satele Boțești (la nord), Popești (la nord-vest), Știoborâni (la sud-vest), Manțu (la sud-est) și Tăbălăiești (la est). CIUBOTARU, G.E., 55 (1609), ANCHETĂ.

– (P. difer.) *Gugeștii Vechi* și *Gugeștii Noi*. Partea de nord-vest și, respectiv, partea de sud-est ale s. Gugești. ANCHETĂ. (Cu omisiunea determinantului *Gugești*) *Satul Vechi* și *Satul Nou*. ANCHETĂ. (Sinonime) *Mahalaua din Sus* și *Mahalaua din Jos*. ANCHETĂ.

– (P. polar.) *Dealul Gugești*. Dealul pe care se află satul vechi Gugești, între Pârâul Gugești (la est) și Pârâul Mănăstirii (Țiganca) (la vest). PLAN (cca 1895), ANCHETĂ.

– (P. polar.) *Pârâul Gugești*. PLAN (cca 1895), ANCHETĂ. *Pârâul Gugeștilor*. MATEI, REF. (1921; 1919). (Sinonim) *Pârâul Gugului*.

– (P. polar.) *Iazul Gugești*. Iazul de la sud-est de s. Gugești, la confluența Pârâului Gugești cu Pârâul Blăgeștilor. MATEI, REF. (1921; 1919), ANCHETĂ. (Sinonim) *Iazul Mare*. CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 121.

– (P. polar.) *Târgușorul Gugești*. Fost târgușor în marginea de nord a Mahalalei din Sus, în zona școlii gimnaziale de azi. OBREJA, C.D., 49.

– (P. polar.) *Dealul Târgului*. Dealul Gugești în zona fostului târgușor. MATEI, REF. (1921). (Sinonim) *Dealul Rateșului*.

– Etim.: antrop. *Gug(ul)* + suf. *-ești*, numele stăpânului satului (înc. sec. XV), cf. CIUBOTARU, G.E., 54. Satul vechi (Mahalaua din Sus) a fost probabil pe Valea Țigăncii, apoi s-a extins și pe Pârâul Gugului și pe Dealul Gugești (sec. XIX). Satul Nou (Mahalaua din Jos) s-a format prin împroprietărire și constituirea unei noi vetre de sat în anul 1935, cf. MATEI, REF. (1921).

Gugeștii Noi v. **Gugeștii**.

Gugeștii Vechi v. **Gugeștii**.

Gugul. Antroponim polarizator. MATEI, REF. (1921).

– *Pârâul Gugu(lui)*. REF.(1921; 1919), ANCHETĂ. (Sinonim) *Pârâul Gugeștilor*. (Cu apel. *vale*) *Valea Gugului*. PLAN (cca 1895).

– *Dealul Gugu*. Versantul de est al văii Pârâului Gugului. CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 16, 93, PLAN (cca 1895). *Dealul Gogului* (sic!). CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 13. *Dealul Gugului*. ATLAS MOLD. (1892), CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 45, ANCHETĂ.

– *Pădurea Gugu*. Pădurea de pe versantul de est al Pârâului Gugul. CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 93, MATEI, REF. (1921; 1919). (Sinonim) *Pădurea Curței*.

- Etim.: antrop. *Gug(ul)* (sec. XV). CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 93, înregistrează o legendă locală despre un presupus călugăr Ioan Gugu de la Schitul Bodescului, care ar fi fost proprietarul unui loc de pe deal.

Gura Boșcanei v. **Boșcana**.

Gura Doroganului v. **Dorogan**.

Gura Lieștilor v. **Lieștii**.

Iazul Blăgești v. **Blăgești**.

Iazul Gugești v. **Gugești**.

Iazul Mare v. **Gugești**.

Izlazul. Izlazul de pe Valea Lieștilor, de la est de s. Știoborăni. Numit și *Izlazul Știoborănilor*. ANCHETĂ.

- Etim.: apel. *izlaz*.

Izlazul Oilor. Izlazul de la sud-vest de Iazul Gugești, pe coasta de sub Pădurea Păscăloaia. ANCHETĂ.

- Etim.: apel. *izlaz* + pl. *oi*.

Izlazul Vacilor. Terenul de pe coasta de est a văii Pârâului Blăgești și la est de Iazul Mare, limitat la nord de moșia Boțești, iar la sud de terenul La Magazie. ANCHETĂ.

- Etim.: apel. *izlaz* + pl. *vaci*.

Izvorul Râmnicului v. **Râmnicul**.

În Băltoage. Locul mlăștinos de pe malul stâng al Pârâului Lieștilor, la sud de locul La Siliște. MATEI, REF. (1864; 1898), OBREJA, R., 24, ANCHETĂ.

- Etim.: prep. *în* + apel. pl. *băltoage*.

În Fânaț. Terenul de fânaț de pe malul stâng al Pârâului Liești, la sud de locul În Băltoage. ANCHETĂ.

- Etim.: prep. *în* + apel. *fânaț*.

În Imaș. Terenul de pe malul stâng al Pârâului Lieștilor, dintre locul Siliștea (la nord), În Băltoage (la sud) și Boșcana (la est). ANCHETĂ.

- Etim.: prep. *în* + apel. *imaș*, toponimul având sens de plural (În Imașe).

În acest loc au fost imașe (sec. XIX-XX).

În Păscăloaia v. **Păscăloaia**.

***În Pomăt**. Fostă livadă probabil a schitului Liești, apoi loc de fânaț pe coasta de vest a Văii Lieștilor, avînd la sud și la vest partea de nord a Rediului Scurt. ANCHETĂ. *Pomăt* sau *În Pomi*. MATEI, REF. (1864; 1898). (Sinonim) *Livada*. PLAN (cca 1895).

- Etim.: prep. *în* + apel. colectiv *pomăt*.

În Pomi v. **În Pomăt**.

În Siliște v. **Lieștii**.

În Staniște. Locul de lângă Iazul Gugești, la gura Gropii Odăii, la cca 500 m sud de marginea s. Gugești, pe drumul spre s. Manțu.

– Etim.: prep. *la* + apel. *staniște*. Aici era locul de odihnă al cirezilor de vite.

În Țârnuică v. Țârnuica.

La Cireși. Terenul de la confluența Pârâului Râmnic și cu Pârâul Mănăstirii, la începutul Văii Țiganca. ANCHETĂ.

– Etim.: prep. *la* + apel. *cireși*. Aici a fost un pâlc de cireși.

***La Curte.** Fostă curte boierească în marginea de sud-est a satului vechi Gugești, azi locuința moștenitorilor Arghiropol. ANCHETĂ.

– (P. polar.) *Pădurea Curței*. Fostă pădurice la nord de curte. PLAN (cca 1895). (Sinonim) *Pădurea Gugu*.

– Etim.: prep. *la* + apel. *curte*. Aici a fost curtea boierilor Miclescu (sec. XVII – înc. sec. XIX) și a vornicului Nicolae Dimachi, de la care se păstrează clădirea actuală, apoi proprietate a Elenei Hangerli și a familiei Arghiropol, până în 1948. Pe locul fostei pădurici, defrișate, s-a plantat o livadă a C.A.P., distrusă în prezent.

La Cimitir. Cimitirul din marginea de nord a s. Gugești. ANCHETĂ. *La Cimitirul uman*. MATEI, REF. (1921; 1920).

– Etim.: prep. *la* + *cimitir*. Cimitirul a fost înființat după anul 1864, cf. MATEI, G.S., 27.

La Cimitirul de animale. Locul din marginea de sud a Iazului Gugești, pe stânga Pârâului Gugești. MATEI, REF. (1921; 1920), ANCHETĂ.

– Etim.: prep. *la* + sintagmă. Aici a existat un puț pentru cadavrele de animale (sf. sec. XIX – sec. XX).

La Cimitirul uman v. La Cimitir.

La Hamzale. Locul de la ieșirea Pârâului Gugești din Iazul Gugești. ANCHETĂ.

– Etim.: prep. *la* + apel. *hamzale*. Hamzalele au fost vechile porți de evacuare a apei din iaz, când nivelul creștea peste limita de umplere.

***La Jitărie.** Fostă jitărie pe drumul de ieșire din Mahalaua din Jos, la marginea de nord. ANCHETĂ.

– Etim.: prep. *la* + apel. *jitărie*. Jităria a fost înființată odată cu formarea Mahalalei din Jos, pentru paza țarinei.

La Lot. Terenul de la Gura Boșcanii, în partea de vest a Mahalalei din Jos. ANCHETĂ.

– Etim.: prep. *la* + apel. *lot*, toponimul având sens de plural (La Loturi). Aici au fost mai multe loturi (parcele) de împroprietărire, cf. MATEI, REF. (1921).

La Lutărie. Lutăria de pe dreapta drumului ce duce din Mahalaua din Jos spre Gura Boșcanii, la cca 200 m de la ieșirea din sat. ANCHETĂ.

– Etim.: prep. *la* + apel. *lutărie*.

La Magazie. Terenul de la est de cotul șoselei din partea de sud-est a lazului Gugești. ANCHETĂ.

– Etim.: prep. *la* + apel. *magazie*. Aici a fost o magazie a proprietății Gugești (sec. XIX-XX), pentru produsele câmpului sau iazului.

La Nisipărie. Nisipăria din Izlazul Oilor, de la cca 100 m vest de malul lazului Gugești. ANCHETĂ.

– Etim.: prep. *la* + apel. *nisipărie*.

***La Obuz.** Fost rezervor de apă pe o insulă a fostului iaz din Șesul Grădinii (sec. XIX).

– Etim.: prep. *la* + apel. *obuz*, variantă populară a cuvântului *avuz* (*havuz*), desemnând rezervoarele mari de apă pentru adăpatul vitelor de pe moșiile boierești.

***La Râmnic.** Fost râmnice la marginea Pădurii Mănăstirii, în partea de sud-vest a luminișului de la nord-vest a s. Gugești. ANCHETĂ.

– (P. polar.) Micul afluent al Pârâului Țigăncii, cu izvorul în Râmnic. *Izvorul Râmnicului de pe Valea Râmnicului*. ANCHETĂ.

– Etim.: prep. *la* + apel. *râmnic*. Râmnicul, un mic iaz de pește, a fost făcut, probabil, de răzeșii de la Bodescu (sec. XVIII-XIX). Azi, locul este colmatat.

La Steag. Locul din terenul Lungul Vântului, de la cota maximă a dealului. ANCHETĂ.

– Etim.: prep. *la* + *steag*, denumire populară pentru balizele de triangulație topografică militară din sec. XIX-XX. Punctul trigonometric (P.T.) este reprezentat în ATLAS MOLD. (1892).

La Șapte Frasini. Locul din colțul de la marginea de sud a Pădurii Mănăstirii, la hotarul cu moșia Știoborăni. CHIRIȚĂ, DGJF (1893), COMAN, S.C. (1980), 88, ANCHETĂ.

– Etim.: prep. *la* + sintagma *șapte frasini*, denumire motivată de existența unui pâlc de frasini.

***Liești.** Fost sat pe valea Pârâului Liești. *Liești*. DIR, XVII/2, 224 (1605), CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 127. (Cu omisiunea determinantului *Liești*) *Săliște*. Locul de pe malul stâng al Pârâului Liești, la cca 1,2 km est de marginea s. Știoborăni. OBREJA, C.D., 47 (1841). *În Siliște*. ANCHETĂ.

– (P. polar.) Fost schit pe moșia Liești. *Liești*, schit. MEF, VII/1, 176 (1772).

- (P. polar.) Afluentul drept al pâ râului Crasna, cu obârșia în zona fostei moșii Liești. *Pârâu Liești*. CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 127, PLAN (cca 1895). *Valea Liești*. ATLAS MOLD. (1892), PLAN (cca 1895), ANCHETĂ. (Sinonim) *Valea Siliștii*. ANCHETĂ.
- (P. polar.) Coasta de vest a Văii Liești. *Coasta Lieștilor*. MATEI, REF. (1864; 1898). ANCHETĂ.
- (P. difer.) Locul de la confluența Pârâului Liești cu pâ râul din Valea Spânzurata. *Gura Lieștilor*. ANCHETĂ.
- (P. polar.) Podul de peste P. Liești, pe drumul dintre s. Gugești și s. Știoborâni. *Podul Liești*. MATEI, REF. (1921; 1920). ANCHETĂ.
- (P. polar.) *Pădurea Liești*. MATEI, REF. (1921; 1919). Vezi și sinonimul *Rediul Scurt*.
- Etim.: antrop. *Lie* + suf. *-ești*, numele unei persoane neidentificate, probabil din sec. XVI. Moșia Lieștilor a fost foarte mică, ceea ce presupune că era la începutul sec. XVII o parte răzeșească a unei moșii vecine, mai mare. Satul a dispărut în sec. XVIII, în 1772 fiind atestat doar schitul, unde mai erau doar patru călugări. Satul a existat pe locul numit *Săliște*. Moșia Liești a fost luată în anul 1816, prin schimb, de vornicul Nicolae Dimache și alipită la moșia Gugești. Schitul a mai dăinuit încă două decenii, biserica fiind deja ruinată în 1841.

Livada v. În Pomăt.

Livada Bodescu v. Bodescul.

Livada de la Mănăstire v. Bodescul.

Lunca. Terenul de pe malurile Pârâului Gugești, dintre Iazul Gugești și marginea Mahalalei din Jos. ANCHETĂ.

– (P. polar.) *Dealul Luncii*. Partea Dealului Blăgești, la est de Lunca. ANCHETĂ.

– (P. difer.) *Coasta Luncii*. Versantul de vest al Dealului Luncii. MATEI, REF. (1921), ANCHETĂ.

– Etim.: apel. *luncă*.

Lungul Vântului. Terenul arabil de deasupra obârșiilor Pârâului Boșcanii și Văii Dorogan. ANCHETĂ.

– (P. polar.) *Dealul Lungu Vântului*. Dealul pe care se află acest teren. ATLAS MOLD. (1892), PLAN (cca 1895).

– Etim.: sintagma *lungul vântului*, care desemnează un loc deschis, de obicei pe platourile dealurilor, în bătaia vântului.

Mahalaua din Jos v. Gugeștii.

Mahalaua din Sus v. Gugeștii.

Malul cel Mare. Malul înalt al Iazului Gugești, la locul în Staniște. ANCHETĂ.

– Etim.: apel. *mal* + adj. *mare*.

Mănăstirea v. Bodescul.

Mănăstirea Bodescul(ui) v. Bodescul.

Monastirea v. Bodescul.

Pădurea Curței v. La Curte.

Pădurea Doltu(lui) v. Doltul.

Pădurea Gugu v. Gugul.

Pădurea Liești v. Lieștii.

Pădurea Monastirei v. Bodescul.

Pădurea Păscăloaia v. Păscăloaia.

Pădurea Rediu Scurt v. Rediul Scurt.

Pălmășia. Terenul parțial degradat de pe malul drept al Pârâului Lieștilor, de la est de Rediul Scurt, limitat la sud de moșia Bălțați, iar la nord de Pomăt. ANCHETĂ.

– Etim.: adj. *pălmaș* substantivat *pălmășie* + art. *-a*. Terenul, de slabă calitate, a fost dat în anul 1864 foștilor clăcași fără vite (lucrători cu brațele sau cu palmele).

Păscăloaia. Terenul de la cca 1 km-2 km sud de s. Gugești. *Păscăloaia*. MATEI, REF. (1921). *În Păscăloaia*. ANCHETĂ.

– (P. polar.) *Pădurea Păscăloaia*. Pădurea de pe acest teren. ATLAS MOLD. (1892), PLAN (cca 1895), REF. (1919), ANCHETĂ.

– (P. polar.) *Dealul Păscăloaei*. Dealul pe care se află acest teren (sinonim cu *Dealul Bodești*). CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 147, ANCHETĂ. Piciorul dealului, care coboară din marginea Pădurii Păscăloaia și până la malul Iazului Gugești. *Piciorul Păscăloaei*. ANCHETĂ.

– Etim.: antrop. *Păscăloaia*, desigur numele văduvei unui Pascal (probabil Gheorghe Pascal din Gugești, atestat în catagrafia din 1838).

Pârâu Liești v. Lieștii.

Pârâul Boșcani(i) v. Boșcana.

Pârâul Gugești(lor) v. Gugeștii.

Pârâul Gugu(lui) v. Gugul.

Pârâul Țigăncii v. Țiganca.

Piciorul Doroganului v. Dorogan.

Piciorul lui Bedreag. Piciorul de deal, cu un colnic ce urcă prin Pădurea Păscăloaia, pornind de la Groapa Odăii. ANCHETĂ.

– Etim.: apel. *picior* (de deal) + antrop. *Bedreag*, numele unui clăcaș din Gugești de la începutul sec. XIX. Maria lui Bedreag, văduvă, este înregistrată în Catagrafia din 1831 (volumul de față).

Piciorul Păscăloaei v. **Păscăloaia**.

Podișul. Terenul arabil din marginea de sud a Pădurii Mănăstirii și până la obârșia Pârâului Lieștilor și, mai departe, spre vest, până la limita cu moșia Știoborâni. ATLAS MOLD. (1892), ANCHETĂ.

– Etim.: apel. *podîș*.

Podul Liești v. **Lieștii**.

Poiana Doltu v. **Doltul**.

Poiana Livadei v. **Bodescul**.

Pomăt v. **În Pomăt**.

Râchili Popii v. **Râpile Popii**.

Râpa lui Miștelea. Râpa din fundul Văii Boșcanii, la est de terenul Gâtul Spânzurății. ANCHETĂ.

– Etim.: apel. *râpă* + antrop. *Miștelea*, numele unui locuitor din Gugești (inc. sec. XX).

Râpa Prigoriilor. Râpa din partea de vest a Rediului lui Chitic, la limita cu Gâtul Spânzurății. ANCHETĂ.

– Etim.: apel. *râpă* + pl. *prigorii*. Râpa s-a format prin surparea terenului provocată de cutremurul din anul 1940. În râpă și-au găsit adăpostul apoi un mare număr de prigorii.

Râpile Popii. Terenul aflat între liziera de sud a Pădurii Doltului și drumul de acces dinspre Gugești spre Lungul Vântului și Podiș. *Râchili Popii*. ANCHETĂ.

– Etim.: apel. pl. *râpi* + *popă*. Aici a fost proprietatea bisericii după anul 1921, folosită de preotul satului.

Rediu Chitic v. **Rediul lui Chitic**.

⁺**Rediul lui Chitic**. Fost rediu la cca 500 m sud de marginea de sud a Mahalalei din Jos. *Rediu Chitic*. PLAN (cca 1895). *Rediu lui Chitic*. ATLAS MOLD. (1892), ANCHETĂ.

– (P. polar.) Coasta de deal pe care se afla rediul. (Geografic) *Dealul Rădiu lui Chitic*. OBREJA, R., 17.

– Etim.: apel. *rediu* + antrop. *Chitic*. Rediul a aparținut la sfârșitul sec. XVIII și în prima jumătate a sec. XIX neamului Chitic din Gugești (vezi cataografiile).

+Rediul Scurt. Pădurea din marginea de sud-vest a moșiei Gugești, la hotarul cu Pădurea Știoborâni. ATLAS MOLD. (1892), ANCHETĂ. (Tautologic) *Pădurea Rediu Scurt*. PLAN (cca 1895). Vezi și sinonimul *Pădurea Liești*.
– Etim.: apel. *rediu* + adj. *scurt*. Rediul din capul moșiei Liești este menționat în CATASTIH (după 1793), 44.

Satul Nou v. Gugeștii.

Satul Vechi v. Gugeștii.

Săliște v. Lieștii.

Sărăturile. Terenul de pe dreapta șoselei Manțu – Boțești, la sud de locul La Magazie. ANCHETĂ. (Oficial) *Sărăturile-Dosul*. MATEI, REF. (1921).

– Etim.: apel. *sărătură*, desemnând un teren cu vegetație afectată de excesul de sare din sol.

Sărăturile-Dosul v. Sărăturile.

Schitul Bodescului v. Bodescul.

Schitul din Țiganca v. Țiganca.

Schitul Liești v. Lieștii.

Spânzurata. Terenul arabil din marginea de sud-vest a moșiei Gugești. MATEI, REF. (1921), ANCHETĂ. *Spânzuratul*, loc la est de localitatea (?) Liești. CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 180-181.

– *Valea Spânzurata*. Valea micului afluent stâng al Pârâului Liești. ATLAS MOLD. (1892), PLAN (cca 1895).

– *Dealul Spânzurata*. Versantul drept al Văii Spânzurata. ATLAS MOLD. (1892), PLAN (cca 1895). *Coasta Spânzurății*. CATASTIH (după 1793), 44.

– *Gâtul Spânzurății*. Terenul arabil de la marginea de nord a terenului Spânzurata. MATEI, REF. (1864; 1898), ANCHETĂ.

– Etim.: adj. *spânzurat* + art. -a. Explicația obișnuită a toponimului dată de localnici este, probabil, o etimologie populară pe care o înregistrează CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 180-181, anume povestea unui copil spânzurat în acel loc din joacă de băieți. Pentru a eluda obiecția diferenței dintre forma feminină a numelui și sexul masculin al „eroului” întâmplării, informatorul sau autorul dicționarului din anul 1893 a modificat toponimul în varianta improbabilă *Spânzuratul*. Totuși, această motivare a denumirii nu este exclusă, fiindcă anume întâmplări tragice au dus la crearea unor toponime de tipul *Fata moartă*, *Popa Mort* sau *Râpa Miresei*, cunoscute documentar în Moldova. O altă posibilă etimologie trimite la adj. *spânzurat*, care califică natura unui loc înalt, sub un vârf de deal, termen sinonim cu *agățat*, *atârnat*, *cucuiat*. Denumirea *Gâtul Sânzurății* conservă apelativul popular

gât, care desemnează un ogor îngust și cu formă neregulată, așa cum erau unele proprietăți rezultate din măsurătorile de la 1864.

Spânzuratul v. Spânzurata.

Șesul Blăgești v. Blăgeștii.

Șesul Grădinii. Terenul agricol din centrul s. Gugești, între Mahalaua din Sus și Mahalaua din Jos. MATEI, REF. (1921; 1927), ANCHETĂ.

– Etim.: apel. *șes* + *grădină*. În sec. XIX, aici a fost un iaz, cu o insuliță (La Obuz); după 1945, iazul a fost secăt și a fost amenajată o grădină de zarzavat, iar C.A.P.-ul a reconstituit iazul, existent mai mulți ani, după care terenul a devenit agricol.

Șesul Topitorii. Șesul Pârâului Gugești de după ieșirea din Iazul Gugești. MATEI, REF. (1921), COMAN, S.C. (1980), 88, ANCHETĂ.

– Etim.: apel. *șes* + *topitoare*, desemnând locul de topit cânepa (sec. XIX-XX).

***Șipășea**, siliște. Fost sat la sud-vest de s. Gugești, pe terenul Boșcana. DIR, A, XVII/2, 216 (1609), CIUBOTARU, G.E., 55. *Seliștea Șipăși*. DRH, A, XXV, 336 (1640), CIUBOTARU, G.E. 57. *Șăpășa*. OBREJA, C.D. (1841). *Valea Șăpășa*. Valea Boșcana de azi. Ibidem.

– Etim.: antrop. *Șipășea* (< magh. *Șipoș* ‘fluierar’ + suf. *-ea*) în funcție toponimică. În anul 1609, popa Ion din Gugești a cumpărat o parte din moșia răzeșească a fostului s. Șipășea, care atunci era siliște. Urmează că satul exista probabil încă din veacul XV. Fosta siliște poate fi localizată în terenul Boșcana de astăzi, cf. OBREJA, C.D. 47, CIUBOTARU, G.E., 55, 57-58, și cu vestigii arheologice din sec. XV-XVII, cf. COMAN, S.C., 88. Toponimul nu s-a păstrat în memoria localnicilor. În anul 1841, era cunoscut doar din documentele păstrate ale moșiei Gugești.

Târgușorul Gugești v. Gugeștii.

Țărnuica. Terenul de pe coasta de vest a Dealului Blăgești, la marginea de nord-est a s. Gugești. În *Țărnuică*. MATEI, REF. (1864; 1898), ANCHETĂ.

– Etim.: apel. *țărnuică*, diminutiv de la *țarnă*. Locul a fost o țarnă mică, probabil în opoziție cu țarna mare a moșiei.

Țiganca. Terenul arabil de pe stânga șoselei Gugești – Popești, la cca 1,5 km de la marginea de nord a s. Gugești. MATEI, REF. (1921), ANCHETĂ.

– (P. polar.) *D(ealul) Țiganței*. Partea Dealului Gugești în zona terenului Țiganca. ATLAS MOLD. (1892), CHIRIȚĂ, DGJF (1893), 47.

– (P. difer.) *Coasta Țigăncii*. Versantul de sud al Dealului Țigăncii. ANCHETĂ. (Sinonim) *Dumbráva*.

- (P. polar.) *Pârâul Țigăncii* de pe *Valea Țiganca*. Pârâul ce străbate valea din partea de vest a s. Gugești (Mahalaua din Sus). PLAN (cca 1895).
- (P. polar) *Schitul din Țiganca*. Fost paraclis, aflat pe partea de moșie Țiganca între cca 1821 și 1872, cf. MATEI, G.S., 120-121.
- Etim.: antrop. *Țiganca*. Terenul este o fostă hliză răzeșească de o funie lățime, a unei Țiganca, din prima jumătate a sec. XVIII. Un nepot al ei dădea mărturie în anul 1810 pentru partea din moșia Gugești a neamului Bosie. CIUBOTARU, G.E., 64, nota 47. Schitul din Țiganca a avut hramul Sf. Voievozi, al bisericii boierești din Gugești. Acolo a fost și cimitirul vechi al satului Gugești.

Valea Boșcani(i) v. **Boșcana.**

Valea Cioarei v. **Cioara.**

Valea Ciorii v. **Cioara.**

Valea Doltului v. **Doltul.**

Valea Dorogan v. **Dorogan.**

Valea Doroganului v. **Dorogan.**

Valea Gugului v. **Gugul.**

Valea Liești v. **Lieștii.**

Valea Râmnicului v. **Râmnicul.**

Valea Siliștii v. **Lieștii.**

Valea Spânzurata v. **Spânzurata.**

Valea Șăpâșa v. **Șipășea.**

Valea Țiganca v. **Țiganca.**

OBSERVAȚII

Materialul toponimic a fost adunat din documente, un plan de moșie și un atlas geografic vechi și apoi verificat prin anchetă. Nu s-au putut citi două nume de poieni din Pădurea Mănăstirii, scrise ilizibil în foarte utilul (pentru identificarea locurilor) PLAN (cca 1895) – vezi la **Anexe** –, care reproduce majoritatea denumirilor din ATLAS MOLD. (1892). În cazurile în care numele nu mai este cunoscut în prezent, lipsește confirmarea sa prin sigla ANCHETĂ.

Cuvântul-titlu al fiecărui articol are forma literară. Nu am considerat necesară redarea pronunției locale, care este aceea cunoscută îndeobște, având particularitățile graiului din zona centrală a Moldovei. Am reținut doar formele palatalizate, ca în *Drochia* sau *Râchile Popii*, cea cu velarizare (*săliște*) și genitivul popular (*Gâtul*) *Spânzurății*.

Denumirile au fost prezentate într-o variantă simplificată a unui dicționar toponimic structural, indicându-se, când a fost cazul, procesele de formare a unor câmpuri toponimice prin polarizare și diferențiere. Din păcate, atestările toponimelor sunt relativ puține și nu foarte vechi, materialul documentar fiind sărac în această privință. În câteva situații, am evidențiat distincția dintre toponimia populară și toponimia oficială, creată de administrație sau de geografi.

Explicațiile etimologice au urmărit atât modul de constituire a denumirilor, cât și motivarea lor.

Pentru oricare cercetare locală, toponimele sunt prețioase, fiindcă pot contribui, adesea decisiv, la reconstituirea unor vechi realități sociale și fizico-geografice, precum localizarea așezărilor dispărute, modificarea aspectului mediului natural, prin defrișări, extensia sau utilizarea spațiului agricol etc. Termenii comuni geografici (denumiți de specialiști *entopice*), precum *bobeică*, *curături*, *gât*, *jitărie*, *obuz*, *pălmășie*, *râmnice*, *siliște*, *țărnuică* (variante *țărincă* și *țărincuță*, ca la Boțești) sunt destul de răspândiți în Moldova și nu evidențiază în mod pregnant un specific lexical al zonei.

ANEXE

[Recensământul din anii 1772-1773]

Ținutul Vasluiului. Ocolul Crasnii

Mănăstirea Bodescul

Diverși stăpâni, 25 gospodării, 5 pustii, 1 supus boieresc, 9 duhovnici, 6 moldoveni, oameni liberi și mazilii: Ionița Bârsa, Lupul Negel, Gheorghe, fiul (sîn) său, Ștefan Darii, Condorat Chitic, Iordachi, sîn popa, Andrei, fratele (brat) său, Tonica, Toma Cogalnicean, Ursachi Ugle, Iordachi Ciotca, Mereuța.

Gugești

[Stăpână] stolniceasa Anița Miclescu, 18 gospodării, 3 pustii, 7 țigani robi, 2 fețe bisericești, 15 scutelnici ai stolnicesei, precum și 4 slugi ale casei, care prin porunca divanului au fost scutiți de toate dările.

Dumbrava

Diverși stăpâni, 2 gospodării, 6 pustii, mazili: Vasili, pivnicer [= Pivnicerul], Constantin Bosie.

Moldova în epoca feudalismului. Volum editat de P.G. Dmitriev și P.V. Sovetov, VII, 1, Chișinău, 1975, p. 176-177 (Text în limba rusă).

[Recensământul din anul 1774]
Ținutul Vasluiului. Ocolul Crasnii

Bodescul

[Birnicii]

1. Vasile Turcul
2. Miron Caprău
3. Ignat
4. Ion Botezat, slugă

Mazilii ot tam

1. Ștefan Darii
2. Toma Cogălnicean
3. Iordachi Ciotca, priș [= venit]
ot Fălcii

Ruptășii ot tam

1. Tonică
- Iordachi sân popii
Andrei brat lui
Ioniță Bârsă
Gheorghii Negel
Condărat Pitic
Ursachi Ugle

Preuții ot tam

popa Gheorghii
popa Ion

Diiaconii ot tam

Artenii, diiacon
Gavril, diiacon
Ursachi, diiacon
Ioniță, diiacon
Macari, diiacon
Scărlat, diiacon
Ion, monah

Vasile, monah

Călărașii ot tam

Toader Sărindar

Babele ot tam

Măriuța, oarbă

Gugeștii

a dumneaei stolnicesei Micleascăi

[Birnicii]

1. Ion, chelar
2. Constandin Beșicuță
3. Antohii, blănar
4. Năstasă Cotluc, herghelegiu

Preuții ot tam

1. popa Petre

Diiaconii ot tam

1. Toader Beghet, diiacon

Țiganii ot tam

1. Constandin Câmpul
2. Stan
3. Ursul, herar
4. Ursul, viziteu
5. Toader

Dumbrava

Mazilii

1. Vasile, nepot Pivnicerului

Moldova în epoca feudalismului. Volum editat de P.G. Dmitriev și P.V. Sovetov,
VII, 1, Chișinău, 1975, p. 220 (Text în limba română).

ANEXA nr. 3
Fălciul. Catagrafie [1820]
Gugeștii i Lieștii

Liudi 50 birnici, însă:

Nechita Olariu
Costa(n)d(i)n Olariu
Toad(e)r Moldovan
Ion a Rusului
Filimon Tudosă
Ioniță Cucu
Pavăl Cucu
Necula Grosul
Gavril Chitic
Petri Rusu
Petri Cioban
Ioan Bedreg
Toad(e)r Cucu
Ioniță Roșca
Gheorghe Cucu
Toad(e)r Mândru
Ioniță Mândru
Iosăf Cucu
Petcu Cucu
Grigori Rus
Todosă Ainosă [= Aionesă]
Vasăli Ionesă
Onofrei Mărginen
Gavril Mărginen
Enachi Cioban

Toad(e)r Mărginen
Toma Strățicu
Nistor Spătărescu
Vasăli Crâsti
Gheorghe Macuș
Toad(e)r Mărien
Toad(e)r Oșștean
Lupul Teclici
Nichita Jășcar
Ilie a Nechitei
Toma Olari
Costand(i)n Tălabă
Toad(e) Tălabă
Ifimi Tălabă
Ioan Agapi
Pavăl Pancu
Ilii a Moșneagului
Grigori Codul
Ioniță Spătărescu
Ștefan Șujdi
Toad(e)r Rusu
Mitri a lui Agapi
Vasăli Surdu
Sâmion Dos
Toad(e)r Ciurariu

50

8 iartați și nevolnici

Toad(e) Bocu
Ștefan Ungurean
Gheorghe Olariu
Andrei Ciobotar

Costa(n)d(i)n Mocan
Apost(u) Cioban
Lupul Onosi
Grigori Rusul

8

14 slugi vechi a d(um)sali vor(n)lcu Neculai Dimachi, însă:

Mihălachi Butnariu
Toad(e)r Rotariu

Ioniță Aioanei
Sâmion Budescu

Vasâli Cojăscu
Vasâli Aioanei
Ioan Roșu
Ioniți Drubotă
Sâmion Bârghion

Sâmion Săcrieriu
Gheorghe Butnariu
Agapi Butnariu
Ștefan Bîrghion
Ștefan Plugariu

14

72 suma urmii

Ilargații plugari, vâcari și pădurari viniți câți di doi și trii ani, a dumi(sali) vor(ni)cu Neculai Dimachi, însă:

Costand(i)n Todosă
Dumitru, pădurariu
Pantelii, pădurariu
Toad(e) Macovei
Ioniță, vânător
Ioan Bârgău

Ioan Blănar
Irimie, prisăcar
Toader, plugariu
Ioan Putină, plugar
Ioan sân Pușcaș, plugar

11

preut Ioan

dascăl Lupul

85

(f. 123 v. - 124 v.)

O statistică aduce câteva informații suplimentare: „Sat de starea a 3-a/ Cifertul al 3-lea – dech(emv)r(ie), ghen(a)r(ie) și fevr(uarie) – 110 lei.

Gugeștii i Lieștii, moșia dum(i)sale vornicului Neculai Dimachi, la pădure, hrana lor cu plugăria, având și câmpu, însă: 50 birnici cu șapte burlaci, din care 8 frunțași, 12 mijlocași și 30 codași ...” (f. 251 v.). Aceleași cifre apar și la f. 285 v.

Catagrafia a fost întocmită în dec. 1819 (f. 242 r.)

DJIAN, Vistieria Moldovei, cond. 6/1820.

Della scrierii lăcuiitorilor prin sateli ocolului Crasna, pentru fevr(uarie) [1832]

No. lăcuiitorilor. Satul Gugeştii den ocolul Crasnii, ţân(u)t Fălciuu, stăpânit de vornic(ul) Nicolai Dimachi

Preoţii în slujbă la bisărica (cu) hramu Sf. Necolai

1. iconom Ioan Bosăe	}	Biserica cu hram(ul) Sf. Neculai
2. iconom Costandin Bârghioan		
3. sâchelar Vasîle		

Diaconii în slujbă

1. diaconu Theod(o)r

Privilighiţii fără dare

1. Polc(o)v(nicelul) Ştefan Bârghioan, cu carte d(o)mn(ului) Sturza din let (1)823 fevr(uarie) 13; vat(a)v pe moşie Gugeştii – 150 oi, 100 peci [= porci], 200 vedre şi 5 liudi

Nevolnicii şi acei (i)ertaţi de sat

1. Gheorghii Putină, (i)ertat
2. Costandin Tălabă, olog cu rane pi picioare
3. Andreiu Anastasâii, tij rănit
4. Toader Cărcul, stricat de cel perit, fără nas şi gură
5. Petre Gioancă, olog cu picioarele umflati
6. Costandin Tudosi, orbu
7. Ioan a Aghinioae, (i)ertat de sat
8. Toader Ciorneiu, de tot bolnav ofticat
9. Costandin Vlasă, pătimaş de epidepsie
10. Vasîle Surdul, olog cu picioarele rupti
11. Ursul, plugar, topit de bătrân

Văduvile

1. Marie Măncăşoae, săracă
2. Marie Chiţăscului, tij
3. Marie lui Costandin Mândru, tij
4. Aftinie lui Ioniţ a Ioanii
5. Crăstina lui Andreiu Cibotar
6. Marie lui Bedreag
7. Dochiţa Crăciunoae
8. Tudora lui Irimie Ciobotar
9. Ileana Mândroae

10. Marie Rotărița
11. Gahița lui Ghirasâm

Scutit pentru cel luat la straja pământească

Dumitru Crețul, pentru nepotul său Ioan Tărcan

Slujitorii bisericești

1. ipodiiakon Grigori, clisăiarh
2. dascal Costandin sân Pancul
3. Palade, pălimariul
4. Pavăl, staroste, ce-i zăc și Cucul

Birnicii breslași a rangului

1. Toader sân Morar	23. Vasăle Cojocar, ficior de vrâstă
2. Vasăle Arușcii	24. Zaharie Panheli [= Pandeli], ficior de vrâstă
3. Grigori Anastasâi	25. Ioan Mărieian
4. Ioniță Anastasâii	26. Niță Drobotă
5. Vasăle Mândrul	27. Ioan Pancul
6. Ioniță Cucul, ficior de vrâstă	28. Marcul Babei
7. Grigori Teclici	29. Vasăle Miclescu
8. Sâmion Scutar	30. Vasăle Moroșanu
9. Ștefan Țârde, ficior de vrâstă	31. Costandin Mocanu, ficior de vrâstă
10. Vasăle Crăste, ficior de vrâstă	32. Costandin Drobotă, ficior de vrâstă
11. Toader Crăste	33. Costandin Anechitei
12. Iftimi Anechitei	34. Toader Popăscu
13. Toader Cucul	35. Lupu sin Toader Mândru
14. Toader Amândroae	36. Necolai Aroșcăi
15. Nistor Spătărescu	37. Ioan a lui Pintelie
16. Toader Bolată	38. Toma Spătărescu
17. Anton Cucul	39. Gheorghii Donosăi
18. Roman Spătărescu	40. Neculai Botezat
19. Toader sân Apostul	41. Vasăli Cucul, vătăman
20. Ilie Hanul	42. Iosâp Frumușăl, vornic
21. Simion Rusul	
22. Toader Urechi	

Hrisovoliții făr(ă) bir, după hrisovul dom(nului) Ioan Sturza din (1)827 iuli 20, cuprinzător de 60 liude din care numai 13 s-au putut aduna:

1. Toader sin Ioniță Cioban
2. Alixandru Meuțanu [= Merțan]
3. Pentilie Canța
4. Dumitru Obreș [Obreja]

5. Necolai Cârcul
6. Ioniț(ă) Cioban
7. Filip Ungureanu
8. Tudosă a Ionesăi
9. Gheorghi Butnar
10. Lupul Munteanu, ficior de vrâstă
11. Toader Spătărescu
12. Simion Baciul
13. Toader Hușninar [= Huștinar], ficior de vrâstă

Slugile rangului, fără bir

1. Simion Burghioai
2. Dănilă Țoancă
3. Toader Merțanu, ficior de vrâstă
4. Vasăle Leucușăscu, ficior de vrâstă
5. Simion Bodescul, ficior de vrâstă
6. Ion Braniște
7. Filimon Tudosi
8. Vasăli Săcrier

Oamenii streini, fără căpătâiu

1. Ioan Buruiană
2. Gheorghi Buruiană
3. Vasăli Codău
4. Ilie Strurzul
5. Ilie Mândru

[Semnături]

<m.p.> indescifrabil

<m.p.> St. polcovnic(el) [= Ștefan Bârghioan, polcovnicel]

[amprente digitale și nume]

- eu Vasăle Criste
- eu Ștefan Țârde
- eu Toader Ureche
- eu Ioniță ...ros [?]
- eu Grigori Anastasăi
- eu Iosăp Frumușăl, vornic

Prezident comisii aga Dimitri Iamandi <m.p.>

[?] Vasăli, cam(ina)r <m.p.> } deputați
C. Șendrescu, pahar(nic) <m.p.> }

Ca....[?] <m.p.>	}	ispravnici
G..... C...[?], spat(ar) <m.p.>		

Săcritari comisii G. Butuce stol(ni)c <m.p.>

Arhivele Naționale Iași, *Vistieria Moldovei*, cond. 66/1831, f. 75 r. – 76 v.

*

O condică separată a catagrafiei ocolului Crasnei cuprinde transcrierea aproximativ asemănătoare a numelor locuitorilor recenzați din satul Gugești, cu deosebiri: Slugile rangului fără bir (8) sunt încadrați la Bejenarii hrisovoliți (8), iar Oamenii streini fără căpătâiu (5) sunt Oameni tocmiți cu hac (5).

DJIAN, *Vistieria Moldovei*, cond. 191/1831, f. 98 v. – 101 r.

**Ocolul Crasnii. Țânutul Fălciului [1832]
Satul Gugeștii ce s-au unit cu Lunca Mândreștii.
Moșia d(umisale) vornic(ului) Neculai Dimachi**

Numele și porecla lăcuitorilor birnici

Păladi, ponomar	Ioan Măriian
Pavăl, starosti	Niță Drobotă
Toader sîn Morariu	Ioan Bancul [= Pancul]
Vasâli Arușcii	Marcu Ba..os [= Babei]
Grigori Anăstasâii	Vasâli Miclescu
Ioniță Anăstasâi	Vasâli Moroșanu
Vasîli Mândru	Costandin Chiu.. [= Mocanu]
Ioniță Cucul	Costandin Drobotă
Grigori Teclici	Costandin Anichitii
Simion Scutar	Toader Popăscu
Ștefan Țârde	Lupu sîn Mândru
Vasîli Chirăscu [= Crâste, 1831]	Neculai Aroșcăi
Toader Chirăscu [= Crâste, 1831]	Ioan a lui Pintilii
Iftimi Anichitii	Toma Spătărescu
Toader Cucul	Grigore Donosă
Toader Amândrii	Neculai Botezat
Nistor Spătărescu	Vasâli Cucul
Toader Bulată	Ioan Frumușălu
Anton Cucul	Simion Bârgăoan
Roman Spătărescu	Dănilă Țoncu
Toader sîn Apostu	Toader Mărțian [= Merțanu]
Ilie Hanu	Vasâli ...cășăscu [= Leucușăscu]
Simion Rusu	Simion Budescu
Toader Urechi	Ioan Braniște
Vasâli Cojocar	Filimon Tudosă
Zaharia Pandeli	Vasâli Săcrieriu

52

10 să scad din numărul birnicilor, la zăci doi, ci după așazăământ să lasă pentru slujba moșiei proprietariului.

42 rămân birnici plătitori capitației, care socotindu-să câte 30 lei unu cu altu pi an să vine să dei 1260 lei într-un an, care bani îi vor plăti în patru trimisti, adică câte 315 lei la un cifert de trii luni la Vist(ieria) pământescă.

Bejănarii hrisovoliți

Toader sân Cibotariu
Alexandru Mărgian [= Merțan]
Pintilei Canță
Dumitru Obreja
Neculai Cârцу
Ioniță Cibotar

Tudosă Aionesăi
Gheorghie Butnariu
..... [= Lupul Munteanu, 1831]
Toader Spătărescu
Simion Baciу
Toader Hușținaru

13 adecă treisprăzece bejănari hrisovoliți care socotindu-să câte cinsprizăci lei unu cu altu pe an să vine să dei 195 lei într-un an, care bani îi vor plăți în patru trimestre, adică câte 48 lei: 90 bani la un cifert de trei luni.

Oameni fără căpătăi

Ioan Buruian
Grigori Buruian
Vasăli Codău
Ilie Sturzu
Ilie Măndru

5

Osăbute stări de lăcuitori aflători în acest sat nesupuși la nici un feliu de dări și havalele

Preoți

iconul [= iconomu] Ioan Bosăe
iconomul Costandin Ioan
sechelariu Vasăle

Diaconi

diiaconu Theodor

Dascali

ipodiaconu Grigori
dascalu Costandin Pancul

Sluj(itori) la b(isărica) Sft. Necolai

Privilighieți

polcovnicu Ștefan Bărcianu

Scutiți pentru strajă

Dumitr(u) Crețu

Bătrâni și nevolnici

Grigori Putină
Costandin Tălabă
Andrii Anăstasiei
T(o)ader Cârцу
Petre Gioancă
Costandin Tudosă
Ioan a Ghenoi

Toader Ciurchi
Costandin Vlasă
Vasâli Surdu
Ursu, plugariu

11

Văduve

Marie Măncăsoaea
Marie Nițăscului
Marie Mândrului
Iftimie lui Ioniță
Crâstina Cibotariului
Maria lui Podrian [= Bedreag]
Dochița Crăciunoaia
Tudora Crocinoia
Ileana Mândroaia
Maria Rotărița
Gafița lui Gherasâm

11

Suma urmi: Iar peste tot triizăci.

DJIAN, *Vistieria Moldovei*, cond. 544/1832, f. 141 v. – 144 r.

**Satul Gugeștii. Ocolul Crasnii. Țănutul Fălciului [1838]
Satul Gugeștii, moșia dumnelui [sic!] c(u)c(oanii) Catinca, născută Dimachi**

Preoții

iconom Vasăli Bogos

Co(stan)din Bârgăoan

Theodor Cheșchiu

Diaconi în slujbă

irodiacon Ioan

Dascălii bisericești

Tudurachi, dascal

Costachi sânn Nichita

La biserica cu hramul Sfinții Voi(e)vozi și schit
Lieștii, hram(ul) Adormirii Maicii Domnului

Vătăjii moșilor

Iordachi Mândrescu

Bătrânii trecuți în vârstă și nevolnici

Ion diacon Bosâescu

Gheorghe Putină

Ioan Ci(o)ban

Ioan Olariu

Vasăli Cioban

Costandin Mocanu

Lupu Muntean

Andrei Anastasă

Vasăli Mutul

Toma Olariul

Văduve

Maria Mucuțoi

Aftinia lui Ioniță

Crăstina Cibotăriț(a)

Maria lui Bedreag

Tudora Crăciunoai

Ileana Măndrei

Maria Rotărița

Stanca lui Hilon

Maria lui Costandin

Irina lui Costandin

Maria Săcrierița

Birnicii

Iacob Aruștii

Sâmion Ungurean

Toader zăt Morariu

Vasăli Aruștii

Grigori Anastasâi

Vasăli Măndru

Ioniță Cucul

Grigori Teclici

Sâmion Scutariu
Vasâli Crâste
Iftimi Anechitei
Toader Cucul
Toader Amândroai
Nistor Spătărescu
Toader Bolat
Anton Cucul
Roman Spătărescu
Toader sân Apostu
Ilie Han
Sâmion Rusu
Toader Urechi
Vasâle Cojoc
Zahăria Pandeli
Ioan Pancu
Marcu Ababii
Vasâle Miculescu
Vasâle Moroșan
Costandin Drobotă
Toader Popăscu
Lupu Mândru
Neculai Arușcăi
Ion a lui Pintelei
Toma Spătărescu
Gheorghi a Donisăi
Neculai Botezat
Vasâli Cucul
Sâmion Bârgăoan
Ioan Braniști
Vasâli Săcrieriu
Gavril Crâstea
Ioniță Cogălniceanu
Mătei a Dochiții
Vasâli Lupu
Ioan Buruiană
Gheorghi Buruiană
Vasâli Codău
Dumitru Crețu
Ștefan Țârde
Toader Merțan
Vasâli Leucășă

Ioan a Agăchioai
 Toader Ciorneiu
 Toader Pogăncean – venit din sat Cordenii
 Ioan Dohotariu – de la Hopăt, țin(u)t(ul) Dorohoi
 Neculai Crâcimar – de la târg(ul) Botoșanii
 Ioan Romeghe – de la Armășăni, țin(u)t(ul) Vaslui
 Iacob Harabagiu – de la Boțăști, țin(u)t(ul) acesta
 Irimia Panțăru – de la Târg(ul) Neamțului
 Vasăli Aionesăi – venit din Cordun
 Pavăl Harabagiu – de la târg(ul) Bârlad
 Ioan Prisăcariu – de la Șârbești, țin(u)t(ul) Vaslui
 Iacob Rusu – de la Pribești, țin(u)t(ul) Vaslui
 Gheorghe Olariu – de la târg(ul) Romanului
 Mihălachi Chelariu – de la Bădiliță, țin(u)t(ul) Sucevei
 Gheorghe Băltariu – de la târg(ul) Botoșăni
 Pavăl Pintelei – de la Șârbești, țin(u)t(ul) Vaslui
 Trohin Botezat
 Ioan Tărcanu
 Ilie Mândru
 Ioan sân Sava – căpătăer de la târg(ul) Hușilor
 Costandin sân Petre Arnăut – venit din Huși, patentar stare(a) 3
 Vasăle Macovei
 Apostu sân lui Munteanu
 Petrachi zăt Surugiu
 Neculai Amorăriții
 Toader Amorăriții
 Grigori Cibotar
 Iordachi sân Toader Morar
 Mihai Arușcii
 Dumitru Bedreag
 Iftimi Mândru
 Grigoraș Arotăriții
 Costachi Boghiul
 Vasăli Ungurean
 Ioan sân Ștefan Târde
 Gheorghe sân Ștefan Târde
 Vasăli Măriian
 Ioan sân Vasăli Leucușăscu
 Ioan sân Vasăle Crăciun
 Ioan sân Vasăli a Ionesăi
 Enachi sân Toader Merțan

} însurați din (1)832

} însurați din (1)833

} însurați din (1)834

} însurați din (1)835

Toderachi sîn Toader Merțan	}	însurați din (1)836
Vasăli zăt Palade		
Gavril zăt Paladi		
Ioan Moroșan		
Gheorghi Pascal		
Vasăli a Argintoai		
Vasăli Roșu		
Andrii Roșu		
Ioniță Tălabă	}	însurați din (1)837
Neculai sîn Ioniță Ciobotar		
Ioan Niță		
Dumitrache Pandele		
Manolachi Cioancă		
Pavăl Onofrei		
Cost(an)din sîn Pavăl staroste		
Grigori Pădurar		
Irimia Pădurar	}	însurați din (1)838
Ioan Pădurar		
Costachi Surugiu		
Sâmion Ungurean		
Costandin Roșca		
Toader Crâstea		

Vătăjii moșilor

Gheorghi Mircăș – *să să treacă la bir* – vătav la moșia Mândreștii

Bejenari vechi hrisovoliți

Alicsandru Merțanu	}	În sat de hrisovoliți a dum(isale) c(u)c(oanii)
Toader sîn Ioniță Cioban		Catinca Demachi
Pintelei Canta		Hrisovoliți a dum(isale) c(u)c(oanii), Catinca
Neculai Cârцу		născută Demachi
Filip Ungurean		
Todosă a Ionesăi		
Gheorghi Butnariu		
Toader Spătărescu		
Pavăl Spătărescu		
Ioan Limbăneagră		
Gheorghi Pitac		
Ilîi Doda		
Chirica Hoșținar		

Costandin Căloian
 Grigoraș Țârde
 Dumitru a Agătoai
 Ștefan Ungurean
 Iliei a Nechitoai
 Vasăli Uruciu
 Ioan Muntean
 Ioan Macoveiu
 Vasăli Holătă
 Nica Macovei
 Grigori Pătrăucean
 Grigori Tărăță
 Luca Merțanu

Hrisovoliți a dum(isale) c(u)c(oanii) Catinca,
 născută Demachi

Cozma Țârde
 Ioan Morariu
 Toader Pădurariu
 Ioan Pădurariu
 Vasăle Anichitoai
 Grigori Chițăscu
 Ioan Mândrescu
 Ioniță Ciobanu
 Toader Hoștinariu
 Paladi Ponomariu
 Costandin Vlasă
 Vasăli Surdu
 David Burlacu
 Ioan Apostu

Căpătăierii acii ce nu să vor pute lua în bir cu satele

Zaharia Surugiu }
 Vasăle Pristavu } veniți din sat(ul) Lunca Bârnovii, ținut(ul) Eșii,
 Dumitru Luncă } cu posăsorul Ștefanachi spătar
 Tănasă Dârvariu – venit de la Lunca tot cu posăsorul

Suma din urmă – preoți 3, diaconi 1, dascăli 2, vătăji 2, bătrâni 10, văduve 11, birnici 114, bejenari vechi 40, căpătăeri 4.

Anul una mie opt sute triizăci și opt, săpt(em)v(rie) 17 zile.

[Semnătură]

Vasăli iconom și vechil moșii <m.p.>

[Amprente digitale și numele martorilor]

- Iliei Han
- Simion Rus

- Ioniță Cucu
- Sâmbion Scutaru
- Vasăli Cucu
- Roman Spătărescu
- Iftimi a Nichitoai
- Vasăli Moroșan
- Costantin Drobotă

[Pecete cu fum] Ținutul Fălciu Sat Gugeștii 1834

Comisia înscrierii rodului de la țin(u)t(ul) Fălciului.

În ființa noastră făcându-să această înscriere după săvârșare(a) formalnicului giurământ în bisărică că nu s-au îndosât niciun om, să adiverești.

Deputatul ținutului și împreună lăcuiorii ... [Semnături]

[Pe o filă atașată, f. 141 r.] Lăcuiorii satului Gugeștii din ținut(ul) Fălciului, priimind di astăzi di la comisie catagrafii ținutului tăblița satului pentru înscrierea făcută de no. lăcuiorilor aflători în satul nostru și pentru ca piste acest număr ce am arătat nu să mai află niciunul neînscris, încredințăm prin această scrisoare ca, după cercetare ce în urmă s-ar mai face de cătră ocârmuire de s-ar mai găsi oameni neînscriși atât din birnici cât și din orice feliu de stare, să fim noi supuși supt tot feliu de asprime a legilor ca niște călcători de giurământ, fără a ne pute îndrepta spri niciun feliu di cuvânt și să plătim și toată cheltuiala ce s-ar face cu ace cercetare, iar eu preotul iscălit să fiu lipsit de darul preoții.

Vasăli iconom și vechil moșii <m.p.>

[Amprente digitale și numele martorilor de mai sus] [Pecete cu fum]

[La f. 141 v.] Comisia catagrafii țin(u)t(ului) Fălciului. După ce s-au cetit tăblița înscrierii în ființa lăcuiorilor viniți di față, am dat și acest înscris cari să adiverează di comisii. 1838 săpt(emvrie) 17.

[Patru semnături indescifrabile]

Săcritari C. Iancu Nicolai <m.p.>

DJIAN, *Vistieria Moldovei*, cond. 290/1838, f. 135 r. – 143 r.

*

Notă. Pentru economie de spațiu, listele categoriilor fiscale sunt scoase din rubricile corespunzătoare ale condiții imprimate tipografic.

[Ținutul Fălciului]. 1845

Catagrafia lăcuiitorilor din satul Gugeștii, Ocolul Crasnii,
proprietă a dumis(a)li cucoanii Catinca Dimachi

Tagma bisericască

Preoții

Vasâli Bogos

Toad(e) Cheșchiiu

Dascalii

Gheorghii Bogos candidat la Socola

Costa(n)di(n) sâ n Nechita Cilibiu

La bisărica cu hramul v(inții) V(oi)evozi

Preoții

Neculai Savin

Dascalii

Costachi sâ n dascalu Andrii

Ștefan Bogos

La bisărica cu hramul Adormire(a) Maicii Domnului

Vătăjii de la moșiile boerești

Iordachi Mândrescu

Bătrâno-nevolnicii

Iacob Arușcii

Toad(e)r Merțanu

Iacob Rusu

Gheorghii Ostoriu [= Olariu]

Iftimi Mândru

Andrii Anastasâii vechiu

Ioniță Ciobanu

Ioan Pădurariu

din birnicii di la așăzari

Văduvile

Crestina Cibotărița

Irina Rotărița

Irina lui Costa(n)din

Mariia Săcrierița

Căsandra lui Vasili Aruștii

Nastasâia lui Ioan Ramega

Măstina [= Mălina] lui Neculai Amorăriții

Ioana lui Andrei Acibotăriții
Măriia lui Ioniț(ă) Pogănceanu
Vasâlca lui Toma Spătărescu
Irina lui Zaharie
Nastasâea lui Enachi a Nechitii
Catrina lui Vasâli Cucu
Nastasâia lui Iliei Mândru
Vârvara lui Vasâli Criste
Tudura lui Mihalachi Chelar
Măriia lui Ioan Tărcan

Birnicii

Sâmion Ungurean
Grigori Anastasâii
Ioniț(ă) Anastasâii
Vasâli Mândru
Ioniță Cucul
Grigori Tecliciu
Sâmion Scutariu
Iftimi a Nechitii
Toad(e)r Mândroii
Nistor Spătărescu
Toader Bolat
Anton Cucu
Roman Spătărescu
Ilie Hanu
Toader Urechi
Ioan Pancu
Marcu Ababii
Vasâle Miclescu
Vasâli Moroșanu
Costandin Drobotă
Toader Popăscu
Neculai Roșca
Ion Pintilii
Gheorghe a Dosăesăi [= Donisăi]
Neculai Botezat
Vasâli Cojocariu
Sâmion Bârgăoan
Ioan Braniști
Vasâli Săcrieriu
Gavril Crâste

Mătei a Dochiții
Vasâli Lupu ci-i zâc și Lungu
Ioan Buruiană
Gheorghe Buruiană
Vasâli Badău [= Codău]
Toader Ciornei
Toader Pogăneanu
Neculai Crâșmariu
Iacob Harabagiu
Irimia Panțaru
Vasâli Onesâi [= Aionesăi]
Păvăl Harabagiu
Ioan Prisăcariu
Vasăle Macovei
Petrachi zât Surugiu
Toader a Morăriții
Iordachi sân Toader Morar
Mihaiu Arușcii
Dumitru Bedreag
Grigoraș a Rotăriții
Costachi Boghiul
Vasâli Ungureanu
Gheorghe sân Ștefan Țârde
Vasâli Măriian
Ioan sân Vasâli Licușăscu
Ioan sân Vasâli Crâste
Ioan sân Vasâli Aionesăi
Enachi sân Ioan [= Toader] Merțanu
Tudurachi sân Toader Merțanu
Vasâli zet Palade
Gavril zet Paladi
Ioan Moroșanu
Gheorghe Pascal
Vasâli a Argintoaii
Vasâli Roșu
Andrii Roșu
Ioniță Tălabă
Dumitrachi Pandeli
Pavăl Onofreiu
Costa(n)din sân Pavăl Starostile
Grigori Pădurariu
Costachi Surugiu

Sâmion Ungureanu ci-i zâc și Jâtar
 Toader Crâste
 Gheorghe Nircaș
 Ioan Pândariu
 Ioan Nemțanu
 Vasăli sâu Ioan Păduraru
 Toader sâu Ștefan Țârde
 Gheorghe sâu Costa(n)din Todosă
 Grigori Ciobotariu
 Gheorghe Băltariu
 Vasăli Leucușăscu
 Ioan Agachioii
 Costa(n)din sâu Petre Armăuț
 Ioan sâu Toader Avădanii – venit din sat Brădicești
 Ioan Bălan – venit di la Plotonești
 Ștefan Droboță
 Nica sâu Vasile Cojoc(a)r } înșurați din (1)839
 Mihailechi Chițăscu }
 Toader Zaharii } înșurați din (1)840
 Dumitru zet Morărița }
 Costa(n)din Prisăcariu } înșurați din (1)841
 Ioan Obreja }
 Dumitru sin Gheorghe Olariu – (1)843
 Iftemi sâu Vasile Aionesăi – (1)1845

Căpătăerii

Simion Munteanu – venit din Vrance
 Petre Văcariu – de la Ferești, ț(i)nut(ul) Vasluiului } haidăi la Huși
 Toader a Sămarii – din sat Stroești

Bejănarii acei vechi hrisovoliți

Alixandru Merțanu
 Toader sâu Ioniț(ă) Ciobanu
 Pintelei Canța
 Neculai Cârnu
 Filip Ungureanu
 Todosă Aionesăi
 Gheorghe Butnariu
 Toader Spătărescu
 Pavăl Spătărescu
 Ioan Limbăneagră
 Gheorghe Pitacu

Iliei Dodu
 Grigoraș Țârde
 Dumitru Agăchioii
 Ștefan Ungureanu
 Iliei a Nechitoai
 Vasăli Uriciuc
 Ioan Munteanu
 Ioan Macoveiu
 Vasăli Holătă
 Nica Macoveiu
 Gheorghi Pătrăucean
 Luca Merțanu
 Toader Pădurariu
 Ioan Pădurariu
 Vasăle a Nechitoai
 Ioan Mândrescu
 Pălade Ponomariu
 Costa(n)din Vlasă
 Ioan Apostu
 Vasăli Surdu
 Gheorghi sîn Ioan Macoveiu
 Ioan sîn vătav Iordachi
 Ștefan Mancaș
 Vasăli sîn Toader Zărnică
 Costandin Cârlan
 Dumitru sîn Gheorghi Tărăță
 Timoftei sîn Ioan Pădurariu
 Sămion sîn Costa(n)din Melintii
 Neculai a Sofii
 Ioan Filimon

} însurați din (1)842

} însurați din (1)843

} însurați din (1)844

Adică trei preoți, patru dascăli, un vătăjăl, opt bătrâno-nevolnici, șaptisprezăci văduvi, nouăzeci și șasă birnici, triizăci și nouă bejănari hrisovoliți și trii căpătăeri fac pisti tot. (1)845 săpt(em)v(rie) 3

[Amprente digitale și numele martorilor]

- eu Neculai Lungu vornic
- eu Ioan Munteanu
- eu Ioniță Anastasâi
- eu Gavril zet Paladi
- eu Grigori Anastasâi
- eu Vasăli Bulău
- eu Marci Ababii
- eu Vasăli Mândru
- eu Gavril Crăste
- eu Iliei Dodu

Perilipsis pentru birnici

No.

121 – birnici cunoscuți di la așăzari t(ă)bliți(i)

1 – sporit în dos(ul) tăblițăi

122

37 – să scad, însă:

2 – după poruncile Vist(e)r(i)e(i), adică

1 – Vasăli Pristavu de la cifert al 2-le (1)841, la Lunca Bârnovii, țân(u)t(ul) Eșăi

1 – Dumitru Crețu, di la cifert al 2-le (1)844, la Bălțați, țân(u)t(ul) Vasluiu

2

19 morți, adică:

Toader zet Morariu (1)842

Vasăli Arușcii (1)843

Vasăli Crâsti (1)843

Toad(e)r Cucu (1)840

Zaharie Pandeli (1)843

Toma Spătărescu (1)844

Vasăle Cucu (1)843

Ioniț(ă) Cogălniceanu (1)842

Ștefan Țârde (1)843

Ioan Dohotariu (1)842

Ioan Romeghe (1)844

Mihalachi Chelar (1)844

Ioan Tărcan (1)843

Ilii Mândru (1)844

Neculai Amorăriții (1)844

Ioan sîn Ștefan Țârde (1)844

Irimie Pădurar (1)842

Costa(n)din Roșca (1)844

Gheorghe Pintilii (1)843

19

85 21

DJIAN, *Vistieria Moldovei*, cond. 277/1845, f. 7 v.-13 r.

*

Notă. Pentru economie de spațiu, listele categoriilor fiscale sunt scoase din rubricile corespunzătoare ale condicii imprimate tipografic.

Țâ(nu)t(ul) Fălciul. Ocolul Crasnii. 1846
Matca lăcuiților birnici din Ocolul Crasnii
Satul Gugeștii, moșia dum(i)s(ali) c(u)c(oanii) Catınca Dimachi

Osăbite stări de lăcuiitori aflați în acest sat nesupuși la nici nu feliu de dări și havalele

Preoții

Vasâli Bogos

Toader Cheșchinu

Dascali

Gheorghi Bogos candidat la Socola

Costa(n)din sân Nechita Ciciu//Cilibiu

} La bisărica cu hramul Sfi(n)ții Vo(i)evozi

Preoții

Neculai Savin

Dascalii

Costachi sân dascalu Andrii Ștefan Bogos

} La bisărica cu hramul

Adormirea Maicii Domnului

Priviligheții

Iordachi Mândrescu, vătav moșâi

Bătrâno-nevolnicii

Iacob Arușcii

Toad(e)r Merțanu

Iacob Rusu

Gheorghii Olariu

Iftimi Mândru

Andrii Anăstăsoai

Ioniță Cioban

Ioan Pădurariu

Văduvile

Cristina

Irina

Irina

Mariia

Casandra

Nastasâia

Mălina

Ioana

Mariia

Vasâlca

Irina

Nastasâia

Catrina

Nastasâia

Vărvara

Tudora

Mariia

Numele și porecla lăcuitorilor birnici și hrisovoliți

Sâmion Ungurean

Grigori Anastasâi

Ioniță Anastasâi

Vasâli Mândru

Ioniță Cucul

Grigori Teclici

Sâmion Scutariu

Iftimi a Nichitii

Toader a Mândronii

Nistor Spătărescu

Toad(e)r Bulat

Anton Cucu

Roman Spătărescu

Ilie Hanu

Toad(e)r Urechi

Ioan Pancu

Marcu Ababii

Vasâle Miclescu

Vasâli Moroșanu

Costandin Droboță

Toader Popăscu

Neculai Roșca

Ion Pintilii

Gheorghe a Donesăi

Neculai Botezatu

Vasâli Cojocariu

Sâmion Bârgăoanu

Ioan Braniște

Vasâli Săcrieriu

Gavril Crâste

Mătei a Dochiții

Vasâli Lupu ci-i zâc și Lungu

Ioan Buruiană

Gheorghe Buruiană

Vasâli Bodău

Toad(e)r Ciornei

Toader Pogăncianu

Neculai Crâșmariu

Iacob Harabagiu

Irimia Panțăriu

Vasâli Aionesăi

Păvăl Harabagiu
Ioan Prisăcariu
Vasâle Macovei
Petrachi zăt Surugiu
Toader a Morăriții
Iordachi sân Toader Morar
Mihaiu Arușcii
Dumitru Bedreag
Grigoraș a Rotăriții
Costachi Boghiu
Vasâli Ungureanu
Gheorghe sân Ștefan Țârde
Vasâli Măriian
Ioan sân Vasâli lui Coșăscu [= Licușăscu]
Ioan sân Vasâli Criste
Ioan sân Vasâli Aionesăi
Enachi sân Toad(e)r Merțanu
Tudurachi sân Toad(e)r Merțanu
Vasâli zăt Paladi
Gavril zăt Paladi
Ioan Moroșanu
Gheorghe Pascal
Vasâli Argintoaii
Vasâli Roșu
Andrii Roșu
Ioniță Tălabă
Dumitrachi Palade [= Pandeale]
Pavăl Onofrei
Costa(n)din sân Pavăl Starostili
Grigori Pădurariu
Costachi Surugiu
Sâmion Ungureanu ci-i zâc și Jâtariu
Toader Crâste
Gheorghe Nirca
Ioan Pândariu
Ioan Nemțanu
Vasâli sân Ion Păduraru
Toader sân Ștefan Țârde
Gheorghe sân Costa(n)din Tudosă
Grigori Cibotariu
Gheorghe Băltariu
Vasâli Leucușăscu

Ioan Agachioii
Costa(n)din sîn Petre Arnăuț
Ioan sîn Toader Avădanii
Ioan Bălan
Ștefan Droboță
Nica sîn Vasile Cojocariu
Mihalachi Cărțacă [= Chițăscu]
Toader a Zaharii
Dumitru zăt Morăriți(i)
Costa(n)din Prisăcariu
Ioan Obreja
Dumitru sîn Gheorghi Olar
Iftimi sîn Vasili Aionescăi

96

19 – Adica nousprezăci numi lăcuitori birnici să scad din numărul birnicilor, la zăci doi, ci după așăzământ să lasă pentru slujba proprietariului, cari au fost apărați de bir și havaleli, precum și cvartiru oștiniacă [= oștenesc].

Bejănarii hrisovoliți

Alixandru Merțanu
Toad(e)r sîn Ioniță Cioban
Pintilii Canța
Neculai Cârnu
Ștefan [= Filip ?] Ungureanu
Todosă Aionescăi
Gheorghi Butnariu
Toad(e)r Spătărescu
Pavăl Spătărescu
Ioan Limbăneagră
Gheorghi Pitacu
Ilii Dodu
Grigoraș Țârde
Dumitru Agăchioi
Ștef(a)n Ungureanu
Ilii a Nechitoai
Vasăli Uruciuc
Ioan Munteanu
Ioan Macovei
Vasăli Holătă
Nica Macovei
Gheorghi Pătrăucean

Luca Merțanu
Toad(e)r Pădurariu
Vasâle a Nechitoai
Ioan Mândrescu
Păladi Ponomariu
Costa(n)din Vlasă
Ioan Apostol
Vasâli Surdu
Gheorghi sân Ioan Macovei
Ioan sân vâtav Iordachi
Ștef(a)n Mancaș
Vasâli sân Toader Zărnica
Costandin Cârlan
Dumitru sân Gheorghi Tărăță
Timofti sân Ioan Pădurariu
Neculai a Sofii
Ioan Filimon

39 Adică triizăci și noă bejănari hrISOvolii, cari socotindu-să câte cinsprezăci lei unul cu altul piste an dare legiuită și câte trii lei pentru ținere slujătorilor, iar pi an să vini să dei pisti tot 702 lei pi an, care bani îi vor plăti în patru triminii, câti 170 lei: 60 bani la un cifert di trii luni.

DJIAN, *Vistieria Moldovei*, cond. 437/1846, f. 11 r.-15 v.

*

Notă. Pentru economie de spațiu, listele categoriilor fiscale sânt scoase din rubricile corespunzătoare ale condiții imprimate tipografic.

Ținutul Fălciu. 1852

Satul Gugeștii din Ocolul Crasnei, propieta a dum(i)s(ali) vorn(icului) Toderiță Balș
Osăbite stări de locuitori aflători în acest sat nesupusă la nici nu feliu de dări și havalele

Numele și porecla acestora și împregiurările lor

Preoții

Vasili Bogos iconom

Dascalii

Costachi Cilibiu

Tudurachi Strătulat

Sf(inții) Vo(i)evoz(i)

Preoții

Toad(e)r Cheșchinu

Dascalii

Ștefan Bogos

Costachi Andrian

Adormirea Maicii Domnului

Priviligheții și acei apărați cu cărțile Ocârmuirii

Iordachi Botezatu, apărat cu carte(a) Divanului împlinitor din (1)841. n. 20712

Iordachi Mândrescu, vătav moșii

Bătrâno-nevolnici

Andrii a Nastasiei sau Irinesii

Ifemi Mândru

Gheorghei Olariu

Toad(e)r Merțanu

Văduvile

Marie

Tudura

Mălina

Palaghia

Paraschiva Bulăeas(ă)

Catrina

Maria Spătariului

Ilinca

Vărvara

Marica

Numele și porecla locuitorilor birnici i hrisovoliți

Vasili Argint

Ioan Pândariu

Todurachi Mărțan

Vasili Roșu

Ioan a lui Vasili a Ionesei

Nistor Spătărescu

Vasili sân Ioan Macovei

Pavăl Onofrei

Toader Criste

Costachi Boghiu

Toad(e)r Țârde

Gheorghei Țârde

Ioan Braniște

Costandin Buruiană

Dumitru sîn Gheorghi Olariu
 Vasili Ungureanu
 Grigor(i) Teclici
 Vasili Mândru
 Dumitru Morăriței
 Toad(e)r Mândru
 Vasili Paladi
 Costandin Cucu sau Starostele
 Ioniță a Nastasiei
 Grigori a Nastasiei
 Gheorghi Mărcaș
 Iordachi Morariu
 Toader a Morăriței
 Simeon Ungureanu
 Iftimi sîn Vasili a Ionesei
 Gavril Paladi
 Ioan Mocușăscu
 Ștefan Dropotă
 Ioan Pintilii
 Ioan Crăste
 Vasili Morășanu
 Vasili Miclescu
 Vasili Lungu ce-i zic și Lupu
 Neculai Roșca
 Ioan Moroșanu
 Vasili Macovei
 Iftimi Nechita
 Ilii Hanu
 Gheorghi Pascal
 Mihalachi Chițăscu
 Ioan Obreja
 Ioniță Talabă
 Andrei Roșu
 Ioan Nemțanu
 Petrachi Surugiu
 Dumitrachi Pandeli
 Toad(e)r Pogănceanu
 Vasili Săcrieriu
 Costachi Surugiu

Gheorghi a Todosiei
 Grigori Cibotariu
 Nica Cojocariu
 Pavăl Harabagiu
 Toad(e) Urechi
 Ioan Pancu
 Gavril Criste
 Toader Olariu
 Sâmeon Ungureanu ce-i zic și Jit(a)riu
 Sîmeon Munteanu
 Grigori Pădurariu
 Grigori Măteiu
 Dumitru lui Vasili a Ionesei
 Costandin sîn Nistor Spătărescu
 Grigori Buruiană
 Gheorghi sîn Anton Cucu
 Ioan sîn Simeon Scutariu
 Ioan a Cristinei Cibotăriții
 Gheorghi sîn Miclescu
 Gavril Munteanu
 Ursachi Romega
 Ioan a lui Toad(e)r Urechi
 Ilii sîn Costandin Tudosă
 Gheorghi sîn Gheorghi Țârde
 Chirilă sîn Marcu Ababei
 Gheorghi Săcrieriu
 Vasili sîn Ioan Broască
 Gheorghi Pogănceanu
 Manolachi sîn Toad(e)r Bolat
 Manolachi Săcrieriu
 Costandin Chițăscu
 Iacob sîn Simeon Rusu
 Ioan Avădanei
 Matei a Dochiții
 Vasili Cojocariu
 Costandin Arnăutu
 Apostol Cucu
 Vasili sîn Gheorghi Butnariu
 Gheorghi Cojocariu

93 – suma urmii

9 – adică nouă liuzi să scad slujbașii volnici

Sporiul descoperit pe urmă de Comisie Centrală

Chirila Pravilă

Toma Vieriu

Gheorghii sîn Vasili Mândru

Iordachi sîn Gheorghii Țârde

88 – Adecă opzăci și opt lăcuiitori plătitori căpitații, câte treizăci și șasă lei unul cu altul, în care s-au socotit și acele câte opt parale la leu pentru tănere jandarmilor, cuvenindu-să a plăti dare pe an câte trii mii una sută șaizăci și opt lei, iară la cifert câte șapte sute nouăzăci și doi lei.

Bejănari hrisovoliți

Grigoraș Țârde

Ioan Filimon

Neculai a Sofii

Filip Ungureanu

Costandin Cârlan

Vasăli a Nichitoai

Ștefan Mancaș

Timoftei Pădurariu

Gheorghii Macovei

Dumitru sîn Gheorghii Tărăță

Simion sîn Costantin Nechita

DJIAN, *Vistieria Moldovei*, cond. 632/1852, f. 121 r.-124 v.

*

Notă. Pentru economie de spațiu, listele categoriilor fiscale sunt scoase din rubricile corespunzătoare ale condiții imprimate tipografic.

ANEXA nr. 10

Tablou cu locuitorii din satul Gugești propuși pentru împroprietărire de către Comitetul local și verificat de Comisia de ocol în data de 11 septembrie 1920, la sediul primăriei comunei Boțești, județul Fălciu, prin Procesul-verbal nr. 673, definitivat de Comitetul de cercetare și decizie în data de 22 martie 1921

Nr. crt.		Numele și prenumele	Pământ în posesie stabilit de:				Pământ cuvénit	
			Comitetul local		Comitetul de ocol			
			ha.	ari	ha.	ari	ha.	ari
1.	1.	Neculai Cristea	1	43	2	14	2	-
2.	2.	Roman Holban	-	-	-	50	4	50
3.	3.	Grigore Rădescu	-	-	-	-	5	-
4.	4.	Costache L. Bejenaru	1	43	1	88	3	50
5.	5.	Dumitru Rotaru	1	-	2	30	3	-
6.	6.	Vasile Nică Butnaru	-	-	-	-	5	-
7.	7.	Costache T. Mândru	-	-	-	-	2	-
8.	8.	Gheorghe Botez	-	53	-	-	5	-
9.	9.	Anton Pancu	2	72	2	72	2	50
10.	10.	Neculai Gh. Macovei	0	90	0	90	4	50
11.	11.	Neculai Pasat	2	72	4	-	1	-
12.	12.	Toader P. Nechita	0	72	0	75	4	50
13.	13.	Neculai Marcu	-	-	-	-	2	-
14.	14.	Neculai Braniște	1	70	1	70	3	50
15.	15.	Ion Ulian	1	24	3	68	1	50
16.	16.	Ion Blănaru	1	78	1	78	3	50
17.	17.	Alecu Bejenaru	2	15	4	25	1	-
18.	18.	Ion Gh. Cristea	2	-	2	75	2	50
19.	19.	Dumitru Butnaru	1	50	1	10	3	-
20.	20.	Gheorghe S. Palade	0	72	0	72	4	50
21.	21.	Vasile C. Pogângeanu	0	72	2	83	2	50
22.	22.	Toader Pancu	0	44	0	45	5	-
23.	23.	Toader Cojocar	-	-	-	-	5	-
24.	24.	Gheorghe Apostu	0	72	0	70	4	50
25.	25.	M. Andrei	0	53	1	44	4	-
26.	26.	Vasile I. Butnaru	1	50	3	15	2	-
27.	27.	Gheorghe D. Palade	-	-	-	35	5	-
28.	28.	Toader C. Panaite	-	-	-	54	4	50
29.	29.	D. Cojocar	1	-	1	27	4	-
30.	30.	Vasile C. Roșu	-	-	-	-	5	-
31.	31.	Gheorghe Olaru	-	-	-	-	5	-
32.	32.	Vasile Turcu	-	-	-	-	5	-
33.	33.	Anton Pogângeanu	-	-	-	-	5	-

34.	34.	D.S. Palade	-	50	-	53	4	50
35.	35.	Gheorghe Nistor	0	72	2	16	3	-
36.	36.	Ștefan D. Palade	1	07	1	43	4	-
37.	37.	Constantin I. Cojocaru	-	-	-	17	5	-
38.	38.	Alexandru Cărare	-	-	-	-	5	-
39.	39.	Ștefan Miculescu	-	-	-	90	4	50
40.	40.	Ion Șt. Târdea	1	-	1	56	3	50
41.	41.	Vasile Nechita	1	16	1	45	4	-
42.	42.	Vasile Popescu	1	-	1	-	4	-
43.	43.	Vasile C. Costrășel	0	72	0	72	4	50
44.	44.	Vasile Râșescu	-	-	-	-	5	-
45.	45.	Gheorghe Th. Nechita	-	-	-	-	5	-
46.	46.	Ștefan Roșu	-	-	-	26	5	-
47.	47.	Neculai Th. Rotaru	-	-	-	-	5	-
48.	48.	Gheorghe Th. Braniște	-	-	-	-	5	-
49.	49.	Neculai Șt. Albăstrel	-	-	-	95	4	50
50.	50.	Ion Stamate Palade	2	50	3	-	2	-
51.	51.	Vasile T.P. Macovei	-	-	-	-	5	-
52.	52.	Grigore C.P. Macovei	-	-	-	54	4	50
53.	53.	Ion Nică Butnaru	-	35	-	35	5	-
54.	54.	Constantin J. Rotaru	-	-	-	62	4	50
55.	55.	Vasile T. Braniște	-	-	-	-	5	-
56.	56.	Grigore Târdea	-	-	-	50	4	50
57.	57.	Ivanciu V.P. Macovei	-	-	-	-	5	-
58.	58.	Petrache Ioniță	-	-	-	75	4	50
59.	59.	Ștefan Canța	-	-	-	-	5	-
60.	60.	Vasile I. Macovei	-	50	-	-	5	-
61.	61.	Grigore Radu	-	72	-	72	4	50
62.	62.	Neculai V.T. Butnaru	-	-	-	50	4	50
63.	63.	Gheorghe Gh. Ulian	-	-	-	25	5	-
64.	64.	Vasile S. Palade	1	-	1	50	3	50
65.	65.	Dumitru Th. Iftene	-	-	1	43	4	-
66.	66.	Vasile I. Holban	-	40	-	75	4	50
67.	67.	Gheorghe V. Mândru	-	72	-	83	4	50
68.	68.	Neculai St. Palade	-	-	-	53	4	50
69.	69.	Gheorghe Tâmpescu	-	-	-	30	5	-
70.	70.	Mihai Viziteu	-	-	-	-	5	-
71.	71.	Vasile T. Rotaru	-	-	-	-	5	-
72.	72.	Irimia Toma	1	43	1	79	3	50
73.	73.	Toader Obreja	-	-	3	11	2	-
74.	74.	Gheorghe D. Cojocaru	1	-	1	-	4	-
75.	75.	Toma Frăsina Sabadac	-	-	-	-	5	-
76.	76.	Gheorghe Ilie	-	40	-	40	5	-
77.	77.	Grigore Nistor	-	82	1	65	3	50

78.	78.	Gheorghe Șt. Nechita	-	-	-	75	4	50
79.	79.	Ion V. Albu-Lăcătușu	-	-	-	-	5	-
80.	80.	Alecu S. Palade	-	-	-	53	4	50
81.	81.	Dumitru Balan	-	50	-	53	4	50
82.	82.	I.V. Ciobanu (Bursuc)	1	97	2	-	3	-
83.	83.	Const. Th. Braniște	-	-	-	-	5	-
84.	84.	Neculai Botez	-	-	-	-	5	-
85.	85.	Gheorghe Stroescu	3	60	4	09	1	-
86.	86.	Vasile D. Palade	-	72	-	72	4	50
87.	87.	Alecu N. Bejenaru	-	-	-	-	5	-
88.	88.	Vasile T. Ifene	-	20	-	20	5	-
89.	89.	Constantin Albăstrel	-	-	-	70	4	50
90.	90.	Alexandru I. Macovei	-	-	-	40	5	-
91.	91.	Ion I.V.Gr. Macovei	-	-	-	-	5	-
92.	92.	Neculai C. Sandu	-	-	-	-	5	-
93.	93.	Ștefan Mândru	1	50	1	50	3	50
94.	94.	Dumitru V. Mândru	-	44	-	70	4	50
95.	95.	Vasile T. Roșu	-	-	-	26	5	-
96.	96.	Constantin I. Matei	-	72	-	72	3	-
97.	97.	Const. Roman Butnaru	-	-	-	-	5	-
98.	98.	Toader Pogânceanu	1	-	1	-	4	-
99.	99.	Const. N. Bejenaru	-	-	-	-	5	-
100.	100.	Ilie Gemală	-	35	-	50	4	50
101.	101.	Ion T. Cucu	-	-	1	31	4	-
102.	102.	Neculai T. Pandealea	-	-	-	55	4	50
103.	103.	Vasile Șt. Târdea	1	50	1	50	3	50
104.	104.	Dumitru Perioc	-	-	-	-	5	-
105.	105.	Neculai Căciulă	-	-	1	81	3	-
106.	106.	Stoica Solomon	-	-	-	-	5	-
107.	107.	Vasile Cozma Palade	-	-	-	-	5	-
108.	108.	Gh. I.V. Macovei	-	50	-	40	5	-
109.	109.	Gh. V.C. Macovei	-	-	-	-	5	-
110.	110.	Grigore I. Blănaru	-	-	-	-	5	-
111.	111.	Ștefan C.P. Macovei	-	-	-	50	4	50
112.	112.	Ion V.T. Butnaru	-	-	-	50	4	50
113.	113.	Gheorghe D. Mancaș	-	72	-	72	4	-
114.	114.	Ștefan Butnaru	-	-	-	-	5	-
115.	115.	Ivanciu Butnaru	-	-	-	-	5	-
116.	116.	Gheorghe Pandealea	-	-	-	-	5	-
117.	117.	Constantin Niță	1	-	1	37	4	-
118.	118.	Vasile Mistreanu	-	-	-	35	5	-
119.	119.	Vasile T. Ifene	1	43	1	43	4	-
120.	120.	Tudor I.V. Macovei	-	-	-	50	4	50
121.	121.	Toader Holban	-	-	-	35	5	-

122.	122.	Gheorghe Gh. Moraru	2	15	2	50	2	50
123.	123.	Ion V. Mancaș	2	50	2	50	2	50
124.	124.	Tudurache I. Macovei	-	50	-	80	4	50
125.	125.	D-tru Th.P. Macovei	-	-	-	-	5	-
126.	126.	Gheorghe Gh. Cucu	-	-	-	-	5	-
127.	127.	Constantin Profir	-	72	1	71	3	50
128.	128.	Florea Gh. Târdea	1	-	1	-	4	-
129.	129.	Neculai I. Lupu	-	-	-	-	5	-
130.	130.	Toader Moraru	-	72	-	72	4	50
131.	131.	V-le Moraru-Lăzescu	-	35	-	35	5	-
132.	132.	Victor Păsat	3	-	3	-	2	-
133.	133.	Dumitru Stroescu	-	72	1	-	4	-
134.	134.	Vasile M. Romeghea	-	-	-	50	4	50
135.	135.	Gheorghe Costrășel	-	50	-	53	4	50
136.	136.	Neculai Albăstrel	-	-	-	63	4	50
137.	137.	Dumitru Neculau	-	-	-	50	4	50
138.	138.	Ion V.Gh. Cojocaru	-	-	-	-	5	-
139.	139.	Constantin Gh. Stan	-	-	-	-	5	-
140.	140.	Ion V. Ioniță	-	-	-	-	5	-
141.	141.	Neculai Fieraru	-	-	-	-	5	-
142.	142.	V-le Gh. Nica Macovei	-	-	-	-	5	-
143.	143.	Alecu Lungu	-	-	1	90	3	-
		Total categoria I					607	50
144.	1.	Irimia Pogâncănu	1	51	1	95	3	50
		Total categoria a II-a	-	-	-	-	3	50
145.	1.	Paraschiva C. Bașa	1	50	1	50	3	50
146.	2.	Safta V.C.P. Macovei	-	-	3	-	2	-
147.	3.	Maria Gh.N. Butnaru	-	-	1	20	4	-
148.	4.	Marghioala C.V. Andrei	-	-	-	41	5	-
149.	5.	Casandra Gh. Filip	-	-	-	-	5	-
150.	6.	Catinca Șt. Matei	-	72	-	71	4	50
151.	7.	Elena V. Gvozdeschi	-	-	-	-	5	-
152.	8.	Varvara Gh. Bendiu	-	-	-	70	4	50
153.	9.	Marița I.Gh. Cojocaru	1	-	1	41	4	-
154.	10.	Maria V. Habet	-	-	-	-	5	-
155.	11.	Anica N.T. Iftene	-	-	-	71	4	50
156.	12.	El.Gh.I. Popescu	-	-	-	37	5	-
157.	13.	Catinca Alx. Ioniță	-	-	-	50	4	50
158.	14.	Maranda C. Nistor	-	90	1	40	3	-
159.	15.	Tasia I.D. Mancaș	-	-	-	85	4	50
160.	16.	Maranda C.Gh. Andrei	-	72	1	43	3	-
161.	17.	Angh. C. Pogâncănu	-	72	-	72	4	50
162.	18.	Catinca P. Mândru	-	-	-	24	5	-
163.	19.	Marghioala I. Toma	-	-	3	30	2	-

164.	20.	Catinca V. Neculau	-	95	2	-	3	-
165.	21.	Vasilca N. Olaru	-	35	-	35	5	-
		Total categ. a III-a	-	-	-	-	87	-
166.	1.	Catinca I. Olaru	-	-	-	-	4	-
167.	2.	Catinca I. Tănțar	-	-	-	-	1	-
168.	3.	Maranda V. Râșescu	-	-	-	-	3	-
169.	4.	Maranda I. Ghingălată	-	-	-	-	1	-
170.	5.	Ioana C. Ioniță	-	-	-	-	1	-
171.	6.	Anica I. Cărare	-	-	-	-	2	-
172.	7.	Elena T.T. Iftene	-	-	-	-	5	-
173.	8.	Vasile D. Păduraru	-	-	-	-	3	-
174.	9.	Dumitru Alexandru	-	-	-	-	5	-
175.	10.	Ion Amariei	-	-	-	-	5	-
176.	11.	Leon Bogos	-	-	-	-	4	-
177.	12.	Gavril I. Popescu	-	-	-	21	5	-
178.	13.	Victor Olaru	-	-	-	-	5	-
179.	14.	Dumitru C. Costrășel	-	-	-	30	3	50
180.	15.	Vasile N.L. Cărare	-	-	-	-	5	-
181.	16.	Costache S. Macovei	-	-	-	-	5	-
182.	17.	Alex. Iacob Ionesei	-	-	-	-	5	-
183.	18.	Vasile Gh. Botez	-	-	-	-	5	-
184.	19.	Gheorghe V. Damian	-	-	-	-	5	-
185.	20.	Ștefan Tâmpescu	-	-	-	-	5	-
186.	21.	Ion D. Butnaru	-	-	-	-	5	-
187.	22.	Onisim I.N. Cojocar	-	-	-	-	5	-
188.	23.	Gheorghe Td. Prisecaru	-	-	-	-	5	-
189.	24.	Costache G. Tudurache	-	-	-	-	5	-
190.	25.	Pr. C-tin Popovici	-	-	-	-	5	-
191.	26.	C-tin N.G. Macovei	-	-	-	-	5	-
192.	27.	Ion Alex. Cărare	-	-	-	-	5	-
193.	28.	Gheorghe A. Pancu	-	-	-	-	5	-
194.	29.	Vasile I. Ulian	-	-	-	-	5	-
		Total categ. a IV-a	-	-	-	-	122	-
195.	1.	Catinca V. Mândru	1	43	2	33	3	-
196.	2.	Elena D. Scutaru	1	20	1	20	1	-
197.	3.	Maria Gr. Pancu	-	72	2	10	3	-
198.	4.	Catinca Gh. Ulian	2	-	2	50	2	50
199.	5.	Catinca Gh. Dascălu	4	-	4	07	1	-
200.	6.	Profira Pogâncu	2	-	2	-	2	-
201.	7.	Anica I.T. Macovei	-	70	1	-	4	-
202.	8	Maria Șt. Solomon	-	50	-	50	4	-
203.	9.	Sofica M. Romeghea	-	72	-	72	3	50
204.	10.	Ileana I. Iftose	-	35	-	35	4	-
205.	11.	Catinca V. Mihai	1	-	1	79	3	-

206	12.	Maria Sava Ciolacu	-	-	-	53	1	50
207	13.	Ioana V. Damian	2	-	2	-	3	-
208	14.	Maria D. Nechita	2	15	2	93	2	50
209	15.	Ioana Șt. Feraru	-	72	-	72	4	50
210	16.	Zamfira N. Costrășel	-	-	3	05	2	-
211	17.	Maria I.Ș. Pogânceanu	3	56	3	56	1	-
212	18.	Marghioala G. Harbulea	-	-	1	50	1	-
213	19.	Ruxandra I. Târdea	-	-	-	40	5	-
214	20.	Tudurache Cucu	2	30	3	75	1	50
215	21.	Ion N. Cojocaru	2	50	4	-	1	-
217	22.	Ion Râdescu	2	58	2	50	2	50
218	23.	Nicolae Olaru	-	72	1	84	3	50
219	24.	Ștefan Albăstrel	1	43	1	16	1	50
220	25.	Vasile Pogânceanu	-	-	2	69	2	50
221	26.	Gheorghe Butnaru	-	-	1	86	2	-
222	27.	Simion Ioniță	2	14	3	-	2	-
223	28.	Nicolae Surdu	2	50	2	50	2	-
224	29.	Vasile P. Macovei	3	14	3	14	2	-
225	30.	Toader Iftene	1	-	1	88	3	50
226	31.	Simion Macovei	1	50	3	50	1	-
227	32.	Vasile Gh. Macovei	1	23	1	23	2	-
228	33.	Vasile Negrescu	-	72	2	-	3	-
229	34.	Ioan T. Mândru	3	04	3	04	2	-
230	35.	Pavel Scutaru	1	-	3	-	1	-
231	36.	Ioan Rotaru	3	60	4	51	-	50
232	37.	Toader Roșu	-	72	1	90	2	-
233	38.	Gheorghe Stan	-	35	-	35	1	-
234	39.	Toader Braniște	2	86	2	86	2	50
235	40.	Gheorghe C. Păduraru	2	44	2	90	2	50
236	41.	Tudurache C. Macovei	2	70	3	50	1	50
237	42.	Ion Șt. Macovei	4	29	4	29	1	-
238	43.	Roman Butnaru	4	20	4	69	-	50
239	44.	Ion Gh. Popescu	-	36	-	36	5	-
240	45.	Vasile Gh. Macovei	2	68	2	68	2	50
241	46.	Neculai L. Cărare	-	53	-	53	4	50
242	47.	Iacob D. Ionesei	1	43	1	50	3	50
243	49.	Vasile Stoica	1	40	2	75	2	50
244	50.	Ioan Negrescu	1	80	3	01	2	-
245	51.	Palade Moraru	1	43	1	43	1	50
246	52.	Vasile Gh. Cojocaru	1	-	2	56	2	-
247	53.	Gheorghe N. Macovei	1	43	1	50	3	50
248	54.	Ioan M. Cucu	1	32	2	86	2	50
249	55.	Gavril Canța	1	04	3	50	1	-
250	56.	Cozma Palade	1	52	2	86	1	-

251.	57.	Ioan Bejenaru	2	67	4	34	1	-
252.	58.	Vasile Ioniță	-	72	-	75	4	50
253.	59.	Vasile N. Macovei	1	-	1	-	4	-
254.	60.	Niță Bulat	1	04	2	-	3	-
255.	61.	Lefter Scutaru	2	70	4	19	1	-
256.	62.	Simion Popescu	-	-	-	42	5	-
257.	63.	Alecu V. Mândru	-	-	-	82	2	-
258.	64.	Toader L. Bejenaru	1	43	2	51	2	50
259.	65.	Ștefan Pogânceanu	1	72	1	72	3	50
260.	66.	Neculai Mancaș	-	72	-	72	4	50
261.	67.	Ioan V. Mândru	-	36	-	81	4	50
		Total categ. a V-a	-	-	-	-	165	-
262.	1.	Costache Pârlog	1	-	1	-	4	-
263.	2.	Vasile Bendiui	-	71	-	71	4	50
		Total categ. a VI-a	-	-	-	-	8	50
		Total general	-	-	-	-	992	50

Tabel nominal cu locuitorii din satul Gugești propuși pentru a fi împrăștiți și puși în posesie

Nr. crt.	Numele și prenumele	Ha.	Ari	Moșia	Lanul	Obs.
1.	Anton Pancu	1	50	Gugești	Cioara	-
2.	Maria I.Șt. Pogânceanu	-	50	Gugești	Cioara	Față, parcela 1
3.	Gavril Canța	1	50	Gugești	Cioara	La magazie
4.	Ioan M. Cucu	1	50	Gugești	Cioara	-
5.	Cozma Palade	1	50	Gugești	Cioara	-
6.	Gheorghe Apostu	2	-	Gugești	Dosul Cioarei	-
7.	Mihai Andrei	3	-	Gugești	Dosul Cioarei	-
8.	Dumitru Cojocaru	1	-	Gugești	Dosul Cioarei	-
9.	Șt. Lupu Miclescu	3	50	Gugești	Dosul Cioarei	-
10.	Ștefan Albăstrel	3	-	Gugești	Fața Cioarei	-
11.	Gh.D. Cojocaru	2	-	Gugești	Fața Cioarei	-
12.	Grigore Nistor	3	-	Gugești	Fața Cioarei	-
13.	C-tin I. Matei	3	-	Gugești	Fața Cioarei	-
14.	Anica I.T. Macovei	2	50	Gugești	Fața Cioarei	-
15.	Grigore Țârdea	3	-	Gugești	Cioara	-
16.	C-tin Macovei-Tinei	3	50	Gugești	Cioara	-
17.	Petrache Ioniță	3	50	Gugești	Cioara	-
18.	N.V.T. Butmaru	3	50	Gugești	Cioara	-
19.	Vasile I. Holban	3	-	Gugești	Cioara	-
20.	Grigore V. Mândru	3	-	Gugești	Cioara	-
21.	N. Stamache Palade	3	50	Gugești	Cioara	-
22.	Gheorghe Ilie	4	-	Gugești	Cioara	-
23.	Gheorghe V. Nechita	3	-	Gugești	Cioara	-
24.	Alex. Stam. Palade	3	50	Gugești	Cioara	-
25.	Dumitru Balan	1	-	Gugești	Cioara	-
26.	Constantin Albăstrel	3	-	Gugești	Cioara	-
27.	Alex. I.V. Macovei	3	50	Gugești	Cioara	-
28.	Ștefan Mândru	4	-	Gugești	Dosul Cioarei	-
29.	Dumitru V. Mândru	3	-	Gugești	Dosul Cioarei	-
30.	N.T. Pandlea	3	50	Gugești	Dosul Cioarei	-
31.	Gh. I.V. Macovei	3	50	Gugești	Dosul Cioarei	-
32.	Gh. V.C. Macovei	3	50	Gugești	Dosul Cioarei	-

33.	Ștefan C.P. Macovei	3	50	Gugești	Dosul Cioarei	-
34.	Ioan V.T. Butnaru	3	50	Gugești	Dosul Cioarei	-
35.	Gheorghe I. Mancaș	3	50	Gugești	Dosul Cioarei	-
36.	Tudurache I.V. Macovei	3	-	Gugești	Dosul Cioarei	-
37.	Tudurache I.T. Macovei	3	50	Gugești	Dosul Cioarei	-
38.	Toader Moraru	3	50	Gugești	Dosul Cioarei	-
39.	D-tru V.M. Romeghea	4	-	Gugești	Dosul Cioarei	-
40.	Vasile Albăstrel	3	-	Gugești	Dosul Cioarei	-
41.	Dumitru Nicolau	3	50	Gugești	Dosul Cioarei	-
42.	Simion Popescu	3	50	Gugești	Cioara	Parcela 2
43.	Nicolae V. Mancaș	3	50	Gugești	Cioara	Parcela 1
44.	Ion V. Mândru	3	-	Gugești	Fața Cioarei	-
45.	Ștefan N. Nechita	3	50	Gugești	Fața Cioarei	-
46.	Vasile Râșescu	3	50	Gugești	Cioara	Parcela 1
47.	Ion N. Butnaru	2	-	Gugești	Cioara	Parcela 1
48.	Gh. Tudurache Prisecaru	1	50	Gugești	Cioara	Parcela 1
49.	C-tin. D. Tudurache	4	-	Gugești	Cioara	Parcela 1
50.	C-tin Gh.D. Macovei	3	50	Gugești	Cioara	Parcela 1
51.	Ion Alex. Cărare	3	50	Gugești	Cioara	Parcela 2
52.	Gh. Anton Pancu	3	-	Gugești	Cioara	Parcela 2
53.	Vasile Ulian	1	50	Gugești	Cioara	Parcela 2
54.	Iftene Ciolacu	3	-	Gugești	Cioara	Parcela 1
55.	Ileana Roman Butnaru	1	-	Gugești	Cioara	Parcela 1
56.	Maria I.P. Macovei	4	-	Gugești	Cioara	Parcela 1
57.	Profira I. Pogânceanu	2	-	Gugești	Fața Cioarei	-
58.	Safta V.C. Macovei	1.	50	Gugești	Țiganca-Gugu	La magazie
59.	Anica I. Țânțar	1.	-	Gugești	Țiganca-Gugu	Parcela 2
60.	Catinca V. Nicolau	2	-	Gugești	Țiganca-Gugu	-
61.	C-tin Lefter Bejenaru	1	-	Gugești	Țiganca-Gugu	-
62.	Paraschiva C. Bașa	2	-	Gugești	Țiganca-Gugu	-
63.	Maria Gh. Cojocaru	2	-	Gugești	Țiganca-Gugu	-
64.	Maranda C. Nistor	2	50	Gugești	Țiganca-Gugu	-
65.	Maranda C.Gh. Andrei	2	50	Gugești	Țiganca-Gugu	-
66.	Maria Gh.I. Butnaru	3	-	Gugești	Țiganca-Gugu	-
67.	Anghelina C. Pogânceanu	2	-	Gugești	Țiganca-Gugu	-
68.	C-tin Pârlog	3	-	Gugești	Țiganca-Gugu	Orfan de război
69.	Vasile Bendiu	3	-	Gugești	Țiganca-Gugu	Orfan de război
70.	Roman Holban	2	-	Gugești	Țiganca-Gugu	-
71.	Grigore Radu	3	50	Gugești	Țiganca-Gugu	-
72.	Marghioala V.C. Andrei	3	50	Gugești	Țiganca-Gugu	-
73.	Catinca Șt. Matei	2	50	Gugești	Țiganca	-

74.	Varvara Gh. Bendiu	3	50	Gugești	Țiganca	-
75.	Rarița C. Macovei	3	-	Gugești	Țiganca	-
76.	Anica T. Iftene	3	-	Gugești	Țiganca	-
77.	Catinca Alex. Ioniță	3	50	Gugești	Țiganca	-
78.	Vasile N. Butnaru	4	-	Gugești	Țiganca	Orfan de război
79.	Toader Cojocaru	2	50	Gugești	Țiganca-Gugu	-
80.	Vasile C. Roșu	4	-	Gugești	Țiganca-Gugu	-
81.	Gheorghe Olariu	3	-	Gugești	Țiganca-Gugu	-
82.	Vasile Turcu	2	-	Gugești	Țiganca-Gugu	-
83.	Anton Pogânceanu	3	-	Gugești	Țiganca-Gugu	-
84.	C-tin I. Cojocaru	1	50	Gugești	Țiganca-Gugu	-
85.	Alexandru Cărare	1	-	Gugești	Țiganca-Gugu	-
86.	Ileana V. Vozdeschi	4	-	Gugești	Țiganca-Gugu	-
87.	Maria V. Habet	4	-	Gugești	Țiganca-Gugu	-
88.	Ileana Gh.I. Popescu	3	50	Gugești	Țiganca-Gugu	-
89.	Casandra Gh. Filip	4	-	Gugești	Țiganca-Gugu	-
90.	Catinca P. Mândru	2	50	Gugești	Țiganca-Gugu	-
91.	Vasile Popescu	3	-	Gugești	Țiganca-Gugu	-
92.	Ion Ulian	1	50	Gugești	Păscăloaia	-
93.	Irimia Gh. Toma	1	50	Gugești	Păscăloaia	-
94.	Gheorghe Botez	3	50	Gugești	Păscăloaia	-
95.	Toader P. Nechita	3	50	Gugești	Păscăloaia	-
96.	Toader Pancu	3	50	Gugești	Păscăloaia	-
97.	Gheorghe D. Palade	3	50	Gugești	Păscăloaia	-
98.	D-tru Stamate Palade	3	50	Gugești	Păscăloaia	-
99.	Vasile C-tin Costrășel	3	50	Gugești	Păscăloaia	-
100.	Ileana I. Ifrosă	3	50	Gugești	Păscăloaia	-
101.	Ioana Șt. Feraru	3	-	Gugești	Păscăloaia	-
106.	Ion Gh. Popescu	3	-	Gugești	Păscăloaia	-
107.	Nicolae Lefter Cărare	3	50	Gugești	Păscăloaia	-
108.	Pintilie Pârâu	4	-	Gugești	Păscăloaia	-
109.	Constantin Gh. Lupu	3	50	Gugești	Păscăloaia	-
110.	Ion Sabadac	4	-	Gugești	Păscăloaia	-
111.	Ștefan V. Dâmian	3	50	Gugești	Păscăloaia	-
112.	Gheorghe Nicolau	4	-	Gugești	Păscăloaia	-
113.	Constantin Bogos	4	-	Gugești	Păscăloaia	-
114.	Vasile Gh. Stamate	4	-	Gugești	Păscăloaia	-
115.	Toader C. Panaite	3	50	Gugești	Păscăloaia	-
116.	Vasile I. Butnaru	1	-	Gugești	Sărăturile	-
117.	Ion Stam. Palade	1	-	Gugești	Sărăturile	-
118.	Maranda I. Chingălată	1	-	Gugești	Sărăturile	-

119.	Gheorghe Gh. Morariu	1	-	Gugești	Sărăturile	-
120.	Ioan V. Mancaș	2	50	Gugești	Sărăturile	-
121.	Constantin I. Mândru	2	-	Gugești	Sărăturile	-
122.	Neculai Marcu	4	-	Gugești	Sărăturile	-
123.	Neculai Braniște	2	-	Gugești	Sărăturile	-
124.	Alexandru Bejenaru	2	-	Gugești	Sărăturile	-
125.	Dumitru Butnaru	1	50	Gugești	Sărăturile	-
126.	Gheorghe Nistor	2	50	Gugești	Sărăturile	-
127.	Ion V. Ciobanu	2	-	Gugești	Sărăturile	-
128.	Irimia Pogânceanu	2	-	Gugești	Sărăturile	-
129.	Ioan Blănaru	2	-	Gugești	Sărăturile	-
130.	Vasile C. Pogânceanu	2	-	Gugești	Sărăturile	-
131.	Vasile Nechita	2	50	Gugești	Sărăturile	-
132.	Vasile Stam. Palade	2	50	Gugești	Sărăturile	-
133.	Dumitru T. Iftene	4	-	Gugești	Sărăturile	-
134.	Vasile Șt. Târdea	2	-	Gugești	Sărăturile	-
135.	Neculai Căciulă	3	50	Gugești	Sărăturile	-
136.	Vasile T. Iftene	2	50	Gugești	Sărăturile	-
137.	Constantin Profir	2	50	Gugești	Sărăturile	-
138.	Ion Tudurache Cucu	2	-	Gugești	Sărăturile	-
139.	Constantin Niță	3	-	Gugești	Sărăturile	-
140.	Vasile N. Macovei	2	50	Gugești	Sărăturile	-
141.	Victor Pasat	2	-	Gugești	Sărăturile	-
142.	Dumitru Stroescu	3	50	Gugești	Sărăturile	-
143.	Gheorghe Costrășel	3	-	Gugești	Sărăturile	-
144.	Ilie Gemală	3	50	Gugești	Sărăturile	-
145.	Ctin. I. Olariu	3	-	Gugești	Sărăturile	-
146.	Ileana T.T. Iftene	3	-	Gugești	Sărăturile	-
147.	Dumitru Alexandru	3	-	Gugești	Sărăturile	-
148.	Ioan Amariei	4	-	Gugești	Sărăturile	-
149.	Leon Bogos	4	-	Gugești	Sărăturile	-
150.	Victor Olariu	4	-	Gugești	Sărăturile	-
151.	Vasile N. Left. Cărare	4	-	Gugești	Sărăturile	-
152.	Constantin S. Macovei	2	50	Gugești	Sărăturile	-
153.	Alex. Iacob Ionesei	3	50	Gugești	Sărăturile	-
154.	Vasile Gh. Botez	4	-	Gugești	Sărăturile	-
155.	Tudurache P. Macovei	1	50	Boțești	Blăgești	-
156.	Maranda I. Rășescu	3	-	Boțești	Blăgești	-
157.	Vasile I. Păduraru	2	-	Boțești	Blăgești	-
158.	Dumitru C. Costrășel	3	50	Boțești	Blăgești	-
159.	Gavril Popescu	4	-	Gugești	Blăgești	La iaz

160.	Gheorghe V. Dămian	4	-	Boțești	Blăgești	-
161.	Ștefan Tâmpescu	4	-	Boțești	Blăgești	-
162.	Ion N. Butnaru	3	50	Boțești	Blăgești	-
163.	Onisim N. Cojocaru	3	-	Boțești	Blăgești	-
164.	Ileana D. Scutaru	1	-	Gugești	Boșcana	-
165.	Maria D. Nechita	2	-	Gugești	Boșcana	-
166.	Zamfira N. Costrășel	2	-	Gugești	Boșcana	-
167.	Marghioala Harbulea	1	-	Gugești	Boșcana	-
168.	Neculai Olariu	1	-	Gugești	Boșcana	-
169.	Simion Ioniță	1	-	Gugești	Boșcana	-
170.	Vasile P. Macovei	1	-	Gugești	Boșcana	-
171.	Ion T. Mândru	1	-	Gugești	Boșcana	-
172.	Pavel Scutaru	1	-	Gugești	Boșcana	-
173.	Gheorghe C. Păduraru	1	50	Gugești	Boșcana	-
174.	Palade Moraru	1	50	Gugești	Boșcana	-
175.	Vasile Gh. Cojocaru	1	50	Gugești	Boșcana	-
176.	Catinca Gh. Ulian	1	50	Gugești	Boșcana	-
177.	Tasia I. V. Mancaș	3	-	Gugești	Boșcana	-
178.	Grigore Râșescu	3	50	Gugești	Boșcana	Parcela 1
179.	Maria T. Ciolacu	1	50	Gugești	Boșcana	-
180.	Toader Braniște	1	50	Gugești	Boșcana	-
181.	Vasile Grigore Macovei	1	50	Gugești	Boșcana	-
182.	Teodor Lefter Bejenaru	1	-	Gugești	Boșcana	-
183.	Niță Bulat	2	-	Gugești	Boșcana	-
184.	Alexandru I. Mândru	2	-	Gugești	Boșcana	-
185.	Grigore C.P. Macovei	3	50	Gugești	Boșcana	-
186.	Maria Șt. Solomon	3	-	Gugești	Dealul Morii	-
187.	Neculai Cristea	2	-	Gugești	Gugu	-
188.	Dumitru Rotaru	2	-	Gugești	Gugu	-
189.	Gheorghe T. Nechita	4	-	Gugești	Gugu	-
190.	Ștefan Roșu	3	50	Gugești	Gugu	-
191.	Neculai T. Rotaru	4	-	Gugești	Gugu	-
190.	Gheorghe T. Braniște	3	-	Gugești	Gugu	-
191.	Vasile T.P. Macovei	3	50	Gugești	Gugu	-
192.	Vasile T. Braniște	3	-	Gugești	Gugu	-
193.	Ivanciu V. P. Macovei	3	50	Gugești	Gugu	-
194.	Ștefan Canța	3	-	Gugești	Gugu	-
195.	Gheorghe I. Ulian	3	50	Gugești	Gugu	-
196.	Gheorghe Tâmpescu	4	-	Gugești	Gugu	-
197.	Mihai Vizitiu	4	-	Gugești	Gugu	-
198.	Vasile T. Rotaru	4	-	Gugești	Gugu	-

199.	Toma Frăsina Sabadac	4	-	Gugești	Gugu	-
200.	Ion V. Albu-Lăcătușu	4	-	Gugești	Gugu	-
201.	Constantin T. Braniște	3	-	Gugești	Gugu	-
202.	Neculai Botez	1	-	Gugești	Gugu	-
203.	Alecu N. Bejenaru	2	50	Gugești	Gugu	-
204.	Vasile T. Iftene	3	50	Gugești	Gugu	-
205.	Ion V. Grig. Macovei	2	50	Gugești	Gugu	-
206.	Nicolae I. Lupu	4	-	Gugești	Gugu	-
207.	Ioana V. Damian	2	-	Gugești	Manțu	-
208.	Teodor Iftene	2	-	Gugești	Manțu	-
209.	Sofia M. Romeghe	3	-	Gugești	Manțu	-
210.	Catinca V. Mihai	2	-	Gugești	Manțu	-
211.	Iacob Ionesei	2	50	Gugești	Manțu	-
212.	Gh. Nică Macovei	1	-	Gugești	Manțu	-
213.	Ștefan Pogâncănu	2	50	Gugești	Manțu	-
214.	Vasile Nică Macovei	2	50	Gugești	Manțu	-
215.	Vasile Ioniță	3	-	Gugești	Manțu	-
216.	Ștefan D. Paladi	2	-	Gugești	Dosul Cioarei	-
217.	Ion Șt. Târdea	2	50	Gugești	Dosul Cioarei	-
218.	Neculai Gh. Macovei	3	-	Gugești	Dosul Cioarei	-
219.	Gheorghe Stam. Paladi	2	50	Gugești	Dosul Cioarei	-
220.	Neculai Casandra Sandu	3	50	Gugești	Spânzurata	Spre Bălțați
221.	Vasile T. Roșu	3	-	Gugești	Spânzurata	Spre Bălțați
222.	C-tin Roman Butnaru	2	50	Gugești	Spânzurata	Spre Bălțați
223.	Constantin N. Bejenaru	2	-	Gugești	Spânzurata	Spre Bălțați
224.	Dumitru Perioc	3	50	Gugești	Spânzurata	Spre Bălțați
225.	Stoica Solomon	1	-	Gugești	Spânzurata	Spre Bălțați
226.	Vasile Cozma Palade	1	-	Gugești	Spânzurata	Spre Bălțați
227.	Grigore I. Blănu	3	50	Gugești	Spânzurata	Spre Bălțați
228.	Ștefan Butnaru	3	-	Gugești	Spânzurata	Spre Bălțați
229.	Ivanciu Butnaru	3	-	Gugești	Spânzurata	Spre Bălțați
230.	Gheorghe Pandelea	3	-	Gugești	Spânzurata	Spre Bălțați
231.	Vasile Mistreanu	4	-	Gugești	Spânzurata	Spre Bălțați
232.	Toader Holban	3	50	Gugești	Spânzurata	Spre Bălțați
233.	Dumitru T.P. Macovei	3	50	Gugești	Spânzurata	Spre Bălțați
234.	Gheorghe Gh. Cucu	3	-	Gugești	Spânzurata	Spre Bălțați
235.	Vasile Moraru-Lăzescu	4	-	Gugești	Spânzurata	-
236.	Constantin Gh. Stamate	4	-	Gugești	Spânzurata	-
237.	Ion V. Ioniță	1	-	Gugești	Spânzurata	-
238.	Neculai Ferariu	4	-	Gugești	Spânzurata	-
239.	Vasile Gh.N. Macovei	3	50	Gugești	Spânzurata	-

Tabel suplimentar cu sătenii din Gugești împroprietăriți și puși în posesie

Nr. crt.	Numele și Prenumele	Teren în posesie		Teren cuvenit		Obs.
		ha.	ari	ha.	ari	
1.	Palade I. Costache	-	30	2	50	-
2.	Lefter Scutaru	3	50	-	50	-
3.	Toader P. Scutaru	-	-	2	-	-
4.	Alexandru Bojoga	-	15	2	50	-
5.	Ioan T. Pandelea	-	71	2	50	-
6.	Ioan V.I. Butnaru	-	-	2	-	-
7.	Nichifor Ciubotariu	-	60	2	50	-
8.	Neculai Ion Cristea	-	-	2	50	-
9.	Marghioala Gh. Borleanu	-	50	2	-	-
10.	Copii def. I. Șt. Nechita	1	50	1	-	-
11.	Ioan Miclescu	-	-	3	-	-
12.	Zoița I. Moroșanu	-	-	3	-	-
13.	Vasile Albu	-	-	3	-	-
14.	Neculai I. Cristea	-	-	2	50	-
15.	Ioan I. Șt. Târdea	-	-	2	50	-
16.	Ioan C. Lungu (Țânțar)	-	-	3	-	-
17.	Alexandru V. Ioniță	-	-	2	50	-
18.	Neculai V. Nechita	-	-	2	50	-
19.	Ioan Gh. D. Palade	-	-	2	50	-
20.	Marin D. Stanciu	-	-	2	50	-
21.	Catinca Gh. Dascălu	2	50	1	50	-
22.	Frăsina I. Butnaru	1	50	1	-	-
23.	Catrina C. Gh. Macovei	1	50	1	50	-
24.	Ioan Floria	-	50	2	50	-
25.	Leonora Șt. Cujbă	-	-	1	-	-
26.	Marghioala T. Ifene	1	50	1	50	-
27.	Dumitru Pandelea	2	-	1	-	-
28.	Roman Butnaru	3	-	1	-	-
29.	Ioan Sanie	3	70	-	-	-
30.	Profira N. Macovei	-	50	1	-	-
31.	Ioan C. Costrășel	-	50	2	50	-
32.	Gheorghe V. Mihai	-	75	1	-	-
33.	Vasile Stoica	-	80	1	50	-
34.	Vasile D. Palade	-	35	1	50	-
35.	Vasile Negrescu	1	50	1	50	-
36.	Vasile Simion Macovei	-	08	1	50	-

Tablou de locuitorii cărora li s-a atribuit locuri de casă în vatra satului parcelată din terenul expropriat din moșia Gugești, fosta proprietate P. Arghiropol (1929)

Nr. crt.	Numele și Prenumele	Numărul locului	Suprafața în mp.	Prețul total	Obs.
1.	Neculai I. Lupu	108	2.000	6.620	3,25 lei/mp
2.	Ion Sabadac	2	2.000	6.620	-
3.	Ion Nifescu	119	2.000	6.620	-
4.	Theodor Holban	104	2.000	6.620	-
5.	Vasile L. Cărare	105	2.000	6.620	-
6.	Marin Stanciu	106	2.000	6.620	-
7.	Neculai I. Cristea	107	2.000	6.620	-
8.	Neculai V. Nechita	60	2.000	4.120	2 lei/mp
9.	D.P. Macovei	95	1.545	5.142	3,25 lei/mp
10.	Toma Olaru Sabadac	59	2.000	4.120	2 lei/mp
11.	I.V.I. Butnaru	96	1.545	5.142	3,25 lei/mp
12.	Florea Țârdea	8	2.000	6.620	3,25 lei/mp
13.	Alecu Bejenaru	5	2.000	6.620	-
14.	N.V.T. Butnaru	121	2.000	6.620	-
15.	V. Tudose Iftene	77	2.000	6.620	-
16.	C. Adam	97	1.500	4.995	-
17.	Victor Olaru	98	1.500	4.995	-
18.	Ioan V. Ioniță	122	2.000	6.620	-
19.	V.M. Moraru-Lăzescu	18	2.000	6.620	-
20.	Stoica Solomon	50	2.000	6.620	-
21.	Neculai Botez	51	2.000	5.120	2,50 lei/mp
22.	Gheorghe Tâmpescu	78	2.000	6.620	3,25 lei/mp
23.	Ion A. Cărare	124	2.000	6.620	-
24.	I.D. Butnaru	52	2.000	5.120	2,50 lei/mp
25.	V.Gh. Botez	125	1.500	4.995	3,25 lei/mp
26.	A. Cărare	126	1.368	4.566	3,25 lei/mp
27.	A. Stam. Palade	17	2.000	6.620	-
28.	N-lai I. Stam. Palade	16	2.000	6.620	-
29.	Grigore Radu	130	2.000	6.620	-
30.	D. Panaite	79	2.000	6.620	-
31.	T. Pancu	80	2.000	6.620	-
32.	Gh. Costrășel	81	2.000	6.620	-
33.	C. Niță	82	2.000	6.620	-
34.	Gh.I. Cojocar	83	2.000	6.620	-
35.	D.I. Cojocariu	84	2.000	6.620	-
36.	Gheorghe Apostol	85	2.000	6.620	-
37.	Maria I. Gh. Cojocar	57	2.000	5.120	2,50 lei/mp
38.	C. Profir	56	2.000	5.120	-
39.	Vasile Th. Iftene	55	2.000	5.120	-
40.	D. Th. Iftene	54	2.000	5.120	-
41.	V. Stam. Palade	103	1.500	4.995	3,25 lei/mp

42.	Natalia Ion Târdea	53	2.000	5.120	2,50 lei/mp
43.	Ștefan Palade	20	2.000	5.120	-
44.	Irimia Pogânceanu	137	1.500	3.870	-
45.	Gheorghe Moraru	6	2.000	6.620	3,25 lei/mp
46.	Iliana D. Rotaru	21	2.000	5.120	2,50 lei/mp
47.	N.T. Pandelea	100	1.500	4.995	3,25 lei/mp
48.	Ion Stam. Palade	7	2.000	6.620	-
49.	Anton Pogânceanu	9	2.000	6.620	-
50.	Victor Păsat	10	2.000	6.620	-
51.	Gh. Mihalache	99	1.500	4.995	-
52.	Teodor I.V. Macovei	11	2.000	6.620	-
53.	Costache Stamache	139	1.500	3.870	2,50 lei/mp
54.	I.V. Mancaș	131	2.000	5.120	-
55.	D. Stroiescu	129	2.000	5.120	-
56.	Irimia Toma	186	2.000	6.620	-
57.	Șt. Tâmpescu	132	2.000	5.120	-
58.	Gh, Gh. Cucu	133	2.000	5.120	-
59.	Preot V. Popa	117	2.000	6.620	3,25 lei/mp
60.	Const. Nifescu	118	2.000	6.620	-
61.	Const. Balios	22	2.000	5.120	2,50 lei/mp
62.	V. I Blănuș	192	2.000	6.620	3,25 lei/mp
63.	Vasile I. Toma	187	2.000	6.620	-
64.	V.N.I.S. Macovei	190	2.000	6.620	-
65.	Alecu C. Cojocaru	102	1.500	5.120	-
66.	V.A. Gemală	15	2.000	6.620	-
67.	Lazăr P. Macovei	14	2.000	6.620	-
68.	N.V.N. Macovei	112	1.500	4.995	-
69.	I.A. Stamate	113	1.500	4.995	-
70.	Gh.I. Pogânceanu	111	1.540	5.125	-
71.	I.D. Nechita	114	1.330	4.443	-
72.	I.A. Ioniță	115	1.500	4.995	-
73.	N.V. Ionescu	13	2.000	6.620	-
74.	V.N. Cristescu	38	2.000	5.120	2,50 lei/mp
75.	Tudose V. Costrășel	37	2.000	5.120	-
76.	N.Șt. Chiriță	189	2.000	6.620	3,25 lei/mp
77.	I.S. Ioniță	36	2.000	5.120	2,50 lei/mp
78.	Ion Bejenaru	188	2.000	6.620	3,25 lei/mp
79.	Neculai Mardare	138	1.500	3.870	2,50 lei/mp
80.	V.C. Roșu	194	2.000	6.620	3,25 lei/mp
81.	Neculai Pascal	3	2.000	6.620	-
82.	R. Lungu	35	2.000	5.120	2,50 lei/mp
83.	Teodor Cojocariu	34	2.000	5.120	-
84.	Gh.V. Nechita	33	2.000	5.120	-
85.	V. Perioc	191	2.000	6.620	3,25 lei/mp
86.	D. Butnaru	32	2.000	5.120	2,50 lei/mp
87.	V.Gh.N. Macovei	135	1.986	5.085	-
88.	Gavril Popescu	137	1.500	3.870	-
89.	Orf. T.Gh. Butnaru	31	2.000	5.120	-
90.	C. Albăstrel	30	2.000	6.620	3,25 lei/mp
91.	Gh.T. Nechita	29	2.000	6.620	-
92.	D. Neculau	134	2.157	5.513	2,50 lei/mp

93.	Vasile Râdescu	128	2.000	6.620	3,25 lei/mp
94.	Ștefan Roșu	27	2.000	6.620	-
95.	Ion T. Cucu	26	2.000	5.120	2,50 lei/mp
96.	V-le Șt. Târdea	25	2.000	5.120	-
97.	Th. Obreja	24	2.000	5.120	-
98.	Ivanciu Butnaru	23	2.000	5.120	-
99.	C.R. Butnaru	193	2.000	6.620	3,25 lei/mp
100.	Tasia I.V. Mancaș	127	1.700	5.645	-
101.	Gheorghe Pandelea	110	2.000	6.620	-
102.	Ștefan I. Butnaru	12	2.000	6.620	-
103.	Orf. Gh. Filip	19	2.000	6.620	-
104.	V.T. Braniște	11	2.000	6.620	-
105.	V.T. Rotaru	21	2.000	6.620	-
106.	C.T. Braniște	39	1.000	2.620	2,50 lei/mp
107.	Gh.T. Braniște	39	1.000	2.620	-
108.	V. M. Romeghe	40	1.000	2.620	-
109.	Al. I. V. Macovei	41	1.000	2.620	-
110.	Gh. I. V. Macovei	41	1.000	2.620	-
111.	V.D. Pandelea	42	1.000	2.620	-
112.	Gh.F. Târdea	42	1.000	2.620	-
113.	Ion C. Costrășel	43	1.000	2.620	-
114.	Gh.Gh. Costrășel	43	1.000	2.620	-
115.	D.V. Ioniță	44	1.000	2.620	-
116.	Gh.V. Ioniță	44	1.000	2.620	-
117.	V.D. Miclescu	75	1.000	2.120	2,00 lei/mp
118.	Ștefan Mândru	75	1.000	2.120	-
119.	N. Mancaș	76	1.000	2.120	-
120.	Gh. Mancaș	76	1.000	2.120	-
121.	Elisab. V. Macovei	45	1.000	2.620	2,50 lei/mp
122.	Constanța Bejenaru	45	1.000	2.620	-
123.	Vasile Șt. Albăstrel	46	1.000	2.620	-
124.	N.Șt. Albăstrel	46	1.000	2.620	-
125.	Grigore Nistor	74	1.000	2.120	2,00 lei/mp
126.	Orfani V. Habet	74	1.000	2.120	-
127.	N.T. Rotaru	73	1.000	2.120	-
128.	Anton V. Păsat	73	1.000	2.120	-
129.	Gh. Stroescu	72	1.000	2.120	-
130.	T. Moraru	72	1.000	2.120	-
131.	Gh. Romeghea	40	1.000	2.120	-
132.	Ilie Gemală	71	1.000	2.120	-
133.	Ion Florea	71	1.000	2.120	-
134.	Nichifor Ciobotaru	128	1.000	2.620	2,50 lei/mp
135.	V-le C. Palade	128	1.000	2.620	-
136.	L.N. Cărare	70	1.000	2.120	2,00 lei/mp
137.	A.V. Roșu	70	1.000	2.120	-
138.	C. Rotaru	101	750	2.558	3,25 lei/mp
139.	C.A. Bejenaru	101	750	2.558	-
140.	C.Șt. Palade	69	1.000	2.120	2,00 lei/mp
141.	I.V.T. Macovei	69	1.000	2.120	-
142.	Al. I. Ionesei	68	1.000	2.120	-
143.	C. Tudorache	68	1.000	2.120	-

144.	Vasile Miștelea	58	1.000	2.120	-
145.	V.C. Pogângeanu	58	1.000	2.120	-
146.	V.S. Macovei	49	1.000	3.370	3,25 lei/mp
147.	L. Scutaru	49	1.000	3.370	-
148.	N.T. Radu	66	1.000	2.620	2,50 lei/mp
149.	Orf. V.I.T. Macovei	66	1.000	2.620	-
150.	Orf. Ion Toma	48	1.000	2.120	2,00 lei mp
151.	Natalia Gh. Anei	48	1.000	2.120	-
152.	A. Anton Palade	65	1.000	2.120	-
153.	I.V. Nistor	65	1.000	2.120	-
154.	NC. Sandu	64	1.000	2.120	-
155.	T.S. Bejenaru	64	1.000	2.120	-
156.	V.N. Macovei	47	1.000	3.370	3,25 lei/mp
157.	V.A. Macovei	47	1.000	3.370	
158.	P. Pârâu	63	1.000	2.120	2,00 lei/mp
159.	I. Lucan Țânțar	63	1.000	2.120	-
160.	C. Blănaru	62	1.000	2.120	-
161.	Roman Holban	62	1.000	2.120	-
162.	Orf. V.T. Roșu	61	1.000	2.120	-
163.	Ion Albu	61	1.000	2.120	-
164.	A. Ioniță	120	1.000	3.370	3,25 lei/mp
165.	Primăria	109	2.000	3.370	-

Recapituție:

34 locuri a 2,00 lei/mp x 36.000 mp = 72.000 + 120 lei = 76.080 lei

53 locuri a 2,50 lei/mp x 84.143 mp = 210.358 + 120 lei = 216.718 lei

78 locuri a 3,25 lei/mp x 140.528 mp = 456719 + 120 lei = 466.079 lei

Total – 165 locuri – 260.671 mp = 739.077 + 19.800 = 758.877 lei

Taxa de 120 lei reprezenta cheltuieli de măsurătoare, indiferent de suprafața locului de casă. Tabloul este semnat de Directorul General al Serviciului Agricol al județului Fălciu, ing. agronom V. Niculcea, și de Șeful Regiunii Agricole Vutcani, P. Marinică.

ANEXA nr. 14

Tablou de locuitorii din comuna Gugești, județul Fălciu, cărora li s-a atribuit locurile de casă din noua vatră de sat Gugești, suplimentar (1935)

Nr. crt.	Numele și Prenumele	Nr. locului	Suprafața în mp.	Suma totală de plată	Obs.
1.	Ion Maștei	7	1.081	1.086	1,00 lei/mp
2.	Orf. N. Iftene	8	1.000	1.000	-
3.	Orf. Alx. Ioniță	13	1.000	1.200	1,20 lei/mp
4.	Mihai Vizitiu	14	1.000	1.000	1,00 lei/mp
5.	Orf. V. Neculau	15	1.000	1.000	-
6.	Ștefan C. Macovei	16	1.000	1.000	-
7.	Gh. Al. Pancu	17	1.000	1.200	1,20 lei/mp
8.	Vasile D. Manceș	18	1.000	1.000	1,00 lei/mp
9.	Orf. Gh. N. Macovei	19	1.000	1.000	-
10.	Const. V. N. Macovei	20	1.000	1.000	-
11.	Elena Vozdeschi	21	1.000	1.200	1,20 lei/mp
12.	Orf. C. Bașa	22	1.000	1.000	1,00 lei/mp
13.	Neculai Gh. Cristea	23	1000	1.000	-
14.	Vasile Constantin	24	1.000	1.200	1,20 lei/mp
15.	Gh. R. Butnaru	25	1.000	1.000	1,00 lei/mp
16.	Constantin V. Palade	26	1.000	1.000	-
17.	Vasile A. Bejenaru	27	1.000	1.200	1,20 lei/mp
18.	Neculai Braniște	28	1.000	1.000	1,00 lei/mp
19.	Catinca Gh. Dascălu	29	1.000	1.000	-
20.	Neculai Cucu	30	1.000	1.200	1,20 lei/mp
21.	Constantin Botez	31	1.000	1.000	1,00 lei/mp
22.	Orf. R. Macovei	32	1.000	1.000	-
23.	Vasile I. Măndru	33	1.000	1.200	1,20 lei/mp
24.	Const. I. Ștefan	34	1.000	1.200	-
25.	Constantin Cojocaru	35	1.000	1.200	-
26.	Neculai T. Iftene	36	1.000	1.200	-
27.	Dumitru Balan	37	1.000	1.200	-
28.	Ion Gh. Macovei	38	1.000	1.000	1,00 lei/mp
29.	Ioana Feraru	39	1.000	1.000	-
30.	Orf. Ștefan Matei	40	1.000	1.000	-
31.	Natalia Gh. Țârdea	41	1.000	1.000	-
32.	Orf. Ștefan Nechita	42	1.000	1.000	-
33.	Ștefan V. Butnaru	43	1.000	1.000	-
34.	Orf. C. Andrei	44	1.000	1.000	-
35.	Gh. D. Palade	45	1.000	1.000	-
36.	Orf. Gh. Popescu	46	1.000	1.000	-
37.	Vasile Cojan	47	1.000	1.000	-
38.	Gh. D. Cojocaru	48	1.000	1.000	-
39.	Dumitru Costrășel	49	1.000	1.000	-
40.	Const. Bosânceanu	50	1.000	1.000	-
41.	Orf. I. Olaru	51	1.000	1.000	-
42.	Neculai Fl. Țârdea	52	1.000	1.000	-
43.	V. Negrescu	53	1.000	1.000	-

44.	Ștefan Pogângeanu	5	1.000	1.000	-
45.	Mihai Andrei	6	1.000	1.000	-
46.	Maranda C. Nistor	4	1.000	1.000	-
47.	Vasile N. Butnaru	4	1000	1.000	-
48.	Ștefan D. Nichita	3	1.000	1.000	-
49.	Natalia Ionescu	3	1.000	1.000	-
50.	Marghioala I. Toma	2	1.000	1.000	-

Tabloul este semnat de Directorul Serviciului Agricol al județului Fălciu, V. Niculcea, de șeful Regiunii Agricole Vutcani, P. Marinică, și de membrii Comisiunii locale: primar I. Mattei, preot Vasile Popa, învățător N.I. Lupu, de delegații locuitorilor Nicolae Cucu și Ștefan Pogângeanu.

**Registrul de alegători pentru Comună și Județ,
a comunei Gugești, din anul 1926**

Nr. crt.	Numele de familie și botez	Vârsta	Ocupațiunea	Domiciliul	Observații
1	Anton Pogânceanu	47	Agricultor	Gugești	-
2	Alecu Lungu	45	Agricultor	Gugești	-
3	Alecu Bejenaru	54	Agricultor	Gugești	-
4	Anton Pancu	52	Agricultor	Gugești	-
5	Alecu Stam. Palade	38	Agricultor	Gugești	-
6	Alexandru Cărare	47	Agricultor	Gugești	-
7	Alex. I.V. Macovei	31	Agricultor	Gugești	-
8	Alecu N. Bejenaru	29	Agricultor	Gugești	-
9	Andronic Ifene	36	Agricultor	Gugești	-
10	Alex. Iacob Ionesei	25	Agricultor	Gugești	-
11	Const. N. Bejenaru	35	Agricultor	Gugești	-
12	Const. L. Bejenaru	35	Agricultor	Gugești	-
13	Constantin Albăstrel	44	Agricultor	Gugești	-
14	Const. I.N. Cojocaru	45	Agricultor	Gugești	-
15	Const. I. Matei	42	Agricultor	Gugești	-
16	Constantin Măndru	55	Agricultor	Gugești	-
17	Cozma D. Palade	63	Agricultor	Gugești	-
18	Constantin Niță	45	Agricultor	Gugești	-
19	Constantin Profir	44	Agricultor	Gugești	-
20	Constantin I. Rotaru	39	Agricultor	Gugești	-
21	Const. Pogânceanu	71	Agricultor	Gugești	-
22	Const. I. Bogos	30	Agricultor	Gugești	-
23	Const. R. Butnaru	33	Agricultor	Gugești	-
24	Constantin G. Stan	29	Agricultor	Gugești	-
25	Const. T. Braniște	29	Agricultor	Gugești	-
26	Const. Gh. Lupu	39	Agricultor	Gugești	-
27	Const. Nifescu	55	Agricultor	Gugești	-
28	Dumitru Nicolau	39	Agricultor	Gugești	-
29	Dumitru I. Cojocaru	49	Agricultor	Gugești	-
30	Dumitru Pandlea	56	Agricultor	Gugești	-
31	Dumitru Alexandru	66	Agricultor	Gugești	-
32	Dumitru T. Rotaru	45	Agricultor	Gugești	-
33	D-tru Stam. Palade	50	Agricultor	Gugești	-
34	Dumitru Butnaru	53	Agricultor	Gugești	-
35	Dumitru Stroescu	38	Agricultor	Gugești	-
36	Dumitru Perioc	43	Agricultor	Gugești	-
37	Dumitru N. Balan	42	Agricultor	Gugești	-
38	Dumitru Măndru	45	Agricultor	Gugești	-
39	Dumitru T. Ifene	29	Agricultor	Gugești	-

40	Dumitru V. Ioniță	24	Agricultor	Gugești	-
41	Dumitru Costrășel	25	Agricultor	Gugești	-
42	D-tru T.P. Macovei	29	Agricultor	Gugești	-
43	Florea Târdea	45	Agricultor	Gugești	-
44	Gheorghe N. Olaru	45	Agricultor	Gugești	-
45	Gh. Stam. Palade	35	Agricultor	Gugești	-
46	Gheorghe T. Braniște	38	Agricultor	Gugești	-
47	Grigore Radu	40	Agricultor	Gugești	-
48	Gh. N. Cojocar	57	Agricultor	Gugești	-
49	Gavril Canța	57	Agricultor	Gugești	-
50	Gh. N. Macovei	55	Agricultor	Gugești	-
51	Gheorghe D. Palade	49	Agricultor	Gugești	-
52	Gheorghe V. Nechita	41	Agricultor	Gugești	-
53	Gheorghe Ilie	42	Agricultor	Gugești	-
54	Gheorghe Gh. Ulian	40	Agricultor	Gugești	-
55	Gh.Iv. Macovei	42	Agricultor	Gugești	-
56	Gh.C. Păduraru	61	Agricultor	Gugești	-
57	Gh.C.T. Nistor	51	Agricultor	Gugești	-
58	Gh.C. Costrășel	45	Agricultor	Gugești	-
59	Gh.Gh. Moraru	41	Agricultor	Gugești	-
60	Gheorghe Botez	53	Agricultor	Gugești	-
61	Gh.D. Pandelea	34	Agricultor	Gugești	-
62	Gavril Popescu	54	Agricultor	Gugești	-
63	Gheorghe Cucu	32	Agricultor	Gugești	-
64	Gheorghe Tâmpescu	32	Agricultor	Gugești	-
65	Gheorghe D. Mancaș	34	Agricultor	Gugești	-
66	Gheorghe Stroescu	38	Agricultor	Gugești	-
67	Gheorghe P. Apostu	50	Agricultor	Gugești	-
68	Gh. Alex. Târdea	39	Agricultor	Gugești	-
69	Gh.I.N. Cojocar	41	Agricultor	Gugești	-
70	Grigore T. Nistor	33	Agricultor	Gugești	-
71	Gh.C.V. Macovei	41	Agricultor	Gugești	-
72	Gheorghe T. Nechita	30	Agricultor	Gugești	-
73	Gheorghe Butnaru	70	Agricultor	Gugești	-
74	Gheorghe A. Pancu	26	Agricultor	Gugești	-
75	Gh. V. Macovei	26	Agricultor	Gugești	-
76	Gh. Tudose Prisecaru	25	Agricultor	Gugești	-
77	Irimia Gh. Toma	38	Agricultor	Gugești	-
78	Ion Șt. Târdea	45	Agricultor	Gugești	-
79	Ion V.Gh. Macovei	39	Agricultor	Gugești	-
80	Ilie Gemală	37	Agricultor	Gugești	-
81	Ion Sanie	68	Agricultor	Gugești	-
82	Ioan Ulian	52	Agricultor	Gugești	-
83	Irimia Pogâncănu	41	Agricultor	Gugești	-

84	Ioan N. Cojocaru	77	Agricultor	Gugești	-
85	Ioan Negrescu	57	Agricultor	Gugești	-
86	Ioan Stam. Palade	41	Agricultor	Gugești	-
87	Ioan Șt. Macovei	63	Agricultor	Gugești	-
88	Ion Blănaru	53	Agricultor	Gugești	-
89	Ioan N. Cucu	54	Agricultor	Gugești	-
90	Ion Bejenaru	57	Agricultor	Gugești	-
91	Ioan T. Mândru	64	Agricultor	Gugești	-
92	Ioan V.P. Moraru	54	Agricultor	Gugești	-
93	Ioan T. Cucu	42	Agricultor	Gugești	-
94	Ioan Bogos	64	Agricultor	Gugești	-
95	Ivanciu Butnaru	33	Agricultor	Gugești	-
96	Ioan Gh. Sabadac	31	Învățător	Gugești	-
97	Ion Gh. N. Macovei	24	Agricultor	Gugești	-
98	Ioan N. Butnaru	33	Agricultor	Gugești	-
99	Ioan Florea	54	Agricultor	Gugești	-
100	Ioan Gh. Popescu	57	Agricultor	Gugești	-
101	Ioan C. Lucan	24	Agricultor	Gugești	-
102	Ioan V. Nistor	24	Agricultor	Gugești	-
103	Ion Gh.V. Palade	26	Agricultor	Gugești	-
104	Lefter Scutaru	51	Agricultor	Gugești	-
105	Neculai Botez	44	Agricultor	Gugești	-
106	Neculai Olaru	71	Agricultor	Gugești	-
107	Neculai Bejenaru	63	Agricultor	Gugești	-
108	Neculai T. Feraru	42	Agricultor	Gugești	-
109	Neculai Ciolacu	51	Agricultor	Gugești	-
110	Neculai Marcu	54	Agricultor	Gugești	-
111	Neculai Pasat	55	Agricultor	Gugești	-
112	Niță Bulat	69	Agricultor	Gugești	-
113	Neculai B. Moraru	64	Agricultor	Gugești	-
114	Neculai Cristea	42	Agricultor	Gugești	-
115	Neculai Braniște	57	Agricultor	Gugești	-
116	Neculai V. Butnaru	44	Agricultor	Gugești	-
117	Neculai Căciulă	41	Agricultor	Gugești	-
118	Neculai Surdu	69	Agricultor	Gugești	-
119	Neculai I. Lupu	32	Învățător	Gugești	-
120	Neculai Șt. Albăstrel	29	Agricultor	Gugești	-
121	Neculai T. Pandelea	29	Agricultor	Gugești	-
122	Neculai Rotaru	40	Agricultor	Gugești	-
123	N-lai V.N. Macovei	24	Agricultor	Gugești	-
124	Neculai Stam. Palade	41	Agricultor	Gugești	-
125	Neculai V. Nechita	26	Agricultor	Gugești	-
126	Neculai I. Cristea	26	Agricultor	Gugești	-
127	Neculai D. Mancaș	26	Agricultor	Gugești	-

128	Neculai Mardare	37	Industriaș	Gugești	-
129	Pavel Scutaru	69	Agricultor	Gugești	-
130	Petrache Ioniță	45	Agricultor	Gugești	-
131	Ștefan D. Palade	44	Agricultor	Gugești	-
132	Ștefan L. Miclescu	47	Agricultor	Gugești	-
133	Ștefan I. Butnaru	40	Agricultor	Gugești	-
134	Simion Ioniță	66	Agricultor	Gugești	-
135	Ștefan Mândru	38	Agricultor	Gugești	-
136	Stoica Solomon	40	Agricultor	Gugești	-
137	Simion Bulat	60	Agricultor	Gugești	-
138	Ștefan Roșu	37	Agricultor	Gugești	-
139	Ștefan Canța	30	Agricultor	Gugești	-
140	Simion Macovei	67	Agricultor	Gugești	-
141	Șt.V. Pogânceanu	37	Agricultor	Gugești	-
142	Ștefan Damian	40	Agricultor	Gugești	-
143	Ștefan P.C. Macovei	30	Agricultor	Gugești	-
144	Ștefan D. Nechita	26	Agricultor	Gugești	-
145	Ștefan Tâmpescu	26	Agricultor	Gugești	-
146	Toader Gh. Moraru	37	Agricultor	Gugești	-
147	Tud. I.V. Macovei	38	Agricultor	Gugești	-
148	Tudose Prisecaru	68	Agricultor	Gugești	-
149	Tudose G. Cojocaru	47	Agricultor	Gugești	-
150	Tudose Feraru	41	Agricultor	Gugești	-
151	Tud. T. Macovei	41	Agricultor	Gugești	-
152	Tud. V. Nechita	54	Agricultor	Gugești	-
153	Toader Pancu	52	Agricultor	Gugești	-
154	Tudurache Cucu	81	Agricultor	Gugești	-
155	Theodor Braniște	63	Agricultor	Gugești	-
156	Toader Holban	33	Agricultor	Gugești	-
157	Tudurache Macovei	63	Agricultor	Gugești	-
158	Theodor Obreja	41	Agricultor	Gugești	-
159	Th.P. Scutaru	36	Agricultor	Gugești	-
160	Th.L. Bejenaru	36	Agricultor	Gugești	-
161	Vasile N. Butnaru	44	Agricultor	Gugești	-
162	Vasile C. Costrășel	35	Agricultor	Gugești	-
163	V-le Gh.N. Cojocaru	64	Agricultor	Gugești	-
164	Vasile I. Butnaru	59	Agricultor	Gugești	-
165	Vasile Gh. Macovei	48	Agricultor	Gugești	-
166	V-le Pogânceanu	71	Agricultor	Gugești	-
167	Vasile N. Nechita	48	Agricultor	Gugești	-
168	Vasile N. Macovei	54	Agricultor	Gugești	-
169	V-le C. Pogânceanu	50	Agricultor	Gugești	-
170	Vasile Romeghi	44	Agricultor	Gugești	-
171	Vasile Șt. Macovei	41	Agricultor	Gugești	-

172	Vasile Șt. Târdea	42	Agricultor	Gugești	-
173	V-le Stam Palade	48	Agricultor	Gugești	-
174	Vasile Nistor	53	Agricultor	Gugești	-
175	Vasile Stoica	58	Agricultor	Gugești	-
176	Victor Păsat	44	Agricultor	Gugești	-
177	V-le Lăzescu Moraru	44	Agricultor	Gugești	-
178	Vasile D. Palade	40	Agricultor	Gugești	-
179	Vasile Turcu	47	Agricultor	Gugești	-
180	Vasile T. Roșu	43	Agricultor	Gugești	-
181	Vasile Gh. Popescu	55	Agricultor	Gugești	-
182	Vasile t. Iftene	49	Agricultor	Gugești	-
183	Vasile Ioniță	58	Agricultor	Gugești	-
184	Vasile Albu	59	Agricultor	Gugești	-
185	Victor Olaru	60	Agricultor	Gugești	-
186	Vasile Gr. Macovei	60	Agricultor	Gugești	-
187	Vasile Păduraru	71	Agricultor	Gugești	-
188	Vasile Râșăscu	41	Agricultor	Gugești	-
189	Vasile C. Roșu	41	Agricultor	Gugești	-
190	Vasile N. Mistreanu	43	Agricultor	Gugești	-
191	Vasile T. Rotaru	33	Agricultor	Gugești	-
192	Vasile I. Mândru	24	Agricultor	Gugești	-
193	Vasile M. Romeghi	30	Agricultor	Gugești	-
194	Vasile T. Braniște	31	Agricultor	Gugești	-
195	V-le Cozma Palade	29	Agricultor	Gugești	-
196	Vasile Tud. Macovei	35	Agricultor	Gugești	-
197	V-le Șt. Albăstrel	33	Agricultor	Gugești	-
198	Vasile Ilie Holban	32	Agricultor	Gugești	-
199	V-le Gh. N. Macovei	29	Agricultor	Gugești	-
200	Vasile I. Ulian	25	Agricultor	Gugești	-
201	V-le Lefter Cărare	27	Agricultor	Gugești	-
202	Roman Holban	46	Agricultor	Gugești	-
203	Roman Butnaru	66	Agricultor	Gugești	-
204	Const. Tudurache	44	Agricultor	Gugești	-
205	Toma Olaru	31	Agricultor	Gugești	-
206	Onisim Cojocaru	26	Agricultor	Gugești	-
207	Iacob Ionesei	61	Agricultor	Gugești	-
208	Marin Al. Stanciu	29	Agricultor	Gugești	-
209	Lazăr V.P. Macovei	29	Agricultor	Gugești	-
210	Gh. M. Romeghi	25	Agricultor	Gugești	-
211	Ion C. Costrășel	26	Agricultor	Gugești	-
212	Ioan V. Butnaru	27	Agricultor	Gugești	-
213	Ioan Rotaru	64	Agricultor	Gugești	-
214	Ioan V. Mândru	28	Agricultor	Gugești	-
215	Vasile Miștelea	46	Agricultor	Gugești	-

216	Pintilii Pârâu	30	Agricultor	Gugești	-
217	Ion V. Butnaru	28	Agricultor	Gugești	-
218	Th. V. Costrășel	24	Agricultor	Gugești	-
219	Iftene Ciolacu	26	Agricultor	Gugești	-
220	Neculai V. Ionesei	24	Agricultor	Gugești	-
221	Const. V. Macovei	44	Agricultor	Gugești	-
222	Ivanciu V. Macovei	30	Agricultor	Gugești	-
223	Neculai C. Sandu	28	Agricultor	Gugești	-
224	Ion V. Albu	27	Agricultor	Gugești	-
225	Constantin Adam	40	Agricultor	Gugești	-
226	Const. A Palade	36	Agricultor	Gugești	-
227	Ion I. Pandelea	30	Agricultor	Gugești	-
228	Mihai Vizitiu	42	Agricultor	Gugești	-
229	Gheorghe V. Mihai	26	Agricultor	Gugești	-
230	Ion Ioniță	25	Agricultor	Gugești	-
231	Ion Amariei	60	Agricultor	Gugești	-
232	Vasile T. Ifteni	34	Agricultor	Gugești	-
233	Ioan V. Ioniță	33	Agricultor	Gugești	-

Se certifică de noi prezenta listă

Președinte Comitet Interimar

Notar

(ss) indescifrabil

(ss) C.V. Ciobanu

România

Judecătoria ocol I Mixtă – Huși, Județul Fălciu

Prezentul Registru numerotat, parafat, șnuruat și sigilat conține patru file care va servi Comunei Gugești pentru alegerile Comunale și Județene.

Judecător

Grefier

(ss) indescifrabil

(ss) indescifrabil

Nr. 17.050/1925 Decembrie 29

**Lista de alegătorii colegiului de Senat și Cameră
a Comunei Gugești, din anul 1926**

Nr. crt.	Numele și Pronumele	Vârsta	Comuna	Observații
1	Albăstrel Constantin	43	Gugești	-
2	Alexandru Dumitru	65	Gugești	-
3	Apostol C. Gheorghe	49	Gugești	-
4	Albu Vasile	58	Gugești	-
5	Bejenaru Alecu	53	Gugești	-
6	Amariei Ioan	61	Gugești	-
7	Butnaru Dumitru	52	Gugești	-
8	Balan N. Dumitru	42	Gugești	-
9	Botez Gheorghe	52	Gugești	-
10	Butnaru Gheorghe	69	Gugești	-
11	Blănaru Ioan	52	Gugești	-
12	Bejenaru Ioan	56	Gugești	-
13	Bogos Ioan	62	Gugești	-
14	Botez Neculai	44	Gugești	-
15	Bejenaru Neculai	63	Gugești	-
16	Bulat Niță	48	Gugești	-
17	Braniște Neculai	56	Gugești	-
18	Butnaru I. Ștefan	40	Gugești	-
19	Bulat Simion	60	Gugești	-
20	Braniște Toader	63	Gugești	-
21	Butnaru N. Vasile	44	Gugești	-
22	Butnaru I. Vasile	59	Gugești	-
23	Butnaru Roman	66	Gugești	-
24	Cărare Alexandru	47	Gugești	-
25	Cojocaru N.I. C-tin	45	Gugești	-
26	Cojocaru I. Dumitru	49	Gugești	-
27	Cojocaru N. Gheorghe	57	Gugești	-
28	Canța Gavril	57	Gugești	-
29	Costrășel C. Gheorghe	45	Gugești	-
30	Cojocaru N.I. Gheorghe	41	Gugești	-
31	Cojocaru Nica Ion	77	Gugești	-
32	Cucu M. Ioan	54	Gugești	-
33	Cucu T. Ioan	42	Gugești	-
34	Ciubotaru Nechifor	51	Gugești	-
35	Cristea Neculai	42	Gugești	-
36	Căciulă Neculai	41	Gugești	-
37	Cojocaru Gh. Toader	47	Gugești	-
38	Cucu Tudurache	81	Gugești	-

39	Cojocaru N.Gh. Vasile	62	Gugești	-
40	Feraru T. Neculai	42	Gugești	-
41	Feraru Toader	81	Gugești	-
42	Florea Ioan	59	Gugești	-
43	Holban Roman	46	Gugești	-
44	Ilie Gheorghe	42	Gugești	-
45	Ioniță Petrache	45	Gugești	-
46	Ioniță Simion	66	Gugești	-
47	Ioniță Vasile	58	Gugești	-
48	Ionesei Iacob	61	Gugești	-
49	Damian Ștefan	40	Gugești	-
50	Lungu Alecu	45	Gugești	-
51	Matei I. Costache	42	Gugești	-
52	Mândru Costache	55	Gugești	-
53	Mândru Dumitru	45	Gugești	-
54	Macovei N. Gheorghe	55	Gugești	-
55	Macovei V.I. Gheorghe	42	Gugești	-
56	Moraru Gh. Gheorghe	41	Gugești	-
57	Macovei Șt. Ion	63	Gugești	-
58	Mândru T. Ion	64	Gugești	-
59	Moraru V.P. Ion	54	Gugești	-
60	Marcu Neculai	54	Gugești	-
61	Miclescu L. Ștefan	47	Gugești	-
62	Macovei Simion	67	Gugești	-
63	Macovei I.V. Tudurache	41	Gugești	-
64	Macovei P. Tudurache	63	Gugești	-
65	Macovei Gh. Vasile	68	Gugești	-
66	Macovei N. Vasile	50	Gugești	-
67	Macovei I. Vasile	41	Gugești	-
68	Moraru Lăzescu Vasile	43	Gugești	-
69	Macovei Gh. Vasile	66	Gugești	-
70	Mistreanu N. Vasile	43	Gugești	-
71	Mițelea Vasile	42	Gugești	-
72	Macovei V. Constantin	44	Gugești	-
73	Niță Constantin	45	Gugești	-
74	Nechita V. Gheorghe	41	Gugești	-
75	Nistor C.T. Gheorghe	51	Gugești	-
76	Negrescu Ion	57	Gugești	-
77	Nechita V. Toader	54	Gugești	-
78	Nechita N. Vasile	48	Gugești	-
79	Nistor Vasile	52	Gugești	-
80	Olaru N. Gheorghe	45	Gugești	-
81	Olaru Neculai	71	Gugești	-
82	Obreja Toader	41	Gugești	-

83	Olaru Victor	49	Gugești	-
84	Pogânceanu Anton	47	Gugești	-
85	Pancu Anton	52	Gugești	-
86	Palade V. Cozma	63	Gugești	-
87	Profir Constantin	44	Gugești	-
88	Pogânceanu Constantin	71	Gugești	-
89	Pandelea Dumitru	56	Gugești	-
90	Palade Stam. Dumitru	50	Gugești	-
91	Perioc Dumitru	43	Gugești	-
92	Palade Stam. Gheorghe	53	Gugești	-
93	Palade D. Gheorghe	49	Gugești	-
94	Păduraru C. Gheorghe	61	Gugești	-
95	Popescu Gavril	59	Gugești	-
96	Pogânceanu Irimia	41	Gugești	-
97	Palade Stam Ion	41	Gugești	-
98	Popescu Gh. Ion	57	Gugești	-
99	Pasat Neculai	55	Gugești	-
100	Palade D. Neculai	41	Gugești	-
101	Palade D. Ștefan	49	Gugești	-
102	Prisecaru Tudurache	68	Gugești	-
103	Pancu Toader	52	Gugești	-
104	Pogânceanu Vasile	71	Gugești	-
105	Pogânceanu C. Vasile	49	Gugești	-
106	Palade Stam. Vasile	44	Gugești	-
107	Pasat Victor	44	Gugești	-
108	Palade D. Vasile	41	Gugești	-
109	Popescu Gh. Vasile	55	Gugești	-
110	Păduraru Vasile	71	Gugești	-
111	Rotaru I. Dumitru	44	Gugești	-
112	Romeghi Vasile	64	Gugești	-
113	Roșu T. Vasile	43	Gugești	-
114	Râșescu Vasile	42	Gugești	-
115	Roșu C. Vasile	40	Gugești	-
116	Rotaru Ion	64	Gugești	-
117	Sanie Ion	68	Gugești	-
118	Scutaru Lefter	59	Gugești	-
119	Surdu Neculai	69	Gugești	-
120	Scutaru Pavel	69	Gugești	-
121	Stoica Vasile	58	Gugești	-
122	Turcu Vasile	46	Gugești	-
123	Țârdea Florea	45	Gugești	-
124	Țârdea Șt. Ion	45	Gugești	-
125	Țârdea Șt. Vasile	42	Gugești	-
126	Radu Grigore	40	Gugești	-

127	Moraru B. Neculai	63	Gugești	-
128	Ulian Ion	52	Gugești	-
129	Ulian Gheorghe	40	Gugești	-
130	Vizitiu Mihai	42	Gugești	-

Se certifică de noi exactitatea,

Judecător
(ss) indescifrabil

Grefier
(ss) C.I. Gheorghiu

Tabel nominal

Cu femeile din comuna Gugești, raionul Huși, care la 1 ianuarie 1950 aveau născuți de la cinci copii în sus și sunt în viață, care puteau fi distinse cu titluri de „Mamă Eroină”, „Gloria Maternă” sau „Medalia Maternității”.

Nr. crt.	Numele și Prenumele	Nr. copii	Obs.
1	Tinca N. Costrășel	5	-
2	Maria Gh. Pancu	5	-
3	Eleonora Gh. Țârdea	5	-
4	Victoria S. Blagoci	5	-
5	Maranda I. Râșescu	5	-
6	Adela C. Costrășel	5	-
7	Marița Gh. Blănaru	5	-
8	Vasilca Gh. Toma	5	-
9	Elena I. Ioniță	5	-
10	Vasilca I. Cucu	5	-
11	Elena Iacob Macovei	5	-
12	Suzana Onisim Cojocar	5	-
13	Maria N. Cărare	5	-
14	Elena I.T. Cojocar	5	-
15	Elisabeta M. Stanciu	5	-
16	Maranda V. Bejenaru	6	-
17	Maria Năstase Radu	6	-
18	Frăsina C. Pasat	6	-
19	Tasia Radu Profir	6	-
20	Maria V. Braniște	6	-
21	Vasilca C. Braniște	6	-
22	Profira C. Nicolau	6	-
23	Elena N. Iftene	6	-
24	Elena C. Filip	6	-
25	Petruța V. Cristea	6	-
26	Catinca Gh. Bașa	6	-
27	Maria J. Macovei	6	-
28	Erodia N. Macovei	6	-
29	Aglaia I. Cojocar	6	-
30	Marița Gh. R. Butnaru	6	-
31	Ecaterina N. Cristea	6	-
32	Maria I.Șt. Palade	6	-
33	Maria C.R. Butnaru	7	-
34	Catinca C. Ștefan	7	-
35	Marița Gh. Pasat	7	-

36	Steluța Gh. Țârdea	7	-
37	Catinca V. Toma	7	-
38	Tudora V. Balan	7	-
39	Anisia I. Ioniță	7	-
40	Elena V. Pandelea	7	-
41	Adela D. Cojocaru	7	-
42	Frăsina I.C. Macovei	8	-
43	Anica C. Palade	8	-
44	Paraschiva N. Pandele	8	-
45	Eugenia V. Matei	8	-
46	Aneta Anton Palade	8	-
47	Aglaia D. Costrășel	8	-
48	Elena Gh. Antochi	8	-
49	Aglaia V. Niță	8	-
50	Catinca I. Rotaru	8	-
51	Ilinca Gh. Pârțu	8	-
52	Ioana N. Blănaru	8	-
53	Maria Șt. Roșu	9	-
54	Profira Stoica Solomon	10	-
55	Vasilca Căldăraru	5	colectivistă
56	Anica Negrescu	5	colectivistă
57	Maria Olaru	5	colectivistă
58	Stroescu Maria	5	colectivistă
59	Profira C. Butnaru	6	colectivistă
60	Catinca Buraga	6	colectivistă
61	Anica Romeghi	6	colectivistă
62	Catinca Sanie	6	colectivistă
63	Lucreția Cojocaru	7	colectivistă
64	Maria Țârdea	7	colectivistă
65	Maria Pancu	8	colectivistă
66	Tinca Stegaru	8	colectivistă
67	Ortansa Gh. Pogânceanu	9	colectivistă
68	Maria Gh. Mardare	10	colectivistă

Organe de conducere ale Primăriei și Sfatului Popular din comuna Gugești (1926-1968)

1926-1929

Primar: Irimia Gh. Toma

Consiliul Comunal:

1. Nicolae I. Lupu
2. Tudurache I. Macovei
3. Gheorghe Ulian
4. Ivanciu Butnaru
5. Victor Pasat
6. Gheorghe Stroescu
7. Neculai Mardare

1929-1930, *interimat.*

Președinte: Grigore Radu

Comisie Interimară:

1. Ivanciu V. Macovei
2. Neculai Bejenaru
3. Ivanciu Butnaru
4. Gheorghe Stroescu

Iulie 1932 – decembrie 1932, *interimat.*

Președinte: Irimia Gh. Toma

Comisie Interimară:

1. Tudurache I. Macovei
2. Grigore Nistor
3. Vasile Râșescu
4. Constantin Braniște

Decembrie 1932 – ianuarie 1934

Primar: Irimia Gh. Toma

Consiliul Comunal:

1. Toader Macovei
2. Grigore Nistor
3. Vasile Râșescu
4. Constantin Braniște
5. Victor Pasat
6. Toader Bejenaru
7. Onisim Cojocaru
8. Ștefan Pogânceanu

9. Neculai Cristea

10. Vasile Roșu

Ianuarie 1934 – octombrie 1934, *interimat*.

Președinte: Ioan Matei

Comisie Interimară:

1. Ion V. Ioniță

2. Gheorghe Nechita

3. Neculai Mardare

4. Neculai Macovei

Octombrie 1934 – iunie 1937

Primar: Ion Matei

Consiliul Comunal:

1. Neculai Mardare

2. Gheorghe Nechita

3. Ion V. Ioniță

4. Tudurache I. Macovei

5. Gheorghe Stroescu

6. Irimia Gh. Toma

7. Toader Bejenaru

8. Onisim Cojocaru

9. Nicolae I. Lupu

10. Preot Vasile Popa

Iunie 1937 – august 1939

Primar: Irimia Gh. Toma

Consiliul Comunal:

1. Gheorghe Nechita

2. Tudurache Macovei

3. Neculai I. Lupu

4. Ion V. Ioniță

5. Onisim Cojocaru

6. Dumitru Macovei

7. Gheorghe Stroescu

8. Neculai Mardare

Începând cu anul 1950, în structura organelor de conducere administrative se produc modificări semnificative. Din patru în patru ani se organizează alegeri locale unde candidează cei propuși pentru a fi aleși deputați în Sfatul Popular, dintre deputați se vor alege membrii Comitetului Executiv care, la rândul său, își va alege un președinte.

Vom exemplifica doar cu trei momente:

1953-1957

Membrii Consiliului local (deputații):

1. Gheorghe Bâlgă
2. Constantin Nica
3. Gheorghe V. Pasat
4. Adam V. Macovei
5. Ștefan Gh. Stroescu
6. Grigore I. Mancaș
7. Gheorghe C. Bașa
8. Constantin C. Pancu
9. Anica D. Macovei
10. Ștefan N. Iftene
11. Alexandru I. Cucu
12. Grigore V. Nicolau
13. Maria I. Costrășel
14. Natalia D. Neculau
15. Constantin I. Sanie
16. Profira V. Pancu
17. Gheorghe Ir. Ioniță

Comitetul Executiv:

1. Gheorghe Bâlgă, președinte
2. Constantin Nica, secretar
3. Anica Macovei, vicepreședinte
4. Ștefan N. Iftene, vicepreședinte
5. Constantin Sanie, membru

Martie 1961 – martie 1965

Membrii Consiliului local (deputații):

1. Gheorghe V. Pasat
2. Grigore Neculau
3. Vasile Cristea
4. Gheorghe Bașa
5. Neculai Buraga
6. Gheorghe Ir. Ioniță
7. Ștefan Stroescu
8. Maria Costrășel
9. Constanța Ioniță
10. Maria Gh. Macovei
11. Constantin Macovei
12. Ștefan N. Iftene

13. Neculai V. Pandelea
14. Dumitru V. Palade
15. Constantin Sanie
16. Ion Buzdugan
17. Elena Gheorghiu

Martie 1965 – februarie 1968 (anul desființării comunei Gugești)

Membrii Consiliului local (deputații)

1. Eugenia Stoica
2. Elena V. Macovei
3. Grigore V. Neculau
4. Constantin I. Sanie
5. Catinca Apostol
6. Victor Macovei
7. Vasilca Bașa
8. Valeriu Onose
9. Neculai Macovei
10. Tache Palade
11. Mihai Lupu
12. Mihai Cucu
13. Maria Costrășel
14. Gheorghe Țârdea
15. Grigore Mancaș
16. Ștefan Stroescu
17. Petru Ciulu

Comitetul Executiv:

1. Victor Macovei, președinte
2. Grigore Mancaș, vicepreședinte
3. Valeriu Onose, vicepreședinte
4. Maria Costrășel, membru
5. Petru Ciulu, membru
6. Constantin Sanie, membru
7. Tache Palade, membru
8. Cucu Mihai, secretar al Comitetului Executiv

Famiile din Guești – 2012

(Persoanele majore, conform listelor electorale)

Albăstrel 6	Cucu 7
Andrei 6	Danilov 2
Baciu 7	Dăscălescu 1
Băhnăreanu 2	Dascălu 3
Băican 1	Dodu 1
Balan 11	Dolteanu 3
Bașa 4	Drăgălină 1
Bejenaru 3	Dragomir 1
Beșleagă 5	Drângoiu 1
Blagoci 11	Filip 7
Blănaru 1	Gache 4
Bodun(u) 4	Gaiță 2
Botez 11	Gavrilă 2
Brăhășanu 4	Gherasim 1
Brahștianu 1	Gorgan 1
Braniște 6	Grecu 4
Bubuioc 3	Grosu 1
Bujor 1	Habet 2
Bunescu 18	Harabagiu 6
Buraga 5	Hasan 8
Butnaru 28	Hură 1
Butuc 1	Hușanu 2
Căciulă 5	Iacob 10
Căldăraru 7	Iancu 3
Capmare 2	Ifrim 2
Cărare 10	Iftene 34
Chirica 2	Ifteni 2
Chițanu 7	Iftenie 1
Ciobanu 17	Iftinca 13
Ciolacu 1	Ionescu 4
Ciureanu 3	Ioniță 18
Cojocaru 16	Kurt 1
Costrășel 41	Lare 7
Cotigă 2	Lefter 1
Cozma 1	Leonte 1
Crețu 3	Lucan 1
Cristea 15	Lupu 4

Macovei 37
Maftai 7
Mancaș 8
Manolache 4
Mardare 2
Matei 3
Mighiu 5
Mihai 3
Miron 11
Mistreanu 2
Moraru 4
Munteanu 5
Nechita 41
Neculau 6
Negrescu 8
Nistor 9
Niță 10
Obreja 3
Olaru 12
Păduraru 7
Palade 27
Panainte 2
Pancu 10
Pandelea 29
Panțiru 1
Pasat 13
Picincu 1

Pirău 1
Pogângeanu 1
Popa 4
Pricop 1
Prisecaru 1
Radu 2
Rămășcanu 1
Roșu 8
Rotaru 13
Rustea 1
Sabadac 2
Sandu 12
Scutaru 4
Stanciu 7
Ștefan 10
Stroescu 7
Târșă 13
Ticu 1
Țârdea 23
Toloacă 1
Toma 4
Trofin 4
Tudurache 3
Ulian 1
Vizitiu 12
Voloacă 1
Zoițanu 2

Ștampila comunei Guguști – 1869

IN NUMELE MAJESTATII SALE REGELUI FERDINAND I

TITLU DEFINITIV DE PROPRIETATE

NOI MINISTRU SECRETAR DE STAT LA DEPARTAMENTUL AGRICULTUREI SI DOMENIILOR, IN VIRTUTEA LEGEI PENTRU REFORMA AGRARA PROMULGATA LA 27 IULIE 1924

DECLARAM:

D. Stefan V. Poganceanu DIN COMUNA Botești JUDEȚUL Fălciu A FOST IMPROPRIETARIT CU DREPTURILE SI OBLIGAȚIUNILE CE DECURG DIN SUS CITATA LEGE PE LOTUL N° 155 DE 2 ha ⁵⁰⁰⁰ mp DIN MOSIA Gugesti FOSTA PROPRIETATE A D. Teodorescu Arhiepiscop SITUATA IN COMUNA Botești JUDEȚUL Fălciu PREȚUL LOTULUI IN SUMA DE LEI 307 BANI 50 FIIND COMPLECT ACHTAT, SA ELIBERAT PREZENTUL TITLU DEFINITIV DE PROPRIETATE.

BUCUREȘTI, ANUL 1923 LUNA Februarie ZIUA 10

MINISTRU

Al. I. Ionescu

N° 04775

DIRECTOR GENERAL

G. Cipariu

Titlu definitiv de proprietate – 1923

MINISTERUL
AGRICULTURII ȘI DOMENIILOR
CASA CENTRALĂ COOPERĂȚII ÎN PROPRIETĂȚILE SĂTENILOR

PLANUL PARCELAR
AL NOII VETRE DE SAT

GUGEȘTI

Județul Faleu

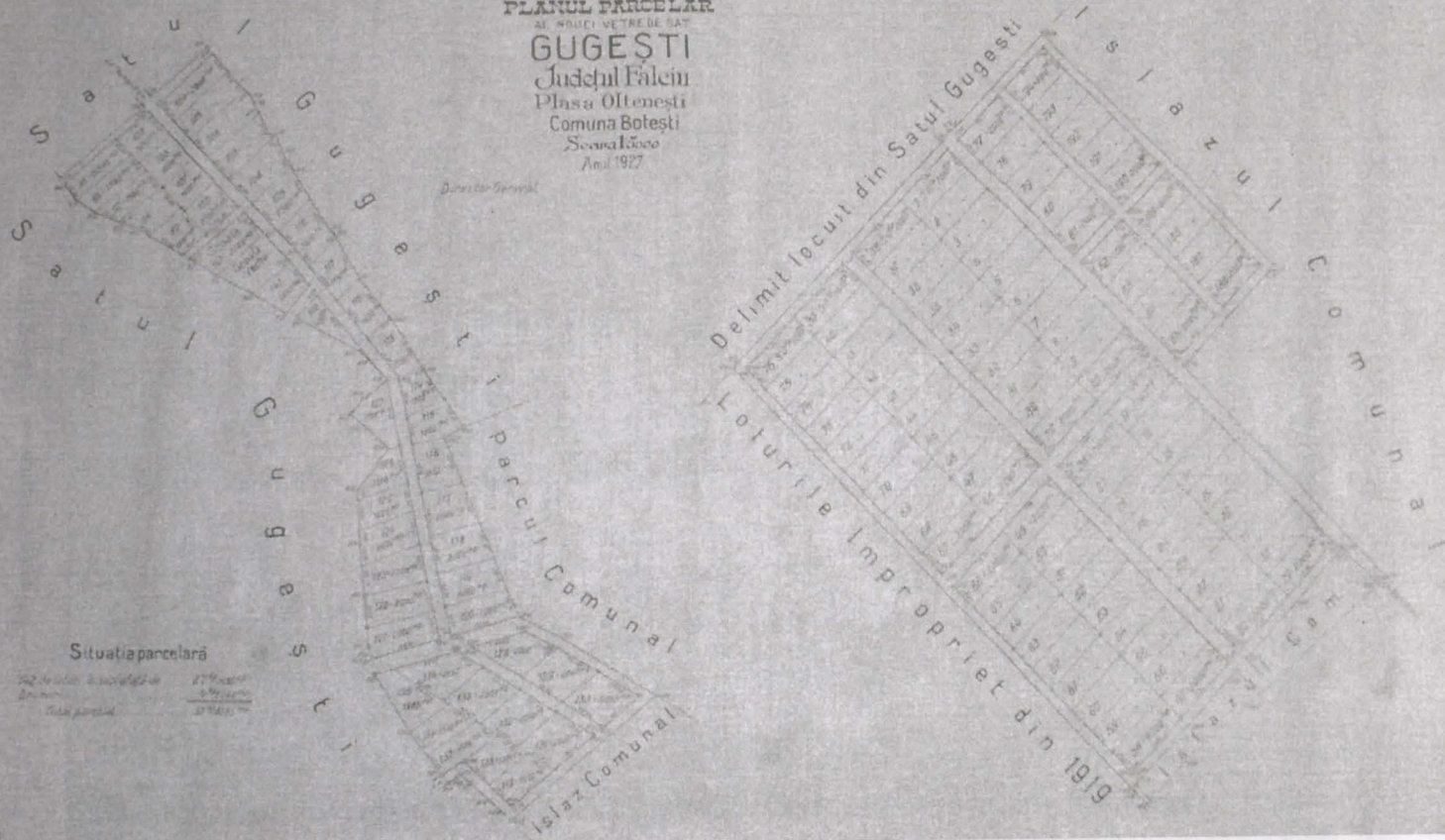
Plasa Olteniști

Comuna Botești

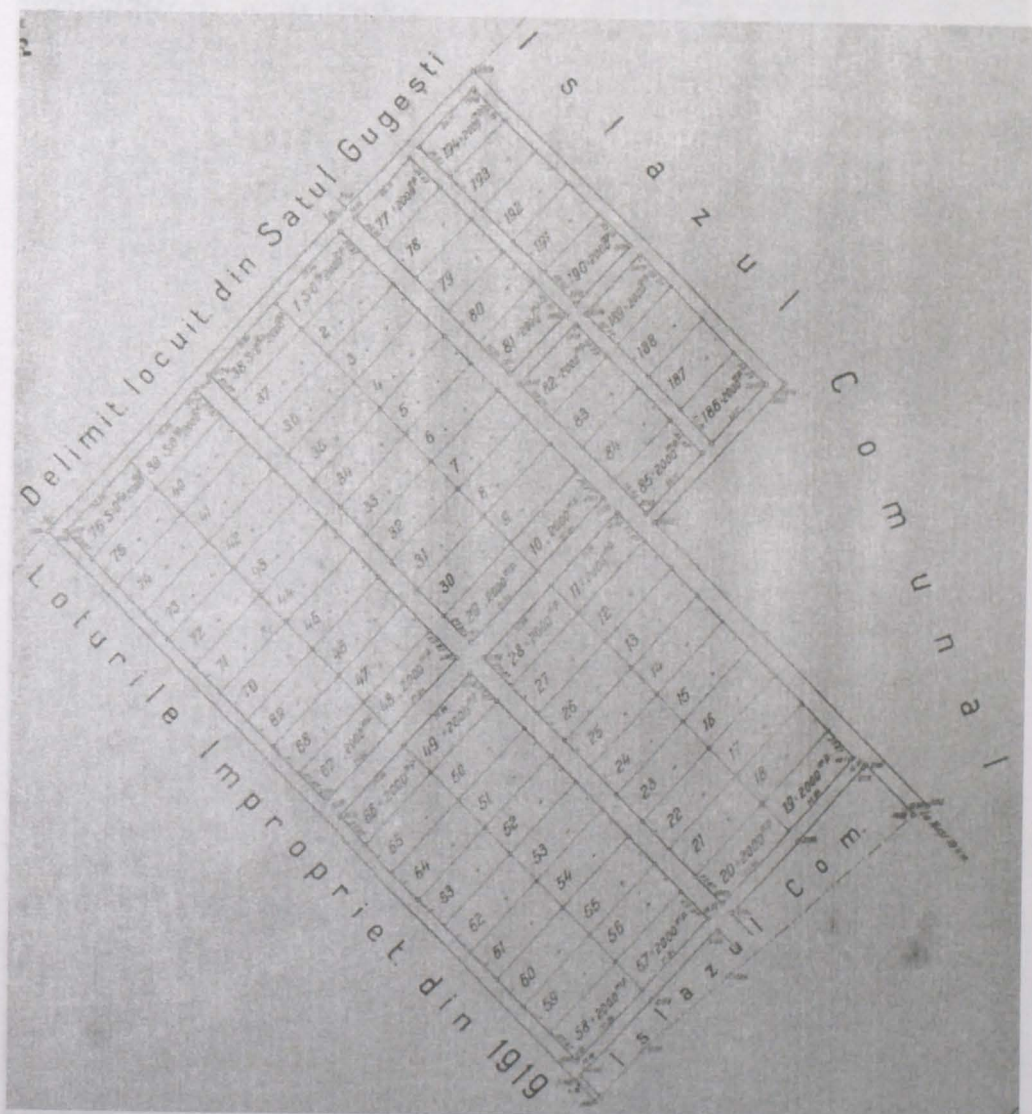
Scara 1:500

Anul 1927

Direcția Generală

Planșa nr. 1 – Planul parcelar al noii vetre de sat Guguști – 1927
<https://biblioteca-digitala.ro>

Planșa nr. 1A – Planul parcelar al noii vetre de sat Guguști (dreapta) – 1927

MINISTERUL
AGRICULTURII ȘI DOMENIILOR
CASA CENTRALĂ DE COOPERATIE ȘI ÎMPROPRIETĂRIE SATEȘILOR

DIRECȚIA CADASTRELOR ȘI LUCRĂRII DE TEHNICĂ
PLANUL PARCELAR

AL NOUEI VETRE DE SAT

GUGEȘTI

Județul Fălciu

Plasa Oltenesti

Comuna Botești

Scara 1:5000

Anul 1927

Director General

Situația parcelară

1/2 de folie cu suprafață de 177.700 m²
Denumire 4. Fălciu
Total parcelar 31.700 m²

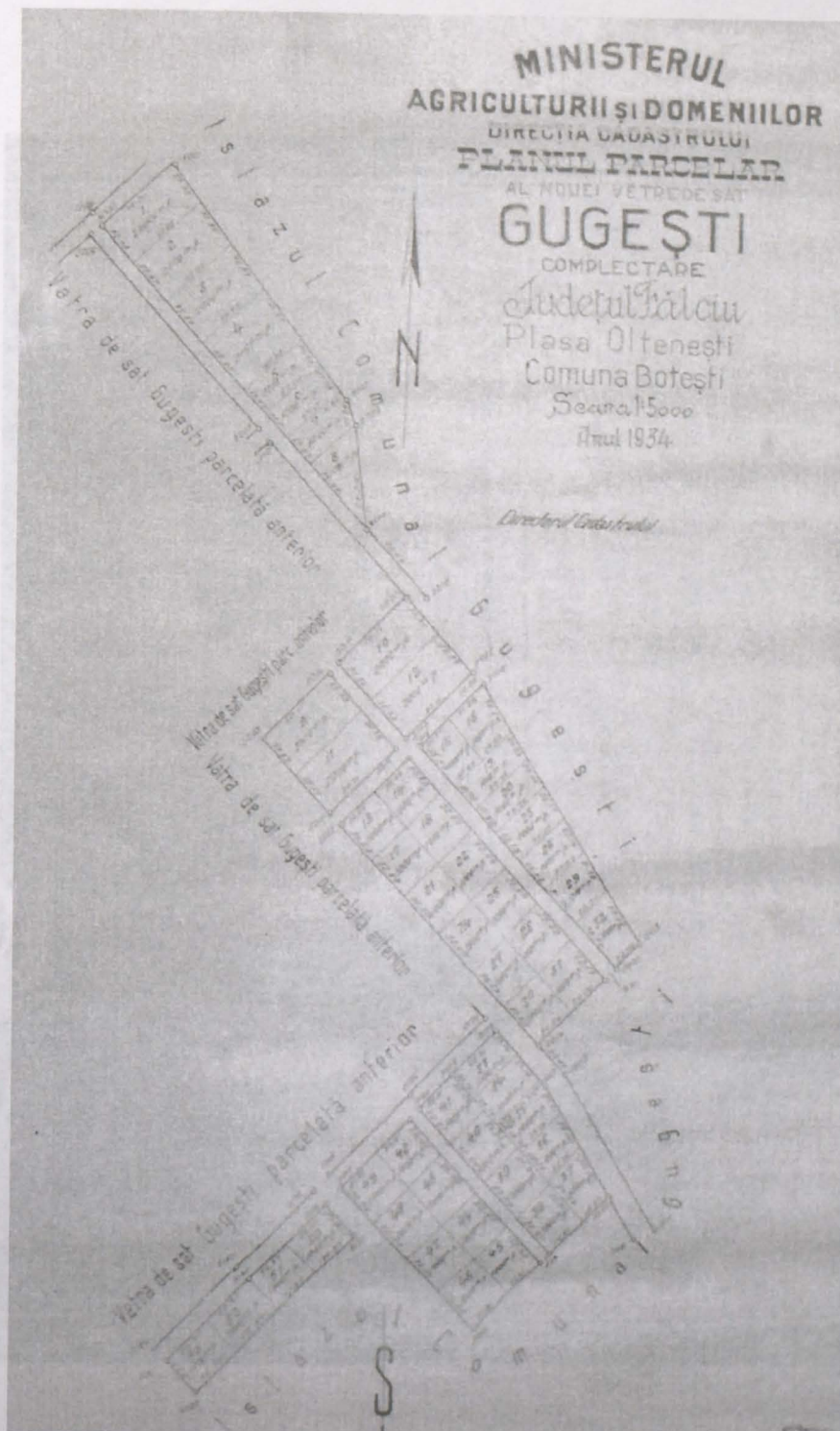
Planșa nr. 1B – Planul parcelar al noii vetre de sat Gugești (stânga) – 1927

MINISTERUL
AGRICULTURII ȘI DOMENIILOR
DIRECȚIA CADASTRULUI
PLANUL PARCELAR

AL NOIEI VETRE DE SAT
GUGEȘTI

COMPLECTARE
Județul Pălciu
Plasa Olteniști
Comuna Botești
Scara 1:5000
Anul 1934.

Directorul Cadastrelui

Planșa nr. 2 – Planul parcelar al noii vetre de sat Gugești. Complectare – 1934

TITLU DE PROPRIETATE

Înui, Ministeru Săcelor de Stat la Departamentul Agriculturii și Domeniilor,
ca baza hotărârii Comitetului Comunal de împroprietărire, alus de obștea sâtenilor pîn-
gari lipsiți de pămînt sau cu pămînt puțin, în executia Decretului Regi pentru Împu-
tărea Reformei Agrare Nr. 187/1945, dată plugăriei de Guvernul de țară concen-
trare democratice prezidat de Dr. Petre Gheorghe.

DECLARĂM:

Sătenul plugar *Vas. St. Logăneșcu*
din comuna *Găgești* județul *Fălciu*
este împroprietărit pe total Nr. 187/1945 de ha. m. p. din meșia expro-
priată de la *D. St. Logăneșcu și S. Logăneșcu*
situată în comuna *Găgești* județul *Fălciu*
Primește, pe lînga lot, în legătură proprietate și uzulătoarele:

Va exercita asupra celor de mai sus, toate drepturile și obligațiile ce decurg din această lege.

MINISTRUL
AGRICULTURII ȘI DOMENIILOR,

DIRECTOR GENERAL,

PREFECTUL JUDEȚULUI,

Câteva amintiri.

- Simi din viața unui amic -

... E născut în satul Gugeshi, din ținutul Sălcușului, cam pe la jumătatea lunii Martie în anul 1902 al erei creștine. Așa dar, al amicul meu a văzut lumina zilei tocmai când natura se descurtește și reînnoeste, - adică, se puzcede la o nouă viață !..

Oată misterii, în biografia unui om, fiind cea mai însemnată dintre celelalte date, am căutat și eu cu toată siguranța și precizie să mi-o scriez aici, chiar de la început - la locul de cinste, - ca unul ce iubese adevărul și realitatea lucrurilor; iar nu contrariul acestor noțiuni, ce l'înzăcă majoritatea semenilor noștri.

Afel, voi căuta să dau un rezumat bine încheiat și puțin informat din viața amicului meu, cu care nu mai mai am mai mult de multă vreme; mai cât timp l'am cunoscut și vătuind cântăra împreună, a influențat mai mult asupra mea ca orice alt om eu care trimisem în atingere.

Deaceia mi s-au dată libertatea ce mi revine în această privință, și notez în simple linii aceste scurte amintiri, din viața lui închisă și stucumată...

L'am cunoscut de mic, jucându-mă cu el în copilărie, până ce am terminat școala primară cu bine, în timpul războiului mondial, cam prin 1914/15, - de la care dată a început să devină un altul ca mai înainte ! Forțe, ca majoritatea răstali, sau venimentele trecute din lume îl făceau tot mai închis, tot mai tăcut și contemplativ, sau poate că chiar firea sa interioară, măscută așa, se accentua tot mai mult, complicându-se, - nu știu, căci tina aceasta mi-a rămas complicită neodefinită, nemflecasă până în ziua de azi.

Fiind tot fire gânditoare, cum mi prea sunt mult, ~~acum~~ ~~era~~ era cam scump la vorbă, adică mi-i plăcea să brânzescă mult și despre toate cele, cum fac mai toți oamenii de azi... Și de-acia mi am putut afla prea multe amănunțuri de la el. Geiaze mi-a destăinuit, nu a fost decât acele timpuri principale, sau mai bine zis acele impresii și reflexii puternice și profunde ce i-le-a produs această viață, această lume pzoasă. Mai multă răfăi ca copilăria i-a fost dulce și frumoasă; liber fiind și vara și iarna, se ducea oriunde natura îl atrăgea cu farmecul ei infinit și variat, - fără